BIULETYN
DOŚWIADCZEŃ WOJENNYCH 2 POLSKIEGO KORPUSU

ZESZYT III.

Część - D -

z działań 2 Korpusu
od końca listopada 1944
do
połowy marca 1945

Czerwiec 1945

Nakładem
SEKCJI WYDAWNICZEJ 2 KORPUSU
L.dz.1173/tjn/45.

Włochy - czerwiec - 1945

SPIS RZECZY

str.

D. ARTYLERIA W OBRONIE.

I. OBRONA 5 KDP NAD RZEKĄ SENIO.

1. Wstęp.

i. Przejście do działań obronnych 2 Korpusu.

Działania zaczepne 2 Korpusu prowadzone siłami 3 DSK w dniach 15 - 18 XII 44 r. doprowadziły do opanowania grzbietów na zachód od ujścia rzeki SINTRIA do rzeki SENIO, dając wgląd w dolinę tej rzeki na odcinku CUFFIANO (208 234) - ISOLA (160 225) (por. część 1 I).

W tym czasie Dca 8 Armii zdecydował się na przejście do działań obronnych. (por. A. II. 1. i 1.)

3 DSK luzuje w dniach 18 - 20 XII 44 r. 5 KDP, która w dn. 2.I.45 otrzymuje zadanie obronne. Od tej pory zaczynają się działania obronne Korpusu, które dzielą się na kilka faz a mianowicie:

1. Obrona 5 KDP w terenie doliny potoku SINTRIA (M.RINALDO - M.BESDONE - wzg 256 - CASETTE - M.TONDO);
2. Obrona 3 DSK w terenie na ZACH.FAENZA (COLLE - M.PERGOLA - PIDEURA);
3. Obrona 5 KDP i 1 BSK w terenie PNCZACH i PNC FAENZA.

W ten sposób oddziały Korpusu obejmowały stopniowo coraz to inne odcinki obronne na rzeką SENIO, przesuwając się z PŁDZACH (z nad potoku SINTRIA) - na PNCWSCH i zbliżając się do rejonów swego przyszłego zaczepnego działania.

Wpływa to oczywiście na zmiany w ugrupowaniu art. Korpusu, która dostosowując się do zadań piechoty musi również przechodzić do rejonów coraz to bardziej na PNCWSCH wysuniętych.

ii. Skład art Korpusu.

W chwili przejścia oddziałów 2 Korpusu do obrony, skład art był następujący: (dn. 23. XII.44 r. godz. 1200).

1. Pod dctwem Dcy Art,Korpusu były:
   - a/ 7 PA Ppanc
     - 1 P.Pom ART
     - 7 PAK.
     - II/8 PAPLC
     - 654 Dyon PPO (bez 1 eskadry)
   - b/ Grupa Art z podległymi:
     - 10 PAC (5,5")
     - 11 PAC (4,5")
     - 102 PAC (5,5") (102 Med Regt RA)
     - 73 PAC (4,5") (73 Med Regt RA)
     - 9 PAC (2 dyony 155 m/m)
       (2 dyony 7,2")
   - c/ Sztab Zwalczania Art (SZ Art)
   - d/ AD 3 DSK z podległymi:
     - 1 PAL
     - 2 PAL
     - 3 PAL
   - e/ Oddziały wsparcia:
     - I/1 PAPLC (1 Bty 1 HAA Regt R A)
2. Pod dtwem 5 KDP.
   - AD 5 KDP z podległymi:
     - 4 PAL
     - 5 PAL
     - 6 PAL
     - 7 PAG (7 Mtn Regt R A)
       1 dyon hb 75 m/m
       1 dyon hb 3,7".
     - 5 PAP Panc
     - 5 PAPL

3. Pod dtwem 3 DSK:
   3 PA Ppanc
   3 PAPL

4. Poza 0 de B 2 Korpusu (odkomenderowane).
   1/ pod dtwem 8 Bdy Plot:
   8 PAPLC (bez 1 dyonu)

   2/ pod dtwem 12 Bdy Plot:
   7 PAPL

Wszystkie pułki,(za wyjątkiem AD 5 KDP, które po miesięcznym odpoczynku wchodziły kolejno pułkami od 18 XII 44 r na stanowiska) brały udział w poprzednich działaniach zaczepnych (październik - grudzień 44 r.).

2. Teren z punktu widzenia użycia i działania artylerii.
(p. szkic Nr 1 i Nr 10)

i. Zadanie 5 KDP.

Zadaniem 5 KDP było, "bronić dostępu do rzeki LAMONE"
Wymagało ono obrony grzbietów dających bezpośredni wzgląd w dolinę rzeki LAMONE (były to: wzg. 268 C. POGGIO wsp 234 204 - wzg 275 wsp 224 200 - wzg 257 wsp. 218 198 - M.S. RINALDO wsp 208 198), oraz podejść do tych grzbietów, jakie tworzyły doliny: R.SAMBA, SINTRIA, i SENIO.
Zachodnia część odcinka obronnego 5 KDP obejmowała wzgórza na ZACH od ujścia rzeki SINTRIA, kończące się stromą granią grzbietu M.MAURO - M. DELLA VOLPE - M.TONDO. Im bardziej na zachód, tem bardziej teren stawał się dziki i poszarpany, tym większe trudności napotykał nacierający i tem mniej prawdopodobne stawało się natarcie w tej części odcinka. W ten sposób główny wysiłek obrony skupiał się we wschodniej części odcinka i dążył do zamknięcia dolin R.SAMBA i SINTRIA, przez utrzymanie grzbietów wzg 225 C. S. GIORGIO (wsp 212 212) - M.S. RINALDO - wzg.275 Ca di GALLO (wsp 224 200), oraz WSCH stoków wzg C.POLLAIOLO (wsp.188 214) - C.CAMERINI (wsp 195 205) Obrona objęła przednim swym skrajem stoki wzgórz opadające w dolinę rzeki T.SENIO zapewniając sobie dobry wgląd w dolinę tej rzeki i na przejścia przez nią. Pogłębieniem była obrona kompleksu wzgórz: M.NOSADELLA - CASTELNUOVO - VESPIGNANO.

ii. Obserwacja.

1. Obserwację przedpola zapewniały:
We wschodniej części odcinka wzg 225 C.S. GIORGIO (wsp 212 212) i jego PNC stoki (wzg 176 BIANO, 150, 102 MALAGOLA), Wzgórze to dawało dobry wzgląd w dolinę rzeki SENIO wprost na PNC po przez CUFFIANO aż po grzbiet M.CHEBIO - MOLLINAZZO wzg COLOMBARA (wsp 210 250). W kierunku PNCWSCH widoczne były oba brzegi rzeki SENIO, aż po linię CAMPIANO - TEBANO, a miejscami były widoczne partie terenowe aż po CASTEL BOLOGNESE. W kierunku PNCZACH obserwacja sięgała do RIOLO DEI BAGNI oraz popołudniowe stoki grzbietu C. PRATA - M.SCASTELLO wzg 210 COLLINA - wzg 221 C.CHEZZO. W środkowej części odcinka, obserwację bliską zapewniały punkty obserwacyjne na grzbiecie C.POLLAIOLO - wzg 256 CASETTE.
W zachodniej części odcinka, obserwację utrudniał teren bardzo pofałdowany, poprzecinany głębokimi jarami, a więc dający dużo pól niewidocznych. Wgląd w przedpole dawały w tym odcinku punkty obserwac. położone na PNC stokach grzbietu M.CASAZZA - M.TONDO i na licznych odgałęzieniach tych grzbietów, stoki których opadały w dolinę rzeki SENIO. Zasięg tej obsrwacji był na tym kierunku głębszy a sięgał do grzbietów: wzg 217 C.ROSA (wsp 162 245) - wzg 266 - wzg 281 M. del BELLO (wsp 151 243) - M.ROSSO - wzg 291 U. COSINELLO (wsp 134 236).
Ze względu na porę roku i brak ulistnienia na drzewach dolina rzeki SENIO była na ogół łatwa do obserwacji, aczkolwiek nie zawsze było widoczne koryto rzeki i lustro wody. Teren na PNC brzegu rzeki na ogół

był bardzo dobrze widoczny za wyjątkiem niektórych głębokich jarów.
Tak położone punkty obserwacyjne miały tą niedogodność, że znajdowały się w rejonie przedniego skraju własnej obrony.

2. Obserwację z głębi odcinka zapewniały:
We wschodniej części grzbiet wzg 275 MONTECCHIO (wsp 224 200) - wzg 257 (wsp 218 198) - M.S. RINALDO (wsp 208 198) o zasięgu obserwacji po grzbiet M.GHEBIO - M.SCASTELLO.
W środkowej i zachodniej części odcinka podstawę obserwacji tworzył grzbiet: MOSCOLA - M.BESDONE - M.CASAZZO - M.VOLPE.
Była to jakby druga linia pktów obserwacyjnych. Zapewniała ona możność prowadzenia walki wewnątrz pozycji obronnej, jak również wsparcie przeciwnatarć odwodu brygady.
Dalej w głębi pozycji leżące grzbiety: M.NOSADELLA - M.SACCO - CASTELNUOVO - VESPIGNANO mogły służyć w wypadku potrzeby wsparcia przeciw natarć, gdyby obserwacja z drugiej linii okazała się nie-wystarczająca oraz dla wsparcia przeciwnatarcia odwodu dywizji.
Ogólnie można powiedzieć, że warunki obserwacji dla art były dobre, gdyż dysponowała ona dostateczną ilością pktów o dużym zasięgu, rozmieszczonych w głąb i w szerz.

iii. Stanowiska.

W zasadzie istniały dwa rejony stanowisk. Pierwszy to dolina rzeki LAMONE, drugi bardziej wysunięty to dolina rzeki SINTRIA wraz z doliną potoku R.del BO.
Rejon pierwszy był zasadniczym rejonem rozwinięcia artylerii. Dawał on dobre warunki ukrycia oraz posiadał dostateczny zasięg pozwalający na ogień na całej głębokości pozycji przeciwnika, aż do stanowisk jego artylerii.
Drugi rejon, nadawał się doskonale na stanowiska art. bezpośredniego wsparcia. Dawał on większe możliwości pod względem zasięgu, lecz miał tą niedogodność, że w wypadku natarcia przeciwnika w kierunku CUFFIANO wzdłuż doliny rzeki SINTRIA mogła zaistnieć konieczność zmiany stanowisk.
Poza tymi dwoma rejonami można było wykorzystać dla art. dalekonośnej rejon w dolinie rzeki MARZINO.
Widzimy, że i pod względem stanowisk teren nie nastręczał większych trudności artylerii, aczkolwiek zmuszał do skupiania art.

iv. Komunikacje.

Aczkolwiek rejony stanowisk były dość dogodne, lecz ze względu na porę roku (deszcze i błoto) artyleria była przywiązana do dróg i to znacznie w większym stopniu niż normalnie. Stanowiska należało wybierać w większości wypadkach tylko wzdłuż dróg.
W rejonie stanowisk w dolinie rzeki LAMONE istniała droga FAENZA BRISIGHELLA - FOGNANO o twardej nawierzchni, dość zniszczona. Była to jedyna droga w możliwym stanie do użytku i po niej odbywało się gros ruchu jednostek. Droga wzdłuż południowego brzegu rz LAMONE z FAENZY - na SARNA - POGGIO - BRISIGHELLA była znacznie gorsza i mimo dużego wysiłku saperów w pewnych okresach nie nadawała się do użycia.
Do rejonu stanowisk w dolinie rzeki SINTRIA prowadziły dwie drogi: z BRISIGHELLI przez rozwidlenie Il MONTE do C.LA FORNACE - trudna górska droga początkowo w użyciu: oraz przez FOGNANO - M. BILELLA - ZATAGLIA, wązka górska droga, później uruchomiona. Obie one doprowadzały do drogi ZATTAGLIA - LIMISANO, biegnącej wzdłuż doliny rzeki SINTRIA.
W dolinie rzeki MARZENO istniała mało zniszczona droga z FAENZY na M.MARZENO - SCAVIGNANO.
Istniał brak dróg rokadowych, co było szczególnie niekorzystnym dla rejonu stanowisk w dolinie rzeki LAMONE i powodowało skupienie stanowisk artylerii wzdłuż jednej osi komunikacyjnej.

3. Zadania artylerii.

1. Zadaniem 2 Korpusu było bronić dostępu przeciwnikowi do rzeki LAMONE, przy czym Dca Korpusu liczył się z obroną npla w dolinie rz SENIO połączoną z wypadami. Nie był również wykluczony zwrot zaczepny przeciwnika celem przecięcia drogi FAENZA - FORLI lub uderzenie na styk 2 Korpusu z jego sąsiadem prawym tj. z 10 Hin dyw. Ten ostatni wypadek Dca Korpusu uważał za najgroźniejszy.

Wykonanie zostało powierzone wzmocnionej 5 KDP (bez 15 P Uł Poz) 3 DSK i 2 Bda Panc znajdowały się w tym czasie na odpoczynku, poza ugrupowaniem bojowym Korpusu.

Na podstawie tej decyzji Dcy Korpusu, Dca Artylerii 2 Korpusu wydał w dniu 6 I 45 r. "Wytyczne Operacyjne Artylerii do obrony na linii rzeki SENIO" (Dtwo Art 2 Korpusu L dz 59/29/op/tj.)

Wytyczne te precyzują zamiar Dcy Art 2 Korpusu oraz zadania postawione artylerii.

Zamiar swój Dca Art 2 Korpusu określił, "być gotowym do łamania ewentualnego zwrotu zaczepnego npla całością ognia AD 5 KDP i Grupy Art poczynając od podstaw wyjściowych".

W ten sposób zostaje bardzo dobitnie podkreślona wola załamania w ogniu całej art 2 Korpusu, wszelkich prób zwrotów zaczepnych przeciwnika.

W związku z tak sformułowanym zamiarem zostały podane zadania dla jednostek artylerii.

2. Dca Grupy miał zapewnić:
-wzmocnienie wsparcia ogniowego 5 KDP całością Grupy, przy czym udział pułków 5,5", w ogniach wstrzymujących miał pierwszeństwo pośród innych zadań.

Poza tym grupa miała zadanie osłony całością lewego skrzydła 5 KDP oraz miała współpracować z prawym sąsiadem (2 AGRA) zwłaszcza w zwalczaniu art npla i WD (walce dalekiej).

3. Całość artylerii Korpusu pozostająca na odcinku obrony miała zapewnić zześrodkowania w dolinie rzeki SENIO i na jej skłonach z pktem ciężkości na prawym skrzydle. W ten sposób ujmował zadania Artylerii Korpusu pkt 11 (Artyleria). Wytycznych operacyjnych do obrony linii rzeki SENIO z dnia 5 I 45 r godz 21 (Dtwo 2 Korp Oddział oper. L dz 47/op/tj/45.)

4. Zadania dla artylerii 5 KDP (która zostaje wzmocniona przez bryt. 7 PAG i 2 PAL z 3 DSK) zostały ujęte w rozkazie Dcy 5 KDP do obrony (Rozkaz do Obrony Odcinka "BRISIGHELLA" z dnia 5 I 45 r. Dtwo 5 Kres Dyw Piech L dz 2/3/op/tjn/45).

W myśl tego rozkazu art lekka otrzymała zadanie:
- bezpośrednie wsparcie odcinka wschodniego przez 4 i 6 PAL wzmocni je następnie 5 PAL (po zajęciu z dotychczasowego odcinka).
- bezpośrednie wsparcie odcinka zachodniego (pułk Lovats) miał zapewnić brytyjski 7 PAG.

Jako ogólne działanie przewidziane były 3 pułki art ciężkiej (Grupy Art)

Artyleria plotnicza(5 PAPL)miała zapewnić obronę plot stanowisk ogniowych, dtwa 5 KDP w rejonie BRISIGHELLA i brygady odwodowej w rejonie CASTROCARO.

4. Organizacja dowodzenia.

Organizację obronną piechoty podano w ust. A. II. 2. i.
Do organizacji tej dostosowano organizację artylerii.

1. Artyleria dywizyjna.

Po zejściu 3 DSK z odcinka, jej artyleria pozostaje nadal na stanowiskach, podlegając Dcy 5 KDP.

Art 5 KDP wchodzi na odcinek, lecz pozostaje do dn 4 względnie 5 stycznia artylerią milczącą.

W tym czasie wszystkie zadania ogniowe wykonuje AD 3 DSK, która w dniu 4 i 5 stycznia 45 r odchodzi na odpoczynek pozostawiając 2 PAL w dyspozycji DAD 5 KDP.

W ten sposób pod Dtwem D AD 5 KDP znajdują się:
4 PAL
5 PAL

6 PAL
5 PA Ppanc
5 PAPL
oraz przydzielone:
2 PAL
7 PAG brytyjski
II/7 PA Ppanc samobieżny.

Organizację dowodzenia na okres obrony ustalono w następujący sposób:

a/ Bezpośrednie wsparcie:
- dla ośrodka oporu "CUFFIANO" - 4 PAL; jego zasadniczy pas działania w granicach ośrodka, pas przypuszczalny w granicach odcinka WSCHÓD.
- dla ośrodka oporu "RIOLO" - 6 PAL; jego zasadniczy pas działania w graniach ośrodka "RIOLO", pas przypuszczalny w całym pasie dywizji.
- dla odcinka ZACHÓD - 7 PAG brytyjski, jego zasadniczy i przypuszczalny pas działania w granicach odcinka ZACHÓD (LOVATS).

b/ Ogólne działanie.

W ogólnym działaniu w dyzpozycji DAD 5 KDP pozostawały:
2 K PAL
5 W PAL

2 PAL otrzymał zadanie w granicach odcinka WSCHÓD ze szczególnym uwzględnieniem kierunku CUFFIANO. 5 PAL początkowo nie miał określonego zadania, później działał na korzyść odcinka ZACHÓD i ośrodka "RIOLO".

2. Artyleria Korpusu.

Na korzyść 5 KDP działała Grupa Art w składzie:
9 PAC
10 PAC
11 PAC
II/8 PAPLC

Pułki angielskie 102 PAC i 73 PAC były w trakcie odchodzenia.
Kierownictwo zwalczania art npla objął z dn 7 I 45 SZArt 5 Korp.

3. Do wsparcia przeciwnatarć odwodów brygadowych i dywizyjnych przewidziano: 2 K PAL i 6 L PAL reszta AD jako ogólne działanie.

2 K PAL miał wspierać przeciwnatarcia na kierunku RINALDO 247 (wsp 208 199) - wzg 225 (wsp 211 211)

6 L PAL na kierunku wzg 261 M.BESDONE (wsp 179 202) - wzg 256 (wsp 176 212).

4. Z dniem 7 stycznia 45 r godz 1200 odcinek obrony 2 Korpusu przeszedł pod rozkazy Dcy 5 Korpusu.

W związku z tym i dowodzenie artylerią przejął Dca Art 5 Korpusu (DAKOR 5 Korp). Pod jego bezpośrednie rozkazy przeszły:
Dca Grupy Art z podległymi oddziałami,
I/1PAPLC brytyjski
654 Dyon Pow PO
663 Dyon Pow PO w miarę przybywania na teren operacyjny.

Na odpoczynek w rejon PESARO - FANO przeszły:
Dtwo Art 2 Korpusu
7 PAK (bez dyonu)
7 P.A. Ppanc (bez dyonu)
1 Pułk Pomiarów Art. (bez dyonu)

M.p. Dtw.pułków art i Dtw. wyższych p. szkic Nr 45,Nr 46 i Nr 47.

5. R o z m i e s z c z e n i e.

i. Rejony stanowisk ogniowych. (patrz szkic Nr 11 i Nr 45)

1/ Art Dywizyjna.

4 KRES PAL = w rejonie 232 174
2 KARP PAL = w rejonie 242 187
6 LW PAL = w rejonie 218 167
7 P Art Gór = w rejonie 166 185
5 KRES PAL = na dotychczasowych stanowiskach.

2/ Art Grupy.

9 PAC I dyon w rejonie 307 183
II dyon w rejonie 298 172
III dyon w rejonie 205 164
IV dyon w rejonie 257 150

10 PAC w rejonie 201 155, z tym że I/10 PAC przejdzie w rejon 102 Med RA, po jego odejściu.

11 PAC w rejonie 240 180, z tym że część dział zajmie stanowiska po 73 Med RA.

II/8 PAPLC w rejonach 264 163 i 278 172.

Pułki miały przygotowane stanowiska dla dział roboczych (po 1 na dyon) dla wykonywania ogni doraźnych.

3/ Stanowiska zapasowe.

Rozpoznano stanowiska zapasowe na wypadek opanowania przez npla grzbietu NOSADELLA (wsp 206 186) lub MONTECCHIO (wsp 220 200) oraz celem wsparcia przeciwnatarcia odwodu dyw. przez te pułki Grupy Art, które nie mogły z obecnych stanowisk zapewnić tego wsparcia (10 PAC III/9 PAC i 102 Med RA) Rejony te zostały rozpoznane wzdłuż szosy BRISIGHELLA - FLORENCJA w kratkach: 1410, 1411, 1510, 1511.

Ponadto 9 PAC rozpoznał dla swego III dyonu stanowiska zapasowe w rejonie 10 PAC a Dca 11 PAC w rejonie rzeki MARZENO.

ii. Rejony punktów obserwacyjnych. (szkic Nr 45 i Nr 48).

1/ Artyleria Dywizyjna.

Główne punkty obserwacyjne na linii wzgórz 256 (wsp 177 211) - C. POLIAIOLO (189 212) - 225 (211 211).

Punkty obserwacyjne II rzutu na linii wzgórz: 260 (wsp 175 202) - - 215 (187 204) - 247 (208 199).

Punkty obserwacyjne III rzutu na linii NOSADELLA (wsp 206 186) - CASTELNUOVO (190 187) - VESPIGNANO (182 182).

Wysunięte punkty obserwacyjne zorganizowano według zarządzeń dowodców bezpośredniego wsparcia.

Punkty II i III Rzutu rozpoznano i rozbudowano do nich łączność, zwykle jednak ich nie obsadzano.

2/ Art Grupy.

Przy wyborze punktów kierowano się następującymi zasadami:
- dobra obserwacja na bliskie przedpole;
- dobra łączność z Dcą baonu (osobista i telefoniczna);
- dobra łączność z obserwatorem bezpośredniego wsparcia.

Gdyby wszystkie warunki nie dały się uzyskać, nie należy rezygnować z dobrej łączności z Dcą baonu, lecz przewidzieć dodatkowy punkt obserwacyjny pomocniczy.

Główne punkty obserwacyjne wybrane w rejonach: 9 PAC: La CUSICCHIE (177 203) dla III Dyonu; wzgórze 225 (211 211) grzbiet RINALDO (208 200) dla IV Dyonu.

10 PAC = wzg 225 (211 211) dla I Dyonu;
BESDONE (179 201) i MOSCOLA (188 203) dla II Dyonu.

11 PAC = w obrębie ośrodka oporu M.TONDO - M.DELLA VOLPE.

Jako rejony punktów obserwacyjnych II Rzutu wyznaczono: dla
III/9 PAC - rejon CASTELNUOVO (192 187);
IV/9 PAC - rejon wzg 275 (222 200);
dla I/10 PAC - na grzbiecie C.CANNACETTO (212 199);
La CALLETTA (223 200) - C.CEREDOLA (218 204);
w obrębie pozycji ryglowej.
II/10PAC - CASTELNUOVO (194 187) względnie C.ANGAGNANIO (189 175) lub C.RAGGIO (197 185).
11 PAC miał punkt obserwacyjny "Jakub 3" w rejonie CASTELNUOVO (191 187), który automatycznie stawał się punktem zasadniczym II rzutu.
Niezależnie od tego 11 PAC miał rozpoznać i rozbudować łączność dla punktów obserwacyjnych w obrębie rygla na grzbiecie C.CANNAZETTO (212 199), La CALLETTA (223 200) C.CEREDOLA (218 204).

Na wypadek włamania się przeciwnika we własne pozycje i opanowania grzbietów M.S.RINALDO (208 199) - wzg 275 (222 200), przewidziano punkty obserwacyjne w następujących rejonach:
9 PAC = M.GEBOLO (255 171);
11 PAC = M.CARLA (263 176)
Obsadzenie ich miało odbyć się w razie potrzeby na rozkaz.

3/ Powietrzne punkty obserwacyjne.
Grupa korzystna z powietrznych PO, które pracowały w razie potrzeby. Była to 1 eskadra z 654 Dyonu PPO. Druga eskadra tego dyonu, pracowała na korzyść AD 5 KDP.
Zadanie 654 Dyonu PBO przejął następnie 663 Dyon PPO.

4/ "Jakuby"
Były to punkty obserwacyjne dla zwalczania art npla.
Nr 1 posiadą 9 PAC w rejonie wzg 275 (222 200). Miał on możność przejęcia zadań normalnego punktu obserwacyjnego pułku.
Nr 3 pracował dla 11 PAC w rejonie 191187.

6. Plan ogni.

1. Art. Dyw.
Bezpośrednio po objęciu odcinka przez 5 KDP, gdy jeszcze nie były sformułowane zadania obronne tj do dnia 5 I 45 r plan ogni obronnych obejmował tylko odcinek wschodni, obsadzony wówczas przez 6 LBP (patrz szkic Nr 49)
Plan ten przewidywał ognie: zaporowe zasadnicze
" przypuszczalne
ognie pogłębiające obronę.
Zasadniczych ogni zaporowych było trzy.
Przypuszczalnych cztery i pogłębiających obronę trzy.
Udział w wykonaniu brały pułki 1,2,3,4 i 5 PAL. Wykonanie na żądanie dców punktów oporu przez obserwatorów i oficerów łącznikowych art. telefonicznie lub radiem.

2. Z chwilą ustalenia planu obrony i wydania rozkazów do obrony, opracowano plan ogni na nowo.
Obejmuje on:
a/ plan ogni zapobiegawczych (plan ześrodkowań obronnych)
b/ plan ogni zaporowych:
- przed linią czuwania
- przed pozycją główną i wewn pozycji głównej
c/ plan wsparcia przeciwnatarć.

3. Plan ześrodkowań obronnych. (ogni zapobiegawczych) zestawienie Nr 2. Wydany został jako załącznik do Rozkazu bojowego do obrony Nr 1. (Dtwo Artylerii 5 KDP L dz 25/2/tjn/45.)
Przewidywał on ześrodkowania 3'(Fiołek lub Róża) względnie 2' (Narcyz i Kaktus).
Ześrodkowania Murder (na snopie zbieżnym) wykonywano jako cele dyonowe.
Ześrodkowania STONK (na snopie dostosowanym do celu) - wykonywano jako cele pułkowe.
Udział w nich brały wszystkie pułki artylerii polskiej, znajdujące się na odcinku (za wyjątkiem 4,5"), a więc: 2,4,5,6 PAL
Gr Art 5,5"
Gr Art 7,2".

4. Plan ogni zaporowych. (patrz szkic Nr 19)
Wydany został oddzielnie. Udział w nich brały wszystkie pułki.
Przed pozycją obrony przygotowano 14 ogni zaporowych (zasadnicze i przypuszczalne), dla osłony linii czat oraz zamknięcia podejść na ważniejszych kierunkach.
Ponadto przed główną pozycją obrony przygotowano 12 ogni. Wewnątrz pozycji 6 ogni zaporowych, oraz ześrodkowanie "OLKUSZ" (pięciu pułków).

5. Plan ogni wsparcia przeciwnatarć.
Został opracowany oddzielnie w dniu 16 i 19 I 45 r. (patrz szkic Nr 50, Nr 51 i Nr 52).
Dtwo Art 5 KDP L dz 57/4/tjn/45; 57/5/tjn/45.)
Obejmuje on wsparcie przeciwnatarć na kierunkach (por A.II.2.iii):
a/ M.RINALDO (208 199) - wzg. 225 (212 211)
b/ na grzbiet CASETTE (177 211) - COLLINO (185 213)
c/ na M.BESDONE (179 200)

6. Plan ogni wsparcia przeciwnatarcia na kierunku M.RINALDO (Szkic Nr 50) obejmuje trzy systemy ognia wykonane w 2-ch seriach (GRUSZKA, ŚLIWKA, MORELA) dla wsparcia samego przeciwnatarcia oraz osłonę prawego skrzydła (DAKTYL) wykonaną w jednej serii.
Pierwsza seria to nawała 2', o natężeniu 2 sdm (25 funt) lub 1 sdm (5,5".
Druga seria, to powtórzenie na ten sam cel nawał w czasie 10' lub 15" o natężeniu mniejszym, bo wynoszącym 1/4 sdm dla 25 funt. i 1/8 sdm dla (5.5'.
Osłona polegała na wykonaniu jednej 3' nawały o natężeniu jak pierwsza seria wsparcia.
W tyn sposób podczas wsparcia przeciwnatarcia otrzymały pułki 2 PAL, 4 PAL i 6 PAL po 9 celi;
Gr Art 5," - 12 celi;
Gr Art 7,2" - 3 cele.
W czasie osłony prawego skrzydła przeciwnatarcia:
2 i 4 PAL miały po 3 cele;
6 PAL i Gr Art 7,2" po 1 celu;
Gr Art 5,5" 4 cele.

7. Plan ogni wsparcia przeciwnatarcia na kierunku CASETTE - COLLINO przewidywał: (patrz szkic Nr 51)
a/ Wsparcie przeciwnatarcia na kierunku MOSCOLA - COLLINA, obejmujące 1 system ognia (MALINA) w dwóch seriach (2' - 15') o natężeniach 2 sdm i 1/4 sdm dla 25 funt. oraz 1 sdm i 1/8 sdm dla 5,5".
b/ Wsparcie przeciwnatarcia na kierunku M.BESDONE - CASETTE, obejmujące system ognia (BORÓWKA) identyczny w wykonaniu jak system "MALINA" otrzymują:
2,5 i 6 PAL po 3 cele(razem 9 celi);
4 PAL po 2 cele;
Gr Art 5,5" po 4 cele;
Gr Art 7,2" po 1 celu;
Razem 16 celi.
W systemie "BORÓWKA"
2 i 4 PAL otrzymują po 3 cele (razem 6 celi);
5,6 PAL i Gr Art 7,2" po 2 cele 6 celi);
Gr Art 5,5" po 4 cele;
Razem 16 celi.
c/ W wypadku jednoczesnego przeciwnatarcia na COLLINO i CASETTE PLAN OGNI przewidywał:
W I fazie przeciwnatarcia (szkic Nr 51);
Jeden system ognia "MELON" w dwóch seriach (2' i 20') o natężeniu jak w poprzednich systemach.
Pułki otrzymywały wówczas:
2,5,6 PAL po 3 cele (razem 9 celi);
4 PAL i Gr Art 7,2" po 2 cele (4 cele);
Gr Art 5,5" po 4 cele;
Razem 17 celi.
W II fazie przeciwnatarcia.
Jeden system "CYTRYNA" w dwóch seriach (2' i 15') o natężeniu jak w poprzednich systemach.
Pułki otrzymywały wówczas:
2,4,6 PAL po 3 cele (razem 9 celi);
5 PAL i Gr Art 7,2" po 2 cele (4 cele);
Gr Art 5,5" 4 cele
Razem 17 celi
Przy czym tylko jeden cel (Nr 840) powtarzał się w obu fazach, natomiast inne cele były odmienne. Razem więc w obu fazach było pod ogniem 33 cele.

DOWÓDZTWO ARTYLERII 5 KDP.
H.Q.PA 5 KRES DIV.
L.dz.25/2/Tjn/45.

Zestawienie Nr 2.
M.p. dnia 10 stycz.1945 r.

PLAN ZEŚRODKOWAŃ OBRONNYCH

(ogni zapobiegawczych)
SOUNTER PREPARATION TASK TABLE.
Wykonanie poszczególnych zespołów ogni na rozkaz Dcy AD 5 KDP.
Individual groups of D.F. to be fired only on call from this H.Q.

Zał. do ROZKAZU BOJOWEGO do obrony Nr.1.

Wywołanie /nazwa/ Code name	Cele do zwalczania Targets to be fired						Czas trwa Time	Natężenie Intensity
	2 KPAL	4 KRES.PAL	5 PAL	6 PAL	Gr.Art 5,5"	Gr.Art 7,2"		
FIOŁEK - VIOLET	747,760 750	755,802, 803	-	715, 754	759.804 749,757	-	3'	25 ft - 2 sdm 5,5" - 1 sdm
ROŻA - ROSE	711,709	716;773 710	707, 706	1001	805,708 714,712	-	3'	" " "
NARCYZ - NARCISSUS -	1002	812,810	804 1003x)	813,809 811	807,788 806,808	797	2'	25 ft - 3 sdm 5,5 " - 1 sdm
KAKTUS - CACTUS	788	799,811	814,817 1003x)	816,815 1004x)	801,777 789,794	797	2'	" " "

UWAGI: Wszystkie ześrodkowania MURDER - wykonać jako cele dyonowe.
Wszystkie ześrodkowania STONK - wykonać jako cele pułkowe.
x) Cele 1003 i 1004 wykonać jedynie środkowe 200 y dyonem.

All MURDER concs - battery tgts
All STONK concs - rgt tgts.
x) Tgts No 1003, 1004 to be fired central 200 y.as a battery tgt.

DOWÓDCA ARTYLERII 5 KDP

d/ Wsparcie przeciwnatarcia na kierunku M.CASAZZA (wsp 169 200) - MONGURDINA (163 214) obejmowało jeden system ognia (ARBUZ) w dwóch seriach (2' i 15') o natężeniu jak poprzednio.

Pułki otrzymywały wówczas:

2 i 4 PAL po 3 cele (razem 6 celi);
6 PAL i Gr Art 7,2" po 2 cele (razem 4 cele);
Gr Art 5,5" = 4 cele;
5 PAL = 1 cel;
Razem 15 celi

8. Plan ogni wsparcia przeciwnatarcia odwodu dywizji, na kierunku M.BESDONE (179 200) (szkic Nr 52)

Obejmował jeden system ognia "DYNIA" w dwóch seriach (3' i 15') o natężeniu jak w poprzednich systemach.

Pułki otrzymywały wówczas: (patrz szkic Nr 10).

2 PAL i Gr Art 7,2" po 2 cele (4 cele);
4,5 i 6 PAL po 3 cele (9 celi);
Gr Art 5,5" = 4 cele;
Razem = 17 celi.

9. Wykazy celów.

Obronę stale ulepszano zarówno w piechocie jak i artylerii. Przygotowanie ogni opierało się na wykazach celi. W dn. 7 I 45 r. Dtwo Art 5 KDP wydało "WYKAZ CELÓW Nr 1" obejmujący 125 celi. W dniu 18 I 45 został wydany "WYKAZ CELÓW Nr 2", obejmujący 89 celi. Razem więc w obu wykazach było 214 celi, do których ogień został przygotowany przez pułki zgodnie z planami ogni.

Patrz szkic Nr 55 - oraz zestawienie Nr 3 i Nr 4.

ii. Grupa Artylerii (plany ogni).

1. Dca Grupy Art wydał w dniu 10 I 45 "WYTYCZNE WALKI OGNIOWEJ NA OKRES OBRONY". Podkreśla w nich na wstępie, że działania ogniowe Grupy będą bardziej scentralizowane niż dotychczas, a wykonanie ogni odbywać się będzie zasadniczo z obserwacji.

Działanie Grupy ma objąć:

a/ zwalczanie artylerii
b/ zwalczanie moździerzy
c/ ognie odwetowe.

2. Zwalczanie artylerii łącznie z 1 AGRA, przy współpracy lotnictwa (bombardującego i myśliwskiego) oraz przy pomocy pomiarów dźwiękowych. Wykonywać go będą jako swoje zasadnicze zadanie:

11 PAC
9 PAC

ze stanowisk okolicznościowych (wszystkie dyony, w tym i dyony 7,2").

Jako dodatkowe zadanie, mają zwalczać art, npla również 10 i 102 PAC.

3. Zwalczanie moździerzy (w ścisłej współpracy ze Sztabem Zwalczania Moździerzy tej dywizji, która jest na odcinku) przy pomocy powietrznych i naziemnych PO.

Jako swe zasadnicze zadanie, będą zwalczać moździerze: dyony 7,2" (z 9 PAC ze stanowisk okolicznościowych)

II/8PAPLC
10 PAC

Jako dodatkowe zadanie 11 PAC.

Teren pod względem zwalczania moździerzy został podzielony między 9 i 10 PAC.

Za teren na wschód od wsp pionowej 18, odpowiada 9 PAC na zachód 10 PAC.

Do tłumienia działalności moździerzy npla oddano do dyspozycji 9 PAC i 10 PAC po jednej baterii z II/8 PAPLC, która stale miała do dyspozycji na każde 24 godzin pewną ilość amunicji plot ciężkiej, przeznaczonej do tego celu.

DOWÓDZTWO ARTYLERII 5 KDP.
H. Q. PA 5 KRES DIV.

Zestawienie Nr. 3.
M.p. dnia 7 stycznia 1945 r.

WYKAZ CELÓW Nr 1.

LIST OF TARGETS No 1.

Wykaz ten unieważnia wszystkie poprzednie wydane wykazy celów
This list supersedes all previously issued by this H.Q.

L.p. Serial	Nr celu No of target	Rodzaj celu description.	Współrzędne z mapy Map reference. E	N	H	System Conc.	Azym. osi Axis bearing	Współrzędne uniezależnione Coordinates E	N	H
1.	701	KM - MG	1867	2643	80	MURDER				
2.	702	Druż.piech +KM MG+Inf.	1925	2677	75	"				
3.	703	2 stan.piech en loc	1890	2655	120	"				
4.	704	Stan strz. en loc	1760	2570	100	"				
5.	705	KM - MG	1794	2319	80	"				
6.	706	KM i okop MG & ditch	1799	2321	95	"				
7.	707	- " -	1761	2317	100	"				
8.	708	KM - MG	1814	2310	80	"				
9.	709	2 KM 2 MG	1856	2305	80	"				
10.	710	Okop Ditch	1871	2299	90	"				
11.	711	2 KM 2 MG	1888	2331	95	"				
12.	712	KM - MG	1774	2329	95	"				
13.	713	KM w budynku MG in house	1879	2292	93	"				
14.	714	KM - MG	1808	2340	105	"				
15.	715	Kilka KM 2 3 MG	1948	2306	85	"				
16.	716	Okopy - Ditch	1890	2289	75	"				
17.	717	1 działo 1 gun	1512	2495	240	"				
18.	718	1 działo - rów 1 gun - ditch	1890	2666	140	"				
19.	719	KM - MG	1953	2406	180	"				
20.	720	" - "	1850	2387	150	"				
21.	721	" - "	1765	2310	80	"				
22.	722	" - "	1787	2670	170	"				
23.	723	" - "	1745	2563	130	"				

L.p. Se-rial	Nr celu No of target	Rodzaj celu description.	Współrzędne z mapy Map reference E	N	H	System Conc.	Azym. osi Axis bea-ring	Współrzędne uniezależnione Coordinates. E	N	H
24.	724	KM - MG	1705	2323	105	MURDER				
25.	725	" - "	1681	2302	100	"				
26.	726	" - "	1677	2300	105	"				
27.	727	" - "	1670	2331	155	"				
28.	728	" - "	1707	2335	125	"				
29.	729	" - "	1838	2380	145	"				
30.	730	" - "	1842	2542	170	"				
31.	731	" - "	1549	2682	180	"				
32.	732	" - "	1390	2505	193	"				
33.	733	Rów - Ditch	1850	2690	180	"				
34.	734	" - "	1848	2682	175	"				
35.	735	2 dz- 2 guns	1470	2430	230	"				
36.	736	" - "	1369	2562	185	"				
37.	737	3 dz -3 guns	1330	2660	150	"				
38.	738	Domek i KM House & MG	1920	2535	160	"				
39.	739	2 dz -2 guns	1859	2593	150	"				
40.	740	Domki - Houses	1688	2506	195	"				
41.	741	P O - O P	1638	2471	210	"				
42.	742	Domki i KM Houses & MG	1739	2610	205	"				
43.	743	" "	1790	2683	200	"				
44.	744	" "	1620	2390	126	"				
45.	745	" "	1648	2374	200	"				
46.	746	" "	1578	2328	120	"				
47.	747	Okopy - Ditch				"		21200	23175	70
48.	748	Domek - House				"		20370	23230	85
49.	749	CUFFIANO				"		20700	23200	76
50.	750	Dtwo - H Q				"		20580	23370	85
51.	751	KM - MG				"		19055	23570	70
52.	752	Gniazdo oporu Def loc				"		18970	23800	80
53.	753	KM - MG				"		19370	23950	175
54.	754	Domki + Npl Houses occ by en				"		20300	23250	50
55.	755	" - "				"		20620	23180	50

L.p. Serial	Nr celu No of target	Rodzaj celu description	Współrzędne z mapy Map reference E	N	H	System conc.	Azym. osi Axis bearing	Współrzędne uniezależnione Coordinates E	N	H
56.	756	Houses occ by en				MURDER		20180	23740	120
57.	757	- " -				"		20020	23320	90
58.	758	- " -				"		20100	23540	90
59.	759	- " -				"		20140	23680	110
60.	760	- " -				"		20740	23340	75
61.	761	KM - MG				"		19970	25880	220
62.	762	Stan broni-Weap.pit				"		19810	25390	120
63.	763	- " -				"		19960	25470	180
64.	764	1 dz. - 1 gun				"		14860	22900	125
65.	765	" "				"		14700	22400	95
66.	766	KM - MG				"		14010	21510	80
67.	767	" - "				"		13900	21890	102
68.	768	" - "	16440	23000	100	"				
69.	769	" - "	16630	22870	80	"				
70.	770	" - "	15900	22610	80	"				
71.	771	" - "	14900	22400	100	"				
72.	772	KM i rów-MG & Ditch	14450	22600	120	"				
73.	773	St.strz. - en loc.	17290	26480	230	"				
74.	774	- " -	16700	24300	200	"				
75.	775	Dz.ppanc A/T gun.	15280	23990	260	"				
76.	776	St.strz - en loc.	17470	23530	110	"				
77.	777	Dz.ppanc - A/T gun	16170	22950	100	"				
78.	778	St.strz - en loc.	15460	23280	130	"				
79.	779	KM - MG	15120	23320	85	"				
80.	780	Stan.strz- en loc.	16360	22960	95	"				
81.	781	"	15760	23600	180	"				
82.	782	"	15900	23480	150	"				
83.	783	Rób.ziemne - dug out	19910	23800	150	"				
84.	784	P O - O P	16250	23030	100	"				
85.	785	St.broni- Weapon pit	17310	26400	225	"				
86.	786	"	17490	26500	220	"				

L.p. Serial	Nr celu No of target	Rodzaj celu description	Współrzędne z mapy Map reference. E	N	H	System Conc.	Azym. osi Axis bearing	Współrzędne uniezależnione Coordinates . E	N	H
87.	787	Domki+Npl-Hous. occ by en.				MURDER		17050	26850	225
88.	788	Domki - Houses	1688	2269	74	"				
89.	789	Domki+Npl - Houses occ by en.				"		15560	22760	125
90.	790	"				"		15090	25110	275
91.	791	Stan broni- Weapon pit				"		15110	24740	250
92.	792	Domki - Houses				"		16040	24505	200
93.	793	KM - MG				"		15230	22965	110
94.	794	Domek i PO - Hous & OP	16310	22620	77	"				
95.	795	Domki+Npl- Haus.occ.by en				"		15500	23020	121
96.	796	"				"		15950	23000	112
97.	797	"				"		16515	22915	115
98.	798	"				"		15560	22415	90
99.	799	"	16470	22270	110	"				
100.	800	"				"		15330	22895	100
101.	801	"				"		16135	22470	125
102.	802	Domki - Houses	20200	22790	60	"				
103.	803	"	20080	22970	75	"				
104.	804	"	19550	23330	90	"				
105.	1001	Droga i dom - Houses by the road	18670	23300	90	STONK	80°			
106.	805	Domy - Houses	18420	23240	90	MURDER				
107.	806	"	18170	22590	90	"				
108.	807	"	17980	22650	80	"				
109.	808	"	17780	22640	80	"				
110.	809	"	17480	22290	110	"				
111.	810	Ścieżka - Track	17900	22110	116	"				
112.	1002	Dr i domy-Houses & road	17500	22810	72	STONK	10°			
113.	811	Domki i śc - Hous & track	17310	22340	112	MURDER				
114.	812	Domki - Houses	18110	22170	112	"				
115.	813	Skrz.ścież- Track jun	17750	22160	115	"				

L.p. Serial	Nr celu No of target	Rodzaj celu description	Współdzędne z mapy Map reference E	N	H	System Conc.	Azym. osi Axis baering	Współrzędne uniezależnione Coordinates. E	N	H
116.	814	Domki - Houses	17030	22030	130	MURDER				
117.	1003	Ścieżka - Track	17140	22220	90	STONK	90°			
118.	815	Domki - Houses	16090	21900	137	MURDER				
119.	1004	Ścieżki - Track	16000	22000	90	STONK	300°			
120.	816	Skrz.śc.- Track junct	15740	22350	85	MURDER				
121.	817	Domki - Houses	15640	21980	130	"				
122.	818	Skrz.dróg-X-roads	18470	24310	230	"				
123.	819	"	17950	24910	220	"				
124.	820	Domki - Houses	18140	25190	227	"				
125.	821	Skrzyżowanie dróg - X - roads	14960	24360	260	"				

DOWÓDZTWO ARTYLERII 5 KDP.
H.Q. PA 5 KRES DIV.

Zestawienie Nr 4.
M.p. dnia 18 sty 1945r.

WYKAZ CELÓW Nr 2.

LIST OF TARGETS Nr 2.

L.p. Serial	Nr. celu Nr of target	Rodzaj celu Description	Współrzędne z mapy Map reference. E	N	H	System Conc	Azym. osi Axis bearing
1.	822	PIDEURA	2335	2164	233	MURDER	
2.	823	Wzg.261	2350	2129	261	"	
3.	824	Domki - houses	2208	2247	110	"	
4.	825	Skrzyżowanie dróg-X roads	2209	2209	157	"	
5.	826	Domek - house	2231	2199	188	"	
6.	827	Domki - Houses	2247	2159	179	"	
7.	828	Droga - Track	2288	2105	179	"	
8.	829	Domki - Houses	2067	2240	87	"	
9.	830	" "	2047	2222	87	"	
10.	831	Droga miedzy domkami- Road - houses.	2075	2210	80	"	
11.	832	Domek - House	2005	2215	92	"	
12.	833	Villa S.GIORGIO	2037	2202	90	"	
13.	834	Przeprawa - riv-crossing	2006	2274	70	"	
14.	835	Domki - Houses	2060	2282	64	"	
15.	836	Przeprawa - riv-crossing	2087	2189	60	"	
16.	837	"	2073	2177	60	"	
17.	838	Domki - Houses	2076	2163	62	"	
18.	839	Skrzyżowanie dróg - X roads	2010	2159	100	"	
19.	840	Skrzyżowanie drożek - truck junc.	2029	2150	94	"	
20.	841	Przeprawa - riv - crossing	2034	2124	60	"	
21.	842	Ścieżka - Truck	2056	2116	70	"	
22.	843	Domki - Houses	2030	2104	73	"	
23.	844	" "	2104	2183	102	"	
24.	845	Skrz .dróżek - Truck junc	2115	2168	150	"	
25.	846	Domek - House	2120	2169	150	"	
26.	847	Dróżka - Truck	2139	2174	110	"	
27.	848	Domek - House	2145	2164	108	"	
28.	849	Droga - Road	2180	2139	90	"	
29.	850	Skrzyż.dróżek-Track junct	2120	2139	178	"	

L.p. Serial	Nr. celu Nr of target	Rodzaj celu Description	Współrzędne z mapy Map reference. E	N	H	System Cono	Azym. osi Axis bearing
30.	851	Rozw.dróżek - Fork road	2142	2134	150	MURDER	
31.	852	Domek - House	2155	2121	131	"	
32.	853	Zakr. drogi - Road bend	2182	2116	100	"	
33.	854	Domek - House	2138	2115	200	"	
34.	855	San GIORGIO	2120	2110	225	"	
35.	856	Domek - House	2114	2078	195	"	
36.	857	" "	2111	2059	202	"	
37.	858	Przeprawa - riv.-crassing	2018	2091	100	"	
38.	859	Most - Bridge	1975	2122	100	"	
39.	860	Domki - Houses	1973	2065	200	"	
40.	861	Przeprawa-riv-crossing	2093	2282	60	"	
41.	862	LIMISANO	1960	2183	100	"	
42.	863	Przeprawa - riv. crossing	2136	2212	92	"	
43.	1005	Stok - Slopes	1962	2025	75	STONK	320° +)
44.	1006	Stok M.RINALDO-Slopes of M.RINALDO	2056	2040	100	"	[illegible] +)
45.	1007	Przeprawa-riv.-cressing	2020	2089	100	"	300° +)
46.	1008	Zaporowy - D F	2120	2048	150	"	10° +)
47.	1009	" "	2190	2040	180	"	330° +)
48.	1010	" "	2254	2056	170	"	360° +)
49.	1011	" "	2128	2156	110	"	360° +)
50.	1012	" "	2127	2120	187	"	360° +)
51.	864	Droga - Road	1946	2103	125	MURDER	
52.	865	Dom - House	1891	2125	190	"	
53.	866	Droga - Road	1838	2122	225	"	
54.	867	Domek - House	1800	2124	245	"	
55.	868	" "	1769	2111	256	"	
56.	869	Ścieżka - Track	1699	2045	249	"	
57.	870	" "	1694	2039	280	"	
58.	871	Domki - Houses	1636	2145	200	"	
59.	872	Dróżka - Track	1614	2083	200	"	
60.	873	Domki - Houses	1546	2141	133	"	
61.	874	" "	1851	2178	120	"	
62.	875	X dróg - fork road	1873	2212	105	"	
63.	876	Dróżka - Track	1916	2173	115	"	

L.p. Serial	Nr. celu No of target	Rodzaj celu Description	Współrzędne z mapy Map reference. E	N	H	System Conc.	Azym. osi Axis bearing
64.	877	Wąwóz - Wadi	1836	2152	150	MURDER	
65.	878	Ścieżka - Track	1797	2172	145	"	
66.	879	Skrzyżowanie ścieżek -Track junct	1726	2172	100	"	
67.	880	Skrzyżowanie dróg - X roads	1932	2198	105	"	
68.	881	Domki - Houses	1744	2155	125	"	
69.	882	Domek - House	1851	2133	206	"	
70.	1014	Grzbiet - Ridge	1876 1834	2128 2130	190 190	LINIOWY LINEAR	
71.	1015	Ścieżka - Track	1764 1741	2100 2100	175 230	" "	
72.	1016	" "	1777 1735	2059 2066	150 225	" "	
73.	1017	" "	1705 1689	2148 2122	125 100	"	
74.	1018	Zbocze - Slope	1702 1676	2070 2089	180 180	"	
75.	1019	" "	1676 1661	2105 2088	150 150	"	
76.	1020	Ścieżka - Track	1763 1757	2134 2114	200 240	"	
77.	1021	Droga - Road	1808 1788	2067 2070	120 150	"	
78.	1022	Droga - Road	1862 1842	2062 2055	95 100	"	
79.	1023	Ścieżka - Track	1868 1832	2032 2025	210 200	"	
80.	883	Domki - Houses	1877	2034	215	MURDER	
81.	884	" "	1823	2054	112	"	
82.	885	Ścieżka - Track	1812	2010	220	"	
83.	886	" "	1792	1995	235	"	
84.	887	" "	1790	2005	260	"	
85.	888	Skrzyż.+ścieżek - Track junct	1765	2023	260	"	
86.	889	Domek - House	1751	2021	240	"	
87.	890	Skrzyż.ścieżek-Track junct	1725	1983	150	"	
88.	891	Zakręt drogi - Track bend	1682	2007	290	"	
89.	892	Rozwidlenie drożek -Track junct	1739	2049	240	"	

+) STONK = 600 y.

U W A G I: Współrzędne i wysokości celu odczytane z mapy 1:25.000 przy nanoszeniu na stolik uwzględnić poprawkę: E = + 30 m., N = - 50 m.

REMARKS: M. Ref. and heights taken off map 1:25.000 Grid Constants E = + 30, N = - 50 to be applied when plotted on arty beard. -

Szef Sztabu Zwalczania Moździerzy został upoważniony do bezpośredniego komunikowania się z tymi pułkami.

Przy zwalczaniu moździerzy stosowano system "polowania" na moździerze czynne w danym momencie, uważając, że jest bezcelowym strzelanie do moździerzy, które zaprzestały ognia.

4. Ognie odwetowe przewidziano jako ognie na najczulsze elementy obrony przeciwnika (przede wszystkim na ugrupowanie jego piechoty, jej broni ciężkiej, następnie na komunikację i stanowiska art.) na wypadek, gdyby większa aktywność ogniowa przeciwnika powodowała nasze straty lub utrudniała pracę naszym oddziałom.

W tym celu miało się wykonać ognie obserwowane i nieobserwowane w/g planu ogni odwetowych.

5. Poza tym Grupa Artylerii brała udział w innych rodzajach ogni. Ognie te stale uzupełniano i poprawiano; ostatecznie dn 21 I 45 został wydany "WYKAZ PLANÓW OGNI OBRONNYCH Nr 1" (Dtwo Gr Art L dz 1/21/tjn/45) - patrz szkic Nr 55.

W wykazie tym przewidziano następujące plany ogni:

a/ Plany ogni 5 Korpusu.

Obejmował on dwa plany:

1. Plan ogni obronnych.
2. Plan zwalczania NB "RAINBOW".

W ogniach obronnych brały udział 10 i 102 PAC oraz II/8 PAPLC. Wykonanie na rozkaz Dtwa Gr Art Serie "ASH", "LARCH", "ELM" i "OAK".

Szczegóły zawarte są w piśmie Dtwa Gr Art L dz 1/20/tjn/45 z dnia 20 I 45 r.

W planie zwalczania NB "RAINBOW" udział biorą 9 PAC i 11 PAC. Obejmuje on 11 systemów ognia wykonywanego w seriach (od 2 do 6) w czasie od 3' - do15'. Zużycie amunicji 1 poc na działo na serię. Ognie te miały być wykonane tylko w wypadku natarcia przeciwnika.

11 PAC miał 34 celi, I/9 PAC - 31 celi, II/9 PAC - 19 celi, III/9 PAC - 10 celi i IV/9 PAC = 1 cel.

b/ Plany ogni 10 Hind Dyw.

Są to ognie na korzyść prawego sąsiada. Obejmują one dwa plany ogni zwalczania moździerzy i dział piechoty npla jeden dla wsparcia prawoskrzydłowej brygady 10 Hind Dyw. drugi dla wsparcia lewoskrzydłowej brygady. Ten ostatni obejmował 5 systemów ogni na 15 celi. Udział w nim brały 10 PAC, 102 Med R; A i II/8 PAPLC, przy czym udział II/10 PAC był przewidziany po odejściu 102 Med RA. Czas trwania ognia, 2' o natężeniu 1 sdm.

Plan wsparcia prawoskrzydłowej brygady obejmował 6 systemów ognia na 18 celi. Wykonywały go te same dyony. Czas trwania ognia ten sam. Zużycie amunicji takie same. Wykonanie tylko na rozkaz Dtwa Grupy Artylerii w wypadku natarcia npla na odcinek 10 Hind Dyw.

c/ Plany ogni A D 5 KDP w których brała udział Grupa Art były to:

1. Plan ogni zapobiegawczych (Dtwo Gr Art L dz 8/8/tjn/45 z dn 8 I 45
2. Plan zwalczania moździerzy na odcinku Polskiego Korpusu (SZ Moźdz AD 5 KDP L dz 23/tjn/45 z dnia 17 I 45 r.)
3. Plan ogni zaporowych (Dtwo Grupy Art L dz 11/11/tjn 45 z dnia 11 I 45 r.)

Ognie zapobiegawcze obejmowały 4 systemy ześrodkowań.

Udział w nich brały: 10 PAC. (8 celi)
102 Med RA (8 celi)
IV/9 PAC (2 cele)

Czas trwania 2 - 3', o natężeniu 1 sdm.

Plan zwalczania moździerzy na odcinku Polskiego Korpusu obejmował 3 systemy "PANTERA", "GROT", "TYGRYS". Wykonywał go II/8 PAPLC na rozkaz Dtwa Gr Art.

W planie ogni zaporowych 5 KDP brały udział:

10 PAC
102 Med RA = po 1 ogniu zasadniczym i 1 przypuszczalnym.

Wykonanie na żądanie Dtwa Grupy Art lub Dtwa AD 5 KDP lub obserwatorów pułkowych.

d/ Plany ogni Grupy Artylerii. (własne)

Obejmowały trzy plany: plan ogni zaporowych (Dtwo Gr Art 11/11/tjn 45 z dn 11 I 45 r.)

- plan ogni zaporowych przed główną pozycją obronną (Dtwo Gr Art. L dz 5/16/tjn/45 z dnia 16 I 45 r.)

- plan ogni zapobiegawczych (Dtwo Gr art L dz 1/13/tjn/45 z dnia 13 I 45 r.

Wszystkie miały być wykonywane na rozkaz Dtwa Gr Art.

W planie ogni zaporowych Gr Art brały udział:

- wszystkie 4 dyony 9 PAC; każdy po 1 ogniu zasadniczym i po przypuszczalnym.

- 11 PAC - jeden ogień zasadniczy i jeden przypuszczalny.

W planie ogni zaporowych przed główną pozycją obronną brały udział:

9 PAC
10 PAC
11 PAC
102 PAC (Med RA).

Plan obejmował 8 ogni (celi - patrz szkic Nr 53). Wszystkie pułki miały przygotowane dane na każdy cel.

Czas trwania ognia 3'. Natężenie dla sprzętu 7,2" - 1/3 sdm dla 155 m/m = 1/2 sdm dla reszty sprzętu po 1 sdm.

W planie ogni zapobiegawczych brały udział te same pułki co w ogniach zaporowych przed główną pozycją oraz II/8 PAPLC. Plan ten obejmował 13 systemów ognia (patrz szkic Nr 53), po kilka celi w każdym i tak:

I/9 PAC miał 8 celi;	I/11 PAC miał 9 celi;
II/9 PAC miał 7 celi;	II/11 PAC miał 10 celi;
III/9 PAC miał 10 celi;	I/102 Med. RA miał 7 celi;
IV/9 PAC miał 8 celi;	II/102 Med RA miał 7 celi;
I/10 PAC miał 10 celi;	II/8 PAPLC miał 12 celi.
II/10 PAC miał 11 celi;	

Natężenie ognia było zmienne w zależności od czasu trwania i kalibru.

Przy ogniu jednominutowym, natężenie wynosiło 1 sdm dla wszystkich kalibrów (za wyjątkiem 3,7",dla którego było 2 sdm).

Przy czasie trwania ognia 2 - 5 natężenie wynosiło:

dla 4,5" i 5,5" = 1/2 sdm,
7,2" i 155 m/m = 1/4 sdm,
3,7" = 1 sdm.

Przy czasie trwania 6 - 15" natężenie wynosiłoó

dla 4,5" i 5,5" = po 10 pocisków na cel.
7,2" i 155 m/m po 4 pociski na cel.
3,7" = po 20 pocisków na cel.

6. Plany ogni wsparcia przeciwnatarć.

Istniały trzy plany wsparcia przeciwnatarć:

1. Plan ogni wsparcia przeciwnatarcia odwodu dywizji na M. BESDINE (wsp 179 200) - Dtwo Grupy Art L dz 6/22/tjn/45 z dn 22 I 45 r.)

2. plan ogni wsparcia przeciwnatarcia na grzbiet CASETTE (wsp 177 211) COLLINO (185 213) Dtwo Gr Art L dz 7/22/tjn 45 r z dn 22 I 45 r.

3. plan ogni wsparcia przeciwnatarcia na kierunku M.RINALDO - wzg 225 - Dtwo Gr Art L dz 8/22/tjn 45 z dn 22 I 45r.

We wszystkich tych planach brały udział: 9, 10, 11 PAC, 102 Med RA i II/8 PAPLC.

Plan pierwszy obejmował jeden system ognia "DYNIA" w dwóch seriach (pierwsza 3' druga 15'), Każdy dyon miał po 1 celu , jedynie dyon II/8 PAPLC miał dwa cele.

Natężenie ognia w pierwszej serii:po 1 sdm dla 4,5" i 5,5"
3 sdm dla II/8 PAPLC
1/3 sdm dla 155 m/m i 7,2"

Natężenie ognia w drugiej serii wynosiło: 15 poc na cel dla 4,5" i dla 5,5", 8 poc na cel dla 155 m/m i 7,2", 20 poc na cel II/8 PAPLC.

Wykonanie na rozkaz Gr Art. Po zajęciu M.BESDINE przez własne oddziały, dalsze prowadzenie ogni przewidywano według planu ogni zapobiegawczych Grupy i 5 KDP.

W wypadku odejścia 102 Med RA. zadania jego obejmował 10 PAC, z tym, że dotychczasowe jego dyonowe cele stawały się celami bateryjnymi.

Plan drugi przewidywał cztery możliwe kierunki przeciwnatarć.

a/ na kierunku MOSCOLA (187 204) - COLLINO (185 213)

Plan ognia obejmował jeden system ognia (MALINA) w dwóch seriach (2' i 15'). Każdy dyon miał po 1 celu (razem 11 celi).

Natężenie ognia w pierwszej serii: po 1 sdm dla 4,5" i 5,5",
2 sdm dla II/8 PAPLC,
1/2 sdm dla 155 m/m i 7,2"
Natężenie ognia w drugiej serii: 15 poc na cel dla 4,5" i 5,5"
30 poc na cel dla II/8 PAPLC
8 poc na cel dla 155 m/m i 7,2"

b/ Na kierunku M.BESDONE (wsp 179 201) - CASETTE (177 211).

Plan ognia obejmował jeden system "BORÓWKA". Wykonanie analogiczne jak "MALINA". Ilość celi ta sama.

c/ Jednocześnie przeciwnatarcie na COLLINO i CASETTE.

Przewidywane wówczas były dwie fazy przeciwnatarcia:

W fazie pierwszej przewidywany był jeden system ognia "MELON". Każdy dyon po 1 celu (Razem 11 celi).

Wykonany w dwóch seriach, pierwsza 2' i druga 20'.

Natężenie pierwszej serii: jak w systemie "MALINA".

Natężenie drugiej serii: 20 poc na cel dla 4,5" i 5,5",
40 poc na cel dla II/8 PAPLC,
10 poc na cel dla 155 m/m i 7,2".

W fazie drugiej był jeden system ognia "CYTRYNA". Ilość celi 11 po 1 na dyon. Wykonanie jak "MALINA".

d/ Na kierunku M.CASAZZA (169 200) - MOGURDINA (163 214).

I w tym wypadku plan ognia przewidywał jeden system "ARBUZ", wykonanie jak "MALINA". Ilość celi 11.

Plan trzeci obejmował trzy systemy ognia dla wsparcia przeciwnatarcia i jeden system dla osłony prawego skrzydła.

Ognie dla wsparcia przeciwnatarcia "GRUSZKA", "SLIWKA" ,"MORELA" miały być wykonane w dwóch seriach (2' i 15').

Natężenie w pierwszej serii wynosiło: 1 sdm dla 4,5" i 5,5",
3 sdm dla II/8 PAPLC,
1/2 sdm dla 155 m/m i 7,2"
w drugiej serii 15 poc na cel dla 4,5" i 5,5"
30 poc na cel dla II/8 PAPLC,
8 poc na cel dla 155 m/m i 7,2".

W systemach "SLIWKA" i "MORELA" każdy dyon miał po 1 celu. W systemie "GRUSZKA" II/8 PAPLC miał dwa cele, inne dyony po 1. Razem wsparcie to obejmowało 34 cele.

Osłona prawego skrzydła obejmowała jeden ogień, wykonany w jednej serii "DAKTYL" trzy minutowej o natężeniu jak w systemie "MALINA". Każdy dyon po 1 celu. Razem 8 celi, gdyż na niektóre cele strzelało 2 - 3 dyony.

7. Wykazy celów.

Grupa Art podobnie jak AD 5 KDP wydała dwa wykazy celów dla obrony:

Wykaz Nr 1 (Dtwo Gr Art L dz 1/11/tjn/45.) z dnia 11 I 45 obejmował 110 celi.

Wykaz Nr 2 z dnia 20 I 45 r. obejmował 38 celi.

8. Nękanie.

Poza tymi planami ogni, artyleria Grupy jak i 5 KDP wykonywała szereg ogni nękających. Były to ognie doraźne lub ujęte w programy nękań. Na większą skalę wykonano dwa nękania: w nocy z dnia 30/31 stycznia i z 1/2 lutego 1945 r.

Program nękań na noc 30/31 stycznia 45 r. wydany przez Dtwo Grupy Art (L dz 5/28/tjn/45 z dn 23 I 45 r.) przewidywał zadania następujące:

9 PAC	otrzymał	3 cele
10 PAC	"	1 cel
11 PAC	"	4 cele
102 Med RA	"	2 cele
II/8 PAPLC	"	5 celi
Razem		15 celi

Nękanie trwało od godz 1830 dn 30 I do godz 0600 dn 31 I 45. Ilość pocisków od 1 - 12 na cel (większość celi 2 - 4, niektóre 5 - 8, a tylko najważniejsze cele 8 - 12).

Czas wykonania był narzucony i ściśle podany, cele, maskowania działalności dział 7,2".

Podobny był program na noc 1/2 lutego 45 (Dtwo Gr Art L dz 10/29/tjn/45 z dnia 29 I 45).

Na tą noc pułki otrzymały:

9 PAC (działa 7,2") = 3 cele
10 PAC = 1 cel
11 PAC = 4 cele
102 Med RA = 2 cele
II/8 PAPLC = 7 celi
Razem = 17 celi.

Czas uregulowano podobnie jak poprzednio. Ilość pocisków od 1-20 na cel.

9. Współpraca z 6 AGRA.

Do osłony lewego skrzydła 2 Korpusu otrzymał od Dcy Armii, pomoc artylerii naszego lewego sąsiada. W tym celu Dca Grupy Art przedstawił projekt ogni dla 6 AGRA (Dtwo Gr Art L dz 6/20/tjn/45. Obejmował on 5 systemów ogni (patrz szkic Nr 54) po kilka celi w każdym Razem 18 celi.

Ognie te miały być wykonane na żądanie Dtwa Gr Art lub oddziałów własnych.

7. Pomiary Art.

Na grzbiecie M.BITELLA - M.LECCHIO - PIDEURA rozbudowano układ pomiarów dźwiękowych wzrokowych i układ topograficzny przez jeden dyon pomiarowy wzmocniony przez plut top ogn M.p. Dtwa wsp 188 153. Dtwo Pułku Pomiarowego wraz z jednym dyonem było na odpoczynku poza ugrupowaniem bojowym Korpusu.

Praca dyonu pomiarowego polegała na:
- wstrzeliwaniu i pomiarach topograficznych;
- wykrywaniu;
- dozorowaniu.

Wstrzeliwania przeprowadzał pluton topograficzno - ogniowy, pracując na korzyść różnych oddziałów art. Wstrzeliwał on poprawki doświadczalno.

Pomiary topograficzne obejmowały pracę na rzecz poszczególnych pułków celem dostarczenia im danych punktów nawiązania. Wykonywała je druga bateria topograficzna.

Wykrywanie przeprowadzały baterie, dźwiękowa i wzrokowa. Stwierdzały one na podstawie pomiarów działalność baterii przeciwnika oraz ustalały rejony, w których znajdowały się jego baterie. W czasie od dn 1 I 45 r. do dn 8 II 45 r, a więc w okresie obrony 5 KDP wykryto ogółem 189 bateryj art 7 moździerzy oraz stwierdzono 255 rejonów, w których rozmieszczona była art npla, (działa wędrujące i stanowiska okolicznościowe).

Dozorowanie obejmowało wszelkie przejawy życia i działalności przeciwnika. Dostarczało ono wiadomości o ruchach pojazdów mechanicznych, ruchach piechoty, jego umocnieniach, ich obsadzie, ogniu broni maszynowej, Nebelwerfów, dział rakietowych itp.

8. Artyleria przeciwnika i Sztab Zwalczania Artylerii.

i. Artyleria npla pod koniec grudnia 44 r przed frontem 2 Korpusu.

1. Po naszych walkach zaczepnych w dniach 15 - 18 XII 44 r nastąpiło przegrupowanie art npla. Ugrupowanie jej w dn 19 XII 44 r było następujące (patrz szkic Nr 56):

a) 715 Dyw.
Jej organiczny pułk 671 PAL posiadał:
- dwa dyony lekkie na PNC od M.SCATELLO (1824) i M.CHEBBIO (1924) w rejonie PEDIANO (1726) - MAZZOLANO (1825).
- jeden dyon ciężki w rej. PALAZZINA (1628) - COGGIANELLO (1827).
- Artyleria piechoty w rejonie na PNC od COSTA VECCHIO (1422) i ISOLA (1622).

b) 305 Dyw.
305 Pułk Art miał:
- dwa dyony lekkie w rej BERGULLIO (1927)
- jeden dyon lekki na PłDWSCH od IMOLA.
- " " ciężki w rej na ZACH od IMOLA.

c) 334 Dyw.
Miała swą artylerię rozmieszczoną następująco:
- dwa dyony lekkie na wschód i zachód od m. FABBRICA (1126), w dolinie rzeki SANTERNO na PNC od M.ROSSO.

- jeden dyon lekki w rej ZACH od IMOLA
- " " ciężki w rej.C.PEDRIAGA (0829).

d) 90 Dyw.
Posiadała 190 P Art rozlokowany ogólnie w rej na PNC od CASTEL BOLOGNESE (wszystkie cztery dyony).

e) 29 Dyw.
Posiadała cztery dyony rozlokowane ogólnie w rej SOLAROLO (2832)

f) Artyleria ciężka Armii.
Głównie działa 17 cm rozmieszczone były:
- Grupa 553 PAC - jeden dyon na WSCH od IMOLA w rej ZELLO CROCE IN CAMPO (2231)
- jeden dyon na WSCH od IMOLA w rej S.PROSPERO (2233)
- Grupa w rejonie CANTALUPO SELICE (2140) prawdopodobnie jeden dyon.
- Grupa w rejonie DOZZA (1132) prawdopodobnie 1 bateria.
- Grupa w rejonie GRANARE (1138) - " - - " -

Zaobserwowano w tym okresie zagęszczenie art w rejonie IMOLA i BERGULLO.

2. Z ugrupowania tego wyciągnięto u nas następujące wnioski:

1. Głębokość ugrupowania wynosi 6 km (między rzeką SENIO i SANTERNO) wskazuje to na chęć obrony npla linii rz SENIO. W przeciwnym wypadku głębokość ta była by większa.

2. Ciężar obrony npla spoczywa na kierunku CASTEL BOLOGNESE IMOLA.

3. Art 715 Dyw jest stosunkowo słaba (trzy dyony) lecz może ją wesprzeć art 305 Dyw, która może strzelać i strzela na odcinek 2 Korpusu.

4. Ugrupowanie art piech 715 Dyw w rej COSTA - ISOLA, łączące się z podobnym ugrupowaniem art piech 334 Dyw na WSCH od TOSSIGNANO, może mieć na celu obronę wejścia do doliny rz SENIO bądź od strony CASOLA - VALSENIO (1017) z PŁDZACH, bądź od strony CRIVELLARI (1420) od PŁDWSCH.
Wydaje się że npl przywiązuje dużą wagę do tego rejonu.

5. Art plot w rej MAZZOLANO (1825) wskazuje na ważność dla npla tego rejonu.

6. Odcinek 305 Dyw. jest bardzo wąski. Możliwe więc, że pozostała tu tylko art tej Dywizji, piechota natomiast może znajdować się w bliskim odwodzie.

7. Lewa granica 715 Dyw pokrywa się dość dokładnie z prawą granicą 5 KDP.

Oceniono, że w walce może wziąć udział art 715 dyw i 305 dyw. ponadto dwa dyony 334 Dyw. co łącznie dawało minimalnie 15 bateryj, maksymalnie 27 bateryj npla.

Praktycznie liczono się z siłami 15 - 20 bat npla oprócz art. ciężkiej armijnej.

ii. Sztab zwalczania Art.

Główny ciężar pracy nad zwalczaniem art przeciwnika spoczywał na Sztabie Zwalczania Art.

Stwierdzał on ilość czynnych bat npla i kierował zwalczaniem.

W Okresie pobytu 5 KDP na odcinku obronnym przeciętnie czynnych było codziennie około 17 bat. Bywały jednak dnie (np.6,7 I 45 r.), że czynnych było 20 bat oraz działa samobieżne.

Wykaz Nr 12 czynnych źródeł ognia przeciwnika, wydany dn 2 I 45 r. przez Sztab Zwalczania Art. zawiera 134 rejonów, w których stwierdzono środki ogniowe npla (działa piechoty, lekkie, średnie, ciężkie, nebelwerfy, działa plot średnie i ciężkie rakiety).

Z czasem dodano jeszcze 66 rejonów wykrytych między 31 XII 44 r. a 5 I 45 r.

Działalność ognia przeciwnika polegała na ogniach nękających iześrodkowaniach ogniowych. Przeciętnie dziennie npl ostrzeliwał 5 - 8 rejonów. Początkowo nękał on pozycje piechoty, punkty obserwacyjne art, drogi. Najczęściej w tym okresie nękał stanowiska piechoty w rejonie LIMISANO i S.GIORGIO, Villa di S.GIORGIO mniej często stanowiska LOVATS (w rej 1621, 1521)

Npl ostrzeliwał również ogniem nękającym punkty obserwacyjne art na wzg 206 PO w rej 1720 i inne, a dalej stanowiska dział 4 PAL, 102 Med RA.

Z dróg npl nękał najczęściej drogę w dolinie rz SINTRIA, oraz odcinek drogi S.RUFFILLO - BRISIGHELLA, miejscowość BRISIGHELLA i most pod tą miejscowością na rz. LAMONE.

Z czasem npl wykonywał nękanie na całym odcinku dyw.

Z naszej strony wykonywano codziennie zwalczanie artylerii npla. Przeprowadzały je pułki Art Grupy, same lub z pomocą obserwacji lotniczej, oraz lotnictwo bombardujące. Przeciętnie art obezwładniała 2 - 5 rejonów dziennie, lotnictwo bombardujące wykonywało 4 - 6 bombardowań. Niekiedy zła pogoda uniemożliwiała pracę lotnictwa.

iii. Art npla pod koniec pobytu 5 KDP na odcinku.

Sztab Zwalczania Art pod koniec pobytu 5 KDP na odcinku tak charakteryzował art przeciwnika.

1. Działalność art npla, przejawiała się w nękaniu całego odcinka dyw. za wyjątkiem trzech wypadków, a mianowicie:

- W nocy z dn 20/21 I 45 r., gdy npl wykonał ogień zaporowy npla na zach od m. ZACCHIA (1922).

- W nocy z dn 22/23 I 45 r., gdy skierował on krótkieześrodkowania na wysunięte nasze elementy w m. VEZZANO, C.FORNACE, RIO MANZOLO i Vla ZACCHIA.

- W dn 31 I 45 r gdy art npla wykonała wsparcie wypadu npla, kładąc ogień na GUALDO DI SOPRA i BOSCHE di SOTTO (1722).

Na ogół działalność art npla była słaba, szczególnie dn 29 I przed wypadem i 31 I po wypadzie.

Najwięcej npl ostrzeliwał rejony:
- drogę wiodącą na ZACH od m. LIMISANO (1821)
- kompleks dróg i skrzyżowań w kratce 1922
- most "ŚWIERKÓW" (1919)
- kompleks dróg i domki w kratce 2022 i 2122
- most kamienny 1921
- domki i droga w kratce 2021
- skrzyżowanie dróg 2121.

Na odcinku brygady MAIELLA (która zluzowała LOVATS) npl nękał odcinek wschodni i wysunięte elementy piechoty.

Art ciężka strzelała b. mało. Zaobserwowano dn 27 I 45 r 4 pociski 170 mm, które padły w VILLA S. GIORGIO 62021).

Ogień nebelwerfów początkowo nieobserwowany, wzrósł w pierwszych dniach lutego 45 r.

2. Sposoby wykonywania ognia przez art npla. Ognie nękające npl wykonywał jednym działem, przy użyciu bardzo małej ilości amunicji. W końcowym okresie wykonywał nękanie przeważnie we dnie, w godzinach popołudniowych. Niekiedy nękanie wykonywały jednocześnie działa różnych kalibrów, strzelające z różnych kierunków.

Ześrodkowania były krótkie i o b. małej ilości amunicji. Oddawał je npl, niechętnie, raczej gdy był sprowokowany lub, gdy spodziewał się jakiejś akcji z naszej strony.

Ponadto stosował on w małych ilościach rozpryski oddawane na dużej wysokości daleko na tyłach naszej piechoty.

3. Ocena ilości i organizacji art npla na odcinku. Na odcinku 715 Dyw. oceniano, że znajduje się tam jej organiczny pułk art lekkiej (671 PAL) i jeden dyon średniego kalibru.

Przypuszczano, że na odcinku 90 Dyw znajduje się poza jej organicznym 190 PAL jeszcze jeden dyon średni i jeden lekki. Co do art ciężkiej; stwierdzono, że na korzyść 715 Dyw P działa art ciężka z rejonu 90 DP. z kratek 2033 i 2132 oraz z odcinka 334 DP z kratki 1039.

Wykryto 3 stanowiska nebelwerfów na odcinku 715 DP oraz 2 stanowiska na odcinku 90 DP. Na każdym z tych stanowisk znajdowały się od 1-6 nebelwerfów.

4. Ugrupowanie art npla i zmiany w ugrupowaniu. Przypuszczalne rozmieszczenie art npla obrazuje szkic Nr 56.

Art przeciwnika była ruchliwa i dość często zmieniała swe ugrupowanie. Raz sprzęt porozrzucano po całym odcinku dyw, to znów skupiono go w pewnych rejonach.

Art płotnicza skupiała się w rej IMOLA oraz wzdłuż drogi Nr 9 od IMOLA w kierunku na BOLOGNA.

Sprzęt lekki skupiony jest w 2 rejonach, jego wysunięte działa pokryły odcinek prawie całej dyw.

Działa piechoty stoją mniej więcej na zapleczu oddziałów piechoty.

Działa ciężkie 90 Dyw. na wysokości kratki poziomek 32 i 33.

Zwraca uwagę zagęszczenie sprzętu lekkiego na kierunku TOSSIGNANO na odcinku 715 DP i jego rozmieszczenie blisko przednich linii piechoty.

9. Sztab Zwalczania Moździerzy.

1. Do dnia 5 I 45 r. czynnym był Sztab Zw. Moźdz 3 DSK.

Według posiadanych danych z dn 2 I 45 został wydany przez S Z M 5 KDP przed jego wejściem na odcinek "WYKAZ MOŹDZIERZY Nr 3."

Według tego wykazu było:
- pewnych 7 stanowisk moździerzy
- niepewnych 14 " "
- podejrzanych 9 " "

W tym okresie działalność moździerzy npla polegała na wykonywaniu ześrodkowań i nękań, które wykonywały zarówno we dnie jak i w nocy.

Zwykle nebelwerfery wyjeżdżały o pewnych godzinach wieczornych do określonego rejonu, skąd po oddaniu serii pocisków szybko odjeżdżały z powrotem. Codziennie npl ostrzeliwał 5 - 6 rejonów.

W nocy z dnia 3/4 I 45 w czasie wypadu npl'a, były czynne moździerze npl'a w większej ilości zgrupowane w jarze na zachód od m.RIOLO.

Od dnia 5 I 45 zaznacza się ożywiona działalność moździerzy npl'a na odcinku sąsiedniej 10 H Dyw. Ostrzeliwują one również i odcinek 5 KDP, to też "Wykaz Moździerzy Nr 4" z dnia 7 I 45 podaje:
- pewnych - 14
- niepewnych - 37
- podejrzanych- 11.

W następnych kilku dniach, działalność ta znów osłabła. Wzrasta znów w dn 10 I, ale noc z 10/11 I jest spokojna.

Silne nawały moździerzy npla mają miejsce w godzinach popołudniowych 13 I 14 I 45 oraz rano 16 I.

Najbardziej czynne okazały się moźdz, stojące przed 10 H.Dyw; strzelały one ze stanowisk położonych na PNCWSCH i PNCZACH od kompleksu wzgórz S.CASTELLO. Stwierdzono dużą ruchliwość moździerzy lekkich wzdłuż drogi RIOLO - COFFIANO oraz działalność pojedynczych nebelwerferów z kierunku RIOLO, CASETTA (wsp 153 265)i C il MONTE (wsp 134 253).

Zmieniały one często stanowiska o 300 - 400 m względnie strzelały jednocześnie z art co znacznie utrudniało ich wykrycie.

Szczególnie wzmogła się działalność moździerzy npl'a w nocy 20/21 I. Przez kilka nocy następnych wykonywały one ognie jednocześnie z art, nie przejawiając we dnie żadnej działalności.

Od 27 - 30 stycznia działalność ich znacznie osłabła. Działalność ich wzmogła się znów w nocy z 2/3 lutego 45.

Zanotowano wówczas kilka silnych ześrodkowań ciężkich moździerzy od 36 - 46 pocisków. Najintensywniej był ostrzeliwany rejon 20 - 21.

Pod koniec pobytu 5 KDP na odcinku, wykaz moździerzy npl'a (SZM 5 KDP L dz 49/tjn/45 z dnia 6 lutego) podaje:
- pewnych - 15
- niepewnych - 8
- podejrzanych - 13

2. Zwalczanie moździerzy npl'a wykonują wszystkie oddziały art znajdujące się na odcinku, zarówno art lekka jak: Grupa Art a mianowicie:

AD 3 DSK	- 47	obezwładnień i 1 nękanie
AD 5 KDP	- 89	"
Grupa Art.	- 29	"
Razem	165	

W większości wypadków obezwładniane w czasie strzelania moździerze npl'a milkły.

10. Artyleria przeciwlotnicza.

1. Art plot dywizyjna. Obronę przeciwlotnicza oddziałów na odcinku zapewniał od 4 I 45 Dca Art 5 KDP

Obronę tę wykonywał 5 KRES PAPL (szkic Nr 45), a mianowicie:

4 Kres DAPL - miał zadanie: OPL Dwa 5 KDP I Rzutu Dtwa 5 KDP w m. BRISIGHELLA, oraz stanowisk ogniowych 6 PAL,. 10 PAC i 102 Med RA.

5 Kres DAPL - " " : OPL Dwa 5 KDP II Rzut, oraz zgrupowania odwodu 5 KDP w rejonie CASTROCARO. OPL stanowisk ogniowych I i II/9 PAC

6 Kres DAPL - " " : OPL stanowisk ogniowych 4 PAL 11 PAC 73 Med RA, a od dn 6 I 45 i 5 PAL.

W tym czasie (4 I 45) 3 Karp PAPL miał zadanie:

I dyon - OPL I Rzutu Dwa 2 KORPUSU - PREDAPIO - NUOVA i I Rzutu 3 DSK - PREMILCUORE.

II " - OPL II Rzutu Dwa 2 Korpusu - MELDOLA oraz 411 POZ - PŁD FORLI (4310,4509).

III " - W marszu do obrony lądowiska CESENATICO (7113) od dnia 21 stycznia 45 r. I dyon przeszedł do obrony lotniska m. FANO.

W początku lutego wchodziła na odcinek 3 DSK, w związku z tym nastąpiła zmiana zadań 3 PAPL i 5 PAPL.

2. Artyleria Plot Korpuśna. Pułki 7 PAPL i 8 PAPL (bez jednego dyonu) znajdowały się w tym czasie pod dtwem angielskim i wykonywały zadania obrony lotnisk.

Jedynie II dyon 8 PAPLC znajdował się na odcinku obrony i brał udział w ogniach naziemnych w myśl poszczególnych planów ogni.

11. Amunicja.

Okres obrony uważany był przez Wyższe Dtwa za okres względnego spokoju to też zamierzano w tym okresie zaoszczędzić amunicję w przewidywaniu przyszłych działań zaczepnych.

Zarządzenia oszczędnościowe były również potrzebne ze względu na morskie potrzeby transportowe innych frontów.

Wytyczne Operacyjne Artylerii do obrony linii rz SENIO z dn 6 I 45 przewidywały zużycie amunicji przeciętnie:

dla 25 f	-	6 poc /działo/ dzien
4,5"	-	3 poc " "
5,5"	-	1,5 poc " "
7,2"	-	3 poc " "
155 m/m	-	nic
3,7"	-	z zapalnikami 207 lub 208 - 160 poc dziennie dla ognia naziemnego (całość)
3,7"	-	7 PAG - po 100 poc na działo dziennie
75 m/m HOW.		

Przydział dodatkowy był niemożliwy.

Dtwo Armii poza tym zarezerwowało pewną ilości amunicji: do działań specjalnych (zaczepne działania npl'a)

Amunicję przeznaczoną dla dział lekkiech rozdzielał Dca AD 5 KDP następująco:

Pułki bezpośredniego wsparcia: 4 poc w dyspozycji dców pułków
2 poc " Dcy AD

Pułki ogólnego działania: 2 poc w dyzpozycji dców pułków
4 poc " Dcy AD.

Ognie na żadanie Sz Zwalcz Moździ wykonywano z amunicji dyspozycyjnej Dcy AD. W tych wypadkach należało strzelać maksymalnie dyonem po 2 poc na działo i cel lub dwoma dyonami po 1 poc na działo i cel.

Ognie nękające w nocy wykonywano również z amunicji dyspozycyjnej Dcy AD, Każdorazowo pułk wyznaczony do nocnego nękania, otrzymywał przydział amunicji z AD. Pułki z przydzielonej dla nich amunicji (4 względnie 2 pociski) wykonywały ognie z obserwacji i ognie nękające z własnej inicjatywy.

Zarządzenia te nie odnosiły się do wykonywania ogni zaporowych i obronnych, w wypadku zaczepnego działania npl'a.

12. Warunki atmosferyczne i drogowe.

1. Pogoda. Działania obronne 5 KDP nad rz SENIO odbywały się w warunkach zimowych.

Zima w tych okolicach Włoch (północne stoki Apenin, okolica górska i podgórska) jest lżejsza, lecz za to bardziej mokra, niż zima u nas.

W czasie działań zaczepnych 3 DSK i luzowania przez 5 KDP padały deszcze, drogi rozmokły i w większości były trudne do przebycia. Podłoże gliniaste rozmiękło na głębokość od 0,5 - 1 metra.

Już od 20 XII 44 padał śnieg. Mróz wynosił kilka stopni (wahał się od-2° - 5°). W nocy często przychodziła mgła. Warunki obserwacji z powodu mgły i opadów śnieżnych znacznie się pogorszyły i były trudne. W dn 8 I 45 była zamieć śnieżna. Od dnia 10 stycznia mróz ustępował i 14 stycznia spadł deszcz. Od tej pory deszcze i mgła stale, się powtarzały. Szczególnie silne mgły utrzymywały się w końcu stycznia i początkach lutego. (do dn 6 II 45).

2. Drogi. Bardzo zły stan dróg i mała ich ilość stwarzały bardzo duże trudności w okresie luzowania 5 KDP.

Od dnia 20 XII 44, Korpus Polski mógł korzystać z drogi Nr 9 od FORLI do FAENZY i drogi FAENZA - BRISIGHELLA, co znacznie poprawiło warunki ruchu. Ze względów atmosferycznych używanie innych dróg, poza drogami o twardej nawierzchni było bardzo uciążliwe i w wielu wypadkach niemal zupełnie niemożliwe.

13. P r z e b i e g w y p a d k ó w.

i. Chronologiczny przebieg wypadków.

Początkowo po wejściu na odcinek nad rz SENIO pod koniec grudnia 44 r 5 KDP po zakończeniu oczyszczania terenu do rz SENIO, przewidywała pewne działania zaczepne, dalej na PNC brzegu rzeki w myśl pierwotnych wytycznych Korpusu.

W ostatnich dniach grudnia już było wiadomym, że działania zaczepne nie rozpoczną się prędko; dywizja przeszła do obrony.

Szczegółowy przebieg wypadków znajduje się w zał Nr 1.

ii. Ogólna charakterystyka obrony.

Przewidywania i przygotowania obrony obejmowały, jak zwykle w obronie szereg możliwych wypadków zachowania się przeciwnika i jego prawdopodobne natarcia na różnych kierunkach.

Pod tym względem obrona nie jest nigdy gotowa. Obrońca ma zawsze więcej pracy i kłopotów od nacierającego, który ma swobodę wyboru kierunku uderzenia i przygotowania swe ogranicza tylko do jednego konkretnego wypadku, jaki sam sobie dobrowolnie wybrał. Obrońca natomiast musi być zawsze gotów na różne ewentualności, a chąc uniknąć zaskoczenia, musi swe przygotowania dostosować na wszystkich możliwych wypadkach natarcia, czyli musi być gotów na wszystko, co przedsięweźmie nacierający.

Aby obrońca dobrze przygotował swą obronę, uwzględniając wszystkie możliwe wypadki zachowania się nacierającego, trzeba by dysponował on czasem i miał możność przygotowania obrony (pewną swobodę działania na swym terenie).

Obrońca dysponuje swobodnie tylko tym okresem czasu jaki pozostawia mu przeciwnik do chwili rozpoczęcia natarcia.

Obrona przygotowywana z dala od przeciwnika dysponuje zwykle większym okresem czasu niż obrona organizowana w styczności z przeciwnikiem.

W danym konkretnym wypadku obrony 5 KDP, przejście do obrony nastąpiło stopniowo po zakończeniu własnych działań zaczepnych. A więc była to obrona organizowana w styczności z przeciwnikiem, pod jego ogniem.

W zasadzie czasu było mało, bo trzeba było być gotowym do odparcia natarcia przeciwnika możliwie szybko t.j. zaraz po zdecydowaniu się na przyjęcie postawy obronnej.

Lecz przeciwnik nie miał zamiarów zaczepnych i nie nacierał.

Przyjął on również postawę obronną, co więcej był przekonany, że nasze natarcie ruszy lada dzień i oczekiwał go z dnia na dzień, z godziny na godzinę.

Dlatego też poszukiwał i zbierał o naszym natarciu wiadomości, aby nie dać się przez nie zaskoczyć. Stąd wypady i silne patrolowanie przeciwnika - czeka on na nasze natarcie ale sam nie naciera.

Dlatego własna obrona nad rzeką SENIO nie przechodzi próby życia, a jej organizacja nie zdaje egzaminu w ogniu walki, bo nikt na nią nie naciera.

Nie wiemy więc, czy przygotowania i przewidywania obrońcy były słuszne i dobre, czy natarcie przeciwnika poniosłoby straty i zostało by załamane.

Przeciwnik nie nacierał, walki obronnej nie było.

A więc wszystko co było robione, wszystko to należy nazwać okresem przygotowawczym obrony (przygotowanie obrony w styczności z nplem) ale nie obrona, tak jak to przywykliśmy nazywać.

Obrońca dysponował swobodnie czasem, od chwili wejścia swego na odcinek t.j. od dnia 20 grudnia 44 roku, aż do momentu zejścia z odcinka t.j. do dnia 10 lut 45 roku.

Jak na okres przygotowania obrony jest to czas dość duży; czas ten w warunkach, gdy przeciwnik ma zaczepne zamiary, bywa zwykle znacznie krótszy i zależy tylko od tego, jak szybko nacierający potrafi przygotować się do natarcia.

Obrońca jednak był w styczności z nplem, a więc pod jego obserwacją i ogniem nie mógł swobodnie się poruszać i zdradzać swych prac lub obecności.

Czynnik ten wydatnie krępował swobodę organizacji obrony i wykonywanie niezbędnych prac, gdyż żaden ruch we dnie nie był możliwy.

Organizacja obrony była stale udoskonalona, czas jaki dawał przeciwnik całkowicie wykorzystały zarówno Dtwa jak i oddziały.

iii. Przygotowania artylerii.

Artyleria podobnie jak inne bronie, była przygotowana na wszystkie prawdopodobne kierunki działania przeciwnika. Poza tym była gotowa do wzięcia udziału w walce przed pozycją główną, w walce o samą pozycję jak i wewnątrz niej oraz do wsparcia własnych przeciwnatarć.

Przygotowania te wykonywano w myśl zamiaru Dcy art. Korpusu, aby być gotowym do łamania zwrotu zaczepnego npla całością ognia AD 5 KDP i Gr Art., poczynając od podstaw wyjściowych przeciwnika.

Całość więc ognia, a więc potężny młot artylerii lekkiej i ciężkiej był przygotowany na każdy punkt terenu, poczynając od podstaw wyjściowych npla do natarcia. Był to młot złożony z 5 Pułków lekkich i 5 (później 4) pułków ciężkich oraz jednego dyonu Art Plot ciężkiej razem dział 216.

Ogień ten można było skierować na jeden punkt lub na front odcinka obrony wynoszący około 8 km. Przygotowania ognia obejmowały 480 celi. Wszystkie ognie, za wyjątkiem ogni zaporowych były ogniami powierzchniowymi.

Dla poszczególnych faz walki istniały odpowiednie plany ogni, których w sumie było 22 (Art Dyw 7, Gr Art 15), nie licząc nękania, które zwykle na każdą noc oddzielnie planowano. Również planowano oddzielnie wsparcie własnych wypadów i ich osłonę.

Naturalnie, że przygotowania te wymagały czasu i powstawały nie od razu, lecz stopniowo (np. plany wsparcia przeciwnatarć powstały między 16 - 22 I 45 r.)

iv. Udział art w wykonaniu obrony.

Tak przygotowany potężny młot był gotów do rzucenia go tam, gdzieby zaszła potrzeba załamania natarcia przeciwnika. Lecz taka potrzeba nigdy nie zaszła i młota tego nigdy nie wykorzystano.

W przygotowania włożono wiele pracy i czasu; ponieważ jednak npl nia natarł, nie było potrzeby sprawdzania ich wartości.

Tym niemniej główny ciężar walki, polegał na walce ogniowej, którą prowadziła artyleria. Wykonywała ona:

- ognie nękające na komunikacje i dalekie tyły npla.
  - na stanowiska jego art.
  - m.p. dtw.
  - stanowiska piechoty
- zwalczanie art: - przy pomocy P P O
  - przy pomocy Arty/R

- zwalczanie moździerzy.
- obezwładnienianie - pktów oporu npla
  - stanowisk jego ciężkiej broni
  - p. obserwacyjnych.
- wsparcie i osłona - własnych wypadów i patroli.
- ognie zapobiegawcze, zaporowe i odgradzające w czasie wypadów i patrolowanie npla.

Ognie te wykonywano zwykle zgrupowaniami pułkowymi lub dyonowymi (nękanie pojedyncz. działami). Zaledwie w kilku wypadkach zadanie wykonał więcej niż jeden pułk.

Zasadnicze znaczenie w odpieraniu wypadów npl miał ogień art. Typowymi takimi przykładami są wypady npla na SALVARELLE w nocy z 3/4 I 45 r oraz na V. ZACCHIA dn 14 I 45 r.

Podczas wypadu npl na SALVARELLE piechota wywołała dwa ognie zaporowe "LUBLIN" i "BYDGOSZCZ".

Jeden z nich "LUBLIN" (strzelał 3 PAL), leżał na bezpośrednim kierunku wypadu npla i był trzykrotnie powtórzony, na skracanym co 50 m celowniku. On też spowodował załamanie się wypadu npla.

Ogień zaporowy "BYDGOSZCZ" (strzelał 2 PAL) leżał z boku głównego kierunku wypadu npla i zamykał dojście do sąsiedniej placówki (własnej).

Podobnie podczas wypadu npla na placówkę w V.ZACCHIA dn 14 I ogień 2 PAL miał decydujące znaczenie. Na uwagę zasługuje, wywołanie ognia przez placówkę na własne stanowiska, aby odeprzeć npla, który zaszedł od tyłu placówkę. Okazał się on b. skutecznym, gdyż spowodował zaprzestanie ognia broni maszynowej npla i wycofanie się jego wypadu.

Jako przykład wsparcia działania własnego wypadu, może służyć wypad 4/13 BS na C.PESCHIERA wykonany po południu dnia 18 I 45 r. (zresztą jedyny przykład z tego okresu).

Przygotowanie ogniem wypadu wykonał 10 PAC, kładąc o godz 1505 ześrodkowania na budynek C.PESCHIERA. Jednocześnie 4 PAL pociskami dymnymi wskazywał pas bombardowania lotnictwu.

Po bombardowaniu, które miało, miejsce o godz 1519,4 PAL ponownie wspiera wypad,ześrodkowując ogień na budynek i trzymając go pod ogniem do godz 1535, przez co umożliwia piechocie zajęcie podstaw szturmowych.

Po godz 1535 przenosi ogień na stanowiska npla za rzekę SENIO i oślepia jego punkty obserwacyjne w CUFFIANO, RIOLO i na wzgórzach na PNC od tych miejscowości.

Oślepianie to uniemożliwia reakcje art npla.

W chwili, gdy wyruszyło przeciwdziałanie npla Z ABBAZIA na Vla ZACCHIA wykonuje ognie wstrzymujące "PAPUGA" w rejonie 191 223.

Jak wynika z przebiegu wypadków, przykłady te są jedynymi momentami bardziej aktywnego zachowania się przeciwnika. Dzień codzienny wyglądał bardziej spokojnie. Artyleria wykonywała w ciągu dnia ognie z obserwacji, zwalczanie art npla lub moździerzy i nękanie. Ponieważ ilość amunicji była dość ograniczoną więc i ognie te nie przebierały większych rozmiarów.

II. OBRONA 3 DSK NAD RZEKĄ SENIO.

1. Wejście 3 DSK na odcinek obrony.

i. Warunki wejścia.

Na wschód od odcinka 5 KDP znajdowała się 10 Hin Dyw.

W nocy z 7/8 lutego 45 r 3 DSK rozpoczęła jej luzowanie, które zostało zakończone w dn. 10 lutego.

Odcinek 3 DSK został powiększony w stosunku do odcinka jaki zajmowała 10 Hin Dyw. Mianowicie 3 DSK otrzymała jeszcze część odcinka 14 BS i objęła teren od szosy Nr 9 po rz SINTRIA.

Poza tym siły 3 DSK były mniejsze, gdyż dysponowała ona tylko dwoma brygadami (1 i 2 BSK), podczas gdy 10 Hin Dyw dysponowała trzema brygadami o stanie liczebnym w batalionach znacznie wyższym niż u nas. Z tego powodu organizacja obrony musiała ulec zmianie już w czasie samego luzowania. Wkrótce została ona ponownie zmieniona, gdy stało się pewnym, że bryg. MAIELLA nie będzie oddana do dyspozycji 3 DSK (co początkowo było planowane).

ii. Skład art Korpusu.

Z dotychczasowego składu art Korpusu, ubyły 73 i 102 Med Rgt RA Natomiast przybył 51 Med Rgt RA.

Z polskich pułków, wchodziły 1 i 3 PAL oraz z Gr FRIULI 35 PAL, ubywały natomiast 2 i 6 PAL, które odchodziły na odpoczynek.

W dniu 14 lutego 45 r skład art Korpusu był następujący:

Pod dtwem Dcy Art Korpusu.

a/ 1 p.pom art
b/ 7 PAPpanc (bez I dyonu)
c/ 7 PAK (bez I dyonu, był w C W A)
d/ 663 dyon Samolot Art (bez esk "C")
e/ 85 Pułk Art Górskiej (1 dyon 75 m/m hb)
(1 dyon 3,7" hb)
f/ Grupa Art z podległymi.
Dtwo Gr Art
9 PAC (bez I/9 PAC, był pod dtwem 2 AGRA)
10 PAC (5,5")
11 PAC (4,5")
51 Bryt PAC (5,5")
II/8 PAPLC
SZArt
Esk "C" 663 Dyonu Samolot Art.

Pod dtwem 3 DSK.

Dtwo AD 3 DSK
1 PAL
2 PAL (odszedł na odpoczynek 11 lut)
3 PAL
4 PAL
5 PAL
3 PAPL (początkowo bez dwóch dyonów, następnie bez 1 dyonu)
I/7 PAPpanc

W roli wsparcia: Esk. "B" 663 Dyonu Samolot Art
Bat "B" 567 Dyonu Reflebl.

Pod dtwem 5 KDP (na odpoczynku)

AD 5 KDP z podległymi: 6 PAL
5 PAPL (bez jednego dyonu)
5 PAPpanc

Pod dtwem Gr FRIULI.

35 włoski Pułk art (4 dyony 25 funt)
(1 dyon art ppanc)

W roli wsparcia: Esk "A" 663 Dyonu Samolot Art.

Poza O de B.
a/ Pod dtwem 8 Bdy Plot.
8 PAPLC (bez II dyonu)

b/ Pod dtwem 12 Bdy Plot.
7 PAPL

c/ Pod dtwem Kdt CWA.
I/7 PAK

d/ Pod dtwem 32 Bryt PAC (2 AGRA)
I/9 PAC.

2. Teren z punktu widzenia użycia i działania art.

i. Uwagi ogólne.

Z chwilą wejścia 3 DSK na odcinek obrony, dotychczasowy teren działania art 2 Korpusu powiększał się w kierunku wschodnim, aż do szosy Nr 9.

Odcinek na jakim obecnie działała art 2 Korpusu sięgał od szosy Nr 9 na zachód po urwiska RIVA del GESSO. Szerokość jego w linii powietrznej wynosiła 14 km.

W jego zachodniej części działała dotychczas 5 KDP obecnie obejmuje tą część po rzekę SINTRIA, Grupa FRIULI. Wsparta jest ona 35 puł art włoskiej i 85 PAG bryt (pod bezpośred rozkazami dcy Art Korpusu).

Teren na wschód od rzeki SINTRIA po szosę Nr 9 obejmuje 3 DSK. Wsparta jest ona własną AD (bez 2 PAL) i dwoma pułkami lekkimi z 5 KDP.

Grupa Art działa na korzyść zarówno 3 DSK jak i Grupy FRIULI.

W części I omawialiśmy teren na ZACH rz SINTRIA, obecnie więc zajmiemy się tylko odcinkiem 3 DSK.

ii. Odcinek obrony 3 DSK.

1. Podział. Z powodu rzeźby terenu, odcinek ten dzieli się na trzy wycinki (części); wschodnia, środkowa i zachodnia.

Wycinek wschodni od szosy Nr 9 do strumyka R.PIDEURA. Jest to nizina, lekko opadająca w kierunku północnym. Gęsto zabudowana i zadrzewiona o małej widoczności i krótkich horyzontach. Łatwa dla ruchu broni pancernej, o najobfitszej drożni z całego odcinka. Drogi są wprawdzie gruntowe i w pierwszych dniach po wejściu, dyw na odcinek były z powodu błota prawie nie do użycia, wkrótce jednak obeschły i były całkowicie zdatne do użytku dla wszystkich pojazdów.

W kierunku zachodnim teren się wznosi. Są to odgałęzienia wzg PERGOLA; - na zachodzie to grzbiet PERGOLA wzg CROCE (wsp 248 243) z odgałęzieniem na Ca NUOVA (wsp 257 247) - na południu to przedłużenie wzg 211 QUARADA (wsp 248 228) - wzg 168 (wsp 256 232) - wzg 128 (wsp 260 234).

Część wschodnia oddzielona jest od zachodu głębokim i stromym jarem strumyka R. PIDEURA.

Wycinek środkowy między strumieniami R. PIDEURA i R. SAMBA.

Poza nadbrzeżnym pasem nizinnym wzdłuż rz T. SENIA, jest on pagórkowaty, poprzecinany głębokimi dolinami i jarami. Teren pofałdowany; posiada kilka grzbietów biegnących z południowego zachodu w kierunku PNC-WSCH.

Główny z nich to grzbiet leżący w środku wycinka zwany grzbietem PIDEURA (wsp 234 217) - PERGOLA (wsp 248 228).

Grzbiet ten łączy się:
- w kierunku południowym przez wzg 261 (wsp 236 213) z grzbietami
  a/ wzg 231 Ca NOVA (wsp 273 215) - wzg 222 (wsp 247 217) - 219 C.TORICELLA (wsp 250 218) - 203 (wsp 255 214) - 174 C. PAOLINA (wsp 261 218)

b/ wzg 220 C. TOMBAZZO (wsp 232 212) - 268 (wsp 243 204)
- w kierunku północnym przez wzg 232 PAVENTA (wsp 232 217)
i wzg 232 (wsp 226 222) PNC C. ZULA z grzbietami:
a/ wzg 227 MONTE CORALLI (wsp 228 226) - wzg 188 C. BRUCIATA (wsp 239 236)
b/ wzg 218 C.CARARE (wsp 228 228) - wzg 173 (wsp 235 241)

Dróg jest tutaj niewiele, idą grzbietami, a więc na znacznych odcinkach widoczne dla npla.

Jary i doliny, dają dużo martwych i nie widocznych pól.

Urwiste brzegi w zachodniej części wycinka, czynią teren trudno dostępny.

Wycinek zachodni.

Oddzielony od środkowego trudno przekraczalną doliną strumyka R. SAMBA, leży między rzeką SINTRIA a tym strumykiem.

Tworzą go północne odgałęzienia wzgórz 247 M.RINALDO a mianowicie grzbiet: M.RINALDO - wzg 202 TORRE di MARINO (wsp 212 206)
- wzg 225 C.S. GIORGIO (wsp 212 212).

Na południu M.S. RINALDO łączy się z grzbietem wzg 257 (wsp 218 198)
- wzg 275 (wsp 223 200) - wzg 268 (wsp 234 204).

Strome urwiste zbocza i głębokie jary, czynią ten wycinek terenu trudno dostępnym. Pozbawiony on jest, poza ścieżkami, dróg.

2. Obserwacja.

a/ Warunki obserwacji we wschodnim wycinku.

Obrońca miał stosunkowo małą widoczność z powodu pokrycia terenu (domki winnice i zadrzewienia).

Obserwację przedpola zapewniały punkty obserwacyjne umieszczone na zabudowaniach, względnie na grzbiecie CROCE (wsp 248 243) - CROCETTA (wsp 249 243) - Ca NOVA (wsp 257 247).

Miejscami było widoczne lustro wody rz SINTRIA. Na ogół jednak dopiero PNC brzeg rzeki był obserwowany.

Zasięg był dość duży i sięgał po:
M.CHEBIO (wsp 202 244) - wzg 207 C.CAPPELLONE (wsp 205 255)
- 161 MUSSOLINA (wsp 215 260) - BORELLO (wsp 236 302) -
CASTELNUOVO (wsp 247 326) - BAGNARA di ROMAGNA (wsp 270 358).

W części nizinnej pozycji npla, było dużo pól niewidocznych z powodu zabudowań i pokrycia terenu. Na ogół rejon CASTEL BOLOGNESE - BIANCANIGO (wsp 240 265) był dobrze widoczny.

Obserwację 2 rzutu z głębi odcinka zapewniały pkty obserwac. na grzbiecie QUARADA - PERGOLA i QUARADA - wzg 155 (wsp 255 234).

b/ Obserwacja w środkowym wycinku.

Przedpole i stanowiska npla były dobrze widoczne z grzbietu: wzg 173 (wsp 235 241) - wzg 218 C.CARRARE (wsp 228 228) oraz z budynków położonych u stóp tego grzbietu na prawym brzegu rz SENIO.

Lustro wody i przeprawy przez rzekę były obserwowane na całej długości odcinka (za wyjątkiem kilku miejsc, gdzie rzeka miała strome brzegi).

Dobrze był obserwowany cały teren od BIANCANIGO (wsp 240 265) po CUFFIANO (wsp 210 232), a częściowo okolice CASTEL BOLOGNESE i RIOLO dei BAGNI (wsp 184 234).

Zasięg obserwacji sięgał po grzbiet M.CHEBBIO (wsp 202 244) - wzg 207 C. CAPPELLONE (wsp 205 255).

Obserwację z głębi odcinka, zapewniały wszystkie pozostałe grzbiety do grzbietu PIDEURA - PERGOLA włącznie.

c/ Obserwacja w zachodnim wycinku.

Warunki obserwacji w tym wycinku omawialiśmy już w części I-ej.

Trudności z rozmieszczeniem i organizacją obserwacji nie było. Ograniczała jedynie obserwację nieprzejrzystość powietrza oraz pokrycie terenowe.

d/ Obserwacja wewnątrz pozycji.

Obserwację do wsparcia przeciwnatarć zapewniały grzbiety:
- C.ZULA - C. BRUCIATA.
- CROCE - CROCETTA.
- PIDEURA - PERGOLA

3. Stanowiska. Zasadniczym rejonem stanowisk była dolina rzeki LAMONE. Ze względu na rozmiękły teren (początek lutego, roztopy) stanowiska można było zajmować tylko wzdłuż dróg.

Szosa FAENZA - BRISIGHELLA była główną drogą w tym rejonie; zapewniała ona dojazd do rejonów stanowisk, to też gros art było rozmieszczone wzdłuż niej.

Rejon ten zapewniał dobre warunki ukrycia i dostateczny zasięg.

3. Zadania artylerii.

i. Zadania artylerii dywizyjnej.

1. Poza normalnymi zadaniami wsparcia własnej piechoty, art 3 DSK jak i Grupa FRIULI otrzymały od Dcy Art 2 Korpusu zadania na korzyść swego sąsiada.

Dca Art Grupy FRIULI miał zadanie, zapewnić ogień planowy dwóch dyonów a 1 na korzyść 3 DSK od linii włącznie:

Col PINETA (wsp 203 264) - CAMPIANO (wsp 220 254).

Zadania do planu ogni zostały postawione przez Dcę AD 3 DSK.

Dca Art 3 DSK miał zadania, zapewnienia ognia planowego dwóch pułków art na korzyść Grupy FRIULI do linii włącznie:

ISOLA (wsp 160 224) - K252 (wsp 172 264)

Zadania do planu ogni postawił Dca Grupy FRIULI.

2. Udział w ogniach zapobiegawczych i w ogniach na dalsze odwody npla, miały wziąć zarówno art 3 DSK jak i art Grupy FRIULI. Wnioski do planu ogni przedstawiali obaj dcy art.

3. Następnym zadaniem jakie otrzymała art Dyw było nękanie npla i ognie odwetowe.

Wykonywać je miała art Dyw do linii grzbietu:

M.BITELLA (wsp 175 164) - M.SPUGNA (wsp 190 176) - IL MONTE (wsp 206 175) - M.DELLA SIEPE (wsp 222 179) - MONTE CCHIO (wsp 223 201) - K233 PIDEURA - QUARADA (wsp 248 229) -pkt 263 238 - CELLE.

Poza tą linią, na stwierdzone moździerze npla i cele obserwowane przez samoloty art.

4. Dca art 3 DSK miał zadanie zapewnienia bezpośr wsparcia odwodu Korpusu, zwłaszcza w razie jego użycia na odcinek FRIULI. Zadanie to miał wykonać 4 PAL.

ii. Zadania Grupy Artylerii.

Grupa otrzymała zadania:

1. Udział jednego pułku a c 5,5" w bezpośrednim wsparciu 3 DSK i jednego pułku 5,5" w bezpośr. wsp Grupy FRIULI, z pierwszeństwem powyższych zadań dla tych pułków.

2. Wzmocnienie ogni wstrzymujących obu odcinków przez resztę pułków Grupy. Zadania miały być postawione przez Dcę 3 DSK (AD) i Dcę Gr FRIULI.

3. Osłona ogniowa lewego skrzydła Grupy FRIULI co najmniej trzema dyonami art c.

4. Udział w ogniach nękających i odwetowych.

Grupa miała wykonywać te ognie w głąb od linii podanej dla art dyw w zasadzie na m p dtw i rejony rozmieszczenia oddziałów. Przed tą linią tylko na cele i żądania Dców AD i Gr FRIULI.

5. Zwalczanie art npla.

Dca Art Korpusu, nakazywał w zasadzie stosować taktykę milczenia.

Grupa art prowadzi odwet ogniowy;

- W razie strzelania art npla na własną piechotę
- " " " " na własną artylerię

W tym celu Gr zachowuje odpowiednią rezerwę amunicji. Grupa zapewni zwalczanie art npla w razie wyruszenia jego natarcia.

4. Organizacja dowodzenia.

i. Artyleria 3 DSK.

1. Objęcie dowództwa przez 3 DSK. Dca AD 3 DSK przejął dnia 8 lutego o godz 1200 odpowiedzialność za wsparcie odcinka 3 DSK.
W tym dniu pod jego rozkazy weszły:
2 PAL
5 PAL (bez dyonu)
97 Fdl Regt RA.
152/93 A/Regt (3"M 10)
eskadra "B" 663 dyonu samolot art.
Następnego dnia t j 9 lut weszły pod jego rozkazy:
3 PAL
dyon 5 PAL
3 PAL o godz 1800 dn 11 lut przejął bezpośrednie wsparcie 2 BSK, które do tej pory wykonywał 2 PAL (odszedł na odpoczynek).
W dniu 10 lut dyon 4 PAL objął bezpośrednie wsparcie ośrodka oporu 5 Bn na wzg 225 C.S. GIORGIO (wsp 212 212).
W czasie wchodzenia 3 DSK na odcinek dtwo należało do 5 Korpusu O godz 0600 13 lut dowodzenie objęło Dtwo 2 Korp.

2. Organizacja wsparcia art na odcinku 3 DSK. Dowodzenie art w dn 12 lut na odcinku 3 DSK było zorganizowane w sposób następujący:
a/ Bezpośrednie wsparcie.
1 PAL miał zadanie bezpoś wsparcie odcinka "WSCHÓD" (1 BSK)
3 PAL " " " " "ZACHÓD" (2 BSK)
dyon 4 PAL " " " ośrodka oporu 505 na wzg.225.
b/ Ogólne działanie.
Reszta 4 PAL
5 PAL
c/ Wsparcie przeciwntarć.
W wypadku uruchomienia przeciwnatarć na odcinku 3 DSK zostały przewidziane do ich bezpośredniego wsparcia:
- 4 KRES PAL miał zapewnić bezpośr wsparcie odwodowego baonu 2 BSK (5 Bn).
- 5 WIL PAL miał zapewnić bezpoś wsparcie odwodowego baonu 1 BSK (początkowo 3 Bn, Od dnia 28 III 45 r - 1 Bn).
Pozostałe pułki z chwilą rozpoczęcia przeciwnatarcia otrzymywały zadanie ogólnego działania.

3. Ta początkowa organizacja uległa z czasem stopniowo pewnym zmianom, a mianowicie:
a/ w związku ze zmianą organizacji przeciwnatarć piechoty na odcinku 3 DSK, ulegają w dn 21 lut zmianie przewidywania odnośnie wsparcia przeciwnatarć.
- 1 K PAL zostaje przewidziany do bezpoś wsparcia przeciwnatarć, wychodzących z ośrodka oporu baonu odwodowego odcinka "WSCHÓD" na kierunku CELLE.
- 4 KRES PAL do bezpośredniego wsparcia przeciwnatarć wychodzących z ośrodka oporu PIDEURA.
- 5 WIL PAL do bezpoś wsparcia przeciwnatarć wychodzących z ośrodka oporu PERGOLA.
b/ W związku z uskutecznionym w pierwszych dniach marca luzowaniem 2 BSK przez 43 Bdę GURKHA i 2 NZ Dyw. przez 5 KDP ulega zmianie organizacja wsparcia art na odcinku 3 DSK.
Z dniem 6 marca godz 0930 5 PAL odszedł do dyzpozycji Dcy AD 5 KDP.
2 PAL (był na odpoczynku) oddany zostaje z dn 4 marca do dysp. Dcy AD 5 KDP.
3 PAL (bez I dyonu) przechodzi na stanowiska 5 PAL.
I/3 PAL pozostaje na dotychczasowych stanowiskach.

4 KRES PAL od dn 8 marca godz 1800 w dysp dcy AD 5 KDP.
Przybywa nowy pułk 23 bryt PAL,który w dniu 8 marca wszedł na odcinek i podlegał Dcy AD 3 DSK do dn 11 marca godz 0600.

4. Na skutek tych zmian dowodzenie art zostało zorganizowane następ:
a) Bezpośrednie wsparcie:
- 1 PAL bez zmian (bez wsparć odcinka "WSCHÓD").
- 3 PAL bezpośrednie wsparcie 2 BSK (43 Bdy GURKHA) do godz 0600 dn 10 marca.
- 23 Bryt PAL bezpośrednie wsparcie odcinka "ZACHÓD" (43 Bdy GURKHA).
b) Ogólne działanie.
3 PAL po przybyciu 23 Bryt PAL od godz 0600 10 marca.
c) Wsparcie przeciwnatarć.
W związku z odejściem 5 PAL spod rozkazów Dcy AD 3 DSK, 3 PAL objął bezpośrednie wsparcie przeciwnatarć na odcinku 1 BSK wychodzących z rej. podstaw wyjściowych wzg 132 CROCE na kierunku PERGOLA - CASALE (wsp 249 262).
Udział 1 PAL we wsparciu przeciwnatarć pozostał niezmieniony.
Tak więc w końcowym okresie obrony 3 DSK w czasie od dn 7 marca godz 0600 do dnia 11 marca godz 0600 Dcy art 3 DSK podlegały:
1 PAL
3 PAL
4 PAL
23 PAL Bryt (dla 43 Bdy GURKHA)
3 P Art Ppanc
3 PAPL
I/7 P Art Ppanc
Bat "B" 567 dyon Reflek Bryt
B/663 dyon Samol Art (współpraca)
Po zluzowaniu 2 BSK, gdy na odcinku obrony pozostała 1 BSK a gros 3 DSK przeszło do dowodu 2 Korpusu t j od godz 0600 dn 11 marca Dcy Art 3 DSK podlegały:
1 PAL
3 PAL
3 PAPpanc
3 PAPL
1 bat z I/7 PAPpanc.
Bat "B"567 dyonu Reflek Bryt
B/663 Dyon Samol Art (współpraca)

ii. Artyleria Grupy Friuli.

Grupa włoska FRIULI jest wsparta przez 35 Wł Pułk Art (4 dyony 25 funt jeden dyon ppanc jeden plot - od 28 II.) oraz ogień 85 PAG Bryt. (który bezpośrednio podlega dcy Art 2 Korpusu).
Poza tym na korzyść Grupy FRIULI działa część art 3 DSK (udział w ogniach zaporowych i zapobiegawczych 2 na pułk) i Gr Art.

iii. Grupa Art.

1. Działa na korzyść zarówno odcinka obrony 3 DSK jak i Grupy Friuli W skład jej wchodziły:
9 PAC bez I dyonu (jeden dyon 155 m/m) I/9 PAC z dn 17 lut.
(dwa dyony 7,2") powrócił pod rozkazy 9 PAC.
10 PAC (5,5")
11 PAC (4,5")
51 Bryt PAC (5,5")
II/8 PAPLC (udział w ogniach naziemnych od dn 19 lut zluzował go I/8 PAPLC).
SZArt.
eskadra "C" 663 dyon Samol Art (do współpracy).

2. Dca Grupy art przewidywał w swym rozkazie z dn 6 lut 45 r. (Dtwo Gr Art L dz 2/7/tjn/45) następujące zadania:

- osłona zewnętrznych skrzydeł Grupy FRIULI i 3 DSK
- wzmocnienie całością ogni art Gr FRIULI i 3 DSK przy czym w pierwszej kolejności ogień:
  10 PAC IV/9 PAC i 1 bat II/8 PAPLC na odcinku FRIULI
  51 Med III/9 PAC i 1 bat II/8 PAPLC na odcinku 3 DSK.
- udział w zwalczaniu art npla na odcinku 5 Bryt Korpusu
- walka daleka.

3. W związku z wejściem na odcinek 5 KDP, skład Grupy Art uległ zmianie; i tak w czasie od;
dn 7 marca godz 0600 do dn 11 marca godz 0600 w skład Gr Art wchodziły:
10 PAC (5,5")
11 PAC (4,5")
5 PAC Bryt (5,5") - przybył 7 marca
51 PAC Bryt (5,5")
9 PAC (dwa dyony 7,2")
(dwa dyony 155 m/m)
Ogień naziemny I/8 PAPLC
i/1 PAPLC Bryt.
współpraca C/663 Dyon Samolot Art.
od dn 11 marca godz 0600 ubył 51 PAC Bryt.

iv. Przeciwnatarcie Odwodu Korpusu.

W czasie pobytu 3 DSK na odcinku obrony odwód Dcy Korpusu tworzył jeden baon 5 KDP (17 BS). W wypadku użycia tego baonu:
a/ na odcinku Gr FRIULI: - 4 PAL zapewnia bez.wsparcie,
- ognie ogólnego działania i osłonę lewego skrzydła baonu zapewni Dca Art Grupy FRIULI
- Gr Art wzmocni bez.wsparcie jednym pułkiem art ciężkiej 5,5" oraz zapewni zześrodkowanie całej Grupy na korzyść baonu.
b/ W wypadku użycia baonu na odcinku 3 DSK - walkę ogniową zorganizuje Dca AD 3 DSK.

v. Przejęcie Dowództwa.

Po zluzowaniu 2 BSK przez 43 Bdę GURKHA odcinek obrony Grupy FRIULI i 43 Bdy GURKHA objął z dniem 11 marca godz 0600 10 Korpus.
5 KDP po zluzowaniu 2 NZ Dyw weszła z dn 7 marca pod rozkazy 2 Korpusu, pod którego bezpośrednie rozkazy przeszedł odcinek 1 BSK z dn 11 marca. W tym czasie gros 3 DSK przeszło do odwodu 2 Korpusu.

5. R o z m i e s z c z e n i e .

i. Rejony stanowisk ogniowych (szkic Nr 57 i 58)

1. Art Dyw. Dnia 10 lut artyleria 3 DSK była rozmieszczona następująco:
Dtwo Art 3 DSK - wsp 269 208

1 K PAL	P D Pułku - wsp	280	222	1 bat	- wsp	29227	23557
	P D I Dyonu "	293	233	2 "	"	29052	23212
	P D II " "	266	214	3 "	"	27079	21329
	P D III " "	279	222	4 "	"	26366	21115
	Ech "B" "	305	240	5 "	"	27886	22073
				6 "	"	27910	21802
2 K PAL	P D Pułku "	235	183	1 bat	"	24199	18420
	P D II Dyon "	236	187	2 "	"	23892	18527
	P D I " "	242	187	3 "	"	23854	18116
	P D III " "	243	187	4 "	"	23694	18059
	Ech "B" "	304	168	5 "	"	24421	18796
				6 "	"	24109	18792

3 K PAL	P D Pułku	- wsp	243	187	1 bat	- wsp	26565	20700
	P D I Dyonu	"	261	209	2 "	"	26340	20655
	P D II "	"	250	196	3 "	"	25046	19565
	P D III "	"	244	190	4 "	"	24814	19718
	Ech "B"	"	225	172	5 "	"	24609	19193
					6 "	"	24406	19034
4 KRES PAL	PD Pułku	"	237	178	1 "	"	23528	18063
	PD I Dyonu	"	233	177	2 "	"	23479	17926
	PD II "	"	228	171	3 "	"	23711	17424
	Ech "B"	"	237	182	4 "	"	23423	17323
					6 "	"	22916	17143
5 WIL PAL	PD Pułku	"	269	191	1 bat	"	26290	18701
	PD I Dyonu	"	260	186	2 "	"	26142	18594
	PD II "	"	253	181	3 "	"	25505	18556
	PD III "	"	263	190	4 "	"	25505	18288
	Ech "B"	"	269	186	5 "	"	26711	18890
					6 "	"	27248	19382
3 K PAPpanc	Dtwo Pułku	"	309	241	1 bat	"	268	258
	I Dyon	"	309	241	2 "	"	258	231
	II "	"	309	242	4 "	"	237 235	
	III "	"	309	242	5 "	"	243	244
	E ch "B"	"	309	241				
I/7 PAPpanc	Dtwo Dyonu	"	308	242	1 bat	"	283	228
					2 "	"	278	246
					3 "	"	254	228

1 PAL był na stanowiskach po 97 Fd Regt RA.
3 PAL po 154 Fd Regt RA.
Weszły one na te stanowiska na skutek luzowania przeprowadzonego w dniu 10 lutego.

1 i 3 PAL meldowały gotowość do otwarcia ognia dn 11 lut.

4 PAL w składzie I, II Dyon i 6 bat z III Dyonu zajął stanowiska na odcinku 3 DSK dn 12 lut meldując gotowość o godz 1530.

Tegoż dnia odszedł na odpoczynek w rejon MERCATO - SARACENO 2 PAL

W związku z luzowaniem 2 BSK i wejściem na odcinek 5 KDP w przewidywaniu przesunięć zostały w czasie od 26 lutego do 3 marca rozpoznane nowe rejony stanowisk ogniowych.

W dniu 5 marca, dwa dyony 2 PAL zluzowały 4 NZ PAL w rej 3122.

W związku z odejściem 5 PAL do dyspozycji D AD 5 KDP dwa dyony 3 PAL'u przeszły na nowe stanowiska ogniowe (po 5 PAL'u) w rej 2618.

Jeden dyon 4 PAL zluzował w dniu 8 marca II/2 PAL (w rej. 3528), który wrócił do pułku w rej 3122.

23 Bryt PAL zajął w dniu 8 marca stanowiska ogniowe w rej:
250 196
234 177
248 192

7 marca dwa działa samobieżne z I/7 PAPpanc, które znajdowały się na odcinku FRIULI w rej 197 205, powróciły do I/7 PAPpanc do rej 283228.

Jedna bat I/7 PAPpanc przeszła pod rozkazy D AD 5 KDP.

2. <u>Rozmieszczenie art Grupy FRIULI było następujące:</u>
35 wł pułk art wszedł:
- dwoma dyonami w rejon 205 162 (stanowiska po 102 Med Regt RA)
- dwoma dyonami w rejon 178 144 (stanowiska po 5 WIL PAL'u)

P D Pułku w rej 214 169.

Na odcinku Gr FRIULI, znajdowały się również stanowiska ogniowe 85 Mtn Regt RA w rej 166 185.

3. <u>Rozmieszczenie Grupy Art było następujące:</u>
Dtwo Gr Art wsp 193 156
SZArt " 191 155

9 PAC zajmował:	PD Pułku wsp	262	163	1 dz I dyon 155mm wsp	34413	24248
	I Dyon "	344	242	" II " " "	30401	17834
	II " "	289	174	" III "(7,2") "	30315	21230
	III " "	304	199	" IV " " "	21183	16668
	IV " "	265	168			

10 PAC zajm.	PD Pułku wsp	220	171	1 bat - wsp	24594	18624
	I Dyon "	242	185	2 " "	24432	18444
	II " "	240	179	3 " "	23919	18373
				4 " "	24095	18161
	Działa robocze - wsp	20326	15705			
		20118	15554			
		19788	15372			
		19552	15225			

11 PAC zajmował:	PD Pułku wsp	2460	1818	1 bat - wsp	23981	17982
	I Dyon "	2395	1795	2 " "	23967	17767
	II " "	2554	1812	3 " "	25481	18181
				4 " "	25367	17899

51 Med Regt RA	PD Pułku wsp	280	201	1 bat "	29908	22404
	I Dyon "	282	202	2 " "	29522	22034
	II " "	291	219	3 " "	28568	21285
				4 " "	27917	20830

W dniu 21 lutego Dtwo Grupy Art przeszło do rej 262 163 a SZArt do rejonu 263 166.

W dniu 19 lutego przybył I/8 PAPLC zajął on stanowiska:

PD Dyonu - wsp	287	204
1 bat "	273	197
2 " "	289	215

W związku z przewidywanym zluzowaniem 2 BSK przez 43 Bdę GURKHA następuje zamiana stanowisk między 10 PAC'em i 51 Med Regt RA wraz z wzajemną zamianą zadań tych pułków na odcinku 3 DSK.

W dniu 1 marca jeden dyon 10 PAC zamienia stanowiska z jednym dyonem 51 MED.

Dnia 2 marca następuje zmiana stanowisk reszty 10 PAC z pozostałą resztą 51 Med.

W związku z wejściem na odcinek obrony 5 KDP następuje przesunięcie stanowisk Grupy Art w rejon PŁDWSCH FAENZA, celem umożliwienia wykonania ogni na korzyść odcinka 5 KDP.

W tym celu: dnia 3 marca dtwo 9 PAC przeszło na nowe m.p. w rej PŁDWSCH FAENZA 326 223

- dn 4 marca dtwo 11 PAC przeszło w rej MEZZENO wsp 357 236
  I/11 PAC przeszedł " " " 337 276
- dn 5 marca II/11 PAC przeszedł " 3325
  IV/9 PAC " " 3524
- dn 7 marca Dtwo Gr Art " " 357 207
  SZArt " " 360 211

6. Organizacja obserwacji.

i. Artyleria 3 DSK.

1. Do walki przed przednim skrajem pozycji rozwinięto następujące punkty obserwacyjne:

1 PAL -	początkowo trzy w rejonach	248	255	
		242	251	(wzg 116)
		243	256	
	- następnie wysunięte P O w rej		262	257
3 PAL -	obsadził 4 P O w rej	234	245	
		234	241	(wzg 173)
		226	221	
		242	225	

4 PAL - zasadniczy P O w rej 211 206
wysunięty P O w rej 211 211
pomocniczy P O w rej 234 242 (wzg 173)

5 PAL zasadniczy P O w rej 228 225 (na wzg Monte CORALLI
wysunięty P O w rej 234 241 (wzg 173)
pomocniczy P O w rej 249 242 (CROCE)

W dniu 17 lutego 3 PAL zwinął swój P O w rej 234 245 i przesunął go na wzg 140 (wsp 235 247).

W dniu 23 lutego zorganizował 3 PAL ponadto pomocniczy P O na wzg 172 (wsp 238 242).

Tak rozbudowana obserwacja nadawała się bardzo dobrze do walki na przedpolu (bliskim i dalekim) oraz częściowo do walki o przedni skraj pozycji głównej.

Zwraca uwagę duże skupienie pułków obserwacyjnych na wzg 173, gdzie znajdują się P O aż trzech pułków (3 PAL, 4 PAL, 5 PAL).

2. Do walki wewnątrz pozycji i wsparcia przeciwntarć pułki dysponowały następującymi punktami:
1 PAL - na grzbiecie CROCE - Ca NOVA - QUARADA - wzg 128 (wsp 260 234).
3 PAL - P O w rej 226 221 (C. ZULA)
- 242 225 (C. Campo de pra)
5 PAL - CROCE - CROCETTA
- Monte CORALLI
4 PAL tylko do walki wewnątrz ośrodka oporu 225 P O w rej 211 206.

W związku z luzowaniem 2 BSK i przejęciem zadań ogólnego działania przez 3 K PAL nastąpiło przeorganizowanie obserwacji:
1 PAL - obserwacja pozostała bez zmian.
3 K PAL - obsadził nowe P O w rejonach:
- na wzg 172 (wsp 238 243)
- na wzg 132 (wsp 249 243)

ii. Organizacja na odcinku Grupy FRIULI.

35 wł pułk art miał zorganizowaną obserwację w dwóch rzutach.
Pierwszy rzut obserwacji tworzyły punkty obserwacyjne:
I dyon - w rej 196 219
II " - w rej 211 211 i 195 219
III " - w rej 186 213
IV " - w rej 146 209
Drugi rzut obserwacji:
I dyon - 189 187 (przesunięty następnie w pkt.179 199)
II " - 193 189
III " - 162 190
IV " - 144 201

W dniu 17 lutego II/35 PAL przesunął swój P O z rej 195 219 (MIMISANO) do rej POLAIOLO (wsp 189 212).

85 PAG bryt zorganizował dwa punkty obserwacyjne:
I rzut obserwacji - w rej 153 214
II " " - " 162 190

iii. Obserwacja Grupy Art.

1. Obserwacja została zorganizowana w dwóch rzutach.
Zadaniem I rzutu było objąć obserwację odcinek 3 DSK i Grupy FRIULI od frontu i od skrzydeł zewnętrznych Korpusu.
Zadaniem II rzutu było prowadzenie walki ogniowej w wypadku wdarcia się npla w górzystą część (wewnątrzną) odcinka obrony Korpusu.

2. Punkty obserwacyjne główne I-go rzutu były następujące:
9 PAC - na korzyść odcinka 3 DSK miał rozpoznać w rejonach

2324, 2424, 2323, i 2423. Obsadził P O w rej 249 236 jako główny P O skrzydłowy. Wysunięty P O w rej 249 243.
- na korzyść odcinka Gr FRIULI oraz osłona lewego skrzydła 3 DSK obsadził P O 2 w rej 211 206.
z wysuniętym P O w rejonie 211 211.

10 PAC - P O 1 - na korzyść Gr FRIULI i styku z 3 DSK w rejonie wzg 225 (wsp 211 211).
P O 2 - na korzyść Gr FRIULI w rej COLLINO (wsp 185 213)

11 PAC - P O 1 - na korzyść Gr FRIULI, głównie zaś dla osłony skrzydła i łącznikowy (z P OK78 Med Regt RA z 13 Korpusu), obsadził w rejonie M della Volpe (wsp 144 201).

51 Med - P O 1 - na rzecz 3 DSK w rej C.CARRARE (wsp 228 228)

3. "Jakuby" (Shell Rep O P) rozmieściły się:
Jakub 1 w rejonie 237 221 - wystawiał 11 PAC
" 3 " 164 189 - M. MAURO 11 PAC.

4. W wypadku wdarcia się npla we własną pozycję na równinie wzdłuż szosy Nr 9 na kierunku FAENZA, gdy własna piechota bronić będzie wzgórz na pozycji ryglowej ROGAZZINA (wsp 271 231) - PERGOLA (wsp 249 232) - C. VORNALI (wsp 235 242) działać będą punkty obser.
9 PAC w rejonie P O I rzutu
10 PAC " 2522, 2523
51 Med " 2722, 2723

Punkty te zostały rozpoznane, umocnione, pomierzone i przygotowane schroniska. Trasy telefoniczne rozpoznane. Zespoły tych P O w gotowości, tak aby w 30 min od chwili zaalarmowania były gotowe do wyruszenia a personel łączności gotowy do budowy linii. Budowa linii telefonicznej na rozkaz.

5. W drugim rzucie przewidziano następujące P O:
9 PAC - P O II rzutu dla IV dyonu na korzyść lewego skrzydła 3 DSK i Gr. FRIULI w rej. zachodnia część wzg 275
- P O II rzutu dla III dyonu na grzbiecie PERGOLA (wsp 248 232) - PIDEURA (wsp 235 216).
10 PAC - P O II rzutu na wzg 275 (wsp 222 200) na korzyść Gr. FRIULI i lewego skrzydła 3 DSK.
11 PAC - obowiązki P O głównego obejmie "Jakub" 1.
51 Med - P O 1 - na grzbiecie PIDEURA (wsp 234 216) - C. di CAMILLA (wsp 238 221) celem wglądu w dolinę potoku R. PIDEURA i grzbietu na północ.
P O 2 - na grzbiecie wzg 268 (wsp 233 204) - wzg 236 (wsp 238 206).

Punkty obserwacyjne II rzutu były przygotowane całkowicie, I łączność rozbudowana (specjalnie albo linie telefoniczne do I rzutu obserwacji przebiegały przez P O II rzutu). Załogi przygotowane. Obsada na rozkaz Dtwa Gr Art.

iv. Powietrzne punkty obserwacyjne.

Na korzyść AD 3 DSK pracowała eskadra "B" 663 Dyonu Samol Art.
Na korzyść Grupy Art pracowała eskadra "C" 663 Dyonu Samol Art.
Do strzelania z P P O pułki można było doraźnie wyznaczać lub mogły one same zgłaszać żądanie lotnika.

7. Plany ogni.

Plany ogni narastały stopniowo. Celem ich usystematyzowania podzielimy je tu na:
- plany ogni AD 3.
- plany ogni Grupy Art
- plany ogni Korpuśne.

i. Plany ogni Art Dywizyjnej 3 DSK.

1. W pierwszym rzędzie są to ognie zaporowe. Początkowo, z chwilą wojścia na odcinek, zostały wydane plany ogni obronnych na odcinki brygadowe dla 1 i 2 BSK.

Były to: - tymczasowy plan ogni obronnych na odcinku 1 BSK (wydany za L.373/50/2257). obowiązywał on od dn 10 II. godz 1900.
- tymczasowy plan ogni obronnych na odcinku 2 BSK (wydany za L dz 371/28/2257); obowiązywał od dn 8 II godz 1900.

Plany te zastąpiono wkrótce wspólnym planem dla całego odcinka 3 DSK. Był to wydany w dn 11 lut za L dz 374/96/2257 "Tymczasowy plan ogni obronnych na odcinku 3 DSK", który obowiązywał od godz 1900 dn 11 lut.

Obejmował on: - ognie zaporowe zasadnicze
- ognie zaporowe przypuszczalne.

Ognie zaporowe zasadnicze, wykonywały wszystkie pułki AD, mając po jednym ogniu do wykonania. Razem więc były 4 ognie zaporowe zasadnicze.

Ogni zaporowych przypuszczalnych było 12 t j.każdy pułk miał przydzielone po 3 ognie przypuszczalne.

Z ogólnej liczby 16 ogni zaporowych, jedenaście było wykonywanych jako "STONK" (regulaminowe).

Czas trwania dla wszystkich ogni wynosił 2 minuty o natężeniu po 3 SDM.

Wywoływanie odbywało się przez 3 PAL lub 1 PAL (które 5 ogni wywoływały bezpośrednio).

Zmiana planu ogni wymagała zatwierdzenia Dcy AD.

Już w dniu 12 lut od godz 1900 w planie tym zostały wprowadzone zmiany.

Ogień zasadniczy 3 PAL (RÓZA) obejmował 1 PAL jako swój ogień zaporowy przypuszczalny.

Ogień przypuszczalny 5 WIL PAL (LILIA) obejmował jako ogień przypuszczalny 1 PAL.

Ogień przypuszczalny 4 PAL (FIOŁEK) obejm.jako ogień przyp. 5 PAL
" " 1 PAL (KUTNO) " " " " 3 PAL
" " 3 PAL (PINA) " " " " 4 PAL
jako swój ogień zaporowy zasadniczy.

Został skreślony ogień przypuszczalny 1 PAL (STORCZYK), natomiast wprowadzony nowy ogień zaporowy zasadniczy (LIPA) dla 3 PAL.

Po tych zmianach pułki otrzymały tą samą ilość ogni do wykonania, to jest po jednym ogniu zasadniczym i po 3 przypuszczalne.

Wywołanie ognia przypuszczalnego 4 PAL (PINA) zostało powierzone obserwatorowi tegoż pułku.

Tymczasowy plan ogni obronnych obowiązywał do godz 1700 dn 15 lutego. W tym czasie weszły w życie nowe plany, a mianowicie:
- plan ogni obronnych na odcinku 3 DSK Cz. I ognie zaporowe.
- plan ogni obronnych na odcinku 3 DSK Cz. II ognie pogłębiające obronę.

Zostały one wydane przez Dtwo Art 3 DSK w dn 14 lut.

a) Część I - <u>Ognie zaporowe.</u>

W stosunku do poprzednio obowiązującego tymczasowego planu ogni obronnych, nie wiele wnosił zmian. Przesuwał on nieco pewne ognie w terenie. Znosił 5 ogni zaporowych, przypuszczalnych i jeden ogień zasadniczy, wprowadzając na ich miejsce nowe. Ogólna ilość pozostała bez zmiany t j.każdy pułk nadal posiadał po jednym ogniu zaporowym zasadniczym i po 3 ognie zaporowe przypuszczalne.

Wywoływanie ogni zostało przewidziane na żądanie dców odnośnych punktów oporu, przez obserwatorów i ofic. łącznikowych art telefonicznie lub radiem.

Pewne ognie mogły wywoływać bezpośrednio:
1 PAL (2 zasadnicze i 6 przypuszczalnych).
3 PAL (1 zasadniczy i 6 przypuszczalnych).
4 PAL (1 zasadniczy).

Ponadto było przewidziane równoczesne wywołanie kilku ogni na żądanie dców baonów. Wywoływały je wówczas 1 lub 3 PAL na odpowiednie hasło np. GROM, BURZA, ORKAN, POZAR, WICHER. (patrz szkic Nr 19 i uwagi do niego).

W dniu 15 lut plan ten został uzupełniony jednym ogniem przypuszczalnym (KRAKOW) dl 3 PAL.

b) Część II - <u>Ognie pogłębiające obronę.</u>

(Dtwo Art 3 DSK L dz 377/33/2257) Patrz szkic Nr 19 ognie DF 71 do DF 77).

Celem pogłębienia ogni obrony, Dca 3 DSK (AD) przewidział siedem ogni obronnych (DF 71 - 77). Wykonywały je pułki Grupy Art według zarządzeń Dcy Grupy. Były to ognie KUNA, WYDRA, ŻBIK, KRET, LAMPART, TYGRYS, SZAKAL.

Natężenie i czas trwania w/g zarządzeń Dcy Grupy.

Wywołanie na żądanie AD 3 DSK.

c) Na skutek zmian w ugrupowaniu piechoty, został ustalony nowy plan ogni zaporowych, który obowiązywał od dn 17 lut godz 1900.

W tym celu została wydana nowa część I - Planu Ogni Obronnych na odcinku 3 DSK - Ognie zaporowe. (Dtwo Art 3 DSK L dz 380/8/2257 z dn 17 II 45 r.

Zasadnicze ognie zaporowe zostały te same, zmieniając jedynie swe dotychczasowe nazwy.

Pięć ogni przypuszczalnych uległo zmianie.

Przydział ogni jak poprzednio t j. po 1 ogniu zasadniczym i po 3 ognie przypuszczalne, na pułk (wyjątek 3 PAL, który miał 4 ognie przypuszczalne).

Sposoby wywoływania pozostały te same, dodano jedynie nową możliwość wywołania równoczesnego kilka ogni przez Dcę 1 BSK (na hasło CYKLON).

Część II - nie ulega zmianie i nadal obowiązywała.

d) W dniu 2 marca nastąpiła dalsza zmiana Cz I, gdy Dtwo Art 3 DSK wydało nowy "Plan ogni obronnych na odcinku 3 DSK" (L dz 393/11/2257 z dn 2 marca 45 r.) (patrz szkic Nr 68).

Zmiana ta następuje w związku z przewidzianym odejściem z odcinka obrony 3 DSK - 5 WIL PAL.

Ilość ogni współrzędne i nazwy (hasła) - zostają bez zmiany.

Następuje zmiana w przydziale poszczególnych ogni dla pułków a mianowicie: 1 PAL - 1 ogień zasadniczy i 5 przypuszczalnych.

3 PAL - 2 " " 3 "

4 PAL - 1 " " 5 "

Sposoby wywołania poszczególnych ogni, pozostają nie zmienione. Zmianie ulegają hasła równoczesnego wywołania kilku ogni zaporowych (BARI, ROMA, ANCONA, MILANO, VERONA, TORINO - szkic Nr 68).

Plan ten wchodzi w życie z chwilą zejścia z odcinka 5 PAL.

e) Dalsza zmiana następuje na skutek odejścia 4 PAL i luzowanie 2 BSK (przybycie 23 Bryt PAL'u).

Zadania 1 PAL pozostawały bez zmian. Natomiast 3 PAL przejmował dotychczasowe ognie 4 PAL, a 23 Bryt PAL przejmował zadania 3 PAL.

f) Z chwilą przejścia 23 Bryt PAL (wraz z całym odcinkiem obrony Grupy FRIULI i 43 Bdy GURKHA) pod rozkazy 10 Korpusu nastąpiła dalsza zmiana planu ogni obronnych Cz I.

Dtwo AD 3 DSK wydało mianowicie za L dz 400/18/2257 z dn 9 marca "Plan ogni obronnych na odcinku 3 DSK - Cz I ognie zapor. (patrz uwaga do szkicu Nr 68)

Ognie zaporowe zasadnicze pozostają tylko dwa dla 1 i 3 PAL.

Ogni zaporowych przypuszczalnych pozostaje tylko 7.

(1 PAL - 5 ogni).
(3 PAL - 2 ognie).

Plan ten wchodził w życie dn 11 marca godz 0600.

2. Plan ogni na korzyść odcinka Grupy FRIULI (lewego sąsiada) (patrz szkic Nr 62)

W dniu 22 lut 45 r Dtwo Art 3 DSK wydało za L dz 385/55/2253 "Plan ogni na korzyść odcinka Grupu FRIULI", który opierał się na poniższych zasadach:

Cz I. - ognie zaporowe przypuszczalne
Cz II. - ognie zapobiegawcze.

Ognie zaporowe przypuszczalne (Cz I) obejmowały 8 ogni wykonywanych przez: dyon 4 PAL - dwa ognie
4 PAL - dwa ognie
5 PAL - 4 ognie.

Wykonanie następowało na rozkaz AD 3 DSK na żądanie Dtwa Art. Grupy FRIULI.

Czas trwania 2 minuty, natężenie 3 SDM.

Ognie zapobiegawcze. (Cz II.)

Plan podawał wykaz celi (czternaście) oraz "Tabelę zadań".

Przewidziane były w niej trzy zeŝrodkowania (ISA = 6 celi, ADA = 4 cele ROSA - 4 cele.) Udział w nich brały 3 i 4 PAL. Czas trwania zeŝrodkowania ISA i ROSA po 3 minuty, ADA - 2 minuty.

Natężenie ognia wszędzie po 2 SDM.

Wykonanie jak ogni przypuszczalnych.

Plan ten ulega zmianom:

a/ Na skutek odejścia 5 PAL zadania przewidziane w Cz I - Ognie zaporowe przypuszczalne - na odcinku Grupy FRIULI obejmuje 3 PAL (do niego należy 4 ognie).

Ognie zapobiegawcze pozostają bez zmiany.

b/ Na skutek odejścia 4 PAL, zadania przewidziane w cz I i II obejmuje 3 PAL; natomiast zadania 3 PAL przejmuje 23 Bryt PAL.

3. Plany ogni 5 Korpusu nie zostały opracowane od razu.

W chwili wejścia 3 DSK na odcinek obrony, obowiązywały plany ogni i wykazy celi wydane przez 5 Korpus, który w tym czasie dowodził odcinkiem obrony.

Z dniem 26 lut. zostają unieważnione wszelkie plany ogni i wykazy celi (VICTOR) wydane przez 5 Korpus. Wykorzystywano je jedynie w pierwszych dniach pobytu art 3 DSK na odcinku. Wykaz celi "VICTOR" (Wykaz celi Nr VII/1) obejmował współrzędne 46 celi.

Na korzyść sąsiedniego odcinka obrony 5 Korpusu, opracowało Dtwo Art 3 DSK dn 25 lut za L dz 388/36/2253. Plan ogni obronnych na korzyść odcinka 5 Korpusu (patrz szkic Nr 66).

Obejmował on: - Wykaz celi
- Tabele zadań

Wykaz celi podawał współrzędne 10 celi z wykazu celi 5 Korp. Tabela zadań przewidywała dwa zeŝrodkowania (BEECH - 4 cele i ASH - 6 celi) dla 1 i 3 PAL'u.

Przydział zadań dla dyonu w/g zarządzeń dców pułków.

Wykonanie zaśrodkowań na rozkaz AD na żądanie Dtwa Art 5 Korpusu.

Czas trwania ognia i natężenie miał być każdorazowo regulowany przez Dtwo Art 5 Korpusu.

4. Plany ogni zapobiegawczych obejmowały trzy plany:
- plan ogni zapobiegawczych na odcinku 3 DSK "AVALANCHE" (patrz szkic 19 i 63),
- plan ogni zapobiegawczych na korzyść odcinka 2 Dyw NZ,
- ognie zapobiegawcze w Korpuśnym planie ogni.

a) W dniu 22 lut 45 r wydało Dtwo Art 3 DSK za L dz 385/35/2253 "Plan ogni zapobiegawczych na odcinku 3 DSK" "AVALANCHE".

Obejmował on 5 zeŝrodkowań ogniowych.

W zeŝrodkowaniu "A" (ADAM lub ABLE) biorą udział:

1 PAL	-	3 cele
3 PAL	-	5 celi
4 PAL	-	5 celi
5 PAL	-	5 celi
4 NZ PAL		6 celi
5 " "		6 celi
6 " "		6 celi
		36 celi

W zeŝrodkowaniu "B" (BARBARA lub BAKER) udział biorą te same pułki, ostrzeliwują 41 celi.

W zeŝrodkowaniu "C" (CELINA lub CHARLI) udział biorą te same pułki (bez 4 i 5 NZ PAL) plus 35 pułk włoski, - zeŝrodkowanie to obejmuje 27 celi.

W zeŝrodkowaniach "D" (DOROTA - DOG) i "E" (EDWARD - EASY) biorą udział te same pułki jak w zeŝrodkowaniu "A".

Zeŝrodkowanie "D" obejmuje - 24 celi, "E" - 29 celi

Na każdy cel strzelała jedna względnie dwie baterie.

Gotowość do wykonania tego planu, przewidziana była dn 24 lut. godz 1800.

Wykonanie poszczególnych zaśrodkowań na rozkaz AD: "AVALANCHE" zeŝrodkowanie "ADAM" godz .... Czas trwania 3 minuty. Natężenie po 2 SDM.

b) Plan ogni zapobiegawczych na korzyść odcinka 2 NZ Dyw przewidywał zeŝrodkowania dla 1 PAL (2 dział) na 12 celi.

Czas trwania 30 minut, o natężeniu 1 SDM. Wykonane na rozkaz AD "CANTER" godz ......

Wchodził w życie o godz 1800 dn 24 lut.

c) Po za planem "AVALANCHE" artyleria 3 DSK brała udział w ogniach zapobiegawczych przewidzianych w Korpuśnym planie ogni. (patrz szkic Nr 12).

W dniu 20 lut 45 r Dtwo AD 3 DSK wydało za L dz 388/16/2253 Korpuśny plan ogni obrony, który przewidywał przydział celi "V" (VICTOR)

w części I - ognie zapobiegawcze,
w części II - walka daleka.

Część I Ognie zapobiegawcze, przewidywała udział 1,3,4 i 5 PAL w 4=ech zeŚrodkowaniach ogniowych (razem 16 celi).

Ześrodkowanie "IRMA" i "VILA" po 3 cele, udział 3,4,5 PAL.
Ześrodkowanie "IZA" dzieliło się na: IZA I - 2 cele 4 i 5 PAL
IZA II - 2 cele 4 i 5 PAL
Ześrodkowanie "RENA" dzieliło się na: RENA I - 3 cele 1,3,5 PAL
" II - 3 cele 1,3,5 PAL.

Część II Walka daleka.

W tym celu przewidywano 3 ześrodkowania:
Ześrodkowanie "RITA" - celi 5 udział 3,4 i 5 PAL
" "MARIA" celi 2 " 1,3 PAL
" "ROMA" celi 3 " 1,3,5, PAL.

Ponadto pułki wszystkie były przygotowane do ognia na trzy cele (V51, V52 i V53).

Wykonanie na rozkaz AD 3.

5. Ognie nękające (w myśl "Wytycznych Walki Ogniowej Art na odcinku obrony" 2 Korpusu).

Artyleria 3 DSK wykonywała ognie nękające i odwetowe od linii: wzg 241 M. GHEBBIO (wsp 202 243) - M.QUERZOLA (wsp 202 252) - pkt 214 260 - 215 270 - 229 289.

Ognie nękające w głąb od tej linii prowadziła Grupa Art Oddziały Art 3 DSK wykonywały te same ognie nękające w/g planów nękania ustalonych i wydawanych doraźnie przez Dtwo AD (patrz Przebieg wypadków).

Dcy Art bezpośredniego wsparcia mogli ponadto zarządzić ognie nękające we własnym zakresie w ramach dziennego przydziału amunicji.

Żądania do wykonania ogni nękających mogli zgłaszać codziennie do godz 1600:

- dcy art bezp wsparcia, po uzgodnieniu z dcami piechoty,
- oddz inf Sztabu 3 DSK
- Szef Sztabu Zwalczania Moździerzy.

6. Plan zwalczania moździerzy został opracowany b szczegółowo.

a) Udział w zwalczaniu moźdz na odcinku 3 DSK brały wszystkie pułki art 3 DSK oraz Grupy art, wykonując ogień na żądanie SZ Moźdz 3 DSK, na rozkaz AD.

b) Na korzyść sąsiada 2 NZ Dyw działał 1 PAL.

Poprzednio był wydany w dniu 22 lut plan ogni zapobieg.na korzyść odcinka 2 NZ Dyw Plan ten został zastąpiony przez "Plan Obezwładniania Moźdz na korzyść 2 NZ Dyw wydany dn 27 lut przez Dtwo Art 3 DSK za L dz 390/8/2353. Obejmował on 12 celi, na które miał 1 PAL ześrodkować ogień 2 dział. Przydział zadań dla poszczególnych dział w/g zarządzeń dcy pułku.

Czas trwania ognia 30 min natężenie 1 sdm.

Wywołanie ognia na rozkaz AD "Spear godz .... wykonać".

Plan ten obowiązywał od dnia 27 lut godz 1800.

7. Strzelanie propagandowe wchodziło również w skład planu ogni.

Od dnia 21 lut art 3 DSK otrzymała po 500 sztuk pocisków propagandowych na tydzień.

Dca AD przydzielał tą amunicję dla:

1 i 3 PAL - po 75 poc.
4 i 5 PAL - po 50 poc.

Strzelanie tymi pociskami pułki wykonywały w/g każdorazowych wytycznych dtwa AD.

Z dniem 7 marca ilość am. propagandowej została ograniczona do 400 sztuk tygodniowo. Otrzymał ją 1i3 PAL (po 200 sztuk).

8. Plan obrony ppanc na odcinki 3 DSK został wydany w dniu 28 lut 45 r (patrz szkic Nr 19).
Brały w nim udział działa :
- 6 i 17 funtowe 3 p panc i baonów strzeleckich.
- Czołgi Szermany - pozostałe na odcinku z poprzed.działań.
Główny wysiłek obrony skupiał się na odcinku "WSCHÓD".
Ogniem ppanc objęte były: dojścia do czołowych stanowisk piechoty:
- druga linia ugrupowania piechoty,
- międzypola.
Obrona była rozbudowana w głąb na około 2 km.

9. Wykazy celi AD 3 obejmujące współrzędne poszczególnych celi były wydawane przez Dtwo AD 3 w formie wykonyw.celi, których było kilka.
a) Wykaz celi Nr VIII/1 (cele "VICTOR") wydany dn 10 lut 45 r. Był to wykaz wydany na podstawie wykazu celi 5 Korpusu. Wszystkie cele nim objęte były celami "MURDER". Obejmował on 46 celi. Zostały one rozpracowane (z zasadniczych stanowisk ogniowych) przez pułki do dnia 12 lut godz 1800.
Wykaz ten następnie poprawiono w ten sposób,że cele "VICTOR" przejęte z 5 Korpusu, a leżące na odcinku 2 Korpusu zostały skreślone. Pozostały tylko w tym wykazie cele "VICTOR", leżące na odcinku prawego sąsiada.
Tak poprawiony wykaz celi Nr VII/1 został rozesłany oddziałom za L.dz. 383/19/2254 z dn 20 lut jako część I.
Obejmował on 25 celi, wszystkie jako cele "MURDER". Pułki rozpracowały tylko te cele, które znajdowały się w zasięgu Ład.3.
b) Wykaz celi Nr VII/2. (patrz.szkic 59) obejmował:
- celę "URSZULA"
- część II
część III
część IV
"Cele URSZULA" - wykaz wydany dn 11 lut (L.dz. 374/82/2254) obejmował 79 celi. Za wyjątkiem 4 celi, wszystkie cele były "MURDER".
Pułki miały je rozpracować w terminie do dn 14 lut godz 1800. W tym czasie pułki przedstawiły rozpoznane szczegóły ugrupowania npla, które nie były ujęte w wykazie celi "URSZULA". Na podstawie tych wniosków oraz zebranych materiałów z innych źródeł zostały wydane dalsze wykazy celi Część II i Cz III.
Część II Wykazu Celi Nr VII/2 - wydana dn 18 lutego (L.dz 381/23//2254), obejmowała 41 celi, wszystkie jako cele "MURDER".
Część III obejmowała 17 celi, wszystkie jako "MURDER".
Wykazy te obejmowały wszystkie cele "URSZULA" na przedpolu odcinka 3 DSK.
Celem ułatwienia odszukania poszczególnych celi na mapie wydano jako cz. IV indeks oraz oleatę (szkic Nr 59).
c) Wykaz celi Nr VII/3. (szkic Nr 59) obejmował cele "U" (URSZULA) wewnątrz własnego ugrupowania. Było ich 133, z tego 29 celi jako cele "STONK", reszta "MURDER".
Wykaz ten został wydany dn 15 lut 45 r (L dz 378/40/2254).
Cele zostały rozpracowane do dn 19 lutego.
Następnie w związku z ustaleniem przewidywanych ogni obronnych przed ośrodkiem oporu odwodowego baonu odcinka "WSCHÓD" wydano uzupełnienie tego wykazu, jako część II. Wykazu celi Nr VII/3.
Wyszła ona dn 21 lut 45 r. (L dz 384/30/2254).
Obejmowała 6 celi, wszystkie jako cele "STONK".

ii. Plany ogni Grupy Artylerii.

1. Obejmowały one :
1. - plany ogni zaporowych,
2 - plany ogni obronnych (wzbraniające i zapobiegawcze),
3 - plan wsparcia przeciwnatarcia odwodu,
4 - ognie nękające,
5 - plany ogni przeciwpancernych,
6 - udział Grupy w korpuśnym planie Ogni Obronnych.

2. Ognie zaporowe (szkic Nr 19) obejmowały zarówno odcinek, 3 DSK jak i odcinek Grupy FRIULI.

a) Ogni zasadniczych było siedem.

KUNA - I/9 PAC
WYDRA - 51 Med
SZAKAL III/9 PAC
REKIN - IV/9 PAC
BEREZYNA 10 PAC
DNIEPR - 11 PAC
SZCZUPAK II/9 PAC

Czas trwania 3' natężenie 1/3 sdm, (za wyjątkiem WYDRY, BEREZYNY i DNIEPRU, gdzie natężenie było większe, po 1 sdm.

b) Ogni przypuszczalnych było 10. Udział w nich brały te same dyony. Na każdy dyon 1 ogień przypuszczalny. Czas trwania ten sam, natężenie ognia 1 względnie 1/3 sdm.

Niezależnie od tych ogni pułki przygotowały ognie pogłębiające obronę. Było ich 24 t j. po 4-ry dla 10 i 11 PAC, 3 dla 51 Med i po 2 - 4 na dyon 9 PAC.

Wykonanie któregokolwiek ognia na rozkaz Dtwa Grupy Art na żądanie AD 3 lub Gr FRIULI.

Obserwator 10 PAC był upoważniony do wywołania 2-ch zasadniczych ogni (BEREZYNA i DNIEPR).

Plan ten obowiązywał z dn 18 lut.

Do planu ogni zaporowych, wydany był "Wykaz ogni Obronnych (Ognie zaporowe)", zawierający współrzędne poszczególnych ogni.

Z dniem 11 marca godz 0600 t j. z chwilą zluzowania 2 BSK i objęcia Dtwa przez 10 Korpus od Grupy FRIULI, został unieważniony Plan ogni zaporowych. Zostały wówczas skreślone:

4-ry ognie zaporowe zasadnicze (BEREZYNA, DNIEPR, SZCZUPAK i DŹWINA).

9 ogni zap przypuszczalnych (OKOŃ, ŁOSOŚ, REKIN, WIELORYB, WĘGORZ, KARP, SUM, KARAS, PSTRĄG).

do czasu ostatecznego ustalenia ogni zaporowych, obowiązywały wówczas jedynie:

- Ognie zasadnicze :	"WYDRA"	=	10 PAC
	"KUNA"	=	5 Med
	"SZAKAL"	=	11 PAC
	"KRET"	=	III/9 PAC
- Przypuszczalne	"ŻBIK"	=	10 PAC
	"SZAKAL"	=	II/9 PAC

3. Plany ogni obronnych (ognie wzbraniające i zapobiegawcze). Zostały początkowo wydane dn 15 lut 45 r (za L dz 2/15/tjn) przez Dtwo Grupy Art w "Planie Ogni Obronnych"; w dn 28 lut zastąpiono je nowym planem (L dz 9/28/tjn)

a/ Plan ogni obronnych z dn 15 II. (szkic Nr 60) obejmował 27 zespołów (systemów ogni). Udział w nich brały 9,10, 11 PAC, 51 Med i II/8 PAPLC.

Jeden system obejmował od 3 do 6 celi "STONK" i "MURDER".

Dyony 155 m/m/9 PAC brały udział tylko na specjalny rozkaz Grupy.

Czas trwania od 1 - 15 minut.

Natężenie w zależności od czasu trwania wynosiło:

dla sprzętu 4,5" i 5,5" przy ogniu 1 min 1 sdm; 2 -5 min 1/2 sdm; od 6 = 15 min - po 10 poc.

" " 7,2" i 155 m/m przy ogniu 1 min - 1 sdm; 2-5 min - 1/4 sdm; od 6 = 15 = 4 poc

" " 3,7" przy ogniu 1 min - 2 sdm; 2 - 5 min 1 sdm; od 6 = 15 min = 20 poc

Plan ten został zmieniony w dn 28 lutego 45 r.

b/ Plan ogni obronnych z dn 28 II (szkic Nr 67) obejmował również 27 zespołów (systemów) ognia. Wykonanie tylko na rozkaz Dtwa Grupy Art.

Jeden system obejmował 3 do 6 celi, STONK i MURDER. Cele zostały częściowo zmienione w stosunku do celi przewidzianych planem z dn. 15 II.

Plan ten unieważnił plan z dn 15 II za wyjątkiem 9 systemów (FALAISE, GAZA, ANKARA, TIRANA, BIAŁA, KROSNO, OSLO, WILNO, ZAKOPANE).

Reszta szczegółów pozostała bez zmian.

4. Plan wsparcia przeciwnatarcią ulegał pewnym zmianom. Istniały mianowicie dwa plany (Dtwo Gr Art L dz 6/19/tjn i 7/9/tjn z dn 19 lut 45 r).
Oba one/jednak/przewidywały użycie odwodu dywizji (odwodowy baon Korpusu 17 BS.) na odcinku Grupy FRIULI. Ognie te zostały omówione w opracowaniu Art 2 Korpusu w obronie w Cz I i w stosunku do tamtych planów nie różnią się niczym (poza zmniejszoną numeracją celi), dlatego ich tu nie omawiamy.

5. Ognie nękające obejmowały stan bateryj npla, komunikacje, prawdopodobne dtwa npla, budynki obsadzone przez npla itp.
Plany nękania wydawano każdorazowo jako oddzielne zarządzenia. Obejmowały cele po za linią podaną w pkcie "Ognie nękające 3 DSK".
Celem ułatwienia pracy oddziałom, wydano w dn 19 lut. "Wykaz celów do nękania Nr 8". (patrz szkic Nr 61).
Zawierał on współrzędne 86 celów. Unieważniał on wykaz celi "VICTOR" wydany przez 5 Korpus.
Przeciwbateryjne ognie nękające wykonywano na żądanie SZArt, który wydawał w formie "TABEL przeciwbateryjnych ogni nękających".
a/ Tabela "OSA" z dn 22 lut obejmuje 3 systemy ognia po 6 celi w każdym. Udział biorą:
9 PAC (7,2" i 155 m/m)
10 PAC
11 PAC
51 Med po 1 lub dwa działa na pułk.
Wykonywanie ogni na wywołanie.
b/ Tabela "CAT" z dn 23 lut obejmuje dwa systemy ogni po 6 celi. Udział i wykonanie jak poprzednio.
c/ Tabela "TIGER" z dn 26 lut 45 r obejmuje 4 systemy ogni po 6 celi. Udział i wykonanie jak w poprzednich dniach.

6. Plany ogni przeciwpancernych. Obrona ppanc na wsch skrzydle 3 DSK została wzmocniona ogniami Gr Art. Istniały dwa plany ogni ppancernych.
a/ Plan ogni ppanc. na kierunku CASTEL BOLOGNESE - FAENZA. (patrz szkic Nr 65) wydany.
Wydany dnia 24 lut 45 r. (Dtwo Gr Art) L dz 12/24/tjn/45).
Obejmował 11 systemów ognia (4 do 7 celi). Udział w nich brały wszystkie pułki Grupy (9 PAC czterema dyonami). Czas trwania ognia 5 min, natężenie po 1,5 sdm (dla 7,2" i 155 m/m po 1 sdm).
Natężenie mogło na rozkaz ulec zmianie.
Wykonanie na rozkaz Gr Art.
b/ Plan ogni obronnych (ppancernych) "SHERMAN" (patrz szkic Nr 69) wydany dn 6 marca obejmował 16 systemów ognia po 5 do 6 celi.
Udział brały wszystkie pułki Grupy.
Plan ten unieważniał poprzedni. Cele i systemy ognia zostały w nim zamienione. Inne dane pozostały bez zmian.

7. Udział Grupy Art w Korpuśnym planie ogni obrony. (patrz szkic Nr 64) określał rozkaz Dtwa Gr Art L dz 6/26/tjn/45 z dn 26 lut grupa brała udział - w ogniach zapobiegawczych i w walce dalekiej.
a/ W ogniach zapobiegawczych przewidziany był udział Grupy w czterech systemach ogni zapobiegawczych (IRMA, VILA, IZA, RENA,). Jeden system obejmował od 4 do 6 celi. Udział w nich brały wszystkie pułki Grupy, zeŚrodkowując ogień 2 do 3 dyonów na jeden cel.
b/ Udział Gr Art w walce dalekiej obejmował trzy systemy ognia (RITA, MARIA, ROMA). po 3 do 6 celi w każdym.
Udział jak w ogniach zapobiegawczych.
Czas trwania poszczególnych seryj 3 min.

Natężenie: - w ogniu zapobiegawczym dla:	4,5" i 5,5"	po 1,5 sdm
	155 m/m	po 1 sdm
	7,2"	po 1/2 sdm
	3,7"	po 3 sdm
w walce dalekiej	4,5" i 5,5"	po 2/3 sdm
	155 m/m	po 1/3 sdm
	7,2"	po 1/6 sdm
	3,7"	po 1 sdm.

Wykonanie którejkolwiek serii na rozkaz Dtwa Gr Art.

8. Ognie art Korpusu na odcinku 1 BSK. Po zluzowaniu 2 BSK pozostała na odcinku 1 BSK. Oprócz zmian w planach ogni podanych poprzednio na skutek zluzowania 2 BSK i wejścia na odcinek 5 KDP, przewidziano również plan

ześrodkowań całej art Korpusu na korzyść 1 BSK (szkic Nr 70).

Obejmował on ześrodkowania przewidziane w poprzednich planach Grupy (ROMA, BARBARA, RENA I i II) oraz nowe ześrodkowanie (obwódka pełna na szkicu) obejmujące 6 celi.

iii. Korpuśny plan ogni obrony.

Obejmował : ognie zapobiegawcze,
walkę daleką.

a) Ognie zapobiegawcze obejmowały 4-ry serie: (IRMA, VILA, IZA, I i II, RENA I i II) Udział w nich brały:

AD 3 DSK - (po 9 do 18 dyonów).
Art Gr FRIULI - po 2 dyony
Gr Art po 7 do 13 dyonów oraz 2 - 4 bat 3,7"

b) Walka daleka obejmowała 3 serie. (RITA, MARIA, ROMA).
Udział w nich brały:

AD 3 DSK - po 6 - 9 dyonów
Art FRIULI - po 2 dyony
Gr Art - po 8 do 10 dyonów oraz 2 bat 3,7"

Jak zostały one rozpracowane w jednostkach widzieliśmy poprzednio w Planach ogni AD 3 DSK i Gr Art.

Plan ten obowiązywał do godz 0600 dn 11 marca.

W dniu 8 marca została ograniczona odpowiednio ilość biorących udział dyonów w poszczególnych ogniach.

8. Pomiary artylerii.

Podczas pobytu na odcinku Obrony 3 DSK prace pomiarowe początkowo wykonywał drugi dyon 1 Pułku Pomiarowego Art W składzie:

2 bat dźwiękowa,
2 bat wzrokowa,
2 bat topograficzna.

W czasie od dnia 18 - 20 lut został on zluzowany przez I Dyon tegoż pułku. Jednocześnie Dtwo 1 P Pom Art przeszło do FOGNANO (przy Dtwie Gr Art).

W dniu 18 II zostały zluzowane 2 bat wzrokowa i 2 bat topograf.

W dniu 19 II została zluzowana 2 bat dzwiękowa. O godz 1200 Dca II dyonu przekazał układ pomiarowy Dcy I dyonu.

M.p. Dtwa I dyonu - FOGNANO 188 153.

Z dniem 20 II 45 r. godz 1600 Dtwo Pułku przeszło w rejon FORLI.

Bateria dzwiękowa przesunęła w dn 21 II P O I do rejonu 623 500 - 423 100.

M p centrali topogr I dyonu w rej FOGNANO.

W dn 24 II 45 r. godz 1800 został przesunięty P O II - 1 bat dźwiękowej do rejonu 211 207. Na skutek sprzeciwu Dcy odcinka ponownie został przesunięty P O II do rej 2106 2049.

W dn 7 marca II dyon objął układ pomiarowy na odcinku 5 KDP.

P D Dcy dyonu jest przy centrali 2 bat dźwiękowej wsp 283 231.
centrala 2 bat dźw. " 278 228
" 2 bat wzrok " 283 231
" 2 bat topogr " 314 238

Prace pomiarowe polegały na:

- wykrywaniu i dozorowaniu bateryj npla,
- dostarczaniu danych topograficznych,
- wstrzeliwaniu poprawek doświadczalnych.

Wykrywanie przeprowadzały bat dzwiękowe i wzrokowa. Dostarczały one w czasie od 9 II do 9 III.:

- wykryły 302 bateryj npla moździ i Nebelwerferów,
- określiły 18 rejonów bat npla,
- potwierdziły poprzednio wykrytych 42 bat npla.

Na podstawie wykryć bat wzrokowej i dzwiękowej określono stanowiska bat npla w 58 rejonach.

Dozorowanie obejmowało wszelkie przejawy życia npla; dostarczyło ono 55 meldunków dla SZArt i SZ Moźdz. Dostarczanie danych topograficz-

nych, polegało na dostarczaniu danych stanowisk nawiązania (12 stan). pktów pomocniczych oraz na zagęszczenia sieci topograficznych. Prace te wykonywały bat topograficzne.

W dniach 2 i 3 marca bat wzrokowa przeprowadziła wstrzeliwanie poprawek doświadczalnych z 10 i 11 PAC.

9. Artyleria przeciwlotnicza.

i. Zadania.

Dca Art 3 DSK miał zapewnić O P L stanowisk ogniowych oddziałów AD 3 i Gr Art (1, 3, 4, 5 PAL, 9 PAC bez dyonu, 10, 11, PAC i 51 Med). oraz O P L Dtwa 2 Korpusu II rzut w rej MELDOLA i 411 PO 2.

Dca Art 5 KDP miał oddać dwa dyony pod rozkazy 12 Bdy Art Plot.

ii. Luzowanie i przesunięcie oddziałów art plotn.

W związku z tak postawionymi zadaniami nastąpiło luzowanie jednostek art plotn.

3 K Plot (na razie bez dyonu I-go, który zapewniał O P L lotniska FANO) zluzował 5 KRES Plot (bez bat) w zadaniu obrony stanowisk ogniowych art 3 DSK i Gr Art.

Jednym dyonem 5 Kres Plot przeszedł 13 lut godz 1200 pod rozkazy 12 Bd i objął O P L lotniska CESENATICO (M 7114), luzując w tym zadaniu III/3 Plot, który wracał do pułku.

W dniu 14 II. III/3 PAPL dołączył do rejonu pułku i zajął stanowiska ogniowe w O P L stanowisk 1 PAL, II/3 PAL, III/5 PAL, 51 Med.

Jeden dyon 5 KRES Plot przejął zadania I/3 PAL w O P L lotniska FANO, luzując go dn 16 II.

II/3 PAPL objmował zadania:

4 bat O P L dtwa 2 Korpusu II rzutu MELDOLA
5 bat O P L PO2 411 (w rej 411)

Dtwo 3 PAPL przeszło w dniu 16 lut. do FAENZA.

iii. Rozmieszczenie.

Na skutek tych przesunięć rozmieszczenie jednostek art plot w dniu 17 lut było następujące:

a/ 3 K PAPL (Esz A - w rej 310 239)
(Esz B - w rej 311 239)

I dyon O P L stanowisk art w rej. PNCWSCH BRISIGHELLA.
PD dyonu - wsp 219 174
" 1 bat - " 244 174) działa pojedynczo na sta-
" 2 bat - " 218 174) nowiskach

II dyon - 4 bat OPL II rzutu Dtwa 2 Korpusu MELDOLA
5 bat - OPL POZ 411.
PD dyonu wsp 456 060
4 bat " 444 069 (działa pojedyncze na stanowiskach)
5 bat " 444 099 (" " " ")

III dyon - OPL stanowisk art w rej PŁDZACH FAENZA.
PD dyonu wsp 293 212
7 bat " 295 204 (działa pojedynczo
8 bat " 274 214 (na stanowiskach).

b/ 5 KRES PAPL.
Dtwo pułku - w rej M 382 038
4 KRES Dapl - w rejonie 367 124.
1 bat OPL Dtwa 2 Korp I rzut
PD bat w rej 353 102.
2 bat - bateria szkolna - w rej 457 088
5 Kres Dapl i OPL lotniska FANO pod rozkazami 12 AA Bde.
PD dyonu wsp 205 716
3 bat " 224 722
4 bat " 204 704

6 KRES Dapl - OPL lotniska w m. CESENATICO pod rozkazami 12 AA Bde
PD dyonu wsp 717 136
" 5 bat " 715 138
" 6 bat " 715 139

c/ 7 PAPL
Pod rozkazami 12 AA Bde w obronie lotnisk.

d/ 8 Pułk Art Plot Ciężkiej.
I Dyon wszedł na odcinek obrony 2 Korpusu, przewidziany udział w ogniach naziemnych.
II dyon po zluzowaniu, przeszedł do obrony plotn m ANCONA.
PD dyonu CHIARAVALLE wsp S 455 466
3 bat C. BRUCIATA wsp S 473 506
4 bat C. POLOMBARA wsp S 464 504
III dyon PD dyonu m JESI wsp S 379 371
5 bat MONSANO wsp S 412 423
6 bat JESI wsp S 410 377.
Dtwo Pułku - M. MARZZOCCA - S 427 543.

iv. Zmiany ugrupowania.

1. W związku z przejęciem OPL 10 PAC przez III/3 PAPL w dniu 3 marca godz 1000 zostały przesunięte:
I dz/7 bat z rej 267 194 do rej 298 209
III dz/7 bat z rej 272 205 do rej 308 215

2. W związku z wejściem 5 KDP na odcinek obrony nastąpiła zmiana zadań art plotn a mianowicie 3 K PAPL otrzymał zadania częściowej obrony stan ogniowych AD 5 KDP Gr Art.

Obronę plotnicza odcinka obrony 2 BSK (43 Bde GURKHA) zapewnia dyon plot 35 wl p art.

W wykonaniu tego:

- I/3 PAPL zakończył swe zadania dnia 6 marca godz 0700 w OPL stanowisk art PNCWSCH BRISIGHELLA i od godz 0900 tego dnia rozpoczął luzowanie 155/52 Bryt Dapl w OPL m FAENZA, osiągając gotowość ogniową na nowych stanowiskach o godz 1100.

Ośrodek kontroli ognia dyonu zorganizowany przy dcy 1 bat w rej 312 232.
M p dtwa dyonu - wsp 305 237
1 bat - wsp 312 232
2 bat - wsp 299 248

- V/5 KRES PAL zajął stanowiska w OPL art PNCWSCH FAENZA, osiągając gotowość ogniową dnia 6 marca godz 1500.
M p dtwa dyonu wsp 353 284
3 bat wsp 373 241
4 bat wsp 323 258

- III/3 PAPL - objął OPL stanowisk art PŁDZACH FAENZA (stanowiska 1,2,3, PAL, 10 PAC i III/9 PAC)
PD dyonu - wsp 293 212
7 bat - wsp 295 204
8 bat - wsp 274 214

W dniu 7 marca o godz 0600 wszedł pod rozkazy 2 Korpusu II/1 HAA Regt RA w roli plotniczej i został podporządkowany 12 AA Bde.

- 8 PAPLC dnia 8 marca dtwo pułku i III dyon przeszły pod dtwo 12 AA Bde.
PD pułku - BELLARIA
PD III dyonu - VISERBA wsp R 831 005
PD 5 bat - VISERBA wsp R 839 999
PD 6 bat - ABISSINIA wsp R 880 957

II dyon - przewidziane przesunięcie 20 marca do CESENA.

I dyon - przeszedł do nowego rejonu z zadaniem OPL stanowisk art i m FAENZA.
PD dyonu - wsp 321 245
" 1 bat - wsp 304 248
" 2 bat - wsp bez zmian.

10. A m u n i c j a.

Przydziały amunicji następowały w miarę przedzielenia jej przez Dtwo 8 Armii. Przydzielona amunicja winna była pokryć potrzeby:
- normalnej codziennej walki włącznie z ogniem odwetowym,
- wsparciem własnych patroli i odparciem patroli npla.
- nękania.

Celem pokrycia tych potrzeb DAD i DAGRA powinni byli mieć rezerwy utworzone z przydzielonej im amunicji. Przy nękaniu należało oszczędzać amunicję dla dział 25 funt przez wykorzystanie w pełni am dla dział ppanc (M10), co należało osiągnąć strzelając z nich ogniem pośrednim plutonem, lub baterią.

i. Gospodarka am. w AD 3 DSK.

1. Ograniczenie zużycia am. Dzienny przydział am dla AD 3 DSK został określony przez 5 Korpus na 440 poc.

Dca AD 3 DSK ustalił dzienny przydział tej am dla pułków następująco; - na działo po 3 poc dla 1,3 PAL'i jednego dyonu 4 PAL.
po 2 poc dla 5 WIL PAL i II/4 PAL
Na pułk - po 72 poc dla 1,3 PAL
po 48 poc dla 4,5 PAL.

Ilość amunicji nieużyta w danym dniu stanowiła oszczędność oddziału. Resztę dziennego przydziału Dca AD zachowywał w swej dyspozycji.

Przydział am dla pułków obejmował wszystkie ognie z własnej inicjatywy za wyjątkiem ogni zaporowych.

Am użyta na ognie zaporowe oraz inne ognie nakazane obciążała rezerwę Dcy AD.

Am kolorowa("AMN" 25 pdr COLOURED SMOKE) stanowiła mat zaostrzony. Zużycie jej mogło nastąpić na rozkaz 5 Korpusu. Oddz OP lub na żądanie czułki "ROVER PADDY".

2. Zmiany przydziału. Początkowy przydział 440 poc został w dniu 17 II powiększony do 770 poc na AD 3 DSK. Wobec tego dca AD ustalił od godz 1715 nowy dzienny przydział am dla pułków.
Na działo 1 i 3 PAL po 6 poc.
4 i 5 PAL po 4 poc.
Na pułk dla 1 i 3 PAL po 144 poc.
4 PAL - 80 poc
5 PAL - 96 poc
co wynosiło razem 462 poc. Resztę w ilość 308 poc Dca AD zachowywał w swej dyspozycji. Ilości nie zużyte w danym dniu nie stanowiły już oszczędności oddziału, lecz przechodziły do dyzpocyji Dcy AD.

W wypadku niekorzystnych warunków nie zużycia części am polecił Dca AD przeznaczyć na ognie nękające z własnej inicjatywy. Gdyby przydział am okazał się zbyt mały należy zwracać się do Dtwa AD o dodatkowy przydział am w danym dniu z reszty Dcy AD.

Z dniem 25 lut godz 1500 normy am dla pułków zostały przez Dcę AD 3 zwiększone ponownie.
Wyniosły one: - na działo dla 1,3,4 PAL po 8 poc.
dla 5 PAL po 7 poc
na pułk - dla 1,3 PAL po 192 poc
dla 4 PAL po 160 poc.
dla 5 PAL po 168 poc

Amunicja nie zużyta w danym dniu ponownie stawała się oszczędnością pułku.

Zmniejszenie tych norm przydziału nastąpiło dn 3 marca o godz 1500. Wówczas przewidziany przydział wynosił:
1 ; 3 PAL po 5 poc na działo po 120 poc na pułk.
4 i 5 PAL po 4 poc na działo po 96 poc na pułk
Z dniem 6 marca godz 1500 te normy uległy następującej zmianie:
- pociski HE 25 pdr - po 5 na działo
- pociski HE 95 m/m - po 20 na działo
- pociski HE 3" M10 - po 12 na działo.

ii. Przydziały amunicji w Gr Art.

Odnośnie przydziału am dla Gr Art w tym okresie brak jest danych. Należy przyjąć, że przydziały te były takie same jak w miesiącu styczniu. Wynosiły one wówczas dla dział: 4,5" - po 3 poc dziennie
5,5" - po 1/5 poc dziennie
7,2" - po 3 poc dziennie
3,7" - po 160 poc dziennie (dla ognia naziemnego)
155 m/m począt. nie był przewidywany przydział.

iii. Faktyczne zużycie amunicji.

1. Art Dywizyjna. Minimalne dzienne zużycie na wszystkie pułki AD 3 DSK wynosiło 428 poc wystrzelonych w dn 10 lut (po 4,5 poc na działo)
Maksymalne zużycie miało miejsce 28 II i wynosiło 2 454 poc. na działo, średnio na działo wypadało po 9 poc dziennie.

2. Grupa Art. Minimalne zużycie wynosiło 173 poc wystrzelone w dniu 10 II (po 3 poc na działo).
Wyjątkowo małe zużycie było w dniach 15 i 16 lut gdy strzelał tylko 51 Med zużywając 90 i 20 poc w tych dniach.
Maksymalne zużycie wynosiło 1279 poc (po 20 na działo) wystrzelonych w dn 23 II.
Średnie zużycie wynosiło po 7 poc na działo.

11. A r t y l e r i a p r z e c i w n i k a.

i. Ugrupowanie art npla.

1. W okresie od wejścia 2 Korpusu w dniu 13 II do dnia 5 marca zaszły pewne zmiany w ugrupowaniu, sile i metodach art npla. Uwagi o art npla są oparte na materiałach dostarczonych przede wszystkim przez SZArt C B O 10 CORPS.

2. Przed frontem 2 Korpusu znajdowały się: 4 DyW Spad i 278 Dyw Piech. W rachubę wchodzą więc artylerie dywizyjne 2 W J do czego należy jeszcze dodać art 334 D P znajdująca się na przedpolu lewego sąsiada (13 Korpus) oraz artylerię korpuśną (prawdopod. 1 Korp Spad) i armijną (10 armii).
W przeciwieństwie do art 334 D P interesującej się stale odcinkiem 2 Korpusu, art 26 P Panc znajdująca się na przedpolu prawego sąsiada (5 Korpus), w ogóle nie strzelała na odcinek 2 Korpusu.
a) 4 Dywizja Spadochronowa. 4 P Art Spad składać się miał z 3 dyonów lekkich (105 m/m). Dyw posiadała ponadto niewielką ilość dział 150 m/m i prawdopodobnie kilkanaście lekkich dział spadochronowych. Ta różnorodność sprzętu sprawiała, że odtworzenie ugrupowania artylerii 4 D Spad nastręcza pewne trudności. Tym niemniej od dość dawna zarysowywały się rejony trzech dyonów 4 P Art Spad.
Jeden dyon w okol. m CASALECCHIO (2529) w odległości 1 - 3 km na PNC od CASTEL BOLOGNESE.
Jeden dyon w pobliżu m LA TORRETTA (2129) w rej drogi Nr 9 w odległości 1 - 3 km na PNCZACH od CASTEL BOLOGNESE.
Jeden dyon w okolicy CASTELNUOVO (2432) rozwinięty na PŁD brzegu rz SANTERNO, na PNCWSCH od ZELLO CROCE IN CAMPO (22 31).
Przydzielono do tej dywizji działa ciężkie (150 m/m) w ilości 2 - 3 bateryj zdołał Dca art 4 D Spad wcisnąć pomiędzy CASTELNUOVO i rz SANTERNO. Lekkie działa spadochronowe i działa piech były rozrzucone dość luźno na ZACH, PNC i PNC WSCH od CASTEL BOLOGNESE z tym, że największe zgęszczenie uwidaczniało się na lewym skrzydle 4 D Spad. W okolicy CASANOTA (2729).
Duża ilość stan. pojedynczych dział wskazuje na stosowanie polityki dział roboczych oraz na możliwość istnienia stanowisk pozornych.

Biorąc ogólnie, wydaje się że ciężar ugrupowania art 4 Dyw Spad przechylał się ku PNCWSCH. Wskazywać to może na ustawienie się tej dyw raczej na kier na PNC od toru kolejowego. Całość ugrupowania art 4 D Spad była dość głęboka (około 5 km) co przemawiało za jego obronnym charakterem z zadaniem utrzymania linii rz SENIO.

b) 278 Dyw Piech. Dywizja tą weszła na odcinek, zajmowany poprzednio przez 715 D P i 90 D P Gr z końcem lutego i dlatego rozmieszczenie art tej dyw nie było całkiem jasne. Pułk art 278 D P składał się z trzech dyonów lekkich i jednego ciężkiego, które prawdopodobnie były ugrupowane w sposób następujący:

- jeden dyon lekki na PŁD od drogi Nr 9 w rej 2028;
- jeden dyon lekki na PNC od BERGOLLO (1927) w rej 1928;
- jeden dyon lekki w okol CASA COLOMBARA (1527);
- dyon ciężki na PŁD od rz SANTERNO w okol CROCE IN CAMPO (1830) i MAZZOLANO (1825).

Jest rzeczą możliwą, że w rej stan. ogn 278 Dyw P pozostawała jeszcze pewna ilość dział 715 lub 90 D P Gr czym prawdopodobnie należy tłumaczyć dość duże zagęszczenie dział na przypuszczalnym odcinku 278 D P. Dodatkowym wyjaśnieniem tego faktu może być znaczna ilość stan. pozornych, rozbudowanych przez npla szczególnie w okolicy PNC BERGULLO.

Ciężar ugrupowania art 278 D P przechylał się ku PNCWSCH, co może dowodzić, że dla npla ważny był przede wszystkim kierunek, wyprowadzający na M.GHEBBIO i M. QUERZOLA.

3. Odcinki sąsiadów są to:

a) 334 Dywizja Piechoty. 334 D P Art posiadała zasadniczo trzy dyony lekkie i jeden ciężki jednakże wiadomo było, że w dyonie ciężkim pozostawało zaledwie kilka dział organicznych. Reszta dział ciężkich, występujących na odcinku tej dyw wydawała się raczej przydzieloną. Dywizja rozporządzała na ogół czterema dyonami, rozmieszczonymi w sposób następujący:

- jeden dyon lekki pomiędzy CODRIGNANO (1225) i C.BIOMBO (1325) - częściowo na wsch brzegu rz SANTERNO,
- jeden dyon lekki w okolicy m PONTICELLI (1328),
- jeden dyon lekki w rej m LINARO (1329),
- dyon ciężki wzdłuż drogi z PONTICELLI (13 26) do PIEVE DI S. ANDREA (0729).

Takie rozmieszczenie art lekkiej w stosunku do art ciężkiej wydaje się dość dziwne, ale mogło być narzucone warunkami terenowymi i sytuacją początkową na tym odcinku.

Działa piech tej dyw były rozrzucone na PNC od CASTELFIUMANESE (0995). Ogólnie biorąc art 334 D P znajdowała się w większości w dolinie SANTERNO, ugrupowana w ten sposób, że zamykała kier. BORGO (0723) - TOSIGNANO (0823).

Przynajmniej połowa 334 P Art mogła strzelać na odcinek 2 Korpusu. W szczególności dyon z rej LINARO i CORDIGNANO interesował się nim. Ze względu na szerokość odcinka 334 D P było mało prawdopodobnym, by znaczna część art tej Dyw mogła była być przerzuconą na WSCH brzeg SANTERNO; co najwyżej mogło to dotyczyć jednego dyonu w okolicy CORDIGNANO, który prawdopodobnie wspierał z tych stanowisk oddziały 756 P P, obsadzającego rzekomo VENA DEL GESSO.

b) 1 Dyw Spadochronowa. Artyleria tej dyw znajdowała się w całości na PNC od rzeki SELLUSTRIA. Nawet najbliższy dywizjon z tej art z rej PNC S.MARTINO (0632) nie miał zasięgu na odcinek 2 Korpusu, art ta więc w rachubie w ogóle nie wchodziła.

c) 26 Dyw Pancerna. Trzy dyony 93 P Art t j. dwa lekkie i jeden ciężki, były jak się zdaje rozmieszczone w sposób następujący:

- jeden dyon lekki na PNCZACH od SOLAROLO (2832) w okol. m S. MAURO (2732),
- jeden dyon lekki na ZACH od m BARBIANO (3134),
- jeden dyon ciężki na WSCH i PŁDWSCH od m BAGNARA (2635).

4. Art wyższego szczebla. Jest rzeczą charakterystyczną, że art wyższego szczebla została przez npla rozmieszczona na całej rozciągłości frontu 8 Armii tylko w 2-ch rej:

- pierwszy to duże ugrupowanie na kier IMOLA,
- drugi stanowi wiele mniejsze ugrupowanie na kier LUGO (3338).

Ugrupowanie w rej IMOLA składało się z dwóch do trzech dyonów dział ciężkich na PNC od rzeki SANTERNO oraz z bliżej nieokreślonej ilości

dział ciężkich na PNC od IMOLA. Pierwsze z nich mogły być w dyzpozycji Dcy Korp.

a) Art Korpuśna. Można było wyodrębnić trzy następ. grupy prawdopodobnie dyonowe:

- grupa na ZACH od S. PROSPERO (2233),
- grupa na PNCWSCH od S. PROSPERO,
- grupa na PNCWSCH od IMOLA.

Wszystkie te trzy grupy były często czynne i miały możność działania na korzyść przede wszystkim 4.D.Spad oraz jej obu sąsiadów; 26 Pnc Dyw 278 D Piech.Wydaje się, że ta grupa art ciężkiej stanowiła t zw. BRYGADĘ LEHR współpracują z 1 KORP Spad.

b) Art armijna tworzyła trzy zasadnicze ugrupowania, prawdopodobnie bat:

- grupa w okolicy CASOLA CANINA (1536);
- grupa w okolicy GIARDINO (1739);
- grupa w okolicy CASTEL GUELFO (1540).

Działa te w czasie obrony 3 DSK były stosunkowo mało czynne. Strzelały przeciętnie raz na tydzień i NIE przyczyniały większego kłopotu. Jest rzeczą prawdopodobną, że art była identyfikowana jeszcze z końcem 1944 r grupa 553 PAC, który jakoby miał pod swymi rozkazami 450 i 553 PAC.

Kierunek ugrupowania opisanej wyżej art wyższego szczebla wskazuje że npl był nastawiony przede wszystkim na obronę odcinka drogi Nr 9 i bezpośrednio na PNC od tej drogi i w tym celu wzmocnił silnie artylerią zaplecze 4 Dyw Spad.

ii. Siła Art Npla.

Z poprzedniego opisu rozmieszczenia art npla wynika, że należało liczyć się z możliwością działania na odc 2 Korpusu.

a/ Trzech dyonów lekkich 4 P Art Spad
b/ Trzech dyonów lekkich 278 P Art
c/ Dwóch dyonów lekkich 334 P Art.
Razem 8 dyonów lekkich.
d/ Jednego dyonu ciężkiego przydziel do 4 D Spad
e/ " " " z 278 P Art
f/ Dwóch (max 3) dyony ciężkie Korpuśne.
Razem 4 - 5 dyonów ciężkich.
g/ Około 2 dyonów najc armijnych
Razem 2 dyony najcięższe.
W sumie: Maximum 14 - 15 dyonów art

Cyfra ta dałaby/maksymalną równowartość 45 bat. W rzeczywistości w ciągu 2 połowy lutego strzelało w dniach największego nasilenia ognia art npla na odc 2 Korp około 18 - 20 bat npla. Trzeba wziąć pod uwagę, że w omówionym okresie nie było poważnych działań, npl więc zapewne usiłował ukryć część swego sprzętu, podobnie zresztą, jak piechota i oddziały art nie były w 100% pełne. To tłumaczyłoby działalność tylko około 50 % powyżej obliczonego sprzętu.

iii. Metody Art Npla.

1. Natężenie ognia art npla nie było codziennie takie same. W ciągu tygodnia wypadały dwa lub/trzy dni maksymalnego natężenia; wtedy było dużo ześrodkowań i silne ognie nękające, po czym następował okres spokojniejszy, cechujący się niemal wyłącznie ogniami nękającymi na przednie linie własnej piechoty; P O Art i drogi przyfrontowe.

Ognie zwalczania art npl stosował dość rzadko, przeciętnie raz na tydzień i to przeważnie wykonywane przez działa ciężkie 17 cm, czasami tylko przez lekkie lub przeciwlotnicze ciężkie.

Npl nie ostrzeliwał naszych głębszych tyłów. Granica zasięgu art npla nie przekraczała nigdy 6 km od przednich linij własnych. Na odcinku 3 DSK większość ognia art npla układa się zwykle w rejonie CELLE (2724) PERGOLA (2423) - TEBANO (2324) - BIANCANIGO (2326).

Na odcinku Gr FRIULI npl ostrzeliwał często drogę BRISIGHELLA, (2117) - FORNACE (2022) oraz drogę doliny SINTRII. W ciągu każdej doby można było zauważyć dwa główne okresy nasilenia działalności; art npla. Okresem największego nasilenia był zwykle wieczór, pomiędzy godz 1800 a

2100. Drugi okres znacznie słabszy, przypadał zwykle na wczesne godziny ranne, pomiędzy 0500 a 0700. Godz przedpołudniowe były zwykle okresem największego spokoju.

Na całym froncie 8 Armii dał się pod koniec opisywanego okresu zauważyć znaczny wzrost stopnia koordynacji działalności art npla. Najwyraźniej uwidoczniło się to w dniu 26 II, kiedy miała miejsce koordynacja nie tylko na szczeblu Korpusu, lecz nawet na szczeblu Armii: działanie Grupy IMOLA było wyraźnie uzgodnione z działaniem Grupy LUGO.

Z powyższym wiązał się wzrost ilości ześrodkowań dużej ilości pułków dyonów lub bateryj, co szczególnie dało się odczuć w 3-cim tygodniu lut na prawym skrzydle 8 Armii. Względy amunicyjne widocznie nie pozwalały nplowi na rozleglejsze i częstsze stosowanie tej metody.

2. Celem uniemożliwienia wykrycia art, npl uciekał się do różnych środków:

a/ Stale używał proch. bezbłyskowy, co niezmiernie utrudnia pomiary wzrokowe. Większość wykryć dały przeto pomiary dźwiękowe.

b/ Npl strzelał najczęściej podczas pogody utrudniającej obserwację. Świadczyć to może, że wykonywane przez niego ognie były ogniami tylko w/g przygotowania topograficznego, nie zaś obserwowanymi, które npl uprzednio zwykle faworyzował ze względu na oszczędzanie amunicji.

c/ Npl rozbudowywał stanowiska pozorne, w około których starał się często stwarzać ślady życia. W niektórych wypadkach lotnicy obserwowali, jak obsługa dział specjalnie demonstracyjnie kręciła się przy stanowiskach, które na zdjęciach o dużej skali okazały się pozornymi.

d/ Npl strzelał bardzo często ze stanowisk okolicznościowych, t zw. roboczych, starannie maskując stanowiska zasadnicze.

Powyższe środki powodowały że:

a/ ustalenie dokładnej ilości art jaką npl w rzeczywistości rozporządzał nastręczało duże trudności;

b/ można było stawiać różne hipotezy co do ugrupowań dyonów npla, gdyż stanowiska okolicznościowe zawierały dokładne zarysy ugrupowań taktycznych.

Dość ciekawe spostrzeżenia poczynił na terenie 5 Korpusu, Dca 65 Fd RG RA w odniesieniu do czasu, jakiego npl potrzebował do wykonania ogni obrony od momentu wywołania go przez czołowe elementy. Zdaniem tego Dcy, wspomniany czas wynosił około 1 godz czyli dość dużo. Widocznie potrzebne było uzyskanie zezwolenia wyższego przełożonego na wykonanie tych ogni oraz odpowiednie zwolnienie amunicji. Idąc dalej można było wysnuć wniosek, że odpowiedni dca musi znajdować się dość daleko w tyle jeśli dla uzyskania decyzji potrzeba było około godz czasu.

iv. Miotacze rakietowe (Nebelwerfery).

Największe skupienia występowało na odcinku 278 D P w rejonie stan ogn art lekkiej, szczególnie w okolicy BERGULLO.

Na odcinku 4 D Spad rejonem Nebelwerferów były rejony 2329 (PŁD BORELLO) i 2631 (PNC il CASONE).

v. Artyleria plotnicza ciężka.

Najsilniejsze ugrupowanie występowało w okolicy IMOLA.

Drugi o wiele słabsze skupienie widać było w okolicy LUGO. W rej stan ogn art nie spotykało się art plot ciężkiej, lecz tylko lekką.

12. Sztab zwalczania artyleri.

1. Do SZArt należało: kierownictwo zwalczaniem art npla, dozorowanie działalności art npla.

Praca swą obejmował początkowo odcinek 3 DSK i Gr FRIULI, a następnie od dnia 8 marca odcinek obrony 5 KDP oraz od dn 11 marca odcinek Gr FRIULI i 43 Bdy GURKHA (za pomocą wydzielonej w tym celu komórki z C B O 10 Korpusu).

2. Zwalczanie art npla. Celem zwalczania art npla SZArt opracował w dniu 16 lut tabele ogni przeciwbateryjnych "CONRAD" na wypadek natarcia npla. Tabela ta obejmowała 11 systemów ognia (od 2 do 4 celi w jednym systemie).

Udział w nich brały 9, 10, 11 PAC i 5 1 Med.

Wykonanie na rozkaz SZArt.

Poza tym SZArt opracował 4 tabele przeciwbateryjnych ogni nękających: OSA (wykonana dn 23 lut);
CAT (wykonany 24 lut)
PANTHERA (wykonany 25 lut)
TIGER " 2 lut)

Każda tabela obejmowała 12 NB.

Niezależnie od tych tabel zwalczanie art wykonywano przy pomocy Arty/R lub P P O przez 9, 11 PAC i 51 Med. Od dnia 20 lut odbywały się w tym celu loty (od 1 do 4 lotów dla Arty/R i od 1 do 3 lotów P P O), w czasie których wykonywano wstrzeliwanie i ognie skuteczne do bat npla (przeciętnie 4 do 5 bat)

W dniach 28 lut do 4 marca miały miejsce, ponadto doraźne obezwładniania (około 3 bat npla codziennie) przez 9, 11 i 51 PAC.

3. Działalność art npla. Przeciętnie na odcinku 2 Korpusu było czynnych około 17 bat npla.

Maksymalna ich ilość wynosiła 22 (dnia 27 lut), minimalna 3 (dnia 15 lut). Wykonywały one ognie nękające na różne rejony. Maksymalna ilość ostrzelanych rejonów przypadała na dzień 25 lut (35 rejonów), minimalna na dzień 15 lut (4 rejony).

Przeciętnie npl ostrzeliwał około 22 rejonów dziennie.

Najwięcej ostrzeliwał on:

- stanow 1 BS oraz czołowe stan piech w kr 1421, 1822, 1922 2223, 2325, 2425, 2525, 2526;
- drogi w bezpośrednim sąsiedztwie pierwszych linij oraz drogi w rejonie CELLE, PERGOLA, w dolinie rz SINTRIA, BRISIGHELLA i FAENZA;
- Rejony P O art.

4. Wykazy bateryj npla wydawał SZArt okresowo. W czasie od dnia 13 lut do 9 marca wydał 4 takie wykazy, a mianowicie:

- Wykaz NB Nr 13 (89 bat npla i 11 Nebelwerf).
- Wykaz NB Nr 14 (72 bat npla i 16 Plot i Nebelwerf.)
- Wykaz NB Nr 15 (80 bat npla oraz 18 baterii plot i Nebelwerf)
- Wykaz NB Nr 16 w dwóch częściach, z których jedna była unieważnieniem i uzupełnieniem wykazu Nr 15 i podawała 79 bat npla oraz 14 bat plot i Nebelwerferów. Druga część wykazu obejmowała prawy odcinek 5 Korpusu, przejęty z chwilą wejścia 5 KDP na odcinek. Zawierała ona 95 bat npla oraz 17 bat plot i nebelwerferów.

13. Sztab zwalczania moździerzy.

i. Sztab Zwalczania Moźdz. przy 3 DSK.

Przy Dtwie AD 3 czynny był SZ Moźdz 3 DSK, dokąd oddziały nadsyłały codzienne i doraźne meldunki o działalności moźdz npla.

Dca AD 3 DSK upoważnił Szefa Sztabu ZM 3 DSK do bezpośredniego żądania ognia na moźdz npla:

- od 1 PAL w ramach do 16 poc/dziennie;
- od 3 PAL " " 20 poc/dziennie;

z rezerwy amunicyjnej D AD 3 DSK.

ii. Komunikaty informacyjne.

1. Celem informowania o działalności moźdz npla SZ Moźdz wydawał komunikaty informacyjne.

W czasie pobytu 3 DSK na odcinku wyszło 7 takich komunikatów.

Zawierały one: wiadomości ogólne,
działalność moźdz npla,
" własna (zwalczanie moźdz.),
wykazy moźdz npla.

2. Wiadomości ogólne. Na ogół działalność moźdz npla była słaba. Większe ożywienie następowało zwykle w godz. wieczornych. Nękano ugrupowanie piech,P O art i drogi. Ognie nękające wykonywano seriami po kilka pocisków, przez krótki czas; rzadko kiedy npl stosował nawały.
W marcu b. często czynne były moźdz z rej prawego sąsiada (meldowano kilka nawał Nebelwerferów i ciężkich moźdz).

3. Działalność moźdz npla maksymalna przypadła na dzień 27 II, gdy ostrzalały one 19 rejonów, minimalna na dzień 9 i 21 lut, gdy np. ostrzeliwał tylko po 2 rejony dziennie.
Przeciętnie ostrzeliwał on 9 rejonów dziennie, kierując ogień głównie na czołowe stanowiska 1 BS oraz 5 i 6 BS.

4. Zwalczanie moźdz npla wykonywały pułki art lekkiej, Gr Art oraz moźdz. 4,2". W czasie od dn 9 II do 6 III obezwładniono 118 stan moźdz. Największe nasilenie miało miejsce dnia 16 lutego, gdy obezwładniono 19 stan, najmniejsze w dniach 17 i 19 lut, gdy zwalczano tylko po 1 stan dziennie.
Przeciętnie dziennie obezwładniano 5 stan moźdz.

5. Wykazy moźdz npla umieszczano w wydawanych przez SZ Moźdz komunikatach informacyjnych - było ich 7. Z nich największy bo obejmujący 143 stan był wykaz Nr 6.

14. Rola artylerii w obronie 3 DSK.

1. Ponieważ npl nie nacierał, więc obrona 3 DSK, podobnie jak uprzednio obrona 5 KDP nie przeszła próby ogniowej, w której by można było sprawdzić przygotowania i przewidywania obrony. Nie wiadomo więc, czy z takim mozołem przygotowane plany ogni art okazały by się planami życiowymi, zdolnymi załamać w swym ogniu każde natarcie npla, czy też okazały by się planami nie dostosowanymi do położenia i ruchu npla.

2. Przez cały czas obrony 3 DSK art przypadło w udziale prowadzenie walki ogniowej. Walka ta polegała na wykonywaniu codziennym szeregu ogni z obserwacji na stan piech (umocnione gniazda i pkty oporu) broni masz, Dtwa npla, przeprawy, placówki, moźdz, komunikacje, pkty zaopatrzenia, pkty obserwac itp.
W nocy prowadzono różnego rodzaju ognie nękające na bliskie i dalsze przedpole.
Zwalczanie art i moźdz wykonywano zarówno w nocy jak i we dnie. Największa ilość ogni wykonała art dyw w dniach 2 marca (47 ogni i dnia 18 II (34 ognie). W innych dniach przeciętnie wykonywano 20 do 25 ogni dziennie.
Zasadnicza rola przypadła art w odpieraniu wypadów i patroli npla Otwierała ona wówczas zwykle ognie zaporowe lub ognie wstrzymujące, w których załamywały się wypady npla.

3. Z ważniejszych wypadów należałoby wspomnieć następujące:
a) Dnia 16 lut o godz 2018 na odcinku Gr FRIULI wypad npla wykonany na M. BARBANFUSA, odparty ogniem art.
10 PAC wykonuje wówczas: o godz 2018 zaśrodkowanie na południowy skraj RIOLO (wsp 189 232),
o godz 2035 ześrodkowanie na PALLAZZA (wsp 195 232).
Następnie o godz 2100 następujeześrodkowanie 9,10, 11 PACU na 3 cele i ich nękanie. Po tym ogniu wypad npla wycofuje się.
b) Dnia 19 lut miały miejsce wypady npla na rejon C.CASSANA (wsp 222 240). C.S. CATHERINA (wsp 220 236) i na placówkę w rejonie 219 227.

Nad ranem dnia 20 lut o godz 0500 ponownie wypad na odcinku 4 Bn na obsadę domku wzgórze 86 (wsp 219 227).

Wszystkie te wypady zostały załamane w ogniu art a mianowicie:

3 PAL o godz 2300 do 2400 wykonuje ogień zapor "NUREK";
5 PAL o godz 0013 wykonuje ogień zapor "CZAPLA";
3 PAL o godz 0030 do 0030 do 0058 ogień zapor "NUREK"
1 PAL o godz 0507 " " "SŁONKA"
3 PAL " 0510 " " "NUREK"
5 PAL " 0511 " " "ŻURAW"

c) Dnia 20 lut o północy ponowny wypad na pkt oporu C.CASSANA (222 240)

Wypad załamuje się po wywołaniu ogni zaporowych, które wykonują:

3 PAL dwukrotnie ogień zaporowy "NUREK" o godz 0015 i 0038
5 PAL trzykrotnie " " "CZAPLA" między godz 0020 - 0029
3 PAL o godz 0110 na skutek meldunku, że piechota npla przeprawiła się przez rzekę, wykonuje ognie wstrzymujące w rejony 218 245, 216, 244, 214, 274, 218, 246.

d) Dnia 21 lut patrole npla na odcinku 2 Bn i 6 Bn wraz z gr. FRIULI.

Po wykonaniu ogni zaporowych npl wycofał się

3 PAL wykonał wówczas na żądanie obserwatora 3 PAL o godz 2217 ogień zaporowy "BOCIAN".

Grupa Art (11 PAC) wykonała na żądanie AD 3 o godz 2220 ogień zapor. "KRET".

e) Dnia 23 lut wypad na odcinku 1 Bn na pkt oporu OSSANNA (258 262) załamał się w ogniu art.

1 PAL wykonuje wówczas ognie wstrzymujące w rejony 262 266 i 259 265.

f) Dnia 28 lut dwa wypady npla. Na odcinku Gr FRIULI na kierunku RIOLO odparto go ogniem wstrzymującym dwóch pułków art ciężkiej.

Na odcinku 1 BSK, odparto ogniem zapor wykonanym na kierunku BIANCANIGO.

g) W nocy z 3/4 marca kilkatrotne wypady npla, na odcinku 2 BSK odparto ogniami zapor art.

Podobnie odparto patrol na odcinku Grupy FRIULI w rej BOSCHE di SOTTO.

h) W nocy z 5 na 6 marca odparto ogniem art wypad na odcinku Grupy FRIULI w rejonie 1922 - 2022.

i) W godzinach wieczornych dnia 7 marca odparto dwa wypady npla na odcinku Gr FRIULI w rej:

RIVOLA (1421)
ISOLA (1621).

Rano dnia 8 marca ogniem zaporowym 1 PAL odparto wypad npla na kierunku BIANCANIGO (2426).

4. Chronologiczny przebieg wypadków podany został w załączniku Nr 2.

E. SPROSTOWANIA I UZUPEŁNIENIA.

Uwaga.

W przedmowie w I zeszycie "Biuletynu" Redakcja zaznaczyła, że

"cechą ogólną wydawanych "Biuletynów" będzie chwytanie życia na gorąco; stąd też dla szybkości spostrzeżeń zrezygnowano zarówno ze sprawdzenia ścisłości każdego podawanego faktu oraz z zasięgania wszechstronnych relacyj, jak też i z gruntownej analizy doktrynalnej wysnutych wniosków taktycznych"

i w związku z tym podkreśliła, że

"dla dobra narastania świadomości o dziejach rozgrywających się - konieczne jest uzupełnianie i prostowanie zarówno opisywanych faktów, jak i wniosków doktrynalnych przez możliwie liczne grono dowódców i wykonawców".

Poniżej przedstawiono pierwsze sprostowania i uzupełnienia, które napłynęły do Redakcji "Biuletynu".

Dziękując ich autorom, Redakcja zwraca się z prośbą do wszystkich zainteresowanych dców i wykonawców o współpracę w ustaleniu istotnego przebiegu działań i z nich wypływających nauk, przez możliwie obfite nadsyłanie swych uwag, sprostowań i uzupełnień.

1. W 1 zeszycie "Biuletynu" na str 37 w 4 od góry znajduje się zdanie:

"... podobnież w czasie natarcia 16 BS na M.BELVEDERE w pewnym momencie art lekka nie sięgała na stoki tego wzgórza, lecz jedynie na szosę, biegnącą wzdłuż rz RABBI".

Na podstawie spostowań zainteresowanych dców art i piech, należy stwierdzić, że twierdzenie powyższe nie było ścisłe.

Mianowicie w rzeczywistości nie tylko 4 PAL, który był bezpośrednim wsparciem 16 Bnu, ale i cała art 5 KDP sięgała swym ogniem od 3 do 4 km na PNC od M. BELVEDERE /345994/ bez uciekania się do ładunków SUPER/.

W dniu 22 października 4 KRES PAL, 5 WIL PAL i 6 LW PAL zajęły stanowiska w rej GALEATA - CIVETELLA.

W dniu 22 X 4 KRES PAL strzelał między inn. na cel o współrz 332993.
W dniu 23 X 4 KRES PAL strzelał m in.na cel 347994.
W dniu 24 X 4 KRES PAL strzelał m in.na cele 329996 i 341008. Pozostałe pułki w ciągu tych dni wykonały również szereg ogni na grzbiet BELVEDERE i dalej na PNC.

4 KRES PAL wspierał 16 BS z tychże stanowisk jeszcze w ciągu dnia 25 i 26 października. -

Były natomiast trudności przy ostrzeliwaniu celów między grzbietem SELCIO a drogą wzdłuż doliny rzeki RABBI, gdyż na ostrzeliwanie tego stromego stoku nie zezwalały najniższe celowniki. Dla omawianego działania nie miało to istotnego znaczenia, gdyż na stoku tym nie było już w tym czasie npla.

2. W 2 zeszycie "Biuletynu" do str 47 po pkcie 3 należy dodać:

Ugrupowanie npla, jak to stwierdzono po bitwie, przedstawiało się następująco: /w porównaniu do wiadomości podanych na str 37 pkt 2 i 4/.

W m. FATTORIA i M.FORTINO stał 2 szw 26 OR, wzmocniony przez 5/9 P Gren Panc.; 3 szw 26 OR stał w C de FUCCI; 4 szw 26 OR i 8/9 P Gren Panc były rozdzielone między 2 i 3 szw 26 OR.

1 komp 9 P Gren Panc stała w Ca de GATTI, 2 komp w PALAZZINO, 3 komp w tymże rejonie w odwodzie, 4 komp w MAMANTE i na PŁD tej miejscowości. 6 komp w rej COLLINA - 201 - RAMONA i później dopiero została wycofana na M.RICCI.

7 komp w rej M. PIANO - S.BIAGGIO /tak jak to podano na str 47 pkt 5 i 3/, 8 komp w BACCANELLO.

576 P Gren stał w kompleksie CASTELLACCIO, I Bn na WSCH, II Bn na ZACH odcinku.

305 OR został przesunięty z odwodu do rejonu MODIGLIANA.

3. W 2 zeszycie "Biuletynu" na str 47 pkt 5 i 3 należy rzeczywiste ugrupowanie npla, stwierdzone po walce, uzupełnić tym, że obok 10 komp.

9 P Gren Panc rejonu C dei FRATI broniła również i 10 komp 67 P Gren Panc. Obie kompanie były kompaniami pionierów.

4. W 2 zeszycie "Biuletynu" na str 68 w pkcie ii 3. należy dodać, że działa, które przeciągano przy pomocy lin i krów, umieszczono na płozach, zabezpieczając je w ten sposób przed zagłębieniem się ich kół po osi w błocie.

F. Ź R Ó D Ł A.

D z i a ł A

Do części I

Rozdział 1.

a/ Dokumenty:

1. Teczki specjalne Dtwa 2 Korpusu /"S" "T" "J"/
2. Wytyczne i rozkazy oper Dtwa 2 Korpusu za grudzień
3. Rozkazy oper armii i sąsiadów za grudzień
4. Przebieg działań Dtwa 2 Korpusu Oddz Op za grudzień
5. Komunikaty Informacyjne Dtwa 2 Korpusu za grudzień
6. Szkice Dtwa 2 Korpusu za grudzień
7. Rozkaz op 3 DSK za grudzień
8. Meldunki sytuacyjne 3 DSK za grudzień
9. Komunikat informacyjny 3 DSK za grudzień
10. Sprawozd. Kwaterm. za okres Apenin
11. Przebieg działań raport bojowy Dcy 3 DSK za grudzień
12. Przebieg działań 3 DSK od 7.IX - 31.XII
13. Raport bojowy 1 BSK z działań za rz MARZENO, LAMONE i SINTRIA
14. Przebieg działań 1 BSK za rz MARZENO, LAMONE i SINTRIA
15. War Diary 1 BSK za grudzień
16. Meldunki sytuacyjne 1 BSK za grudzień

b/ Relacje Szefa Sztabu 2 Korpusu Dcy i Zcy Dcy 1 BSK, oraz Szefa Sztabu 1 BSK, ponadto spostrzeżenia osobiste autora w czasie działań.

Rozdział 2.

a/ Dokumenty:

1. Raport bojowy 1 BSK j w.
2. Przebieg działań 1 BSK j w.
3. War Diary 1 BSK j w.
4. Meldunki sytuacyjne 1 BSK j w.
5. Rozk boj Dtwa AD 3 DSK za grudzień
6. Rozk op Dtwa Grupy Art za grudzień
7. Melsyty AD 3 DSK za grudzień
8. Melsyty Grupy Art za grudzień
9. Komunik inform. Szt. Zwalcz. Art. za grudzień
10. Raport bojowy 3 Bnu CKM z działań na rz LAMONE - MONTECCHIO
11. Dzien działań 1 i 2 Komp CKM za grudzień
12. Rap. boj 2 Bnu na wzg "216" i "275"
13. Rap. boj 3 Bnu z działań od 20 XI - 16 XII
14. Rap. boj 6 Bnu z działań na wzg 240 /od 3 - 7.XII/

b/ Relacje Dcy i Zcy Dcy 1 BSK oraz Dowódców 2, 3 i 6 Bnu oraz 3 Bnu CKM; ponadto spostrzeżenia osobiste autora.

Rozdział 3.

a/ Dokumenty:

1. Akta 1 BSK jak rozdz 2
2. Akta Dtwa AD 3 DSK i Grupy Art jak rozdz 2
3. Rap boj 3 Bnu CKM z działań na rz SINTRIA - BESDONE
4. Dzien działań 2 i 3 Komp CKM za grudzień
5. Rap. boj 1 Bnu z działań za rz SINTRIA 4 - 18 XII
6. Rap. boj 3 Bnu z działań od 20.XI - 16.XII
7. Rap. boj 4 Bnu za rz SINTRIA 9 - 17 XII
8. Rap. boj 5 Bnu z działań na rz SINTRIA 8 - 19 XII
9. Rap. boj 6 Bnu z obrony od 7 - 12.XII

b/ Relacje Dcy i Zcy Dcy 1 BSK Szefa Sztabu 2 Korpusu, oraz Szefa Sztabu 1 BSK i dowódców 1 i 6 Bnu.

Do części II

1/ Rozkazy, Melsyty i Przebiegi Działań Dtwa 2 Korpusu i Dtwa 5 KDP.
2/ Szkice i Oleaty Dtwa 2 Korpusu, Dtwa 5 KDP.
3/ Komunikaty Informacyjne Dtwa 2 Korpusu.
4/ Własne obserwacje oficerów Komisji Doświadczeń Wojennych.
5/ Ponadto do ustępu iv "Prace Saperskie":
   a/ Sprawozdanie Dtwa Saperów 5 KDP z akcji w Apeninach.
   b/ Sprawozdania dostarczone przez Dtwo 5 WBP.

Do części III

1/ Rozkazy, Melsyty i Przebiegi Działań Dtwa 2 Korpusu i Dtwa 3 DSK
2/ Komunikaty Informacyjne Dtwa 2 Korpusu.
3/ Rozkazy, oleaty i szkice Dtw 1 BSK i 2 BSK
4/ Szkice ugrupowania 1 Bnu, 2 Bnu, 3 Bnu i 6 Bnu
5/ Sprawozdanie 3 Baonu CKM w obronie m. FAENZA
6/ Informacje ustne, udzielone przez dców 2 Bn, 3 Bn, 4 Bn, 6 Bn i 3 Bn CKM.
7/ Własne obserwacje oficerów Komisji Doświadczeń Wojennych.

D z i a ł B.

Do części I

Rozdział 1 i 2.

a/ Relacja ustna /w terenie walk/ Dcy 2 Bn i dców 1, 2 i 4 Komp 2 Bnu.
b/ Pismo oddziałowe "W Marszu" Nr 8 - 9 /1944/

Rozdział 3 i 4.

Sprawozdanie Dcy 3 Bnu z działań na rz MARZENA, LAMONE i SINTRIA.

Do części II

Rozdział 1.

Opracowanie Kpt B ze Sztabu 5 KDP.

Rozdział 2.

Sprawozdanie Dcy 13 Bnu.

Rozdział 3.

Sprawozdanie Dcy 13 Bnu.

Rozdział 4.

Sprawozdanie Dcy 13 Bnu.

Rozdział 5.

a/ Sprawozdanie Dcy 1 Bnu
b/ Sprawozdanie Dcy 3 Komp 1 Bnu
c/ Sprawozdanie Dcy pktu oporu
d/ Sprawozdanie obs. art z 1 Bat. 1 K.PAL.

Rozdział 6.

Relacja ustna Dcy 1 Komp 6 Bnu.

Rozdział 7.

Sprawozdanie Dcy 6 Bnu

Rozdział 8.

a/ Sprawozdanie Dcy 1 Komp 4 Bnu
b/ Melsyt 2 BSK.

Rozdział 9.

a/ Meldunek Dcy 13 Bnu
b/ Sprawozdanie Dcy 3 Komp 13 Bnu
c/ Sprawozdanie Dcy 2 Plut 3 Komp 13 Bnu.

Rozdział 10.

a/ Sprawozdanie Dcy 17 Bnu.
b/ Protokuł przesłuchania przez ofic inf 5 WBP.

Rozdział 11.

Komunikat Informacyjny Dtwa 2 Korpusu

D z i a ł C

Do części I

Rozdział 1.

1/ Sprawozdanie 1 BSK z działań na rz MARZENA, LAMONE, SINTRIA
2/ Sprawozdania dców 1 Bnu, 2 Bnu, 3 Bnu, 4 Bnu i 5 Bnu z tych działań.
3/ Sprawozdanie 1 BSK z działań na LECCHIA - TREBBIO.
4/ Artykuł do "Bellony" sztabu 2 BSK o bitwie przed M.FORTINO.

Rozdział 2.

Jak rozdz 1. a ponadto w ustępie iii "Granatniki" wyniki ankiety, zarządzonej przez Szefa Sztabu 2 Korpusu w marcu 1945 r.

Rozdział 3 i 4.

1/ Sprawozdanie Dcy 1 BSK z działań na LECCHIA i TREBBIO
2/ Sprawozdanie Dcy 1 BSK z działań na rz MARZENA, LAMONE, SINTRIA
3/ Sprawozdanie 2 Bnu i 3 Bnu z tych działań.
4/ Sprawozdanie Dcy 2 BSK z działań "Cytryna"
5/ Raport bojowy 1 Bnu z działań na M.RICCI.
6/ Sprawozdanie 5 Bnu z działań na S.ANTONIO.
7/ Raport bojowy 3 Bnu CKM z 3 - 5 XII 44.
8/ Sprawozdanie 3 Bnu CKM w obronie na FAENZA
9/ Dziennik działań 2 Komp 3 Bnu CKM 1 XI - 21 XII 44.
10/ Artykuł sztabu 2 BSK o bitwie pod M.FORTINO.
11/ Opinie ustne Dcy 3 Bnu CKM.

Rozdział 5 do 8.

1/ Wnioski ogólne 3 DSK z Działań w Apeninach.
2/ Sprawozdanie 1 BSK z działań na rz MARZENA, LAMONE, SINTRIA
3/ Sprawozdanie Dcy 1 Bnu, 2 Bnu, 3 Bnu, 4 Bnu i 5 Bnu z walk za rz MARZENA, LAMONE, SINTRIA .
4/ Sprawozdanie 5 Bnu z działań na S.ANTONIO
5/ Sprawozdanie 5 Bnu z działań na M. FORTINO
6/ Relacje ustne Dcy 2 Bnu i dców 1,2 i 4 komp 2 Bnu z natarcia na MONTECCHIO
7/ Artykuł sztabu 2 BSK o bitwie pod M. FORTINO.

Do części II

Rozdział 1.

1/ Warunki ogólne 3 DSK z działań w Apeninach.
2/ Sprawozdanie 1 BSK z działań za rz MARZENA, LAMONE, SINTRIA
3/ Sprawozdanie 1 Bnu i 3 Bnu z tych działań
4/ Raport bojowy 1 Bnu z działań na M. RICCI
5/ Sprawozdanie 5 Bnu z działań "Cytryna".
6/ Artykuł sztabu 2 BSK o bitwie pod M. FORTINO
7/ Opinia płk dypl G.

Rozdział 2.

1/ Sprawozdanie 1 BSK z działań za rz MARZENA, LAMONE, SINTRIA
2/ Sprawozdanie 1 Bnu, 2 Bnu i 3 Bnu z tych działań

Do części III

1/ Sprawozdanie 1 BSK z działań za rz MARZENA, LAMONE i SINTRIA
2/ Sprawozdanie 1 Bnu, 2 Bnu, 3 Bnu i 5 Bnu z tych działań.
3/ Raport bojowy 1 Bnu z działań na M RICCI

Do części IV

1/ Sprawozdanie 1 Bnu, 2 Bnu i 3 Bnu z działań za rz MARZENA, LAMONE i SINTRIA
2/ Raport bojowy 1 Bnu z działań na M RICCI

D z i a ł D

Do części I i II

Akta operacyjne Dtwa 2 Korpusu od dnia 20 grudnia 1944 do dnia 12 marca 1945.

Zał. Nr 1.

CHRONOLOGICZNY PRZEBIEG WYPADKÓW W OBRONIE 5 KDP NAD RZEKĄ SENIO.

Poniższy przebieg wypadków stanowi załącznik do działu D "Artyleria w obronie" część I.

Przedstawia on działania piechoty własnej i npla w tym jedynie zakresie, który jest konieczny, jako tło dla opisu działań art, stanowiącego istotną część poniższego opracowania.

31.XII - W nocy działalność patroli.

5 KDP - obustronna działalność patroli. Ogień nękający art na całym odcinku dyw. Po stronie npla ożywiony ruch pojazdów RIOLO - CUFFIANO i na drodze na PNCWSCH od m RIOLO.

Własne ognie nękające na kom npla w rej: 170230, 150230, 194239, 195233, 188238, 200229 i 192255.

Ognie z obserwacji, m.i ogień skuteczny na placówkę npla 191233 oraz zgrupowanie mułów i żołnierzy npla w rejonie C.PRATO (168244).

Zużycie amun: HE 25 funt - 1430 poc
BE - 5 "
razem - 1435 poc.

Art Gr - Wykonała ognie.
10 PAC - z obserw.: 3 ognie
zwalcz NB 4 cele
11 PAC - obezwład. - 4 cele
73 Med RA - 2 cele z obserw i 1 NB
102 Med RA - 9 ogni z obserw i zwalcz NB - 5.
II/8 PAPLC - 3 cele

Zużycie amunicji: 10 PAC - 295 poc
11 PAC - 53 "
73 PAC - 23 "
102 PAC - 209 "
II/8 PAPLC- 113 "
II/1 HAA - 26 "

1.I

5 KDP - Wzmożona działalność art npla - do północy ogień nękający Słychać silny warkot motorów w godz wieczornych 31 XII w rej CUFFIANO i na drodze RIOLO - CUFFIANO. O świcie ruch piechoty npla wyżej RIOLO. Na odcinku LOVATS, patrol npla podszedł do BOSCHE di SOPRA (169217) i po walce wycofał się.
Zabity 1 Niemiec (7/725 P Gr) i 1 Włoch (z oddziału MANARA).

AD 3 - ognie nękające na drogę RIOLO - CUFFIANO, na komunikacje i na cele wskazane przez piechotę.
17 BS ostrzelany przez działo SP.
Na odcinku 18 BS silny ogień nękający art npla.
Własne lotnictwo bardzo celnie bombardowało stanowiska npla w 182245, 168236, 180241, 186244.
6 LBP - obsadza rej IDROTE - RAPICO (184225) i domy w rozwidl. drogi przed mostem (181228).

Lovats - dwoma plutonami obsadził C.BADIA (163224) i rej. GUALDO di SOTTO (165223). "Szwadron B" w rej BOSCHE di SOTTO wystawia na noc patrole stojące w rej 171222.

Własna działalność.

W związku z powtarzającym się ruchem poj mech na drodze CUFFIANO RIOLO, przygotowano plan ogni "Wilno", obejmujący cele w rejonie tej drogi i na żądanie piechoty wykonano go dnia 31 XII 44 2120A. Ponadto ognie nękające na komp piech npla i stanowisk piechoty oraz stanowiska jej ciężkiej broni.

Zużycie amun: HE 25 funt - 1429 poc
Gr Art - wykonała ognie:
10 PAC - obezwładniał 2 -ie bat npl'a (1726 FP i w rej 195306)
102 Med RA - o godz 1020 w rej 181234 - 30 niem spandau i dz ppanc - 10 trafnych
- przy pomocy PPO obezwładniał 4 bat npla GG1727, AL1927 (4 trafne), 1827, AA1724.
II/8 PAPLC - obezwładniał rej 180241 (w którym zauważono prace ziemne npla) przy pomocy obserw 10 PAC.
Zużycie amun: 10 PAC - 20 poc
11 PAC - 7 poc
102 Med RA 155 poc
II/8 PAPLC-35 poc
Lotnictwo własne bombardowało stanowiska piechoty w rej 182245, 168236, 180241 i stan moźdz w rej 186244.
Poza tym bombardowane były stan art w rej 179359, 174277, 194261, 200269; 191261, 197279.
Art npla - wykonała słabe ognie nękające na przednie ugrupowanie włas. piechoty oraz PO art. Ostrzelane zostały rejony L1721, 1722, 2022, 1420, 1821, 2021, 1922, 1521 i BRISIGHELLA. Strzelało 6 bat z rej PALZZINO (1872) PONTICELLI (1328), IMOLA i BERGULIO.

2.I. Noc zupełnie spokojna bez ognia art npla. W ciągu nocy npl rozbudowuje stanowiska obronne w rejonie ABBAZIA 195231 i słychać prace ziemne i zakładanie min. Słychać ruchy pojazdów gąsienicowych. Obserwator 2 PAL meldował, że 011630A w rejonie wzg 257 (168255) i wzg 237 (168257) stwierdzono w ciągu dnia silny ruch npla. Jeniec wzięty do niewoli 1 stycznia podaje stanowisko swej kompanii (7/725 P. Gr) w rej 161223 - na zachód 5 kompania.
O 021200A obserwator melduje, że niemcy wstrzelali moździerzami przejście przez rzekę w rej 216226, wyglądało to na wstrzeliwanie ognia zaporowego (stanowisk naszej piechoty w tym rejonie nie ma)
Obserwator 10 PAC melduje, ruch i prace ziemne w rej 168255.
Inne punkty obserw. melduje cały szereg prac i ruchów zaopatrz.

Ugrupowanie własnej piechoty:

16 Bn.	- dwo	198207
	1 kom	204222
	2 "	201212
	3 "	196197
	4 "	195223
17 Bn.	- dwo	220215
	1 kom	186198
	2 "	BRISIGHELLA
	3 "	215222
	4 "	211218
18 Bn	- dwo	183206
	1 kom	175215
	2 "	184213
	3 "	185218
	4 "	176202

Sąsiedzi - 10 Hind Dyw. Odcinek dywizji został rozszerzony. Granica między dyw przebiega od punktu 300238, 290239, 281251, 270256, 268257, 264265, 262267, do mostu 260269.
56 Dyw zdobyła "LAMA" 329298, biorąc 14 jeńców.
Działalność własna:
2 PAL zlikwiduje swój PO w rej wzg 206 COLLINO (185214).
W nocy AD 3 DSK wykonała ognie nękające na komunikacje i stanowiska piechoty npla. We dnie ognie z obserwacji na m.C RIPA (189229) ABBAZIA (195231), CUFFIANO (209232), C.PUNTA (204232) C. FERIOTTA (202237) C.SIEPE VECCHIO (193240) C.MONTE dall OLIO (208241) C.GUARE (201230) i na drogę 207239.

Zużycie amun.: HE 25 funt - 1435 poc
BE - 3 poc
razem - 1438 poc

Gr Art - wykonała:

10 PAC - obezwładnił bat npla przy pomocy PPO 1825 JA, 1424 JD, 1726 HG
11 PAC - dwa obezwładnienia bat npla w rej 195306 i 151173 za pomocą R/Art
73 Med RA - piec obezwładnień bat npla 1628 JC 1729 ZS 1831 JK 1629 JN, 1728 FB
- jednoześrodkowanie na strzelającą bat npla w rej 201323.
102 Med RA - jedno ześrodkowanie na rej 161244, gdzie zaobserwowano ruch npla.
- jedno ześrodkowanie w rej 166252 na piechotę i pojazdy npla.
- ogień nękający na drogę zaopatrzeniową npla w rej 167526.
II/8 PAPLC - dwa ześrodkowania w rej 158236, 153233.

Zużycie amun.:

10 PAC - 71 poc
11 PAC -106 "
73 Med RA -219 "
102 " " - 53 "
II/8 PAPLC -151 "

Lotnictwo własne w ciągu dnia bombardowało stanowiska art w rej 123292, 195294, 156357, 124293, 199290 oraz stan piech i moździerzy w rej 176237.
Działalność art npla na ogół słaba. Wykonała ona kilka ześrodkowań i ognie nękające na czołowe rzuty piechoty własnej oraz na drogę w dolinie rz SINTRIA w rej CASTELNUOVO.
P O art w rej 1821 był ostrzelany przez lekkie i średnie działa w rej SERRA i BERGULLO.
Przed południem od godz 0812 były nękane pozycje piechoty w rej 1722.
Czynnych bat npla było 8 (w rej SERRA 2026, PEDIANO 1726, PALAZZINO 1726, BERGULLO VIDUINO 1935, CADRIGIANO 1225.

3.I.45
------ Pod wieczór dn 2 I słaby ogień art npla.
6 LBP - organizuje zasadzkę na noc 2/3 stycznia w rej 201228. Zasadzka ta nie dała rezultatu. Przytrzymano dezertera Włocha z baonu Luciano Manara.
Rejon 17 baonu ostrzelany w godz popołudniowych ogniem moździerzy. W godz wieczornych i w ciągu nocy ożywiony ruch pojazdów mech. i gąsienicowych npla na drogach:

OSSANO - CUFFIANO
PALAZZA - CUFFIANO
SCASTELLO - CHEBBIO - OSSANO (ruch z zachodu na na wschód) Na odcinku LOVATS w ciągu I połowy nocy (2 - 3 stycznia) walki patroli oraz wzmożone ognie nękające npla.

O godz 1700,3 stycznia obserwator 3 PAL'u meldował o zadymieniu przedpola na odcinku 18 baonu, twierdząc, że wykonuje je art ciężka. Działo SP z rej OSSANO ostrzeliwało rejon 211219.
Obserwator 102 Med RA zauważył PO npla na wzg 257 (167256)

Działalność własna:

W dniu 4 I 45 między godz 1014 przewidywane jest luzowanie 1 PAL'u przez 4 PAL, obejmie bezpośrednie wsparcie 16 baonu.
III/3 KPAPL przejdzie pod rozkazy 12 AA Bde od dn 4 I godz 1200 w godzinach wieczornych 2 I art 3 DSK ostrzelała stanowiska broni maszynowej npla w rej 202231 i 206233 oraz zabudowania 195230, 191232, 204232.
W nocy 2/3 I ognie nękające w rej głównej drogi CUFFIANO - RIOLO - BERGULLO.
W ciągu dnia 3 stycz wykonano ognie na zgrupowania piechoty npla (193232, 204232, 202235, 202237) stanowiska broni maszynowej npla (202231, 206233) oraz droga zaopatrzeniowa 207239 i strzelanie z lotnikiem na nebelwerfery w rej 217264.

Zużycie amun.: HE 25 funt - 1032 poc
BE - 1 poc
razem - 1033 poc

Art Gr. - wykonała:

10 PAC - strzelanie z lotnikiem na bat npla 1829 VD i 2127 GH.

73 Med RA - strzelanie z Art/R na bat npla 1827 JE i na 1628 ZU;poza tym z własnej obserwacji na cel A7 (ludzie przy pracach ziemnych na P O npla)

102 Med RA - na bat npla w rej 1829,1628,2028,1926, oraz 187296.

Zużycie amun.: 10 PAC - 78 poc
11 PAC - 7 "
73 Med RA- 84 "
102 Med RA- 133 "

Własne myśliwce bombardujące atakowały stanowiska art w rej 082315,127258 202371, 156272, oraz stanowiska piechoty w rej 155230, 162246.

Art npla. Nieznaczne ożywienie,było czynnych 16 bat,które wykonały ognie nękające (silniejsze w nocy,sporadyczne we dnie)na rejony ostrzeliwane w poprzednich dniach.O godz 1700 ostrzelano PO 3 PAL'u (180212)pociskami dymnymi koloru czerwonego. Stwierdzona obecność dział piechoty na bezpośrednim przedpolu. Dolina rz SENIO zadymiana.

4.I.45 O godz 0200 npl ostrzelał ogniem broni maszynowej i małokalibrowej lewoskrzydłowy pluton 18 Bnu (pkt oporu M.SERRAVALLE 173224) i placówkę w rej IDROTERAPICO. Po czym wyruszył wypad npla w sile około kompanii. W walce na granaty wypad odparto. O godz 0400 powtórnie npl próbuje uderzyć na pkt oporu SERRAVALLE, a o godz 0410 uderza na placówkę 3 komp 18 Bn-w IDROTERAPICO (181226). Oba wypady odparte.

W czasie walki krążyły dwa samoloty npla. Walka trwała do godz 0600, po czym npl wycofał się.

O godz 0610 npl zapalił stogi dla oświetlenia przedpola kładąc ogień nebelwerferów na cały odcinek 18 Bnu.

O godz 0645 art npla położyła 10 min nawałę (około 200 poc) na rejon COLLINA (185214). C.di SOTTO (180213). Następnie o godz 0700 npl rozpoczął zadymianie doliny rz SENIO na przedpolu 17 i 18 Bnu, ostrzeliwując ogniem art oba baony.

O godz 0747 do 0752 npl położył nawałę art i moździerzy (około 200 poc) na rejon 16 Bnu (1922).

Sztab 5 KDP oceniał, że wypady przeciwnika miały na celu rozpoznanie naszych pozycji.

Na odcinku "LOVATS" o godz 0220 placówka szw "B" pod ogniem art i moździerzy npla wycofała się z BOSCHE di SOTTO do BOSCHE di SOPRA.

W związku z wypadami npla artyleria 3 DSK wykonała ognie zapobiegawcze, wstrzymujące . oraz ognie zaporowe.

3 PAL wykonał trzykrotnie ognie zaporowe, 2 PAL - raz.Ponadto w ciągu nocy wykonywane były ognie nękające na stanowiska ciężkiej broni piechoty.

We dnie ognie z obserwacji (m.inn.na stanowiska CKM w rej 208232 oraz moździerzy w rej 197236).

3 PAL strzelał z lotnikiem na art npla w rej 174259 (działa 88 m/m. Od godz 1340 4 PAL przejął bezpośrednie wsparcie 16 Bnu wykonał on ognie na moździerze npla i ognie z obserwacji.

W tym dniu art lekka zużyła amunicji: HE 25 funt - 2784 poc.
BE - 3 "
razem 2787 poc.

Na odcinku "LOVATS" 7 P Art Gór (ang) wykonał w ciągu nocy ognie zaporowe i we dnie ognie z obserwacji, zużywając 565 HE poc.

Od jego ognia powstał o godz 0610 pożar i silna eksplozja w rej 158243.

Art Gr w ciągu dnia 4 stycznia wykonała:

11 PAC - zwalczanie art npla przy pomocy Art/E na bat. 2028 XD.

73 Med RA - z PPO w rej 176282, 168273 i z obserwacji na patrol npla.

102 Med RA - o godz 0615 salwa na nebelwerfery w rej 185242 i 186235, po czym półgodzinne nękanie.
- z PPO ogień na 147257 (działo ostrzeliwujące nasz most) na 1727 YM, 1927 AS (dwa trafne obok stanowisk ogniowych) 1825YG, (7 poc bardzo blisko celu)

II/8 PAPLC - w dniu 3 I o godz 1715 ześrodkowanie na cel 186244 i o godz 1817 na cele 194240, 040755, 185237.

Zużycie amunicji:

9 i 10 PAC	-	(nie strzelały)
11 PAC	-	57 poc
73 Med RA	-	59 "
102 " "	-	106 "
II/8 PAPLC	-	85 "

Lotnictwo własne bombardowało rej 159228 (LOMBARDO) rej 162243 i 159246.

Działalność art przeciwnika duża. Wykonywała ona ognie nękające i liczneześrodkowania na przednie ugrupowania własnej piechoty. 18 Bn był silnie ostrzeliwany nawałami npla. Poza tym byłyześrodkowania w rej 1819, 1621, rej ZATTAGLIA i C BORCO.

Ognie nękające w rej stan ogniowych III/9 PAC oraz na PO III i IV 9 PAC'u, rej 202219, 196219, LIMIZZANO i Villa S GIORGIO, rej dwa 17 BS.

Czynnych bat przeciwnika było 19 (w rej PECHANO pięć, GOGIANELLO dwie, BERGULLO trzy, IMOLA dwie, CODRIGICANO dwie, SERRA dwie, C. PEDRIAGA jedna, DOZZA dwie.

4 PAL i I PAL zostały ostrzelane w czasie luzowania.

Rozmieszczenie 4 Kres PAL'u:

PD Pułku	237178	bat 1	23328	18063
PD I dyonu	233177	" 2	23479	17926
PD II "	228171	" 3	22732	16895
PD III "	235172	" 4	22916	17143
PO Pułku	207198	" 5	23711	17424
PO wysunie	204222	" 6	23423	17323
PO	195223	Eszel B i czoł napraw 201161		

5 I 45 Wieczorem dn 4 I aż do północy słaby ogień art npl'a na WSCH części odcinka 5 KDP. Po północy ogień silniejszy.

Patrol 17 BS stwierdził małe patrole npla w rej FANTAGUZZI (214232), które prowokowały ogniem prawego sąsiada (10 Hind Dyw) Pojedyncze działa SP ostrzeliwały rej 17 BS.

Od godz 1600 dn 4 I 14 BS znajduje się pod rozkazami Dcy 6 LBP Na odcinku "LOVATS" szwad "A" zluzował w ciągu nocy szwadr "B" O godz 1200 Dca AD 5 KDP przejął dowodzenie artylerii na odcinku obrony od Dcy AD 3 DSK.

Dtwo AD 5 KDP przeszło na miejsce Dwa AD 3 (214169). W ciągu dnia 5 stycz 6 LWPAL zluzował 3 KPAL osiągając gotowość o godz 1420 i przyjmując bezpośrednie wsparcie 18 BS.

Rozmieszczenie 6 LWPAL:

PD pułku	196167	bat 1	21975	16425
PD I dyon	216169	" 2	21990	16185
PD II "	222170	" 3	22195	16900
PD III "	212167	" 4	22060	16840
PO Pułku	180212	" 5	21510	16400
Esz "B"	188152	" 6	21290	16440

<u>Własna działalność:</u>

<u>2 PAL</u> wykonywał o godz 01225 ogień skuteczny na cel 212252 oraz wstrzelał dwa cele (187237, 209233)

4 PAL - wykonał ognie: 1/na moździerze npla w rej 185237, 18850, 24850, 18600, 24400, 18900, 24320.
2/na okopy npla 21200-23175.
3/środki ogniowe npla w rej 20370, 23230, 19055, 23570.

4/ na dtwo komp npla w rej 20580, 23370,
5/ nękanie na 18650, 23280.

6 LWPAL - sprawdził ognie zaporowe i wykonał ogień na moździerze npla.
Na żądanie piechoty 4 PAL ostrzelał w godz popołudniowych m CUFFIANO, gdzie stwierdzono ruch piechoty npla

7 PAGor - wykonał ognie z obserwacji.

Zużycie amun.: HE 25 funt 925 poc
dymny 1 "
razem 926 poc

Grupa Art wykonała o godz 1635 obezwładnienia npl'skich bat. 2028 FS i 2028 KR. Brały w nich udział: 10, 11, 73 i 102 PAC'e
Zużycie amun. 52 poc.
Lotnictwo przeprowadziło w ciągu dnia bombardowanie kilka celów na odcinku dywizji.
Art npla wykonała w ciągu doby ognie nękające silniejsze na czołowe elementy 16 BS. Kilkatrotnie ostrzelano PO 4 PAL'u.

6 I 45

W ciągu nocy z 5/6 stycz obustronna działalność art.
14 Bn zluzował 18 Bn. Rozlokowanie 14 BS: 189213
185214
180213
177212
185218
Rozlokowanie 16 BS: 196218
204219
201216
czujka w ZACCHIA 195224

Na skutek deszczu i pogorszenia się dróg zluzowane w ciągu nocy komp 18 BS pozostały do świtu na odcinku i dopiero we dnie przeszły do rejonu FOGNANO. Zła pogoda utrudnia dalsze umocnienia ośrodków oporu.
Ewakuacja ludności cywilnej z odcinka.
Zostało wstrzymane luzowanie 2 KPAL'u przez 5 WIL PAL.
2 PAL podlega Dcy AD 5 KDP z zadaniem bezpośredniego wsparcia 17 BS.
5 WIL PAL pozostaje na dotychczasowych stanowiskach.
Npl w dalszym ciągu zadymił dolinę rz SENIO, utrudniając obserwacje.
Ruchy pojazdów gąsienicowych słyszane z daleka CUFFIANO skąd działo SP ostrzelało rejon 16 Bn.
W rejonie C M dell OLIO stwierdzone zostały ruchy npl'a obecność moździerzy i dział sp.
W/g wiadomości od ludności cywilnej w domku 189227 całą dobę przesiedział patrol npla (1 plus 2) w ubraniach angielskich.
Interpretacja zdjęć lotniczych wykazuje:
- pojedyncze moźdz w rej 188261, 184261, 155251, 159230 i 171235.
- po dwa moźdz - 157233 i 162230
- działa ppanc. - 153240 i 162230

Własna działalność:

4 PAL - wykonał ognie na domki z piechotą npla: 20300, 23250, 20620, 23180, 20180, 23740, 20020, 23380, 20100, 23540, 20140, 23680, 20740, 23340, m CUFFIANO 20750, 23370,
Ponad to na moździerze i broń masz npla oraz ognie nękające.

6 PAL - wykonał ognie na moździerze: 17230, 23250, 18330, 22980, 1773, 2294, na spandau'y 168228, oraz wstrzelał i sprawdził cele "ZENON" LUBLIN" "SUWAŁKI".

2 PAL - wykonał ogień skuteczny na stanowiska piechoty w rej 208233 oraz na cel 21498.

Zużycie amun.: 1055 poc.

Grupa Art. - nie wykonywała żadnych ogni.
Działalność art npla była bardzo słaba. Nękania pojedynczymi działami rejonu 16 i 17 Bnu.
W godz 0109 - 0124 bat ciężka (1735 HL) ostrzelała kilkoma pociskami rejon LIMISSANO.
Obserwator wysunięty 4 PAL'u (195223) melduje, że obok jego PO upadł niewybuch kaliber około 210 m/m lub większy.

7 I 45

W ciągu nocy 6/7 stycznia ogień nękający art npl'a na całym odcinku dywizji. Pluton rozpoznawczy 14 Bnu zluzował elementy szwad "A" LOVATS w rej BOSCHE di SOPRA.
Ugrupowanie 14 Bn:
1 komp plutonami w rej C.BARBANFUSO (185218), PAILLATOLO (189213) COLLINA (186214).
2 komp w rej VIGNALI (188198).
3 komp plutonami w rej CASSETTO di SOTTO (180212), CASSETTO di SOPRA (177212) i w rej 179215.
4 Komp w rej LE CUSICCHIE (175212)
Dtwo baonu w rej IL CAVINALE (187193).
Ewakuacja ludności cywilnej trwa w dalszym ciągu.
Z powodu śnieżycy wszystkie połączenia telefoniczne w nocy 6/7 I zostały zerwane, drogi zasypane.
Jedna z kompanii 14 Bnu do godz 1045 nie otrzymała od dnia poprzedniego gorącej strawy, gdyż jeden transport mułów runął w przepaść, drugi zabłądził na skutek śnieżycy.
Droga dofrontowa do godz 1300 była nieczynna nawet dla łazików. Odcinek 2 Korpusu przeszedł o godz 1200 pod rozkazy Dcy 5 Korpusu, w związku z tym dowodzenie artylerią objął DAKOR 5 KORP. Zostały ustalone nowe rozgraniczenia:
a/ między 2 i 5 Korpusem:
222211 - 220215 - 217217 - 215221 - 213231 - 211233 - 195247 włącznie dla 2 Korp, skąd 194250 linia strumyka do 192264 - 180268 - 180287 - 174295 - 170304 włącznie dla 5 Korp
b/ między 2 i 13 Korpusem:
157174 - 167184 - M.MAURO 165189 - wzg 235 (160203) włącz. dla 2 Korp skąd 153218 - 153230 - 147243 - droga do 141271 włącz dla 13 Korp.
Art Dyw. wykonała ognie:
2 PAL - ognie skuteczne na cele 208233, 207232.
4 PAL - na broń maszynową w rej 203232, 200231.
- PO npla 20170 - 24210;
- moździerze npla;
- ognie nękające w nocy 6/7 stycz.
6 PAL - wykonał 9 ogni na moździerze npla i dwa na spandau'y.
Zużycie amunicji: HE - 367 poc.
Mała dotacja amunicji uniemożliwia prowadzenie ogni nękających na większą skalę. W nocy 6/7 stycz nękano tylko dwa cele.
Gr Art wykonała ognie:
73 i 102 Med RA - obezwładniały NB 1826 HY.
10 PAC - ognie z obserwacji na cele wskazane przez AD 5 KDP.
II/8 PAPLC i II/1 HAA - nękanie.
Zużycie amunicji:
10 PAC - 8 poc
73 Med RA 6 poc
102 " " 6 poc
II/8 PAPLC 44 poc
II/1 HAA 12 poc
Działalność art npla była również słaba aczkolwiek czynnych było 20 bat przeciwnika.
Wykonały one nękanie pojedynczymi działami na czołowe rzuty własnej piechoty, PO na wzg 225, na stanowiska ogniowe 102 Med RA i 4 PAL'u.

Po godz 1030 nastąpiło zwiększenie nasilenia ognia art npla w formieześrodkowań i silnego nękania 16 i 17 Bnu drogi w dolinie rz SINTRIA, PO w CASTEL NUOVO (1919) i C.S. GIORGIO (2121).

8 I 45

W ciągu nocy 7/8 stycz dalszy ciąg luzowania 6 LBP przez 5 WBP 13 Bn dwie kompanie w ciągu nocy weszły na odcinek luzując 16 BS. 16 BS przeszedł w rej. CASTROCARO za wyjątkiem moździerzy, które pozostały na dotychczasowych stanowiskach.

14 BS - patrole wysłane w nocy do rejonu 174216 i 179221 nie stwierdziły npla.

W ciągu nocy 8/9 stycz przewidziane luzowanie 17 BS przez komp 13 B 18 BS - z dniem 7 stycz godz 1600 przeszedł pod bezpośrednie rozkazy Dcy 5 KDP, do czasu przejęcia rej FOGNANO przez 17 BS.

LOVATS- szwad "A" na M MAURO (162189) szwad "B" w rej 168194, placówka tego szwadronu w rej 163216, szwad "C" rej 162201 z placówką w rej 155214.

Na odcinku prawego sąsiada w nocy npl usiłował przekroczyć rzekę w rej 223245 patrolem, a na rej 2426 wyszło natarcie prawdopodobnie jednej kompanii. Walka trwała do rana, npl został odrzucony.

Stwierdzono dwa schrony npla w rej 206238 w odległości około 30 m obok siebie, oraz schron obok szosy w rej 204236.

Działalność własna:

Rozpoznany został nowy rejon stanowisk ogniowych dla 5 WIL PAL (CASTELLINA - C S FRANCESCA 183147). Przewidziane przesunięcie w godzinach rannych dnia 9 stycznia. Jedna bateria pozostanie w dotychczasowym rejonie celem wykonywania ogni dalekich.

Art Dyw. - wykonała ognie:

2 KPAL - ognie skuteczne na cele: 188248, 209233, 208233, 185236, oraz wstrzeliwanie do celu 201242.

4 KRES PAL - na cele: 19260 - 26540, 18900 - 24320 - 18850 - 24800 - 19955 - 23050 - 20685 - 23580 gniazda oporu npla: 20300 - 23250 domek; 19640 - 23030 samochód npla (spłonął z przyczepką).

- w ciągu nocy 7/8 nękanie na cele: 20685 - 23580 - 20300 - 23250 - 19955 - 23050.

6 LWPAL- ognie nękające na cele: 1496 - 2435 - 1818 - 2521 - oraz jedna nawała na moździerze 17230 - 23220.

Grupa Art. - wykonała ognie:

102 Med RA - dnia 7 I o godz 1625 obezwładniał bat npla w rej 186244.

II/8 PAPLC - 7 I o godz 2235 nawała na rej 194266 w następnych godzinach nękanie. 8 I od godz 1005 do 1050 wstrzeliwał z obserwatorem 10 PAC'u cele w rej 18150 - 23900. O godz 1300 obezwładnianie moździerza i nękanie przez 30 min.

Zużycie amunicji:

Art Dyw zużyła	233	poc
102 Med RA	16	"
II/8 PAPLC	74	"

Działalność art przeciwnika:

Krótkieześrodkowania i ognie nękające głównie na czołowe linie piechoty oraz drogi w dolinie rz SINTRIA i w rej CASTELNUOVO (1918) PO i stanowiska piechoty w rej COLLE S GIORGIO.

Większość ogni wykonywały działa lekkie i średnie.

Działo SP ostrzelało dnia 072250 i 081145 elementy i drogę w rej VALLA S GIORGIO.

9 I 45
------ Dalszy ciąg luzowania 6 LBP.
13 BS - luzował w ciągu nocy 8/9 stycz dwoma kompaniami 17 BS.
15 BS - przeszedł do rej BRISIGHELLA jako odwód Dcy 5 Wil BP.
17 BS - przeszedł do rej FORNANO jako bezpośredni odwód Dcy Dyw
Dca 5 Wil BP przejął o godz 0900 odpowiedzialność za odcinek obrony.
Dtwo 6 LBS przeszło do rej CASTROCARO gdzie znajduje się 16 BS na odpoczynku.
18 BS - przeszedł na odpoczynek w rej MODIGLIANA.
O godzinie 0003 wypad npla w sile 12 ludzi na rej FORNACE (207224).
Wypad odparto ze stratami dla npla: 1 zabity, 1 o ranny (zmarł), 2 wzięto do niewoli. Jeńcy pochodzą z 200 P GR (90 Dyw P)
W nocy 10/11 stycz 5 WBP zluzuje LOVATS i będzie odpowiedzialna za obronę MONGURDINO (163215), wzg 209 (162208) M CASAZZA (173200). Tejże nocy LOVATS zluzuje 1/5 GHRKHA i będzie odpowiedzialny za obronę grzbietu PRADELLA (154214) wzg 247 (146208). M TONDO.
Przedni skraj pozycji własnej przed poszerzonym odcinkiem:
163215, 154215, 148214, 144212, 138208.

Obserwatorzy stwierdzili, że transport zaopatrzeniowy npla na mułach przechodzi codziennie w czasie 1530 do 1600 przez C NUOVA (163230) i dalej na C ROSSA (162246), skąd skręca na 161245 i dalej na PŁD ZACH do 164244 i na PŁD do ISOLA przez CROCETTA (163233), gdzie prawdopodobnie jest punkt rozdzielczy.

Działalność własna:
Bezpośrednie wsparcie 13 BS - 4 KR PAL
14 BS - 6 LPAL
pułku LOVATS - 7 PAG (bryt)
Ogólne działanie: 2 KPAL i 5 WIL PAL, ten ostatni przeszedł do nowego rej stanowisk og 180146.
Art Dyw - wykonała w nocy 8/9 stycz ognie nękające na komunikacje i dwa npla:
- w ciągu dnia ognie z obserwacji na broń maszynową, domki, moździerz i stan, obronne przeciwnika.
Zużycie amunicji: - 761 poc.
GR ART - PO 11 PAG'u przesunięte na 165191.
- na korzyść Gr Art pracuje dyon z 1 POM ART PD Dyonu - FOGNANO.
Wykonano ognie: 10 PAC - ostrzelał o godz 1050 z obserwacji domek na C PRATO (187243).
II/8 PAPLC od godz 0030 do 0130 ogień nękający na NB w rej 187290, 187286.
- o godz 0130 z obserwatorem 10 PAC'u strzelał na rej 181234.
73 i 102 MED - wstrzeliwanie poprawek chwili z plut topog og.
Zużycia amunicj:
10 PAC - 15 poc
II/8 PAPLC - 38 "
73 Med RA - 7 "
102 " " - 7 "

Działalność art przeciwnika.
Dnia 8 I od godz 1616 do godz 2250 słabe ognie nękające na stanowiska piechoty w rej LIMISANO (1921) i VILLA S GIORGIO (2021).
Od godz 2253 do 0038 działalność art npla gwałtownie wzrosła. Silne ześrodkowania (nawet około 100 poc na jeden rejon) głównie na odcinek 13 BS.
Również w tym czasie była ostrzeliwana droga w dolinie rz. SINTRIA. Wszystkie te ognie wykonywały głównie działa lekkie i średnie z kierunku GOGIANELLO (1827) i BERGULLO (1927).
W następnych godzinach do końca dnia ognie nękające na te same rejony oraz na PO art na COLLE S GIORGIO i na drogę w rej. ZACH BRISIGHELLA.

10 I 45

Rozbudowa pozycji obronnej, patrolowanie i zasadzki. W ciągu nocy ożywiona działalność patroli npla.

Ugrupowanie 13 BS:

1 Komp plutonami w rej		213216, 212218, 212215
2 komp "	"	197219, 198218, 202216,
3 komp		212199, 212206, 215196,
4 komp		201213,
Dtwo baonu		C CAMERINI (197206).

Ugrupowanie LOVATS:

Dtwo	166184
Szwad "A"	164189
" "B"	168194 - 172194 i MONGURDINA
" "C"	162197 - 162201 - 164215.

Wiadomości od ludności cywilnej zebrane przez oficera włoskiego

Dtwo Dyw - w rej	156280
Dtwo Art - "	164490
" Baonu - "	147254
Bat npla - "	165283, 167287, 157286, 131267.
poјed dz - na wzg	151251
pkt amun -	163233 i 171265
PO npla - 2 krat	1623, wzg 207
plac " -	152224, 159228, 161229, 165230, 168228.
Dtwo komp -	162246.

Wzięci jeńcy z 9 i 10 Komp 3II/200 P Gr z 90 D P zeznają:
stany kompanii 40 - 50 ludzi, uzbrojenie normalne.
Rozmieszczenie: 10 Komp - w rej 203242, 210248, tamże dtwo
9 komp - na ZACH od 10 dtwo komp w rej C CHEBBIO (202243).
11 komp - na ZACH od 9 komp
Stanowiska 5 moździerzy 81 m/m w rej CASETTE (200248), CKM w rej 206247.
Na odcinku jest cały 200 Pułk, rozbudowuje stanowiska obronne.

<u>Działalność własna:</u>

Rozmieszczenie 5 Wil PAL na nowych stanowiskach:

PD Pułku	17750 - 14380	1 bat	18114 - 14612
PD I Dyon	17750 - 14500	2 "	17929 - 14534
PD II "	18150 - 14870	3 "	18371 - 14982
PD III "	17550 - 14380	4 "	18343 - 14739
PO głów	163188	5 "	17795 - 14392
PO wys	144201	6 "	17567 - 14391

z I dyonu wysunięty pluton "ZAKOPANE" stanowiska ogniowe.

1/18279 - 19076
2/18334 - 19121
3/18524 - 19213
4/18932 - 19560

z III dyonu wys plut "GIEWONT" stan og.

1/17664 - 16020
2/16663 - 16140
3/18882 - 17348

Wysunięte plutony "ZAKOPANE" i "GIEWONT" będą zmieniały stanowiska co 24 godz.
II/11 PAC umieścił działo robocze w m 25871800, przeprowadzono rozpoznanie PO 11 PAC na M. delle VOLPE.

ART DYW - wykonała w ciągu nocy 9/10 sty ognie nękające na komunikacje npla.
- w ciągu dnia wykonano ognie pociskami propagandowymi na 7 celi.
- ognie z obserwacji prowadzone były na środki oporu, domki zajęte przez przeciwnika i cele przemijające, poza tym wykonano 8 ześrodkowań na moździerze npla.

Zużycie amunicji:

HE - 412 poc
propag - 197 poc
kolorow- 3 poc

GR ART - wykonała ognie:

102 Med RA - strzelał z PPO o godz 1420 na bat 1725

- YH na moździerze 1960 L 1826 PV.

II/8 PAPLC - wykonał obezwładnianie i nękanie rejonu
- 189249 (dwukrotnie) i 189291, 188260
- (moździ) na bat npla 207287)
- na moździerze 153243, 183230, 192254, 193252.
- strzelanie z obserwatorem na cele 200240 192238.

Zużycie amunicji:

102 Med RA 54 poc
II/8 PAPLC 131 poc

Działalność art przeciwnika:

Ognie nękające i krótkie nawały na całym odcinku dywizji, głównie na stanowiska 13 i 14 BS, na drogę w dolinie rz SINTRIA, PO art 1821. Silne natężenie trwałe do godz 0030 później słabsze.

W ciągu dnia nękane były te same rejony jak również na drogę na ZACH BRISIGHELLA.

Rejon M MAURO i dolina w rej 164182 ostrzelane były ogniem rozp art c.

Najaktywniejsze NB ze zgrupowania w rej BERGULLO (1927) i GOGIANELLO (1827).

11 I 45

W ciągu nocy na odcinku CUFFIANO i RIOLO intensywne patrolowanie przez przeciwnika, jeden silniejszy patrol został zatrzymany ogniem 4 PAL'u w rejonie 2005 - 2320.

2-ga kompania 14 BS luzowała szwadron LOVATS w rej MONGURDINA (164215). Luzowanie baonu RGR przez LOVATS bez wypadków.

13 BS - o godz 2025 patrol przeciwnika usadowił się w domach 206225 skąd ostrzeliwał z broni maszynowej rej FORNACE (204223).

O północy rej FORNACE był dwukrotnie ostrzeliwany ze spandau'ów z bliskiej odległości. Moździerze własne i art. przepędziły npla.

3 komp 15 BS w rej 176201.

Przewidziane ugrupowanie ryglowe 15 BS:

M p Dcy - 219195,
1 komp - pluton z dwoma ckm'ami M RINALDO,
- reszta kompanii 211199,
2 " - rejon BAGO (235192)
4 " - plutonami wzg 257 (218197) wzg 275 (222200), 228202, ubezpieczenia na 219204, 224205, pluton moźdz 3" 223199 i 224199.

5 BCKM jeden pluton stanowiska drużyn: 211218 i 208212.

Obserwator 6 LPAL podaje schron npla 1830 - 2311.

Stwierdzono, że prawie każdej nocy patrole npla przychodzą w rej 173227 i 178226 pozostając tam całą dobę jako obserwatorzy.

W rejonie RIVOLA (1421) zauważono ruch npla około 150 ludzi.

Placówki wzrokowe zaobserwowały obsadę npla w domku 209258.

Działalność własna:

Ubył z odcinka dywizjon 497/7 PAC.

W dniu 12 I odejdzie 73 Med RA do 1 AGRA.

ART DYW - wykonała w ciągu nocy 10/11 sty ognie nękające na komunikacje i rejony domków obsadzonych przez npla. W ciągu dnia ognie z obserwacji na ośrodki oporu, źródła ognia i moździerze npla. Głównie ostrzeliwano rej RIOLO.

Zużycie am: 753 HE i 2 dymne.

GR ART - wykonała:

II/9 PAC (155 m/m) - zwalczanie NB z Art/R: 111137 - 1829 AA (2 traf w działob.pozostałe w rej bat) 111205 - 1828 YL (1 traf w działob. pozostałe w rej bat)

10 PAC - wstrzelał z PPO moździerze: 1925 MON, 1424 MPR, 1524, MOR, 1623 MRM, 1622 MNL.

11 PAC - o godz 1320 wstrzelał z ARTY/R NB 2029 BB.

102 Med RA - wstrzelał z PPO NB: 1826 NZ, 1523 NZ, 1825 VF, 1624 RU oraz zwalczał ogniem skutecznym 1527 YU (2 poc w celu), 1526 ZF i 1626 ZE.

II/8 PAPLC - z obserwatorem "Jakub" wykonał ogień na domki z obsadą npla w rej 202243 i 204234.

Zużycie am:

9 PAC (155 m/m)	- 49 poc
10 PAC	- 33 poc
11 PAC	- 11 poc
102 Med RA	- 110 poc
II/8 PAPLC	- 25 poc

Własne lotnictwo bombardowało OSSANO (203241), 201242, 206238.

Działalność art npla:

Była znacznie słabsza niż poprzednio, zwłaszcza w nocy. Słabe ognie nękające, wykonywane przez pojedyncze działa lekkie i średnie, skierowane były na czołowe stanowiska piechoty(rej LIMISANO) rej PO art (2021, 2017), oraz na drogi w dolinie rz SINTRIA i CASTELNUOVO. W ciągu dnia ostrzeliwana była "droga piechoty" (ZACH BRISIGHELLA - CASTELNUOVO) a szczególnie jej wylot na rz SINTRIA.

12 I 45

W ciągu nocy patrole własne nawiązały kontakt z patrolami npla w rej 206224. Baza Patrolowa w 199225 napadnięta, npl wycofał się.

Silny ruch npla słyszano na drodze ISOLA - RIOLO. W czasie nocy 11/12 stycz. własne lotnictwo dokonało nalotów na most pontonowy 591661.

Na odcinku sąsiedniej 10 Hind Dyw miało miejsce silny wypad npla (około 100 ludzi) w rej 248255, 225260. Natarcie wstrzymano przy użyciu baonu odwodowego.

14 BS - 2 komp: po zluzowaniu szwad "C" LOVATS ugrupowana:
- pluton w rej MONGURDINA (163215);
- pluton w rej M CASAZZA (168200);
- dtwo komp z jednym plut w rej LA VILLA (161200)
- 4 komp.:zluzowała 3 komp, która przeszła do rej VIGNALI (189198)
- M p dtwa 14 BS 182207

15 BS - 3 komp została podporządkowana Dcy 14 BS i w ciągu nocy 11/12 stycz przeszła w rej 176201.

LOVATS - po zluzowaniu baonu RGR (17 Bryg) przyjął ugrupowanie: szwad "A"; dtwo z jednym plut w rej PEDRETO (153194);
dwa plutony w CRIVELLANI (147209)
- szwad "B": dtwo w rej wzg 383 (144198)
plutony w rej wzg 423 (144200) 143203, 148199.
- szwad "C":dtwo z dwoma plut w rej CASTELLINA (162197),
jeden pluton w rej LA VALLE (164178)
stałe ubezpieczenie w rej PRADELLA (154214).

Działalność własna:
Nowy PO 6 LPAL w rej 163194.
73 Med RA odszedł do 1 AGRA.

ART DYW wykonała:
- w ciągu nocy 11/12 stycz ognie nękające na komunikacje i moździerz oraz ogień na korzyść zasadzki Nr 2;
- w ciągu dnia ognie z obserwacji, 4 PAL wstrzelał ogień zaporowy "PINA".

GR ART wykonała:
11 PAC i 102 Med RA wykonały obezwładnianie bat 1626 BN
Następnie ta sama bat była nękana ogniem rozprysk 11/8 PAPLC w ciągu dwóch godzin.

Zużycie am: 11 PAC 6 poc
102 Med 6 poc
II/8 PAPLC 20 poc

Działalność art npla.
Dnia 11 stycz od godz 1640 do 2325 silne ognie nękające i sporadyczneześrodkowania na czołowe ugrupowania piechoty (na wschodnim odcinku obrony) na drogi w dolinie rz. SINTRIA i CASTELNUOVO, oraz na wysunięte stanowiska ogniowe 5 PAL'u (1819). Od ognia tego około godziny 1630 został uszkodzony most WIGILIJNY (195185), na skutek czego wozy które jechały po amunicję do rejonu dawnych stanowisk ogniowych zawróciły z powrotem. Most do rana saperzy naprawili.
Działa SP czynne od godz 1925 dn 12 stycz. ostrzelały stanowiska 14 BS.
Od 122330 do 130800 A słabe ognie nękające i niekiedy silneześrodkowania (po godz 0800) np.: o godz 1140 około 120 pocisków w rej 1921.
Czynnych było około 33 bat. z następujących rej. SERRA (2026) 5 bat, PEDIANO (1726) - 6 bat BERGULLO (1927) - 7 bat, GOGIANELLO (1827) - 4 bat ZELLO CROCE (2231) - bat IMOLA - 3 bat. ZACH CASTEL BOLOGNESE - 1 bat VIDIUNO (1935) - 1 bat, PALAZZINO (1628) - 4 bat.

13 I 45

Noc spokojna, słaba obustronna działalność art działalność własnych patroli.

13 BS - zasadzka w rejonie 206224 pozostała na dzień, zasadzka w rejonie 212222 powróciła na miejsce ostrzelana z broni maszynowej npla. O godz 121635A wyszedł patrol z zadaniem zasadzki i osłony prac saperskich w rej 199225, o godz 1810 patrol zbliżył się do nakazanego rejonu, gdzie zauważył między domami niemców. Patrol oddał 7 poc z piata, wycofał się z dwoma lekko rannymi.
W ciągu nocy notowany ruch na drodze RIOLO - CUFFIANO (pojazdy gąsienicowe).

14 BS - Patrole w rejonie SERRAVALLE 178227 i STAB IDROTERABICO (180227) nie stwierdziły przeciwnika w rej rz około godz 24 słychać było prace saperskie.

LOVATS - Patrol rozpoznawczy szwad "A" doszedł do 142215 i otrzymał ogień ckm z kierunku PNCZACH RIVOLA; wycofał się bez strat.

10 Hin Dyw - jeńcy wzięci w walce z 11/12 stycz pochodzą z 6 komp 71 P Gr (29 Dyw GR).

Stwierdzono, że npl umacnia się na PNC brzegu rzeki SENIO.
W rej. 191229 strzelec wyborowy ostrzeliwał pociskami świetlnymi rozwidlenie dróg 202216, wskazując w ten sposób cel dla moździerzy.

Działalność własna:
Organizacja obserwacji:

4 PAL	-	PO 198205, PO wys - 197219 i 213217
5 PAL	-	163188, 144201
6 PAL	-	180212, i 163194

2 PAL - 211211
7 PAG - 146209 i 154214
11 PAC nowy POE 156193.

Pułki Gr Art przeprowadziły rozpoznanie rejonów stanowisk zapasowych.

ART DYW wykonała:
- w ciągu nocy nękanie na komunikacje i moździerze,
- w ciągu dnia: 4 PAL cztery ognie na moźdz, trzy na km, dziewięć na domki.
6 PAL siedem ogni na moźdz, trzy na domki wstrzelał ogień zaporowy "SAN".
7 PAG ognie z obserwacji.

Zużycie amun: HE 942 poc
SN 21 poc

ART GR. wykonała:
II/8 PAPLC - wykonał obezwładnianie dnia 122345 na 1925 I po czym o godz 0115 nękał tę samą baterię.
11 PAC i 102 Med - wykonały dnia 131300 ześrodkowanie na 1829 YD.

Zużycie amun:
11 PAC 7 poc
102 Med 6 poc
II/8 PAPLC 20 poc

Działalność art przeciwnika:

Była słabsza niż poprzednio. Do północy słaby ogień nękający i krótkieześrodkowania na stan 13 i 14 BS oraz na drogę w dolinie rz SINTRIA i w rej CASTELNUOVO.

Od 0015 do 0915 bardzo słabe ognie nękające na prawego sąsiada, na nasz odcinek pojedyncze pociski lekkiego kalibru o godz 0330 i 0448.

W ciągu dnia kilkaześrodkowań i słaby ogień nękający na czołowe stanowiska piechoty rej 2122, 1922 i drogę w dolinie SINTRIA.

14 I 45

Słaba obustronna działalność art działalność patroli i zasadzki. Ewakuacja ludności cywilnej z odcinka obrony dobiega końca.

Wypad npla na odcinku 10 Hind Dyw dnia 13 I godz 2300 został odparty.

Szereg wiadomości od ludności cywilnej o stanowiskach i ruchach npla.

Działalność własna:
PO art Gr : 9 PAC - PO III/9 176202; IV/9 211211
10 PAC - 186214
11 PAC - 156193
102 Med RA - 211211
" JAKUBY" (obserw działalności art npla)
J 1-222200
J 3-191186

ART DYW wykonała:
W ciągu nocy 13/14 stycz - ognie nękające
W ciągu dnia 14 stycz ognie z obserwacji
Zużycie amn 492 HE
12 SM

ART GR wykonała:
II/8 PAPLC - dn 13 stycz 1930 obezwładniał rozpryskami moździerze 194249 i 192252
- o godz 2230 moździerze 192261 i 192252
10 PAC - dn 14 stycz 1225 do 1300 strzelał na C. PESCHIERA (199225) wstrzeliwał nieukończone z powodu złej widoczności.

Zużycie am:
10 PAC 10 poc
II/8 PAPLC 70 poc

Działalność art npla:

Bardzo słaba. Czynnych było około 15 bat. Wykonywały one ognie nękające i krótkieześrodkowania na czołowe stanow piech drogę w dolinie SINTRIA i CASTELNUOVO.

O godz 0930 nękany był rej PO (213211) oraz drogi w krat 1919 i 2018. O godz 1045 ześrodkowanie dział lekkich na CUFFIANO.

15 I 45

Ożywiona działalność art i moździerzy npla.

13 BS - Dn 14 sty godz 1840 wyszedł wypad npla w sile około 40 ludzi na czatę Nr 3 VILLA ZACCHIA (195224). Po wywołaniu ognia zaporowego "LIPA" wypad odparto. Rejon ZĄCCHIA ostrzeliwany w ciągu nocy silnym ogniem moździerzy.
Dn 15 o godz 0722 npl zadymił dolinę rz SENIO na przedpolu ZACCHIA.

14 BS - Dn 14 o godz 1845 wyszedł patrol npla na rejon 164214 po ostrzelaniu npl wycofał się.
W ciągu nocy 15/16 i 16/17 sty 15 BS zluzuje 14 BS. Patrol npla w rej C VEZZANO (215222) przerwał linie telefoniczną i obok przerwy zrobił zasadzkę. Telefonista własny,który szedł na kontrolę linii wraz z sanitariuszem hinduskim zostali przez niemców schwytani.
W czasie ognia zaporowego własnej art telefonista uciekł, a sanitariusz został zabity.
Istnieją dane stwierdzające,że niemcy przechodzą na naszą stronę w ubraniach cywilnych.
Obserwator J 1 zaobserwował przy domku 151251 ruch, podobnie obserwator 2 bat wzrokowej przy domku o współrz 16842576. Oba te ruchy nasuwają przypuszczenie, że są to magazyny. Zaobserwowano działo npla strzelające z rej kościoła 231230. Patrole uzyskały informacje, że w C PRATO (187243) jest około 40 npla, grupa domów w rej 181234 obsadzona, w rej domu 177232 są gniazda spandau.

Działalność własna:

5 PAL osadził PO wysunięte na M VOLPE (144201)
Rozpoznano stanowiska dla III/9 PAC w rej 3021.

ART DYW wykonała:

W ciągu nocy dn 14/15 sty - 2 PAL ogień zaporowy "LIPA" dla wsparcia czaty Nr 3,
- ognie nękające na RIOLO, CUFFIANO i na moździerze.

W ciągu dnia 15 sty - ognie z obserwacji na domki obsadzone przez npla, gniazda km i moździerze;
- wystrzelono 344 poc propagand.

Zużycie am: HE 943 poc
SM 1 "
prop 344 "

GR ART wykonała:

w nocy 14/15 sty - II/8 PALLC: obezwładnianie i nękanie moźdź npla w rej MRH 168247 MWA 178235, MNZ 189261, MPH 149244 i w rej 184269
11 i 102 PAC obezwładniały NB 1826 JEP

dnia 15 sty - II/8 PAPLC: obezwładniał moździerze MRV 168247 ostrzelał z obserwacją domki w rej 203241 i 178248.

10 PAC : wystrzelał z PPO moździerza MVF 188249 i MRA 187244. Od godz 0938 do 1330 prowadzi- strzelanie dokładne celem zniszczenia niemieckiej bazy patrolowej w

C. PESCHIERA (199225) zużywając 53 poc. Wynik niezaobserwowany z powodu mgły i zadymiania.
11 PAC - Wstrzelał cele 145225, 151226 (przypuszcz.dtwo) oraz po wstrzelaniu obezwładniał PO npla 147222.

Zużycie am: 10 PAC 75 poc
11 PAC 67 "
102 Med 6 "
II/8 PAPLC 137 "

Działalność art przeciwnika:

Znacznie wzrosła, czynnych było około 29 bat. Najwięcej bat strzelało z rej BERGULLO (1927), PALLAZZINA (1628), ZELLO CROCE (2231), GOGIANELLO (1827), SERIA (2026).

Zaznaczyła się działalność NB z doliny rz SANTERNO (z rej 1226, 1329, i IMOLA).

Do północy miał miejsce ogień nękający i 8 ześrodkowań na drogi dofrontowe w rej 1918, 1920, na ścieżki górskie w rej 1818 i 2018, na stanowiska piechoty 1721, 1821, a zwłaszcza na wysunięte stanow. 13 BS w rej 2022.

W rej 15224 padło około 500 poc art ciężkiej, lekkiej i moździerzy. Art ciężka ostrzelała rej ZACCHIA, 196207, 196218 196228.

Z działka ppanc padło około 50 poc na domki MONZOLO, gdzie poprzedniej nocy była zasadzka.

W ciągu nocy do rana trwało nękanie i ognie seryjne głównie na prawego sąsiada.

Na odcinku własnym słabe nękanie dróg przyfrontowych jednoześrodkowanie w rej 2019.

O godz 0425 własna piechota otrzymała dwaześrodkowania w rej LIMISANO (1921) dział lekkich i o godz 0643 dwaześrodkowania dział średnich.

W czasie od godz 0900 do 1600 słabe ognie nękające i dwaześrodkowania w rej LIMISANO.

16 I 45

Słaba obustronna działalność art Patrole npla.

13 BS - w godz wieczornych dn 15 wyszły dwa silne patrole npla na czatę w rej FORNACE (204223), który był w tym czasie pod silnym ogniem npla. Po prowokacji ogniowej patrole npla wycofały się.

14 BS - 1 i 4 kompania oraz pluton rozpoznawczy zostały w nocy 15/16 zluzowane przez 1 i 3 kompanię oraz plut rozpozn. 15 BS. Oddziały zluzowane przeszły do rej BRISIGHELLA.

18 H D- Wykonała wywiad na odcinku 25 Bryg na M. CHIAROWA (263267) zabijając 25 niemców i biorąc 10 jeńców z 6 komp 71 P Gr (29 Dyw GR Panc).

O godz 2030 dn 15 sty zaszedł wypadek dywersji, w czasie strzelania 14 PAL'u nieznany osobnik włączył się do linii ogniowej i zaczął wydawać fałszywe komendy.

Działalność własna:

4 Kres PAL dwa działa zostały wysunięte w rej 2263 - 1826.

ART DYW. wykonała: kilkaześrodkowań na zabudowania i moździerze oraz wystrzelała 200 poc.

Zużycie am: przez art 5 KDP 186 HE i 200 propag.
przez 7 PAG 303 HE

GR ART. żadnych ogni nie wykonała w czasie od godz 1600 dn 15 I do godz 1600 dn 16 I.

Obserwacja uniemożliwiona przez gęstą mgłę.

Działalność art npla:

Dnia 15 sty między godz 1600 a 1750 bardzo silna działalność art npla. Strzela w tym czasie około 15 bat głównie z kier SERRA (2026) i BERGULLO (1927) oraz w mniejszym stopniu z rej PEDIANO i GOGIANELLO (1827). Npla wykonał ponad 14 ześrodkowań, od 16 do 30 pocisków. Poza tym trwał silny ogień nękający. Ogień npla obejmował stano-

wiska piechoty PO i drogi dofrontowe.
W nocy 15/16 działalność art npla była bardzo słaba.
O godz 2038 ześrodkowanie jednej bat na FORNACE (2022)
Dnia 16 sty około południa słabe ognie nękające na rej PO art (2121), stanowiska 13 BS (1920), V S GIORGIO i LIMISANO. W godzinach popołudniowych nasilenia ognia nękającego wzrosło.

17 I 45

Obustronna działalność art. Spadek intensywności patrolowania npla. Dalszy ciąg luzowania 14 BS przez 15 BS.

13 BS - 4 ta kompania zaciągnęła placówkę w Rio MANZOLO (207224) O godz 1540 dn 17 sty 13 BS dokonał wypadu po uprzednim przygotowaniu art i bombardowaniu z powietrza na bazę patrolową npla w rej C PESCHIELA (199226). Wzięto 6 jeńców.

14 BS - bez 3 komp. która pozostała na odcinku przeszedł po zluzowaniu do odwodu Dcy 5 Wil BP m BRISIGHELLA.

15 BS - 2-ga komp zluzowała 2-gą kompanię 14 BS;
4-ta komp obsadziła Le CUSICCHIE (176202);
3-cia komp 14 BS podporządkowana Dcy 15 BS na dotychczasowych stanowiskach w rej VIGNALI (188198).
Patrol 15 BS spotkał się z patrolem npla w rej 177222 po ostrzelaniu patrol npla wycofał się. W rej 188222 npla nie stwierdzono. W m FIUME (211229) placówka npla, rej 210229 obsadzony przez przeciwnika.
PPO rozpoznał, że w rej 171227 jest tama pod wodą na rz SENIO, po której można przechodzić przez rzekę.
Poza tym napłynęło szereg wiadomości o przeciwniku od ludności cywilnej.

LOVATS - Od godz 0600 dn 19 sty przewidziane jest wyjście pułku spod rozkazów Dcy 5 KDP, po zluzowaniu go przez Bdę MAIELLA. W tym celu Bda MAIELLA przeszła pod rozkazy Dcy 5 KDP o godz 1200 dn 16 sty "GR R" wyjechała na odcinek celem przygotowania luzowania.
7 PAG pzostaje nadal na odcinku.

<u>Działalność własna:</u>

<u>ART DYW</u> - w ciągu dnia wykonano ognie na domy obsadzone przez przeciwnika, moździerze oraz wstrzelano cele na bliskim przedpolu.

Zużycie am: HE 61 2 poc
SM 8 "

<u>GR ART</u> wykonała ognie:

9 PAC - wykonał plan ogni "SWAN" na bat npla: JU 2334, CL 2033, WOP 2433, JW 1929, HKP 2030, ZUP 1628, IZI 830, IT 1928 oraz BN w krat 1926.
- od godz 1530 do 1542 wykonano plan ogni "FOX"

10 PAC - od godz; 1900 do godz 1926 dn 17 sty obezwładniał bat npla: ZVP, ZUP, JEP, AP, JK, JT, (plan ogni "SWAN")
- dnia 17 sty wykonał dwa ześrodkowania na moździerze npla w rej 183255, i 192253.
- z obserwacji własnej wykonał ogień na C. PESCHIERA 199225, uzyskano około 20 trafnych, poza tym wykonane ognie z planu "FOX" na NB.

11 PAC - w dniu 17 sty od godz 1700 do 1721 obezwładniał bat npla CL 2033, JU 2334, EF 2633, FTP 2632, JWP 1929, HW 1931, HS 2131, EL 2331.
- dnia 18 sty od godz 1345 do 1400 obezwładn- NB w rej 1826 z pomocą ARTY/R;
- poza tym wykonał ognie z planu "FOX".

102 Med RA - dnia 17 sty wstrzelał z PPO moździerze w rej 177241, 167248, 156237.
- obezwładniał bat npla ZUP, ZVP, JEP, JT,

- o godz 2835 wykonał ześrodkowanie w rej 184255.
- dnia 18 sty wykonał ognie z planu "FOX"

II/8 PAPLC - w dniu 18 sty wykonał ognie obserwowane na stanowiska npla w rej 182243, 2339;
- ześrodkowania na moździerze npla w rej 192 252;
- ognie obserwowane na stanowiska npla w rej 228261, 225264, 192238, 209241;
- od godz 1345 do 1600 ognie nękające na bat npla w/g planu ogni "FOX".

Zużycie amunicji:

9 PAC	69	poc;
10 PAC	272	"
11 PAC	209	"
II/8 PAPLC	177	"

Działność art przeciwnika.

Dnia 17 sty w godzinach wieczornych pojedyncze działa npla nękały rejony 2121, 2120, serpentyny dofrontowe 1919, dolinę rz (2021) SINTRIA, LIMISANO 1921.

W ciągu nocy silny ogień nękający na odcinku czołowych baonów. Natężenie jego nieznacznie wzrosło w godz od 0600 do 0730. Nękane były w tym czasie rej C S GIORGIO (2121), LIMISANO i rej 1849.

Czynnych było 20 bat npla z rejonów; GOGIANELLO (1827), PEDIANO (1726), BERGULLO (1927), PALLAZZINO (1628), IMLA, ZELLO CROCE (2231), ISERRA (2026).

18 I 45

Słaba działalność art npla obustronne patrolowanie.

13 BS - 4 kompania patrol z rej 191223 ostrzelał C RIPA (188229). Npl oddał ognia ze spandau'a z rej 183229.
1 kompania patrol tej kompanii miał zadanie odszukania kładki w rej 211226 oraz ostrzelanie CUFFIANO. Patrol kładki nie znalazł, rzucił 3 granaty na m FIUME i ostrzelał tą miejscowość, skąd odezwał się spandau.

15 BS - Patrol z 1 szej komp nie stwierdził npla w rej DERCHIN 187222. Patrol wysłany do CHIESUOLA (179222) został tam ostrzelany ogniem ckm i moździerzy.

LOVATS - Wykonana demonstracja ogniowa wywołała ognie obronne npla na CRIVELLARI (146209), PRADELLA (154214) i na drogę C SASSO (150206). Npl zapalił stogi z sianem dla oświetlenia przedpola.

O godz 1540 dn 18 sty 13 BS wykonał wypad na C PESCHIERA (199225), Wypad był poprzedzony bombardowaniem lotniczym i ześrodkowaniem art ciężkiej, wzięto 6 jeńców własne straty 1 ranny. W czasie wypadu wyszło przeciwudcrzenie npla z ABBAZIA (195231) na kierunek ZACCHIA (195223). Zostało ono odparte.

Zlikwidowana placówka npla (8 ludzi) w C.PESCHIERA pochodziła z 5 komp II/1028 P Gr (715 D P)

Dtwo 5 komp - ABBAZIA (105231), jeden plut w domach 201228, drugi plut od 193229 do 196229, wys plac (8 ludzi z dwoma lkm) była w C.PESCHIERA, stan ckm 199229.

Dtwo 6 komp - 200232 (6 komp ma tylko 4 druż)

1 -sza	druż	202232
2 -ga	"	203234
3 -cia	"	203240
4 -ta	"	203238

wys plac w GUFFIANO.

7 komp - nie istnieje

8 komp - ma 4 ckm'y rozdzielone na 5 i 6 kompanie

Komp sztab - w rej 167337 (ma około 100 ludzi):

plut sap	- około	25 ludzi
" łącz	- "	30 "
obs tabor	- "	45 "

Stany 5 i 6 kompanii - każda około 25 do 30 ludzi.
Uzbrojenie kompanii - 6 lkm plus dwa CKM (przydziel). Mieszkają w domach lub dołach strzeleckich na dwóch ludzi. Umocnień specjalnych nie ma. W dzień czuwają posterunki, w nocy są wszyscy na stanowiskach.

Powiedziano im, że na tym odcinku nie ma Polaków, że są tu oddziału włoskie. Pola minowe założone są między rz SENIO a drogą idącą do ABBAZIA od 201228 do 199229.

Stanowiska 1/1028 P Gr znajdują się w rej RIOLO dei BAGNI.

W/g zeznań ludności cywilnej w ISOLA jest npl w sile około 20 ludzi, we wszystkich domkach w rej m ISOLA znajduje się npl. W Vla MIOLA (152228) dtwo npla (dca major). Straty npla w działaniu na PESCHIERA : dwóch zabitych 6 jeńców.

Działalność własna:

ART DYW - w ciągu dnia ognie na cele z obserwacji, ognie na moździerze i sprawdzanie ogni zaporowych.
- godz 1512 4 PAL wskazał pociskami kolorowymi C PESCI LERA dla bombardowania lotniczego.
- godz 1512 do 1542 2 PAL wykonał zasłonę dymną dla oślepienia PO npla na M GHEBBIO (202243), VECCHIA 193240 i C PRATO (188243).

4 PAL po bombardowaniu lotniczym i ogniu art ciężkiej C PESCHIERA prowadził ognie bezpośredniego wsparcia na korzyść 13 BS.
W czasie przeciwuderzenia npla z ABBAZIA na Via ZACCHIA 4 PAL wykonał ognie wstrzymujące "PAPUGA" (191223).
W dniu 18 sty na całym odcinku 5 Korpusu wykonane zostały ognie w myśl ogólnego planu zwalczania art ("FOX") 1-den dzień w tygodniu.

Zużycie am: HE 670
SM 47

Działalność art npla:

Od godz 0001 dn 18 sty ognie nękające na całym odcinku dywizji.

19 I 45

13 BS - W ciągu nocy 18/19 sty ogień art moźdz i nebelwerf. na czatę Nr 1 (VEZZANO) i Nr 2 (FORNACE).
O godz 0230 dn 19 sty patrol npla w sile 3 ludzi podszedł do placówki własnej w rej 206222, obrzucony granatami wycofał się.

14 BS - Wystawia załogi bezpieczeństwa na stanow. ryglowych:
pluton 4 komp obsadza drużynami CEREDOLA (218204) C SAMBA (224205) i TRAVERSARA (225203)
pluton 2-gi w rej PANAZETTA (212199) dwa ckm w rej 210298, 4 moźdz w rej 224198.

15 BS - Patrol własny natknął się na patrol npla w rej 172222 w sile 1 plus 3, który po ostrzelaniu wycofał się.

LOVATS - Został zluzowany przez Bdę MAIELLA. O godz 0200 dn 19 sty Dca Bdy MAIELLA objął odpowiedzialność za odcinek.

Działalność własna:

ART DYW ognie z obserwacji i na moździerze npla.
ART GR ognie z obserwacji i na moździerze npla.
10 PAC wykonał na żądanie piechoty na C PESCHIERA.

Zużycie amunicji:

10 PAC	3 poc
11 PAC	20 "
102 Med	20 "
II/8 PAPLC	124 "

Działalność art przeciwnika była bardzo ożywiona zwłaszcza we WSCH części odcinka. Czynnych było 41 bat. Wykonały one liczne ognie nękające w godzinach wieczornych i do północy dn 18 sty na stanow. piechoty w rej 1922,2122, LIMISANO, 1921, stoki doliny rz SINTRIA, 2020, 1720, na drogę w rej 1920, CASTELNUOVO, 1919, 1918.

Na te same rejony zostało wykonanych 9 ogni seryjnych i ześrodkowań.

Po północy działalność art nieco osłabła. Wzmogła się bardzo o godz 0330 do 0440 dn 19 sty. W tym czasie zostały wykonane liczneześrodkowania i nawały (po 200 - 300 poc różnego kalibru). Ogniem tym ostrzelane były stanowiska 13 i 15 BS. Później działalność art ograniczyła się do silnego nękania.

20 I 45

Słaba obustronna działalność art. Patrole 13 i 15 BS doszły w ciągu nocy 19/20 sty do nakazanych rejonów, bez wyniku. Spotkały się one z patrolami npla w rej 207228 i 197225.

13 BS - 3 komp zluzowała 1 komp.

15 BS - 2 komp zmieniła ugrupowanie:

Dca komp - La VILLA (161200).

Pluton plus druż. - wzg 209 (164215) z wys plac na noc do GAULDO di SOPRA (161219).

Plut bez druż w rej 161208.

Plut odwod w rej La VILLA (161200) z przygotowaniem stanow w rej M CASAZZA.

Bda MAIELLA - ugrupowanie:

Dtwo Bdy	-	C BOSCO (166185)
1 komp	-	2 plut i 2 ckm w 146209 (dwa plut)
		3 plut 154214 placówka na noc w rej 147217
2 komp	-	1 plut z lkm w rej 144202
		2-gi plut 151199
		3-ci plut 153194
3 komp	-	plutonami w rej 158203, 162197, 165195, 161201.
4 komp	-	dwa plut 158178 jeden plut z dwoma ckm w rej 144191, 145188 trzy ckm na M MAURO.

Działalność własna:

3 PAL zluzował 4 PAL osiągając gotowość o godz 1505, wszedł on pod rozkazy Dcy AD 5 KDP, obejmując bezpośrednie wsparcie ośrodka oporu CUFFIANO.

10 PAC zajął stanowiska w nowym rejonie:

1 bat - 24594 - 18624, 2 bat - 24432 - 18444;

3 bat - 23919 - 18373, 4 bat - 24095 - 18161;

pozostawiając cztery działa pozorujące cały pułk na poprzednich stanowiskach.

9 PAC rozpoznał stanowiska dla III dyonu.

ART DYW wykonała:

W ciągu nocy 19/20 ognie nękające na RIOLO, CUFFIANO oraz grzbiet GHEBBIO - SCASTELLO.

W ciągu dnia 20 sty ognie na stanowiska piechoty i moździ.

Zużycie am : HE 614 poc

SM 7 "

ART GR prowadziła obezwładnianie bat npla oraz ognie z obserwacji na stanowiska przeciwnika i ogień nękający (102 Med RA na drogę 203233).

Zużycie am:

9 PAC	37 poc
10 PAC	- nic
11 PAC	25 poc
102 Med RA	36 "
II/8 PAPLC	47 "

Działalność art przeciwnika:

Słaba, sprowadzała się do nękania rejonów 13 i 15 BS, LIMISANO oraz rejonów 1821, 2021, 2017.

Rej LIMISANO otrzymał dn 19 sty o godz 1800 ześrodkowanie nebelwerferów.

21 I 45

Silny ogień art npla, działalność patroli własnych. Na odcinku Bdy MAIELLA o godz 2230 dn 20 sty wypad npla na m PRADELLA (1544215). Wypad odparty ogniem art i piechoty. Własne straty dwóch zabitych, dwóch ofic i trzech szeregowych rannych.

Działalność własna:

Patrol 13 BS idący w kierunku C PESCHIERA został ostrzelany z rejonów 202225, 199228, V MONGARDI (1923).

Drugi patrol ostrzelany z rej RIPA (1822) ABBAZIA (1923) i z rej 195231. Ogień moździerzy z rej S LUCIA (1824).
Działalność obu patroli wywołała ogień zaporowy art i moźdz na rej ZACCHIA i na ZACH od ZACHIA - padło około 500 poc.

ART DYW. wykonała: W ciągu nocy ognie nękające na rej 188229, 183232, 184235, 187233.
W ciągu dnia 21 sty ognie z obserwacji szczególnie na rej RIOLO (wzmożony kilkakrotny ruch npla), wykonano 5 ześrod. na moźdz.
2 PAL przeprowadził porównanie na celu 20265 - 25046.
Zużycie amun: HE 393
SM 2

ART GR. 9 PAC i 102 Med RA wykonały 5 obezwładnień NB i jedno moźdz
II/8 PAPLC wykonał dwa ognie z obserwacji.
Zużycie amun: 9 PAC 31 poc
102 Med 64 "
II/8 PAPLC 44 "
10 i 11 PAC nie strzelały.

Działalność art npla:
Do północy dn 20 sty nękanie dróg dofrontowych i przedpola piechoty i rej 13 BS.
O godz 2300 ognie zaporowe art i moździerzy npla na Vla ZACCHIA. O godz 0717 dn 21 sty nawała około 20 poc w rej doliny rz SINTRIA, o godz 0900 nękany był PO 2121. O godz 1345 ześrodkowanie dział ciężkich na skrzyżowanie dróg 2017.

22 I 45

Obustronna działalność patroli i art.
O godz 1415 własne dwa czołgi i jedno działo SP ostrzelały Vla MONGARDI (196232), ABBAZIA i ZACH skraj CUFFIANO.
Patrol 13 BS stwierdził kładkę na rz SENIO w rej 2095 - 2270

Działalność własna:
III/9 PAC zajął nowe stanowiska.
7 PAC ma być zluzowany w najbliższych dniach przez 85 PAG (bryt)

ART DYW wykonała:
W ciągu nocy 21/22 9 ogni nękających.
W ciągu dni 22 sty ognie z obserwacji na stanowiska npla szczególnie na rej ABBAZIA - RIOLO, wykonano 4 nawały na moździerze, wystrzelono 300 poc propagandowych.
Zużycie am: HE 497
SM 7
prop 300

ART GR 9 PAC i 102 Med RA wstrzeliwały się na bat npla (4 bat)
II/8 PAPLC wykonał 3 ognie na cele z obserwacji.
Zużycie am: 9 PAC 37 poc
102 Med RA 58 "
II/8 PAPLC 24 "
10 i 11 PAC nie strzelały

Działalność art npla:
Wieczorem dn 21 sty ognie nękające na 13 i 15 BS, PO art (1221) i PO 5 Bdy (2022). W ciągu nocy na ogół spokojnie.
Dnia 22 sty o godz 0500 nawała art na rej 1922.
Od godz 0730 do godz 1600 słaba nękanie dział ciężkich i lekkich doliny rz SINTRIA (2021), 1819, 1920 i LIMISANO.
Czynnych było 3 bat npla z rej PALTAZINA (1628 - 3, BUBANO (2338) - 1, BERGULLO (1927)m- 2, SERRA - 1.

23 I 45

Obustronna działalność patroli. Patrole 13 i 15 BS osiągnęły nakazane rejony bez styczności z npl'em (13 BS rej 192225, 206227, 15 BS rej 164224, 173227, 191223).
Bda MAIELLA - w godz wieczornych patrole osiągnęły w styczności ogniowej C TRINZANO (157219), C IL PRATO (147217) i C BOSCHETTI (144214). Patrol idący wzdłuż

rzeki do rej BUGAMI został ostrzelany z rej RIVOLA, rej BUGAMI wolny od npla.

O godz 2320 dn 22 sty npl oświetla reflektorami M RIOLO i pali ogniska wzdłuż drogi RIOLO - CUFFIANO. W tym czasie na odcinku 5 KDP jest czynnych kilka samolotów npla, zostały zrzucone dwie bomby na rej 231184.

Własne lotnictwo koło południa ostrzelało i bombardowało rej C ZAVAGLIA (181235) oraz ostrzelało RIOLO (3 bomby traf w C ZAVAGLIA). Samoloty zrzucały również ulotki.

Działalność własna:

W ciągu nocy 23/24 sty i 24 sty luzowanie 7 PAG przez 85 PAG. W czasie luzowania 5 PAL obejmie bezpośred. wspar. Bdy MAIELLA.

5 PAL obsadził PO na CRIVELLARI (147210) czynny od rana dn 24 sty .

Dtwo 10 PAC na nowym PD w rej 220171.

11 PAC wysunął działa robocze:

I dyon do rej 24430 - 17670

II " " 24590 - 17600

ART DYW wykonała:

5 PAL - o godz 2340 do 0005 dn 23 styześrodkowania dyonowe dla wsparcia Bdy MAIELLA na cele: 142218, 137218, 1414 - 2160.

W ciągu nocy 22/23 sty wykonano ognie nękające na 7 celi.

W ciągu dnia 23 sty 2 PAL wstrzelał z lotnikiem 3 cele oraz wykonał strzelanie doświadczalne zapalnikiem 222 z plut. top, og na 3 cele.

Wykonano ognie z obserwacji na 5 celi.

Zużycie am: HE 865

SM 7

ART GR. wykonywała ognie: na NB 4, ognie z obserwacji 5,

Zużycie am 9 PAC 26 poc 10 PAC 60 poc

11 PAC 18 " 102 Med RA 126 "

II/8 PAPLC 10 "

Działalność art.npla:

Od godz 1600 do 2300 dn 22 sty ognia nękające na drogi dofrontowe, skrzyżowanie 2017, dolinę rz SENIA 1819, 2021, CASTELNUOVO FORNACE 2022, MAMANTE 1921 oraz na stanowiska piechoty w rej. 2021, 1921, 1922.

Od godz 0800 do 1400 dn 23 sty ognie nękające szczególnie na wzg 290 (1620), w ten rej o godz 1250 nawała dział średnich i lekkich.

Czynnych było 9 bat npla.

24 I 45.

Obustronna działalność art i patroli. Patrol npla, który doszedł do rej 204223 FORNACE i 206224 RIO MANZOLO odparte.

Własne zasadzki bez wyników. Własne patrole bez styczności z nplem.

13 BS - ma zamiar w nocy o godz 0400 dn 24 sty wykonać pozorne natarcie silną prowokacją ogniową na CUFFIANO, PUNTA, ABBAZIA, celem rozpoznania źródeł ognia i stan npla.

Napłynęło szereg wiadomości o npl'u od ludności cywilnej.

Działalność własna:

Od godz 1800 dn 25 sty 85 PAG przechodzi pod rozkazy Dcy AD 5 i przejmuje bezpośred, wspar Bdy MAIELLA.

ART DYW. wykonała: w ciagu nocy ognie nękające na 11 celi (20300 - 23250, 20170 - 24210, 20060 - 22790, 19510 22560, 18850 - 24250, 19940 - 22610, 20700, 23200, 202228, 201230, 190230, 182231, 208232.

W ciągu dnia wykonano ognie z obserwacji na cele 201242, 202250, 201236, 1662 - 2285, 1860 - 2306, 18820 - 22870, 19370 - 23950, 18820 - 22870.

Zużycie am: HE 560

SM 9

GR ART 9 PAC nie strzelał, 10 PAC - wykonał 5 ogni z obserwacji i obezwładniał 4 bat npla.

11 PAC nękanie komunikacji (3 cele od godz 2010 do 0600) obezwładniał 4 NB.

102 Med RA w nocy nękanie w ciągu dnia obezwładnianie bat npla razem z 10 PAC'em i jeden ogień z obserwacji II/8 PAPLC jeden ogień z obserwacji.
Zużycie am: 10 PAC 90 poc; 11 PAC 104 poc
102 Med RA118 " II/8 PAPLC 10 "

Działalność art npla:
Czynnych było 5 bat. w następujących rej:
IMOLA - 3, GOGIANELLO - 1, FABBRICA (1126) - 1.
Wykonywały one ognie nękające i małeześrodkowania na stan piechoty drogi rej CASTELNUOVO, Vla S GIORGIO.
Od godz 1040 do 1220 dwaześrodkow na stanowiska piechoty (16 - 20 poc) od godz 1400 do 1600 5 ześrodkowań.

25 I 45

B słaba obustronna działalność art. Obustronna działalność patroli.
13 BS - Pozorne natarcia sprowokowało otwarcie tylko ognia broni masz.
15 BS - Patrole bez styczności z npl'em
Bda MAIELLA - patrole wysłane do C. BOSCHETTI (144214) i C il PRATO (147270) nie stwierdziły npla.
W dniu 24 sty zostały wydane wytyczne w wypadku odejścia npla (Dtwo 5 KDP L dz 19/1/op/Tj/45).
Zadaniem 5 Bdy będzie uchwycenie kompleksu M SCASTELLO dla zabezpieczenia odbudowy komunikacji na rz SENIO.
Dalszy pościg na rozkaz po osiach:
RIOLO dei BAGNI - C RAGGIO (180250) - rozwidl 193274 - IMOLA;
lub po osi: CUFFIANO - CASTEL BOLOGNESE - IMOLA.
Bda MAIELLA pościg na rozkaz po osi:
ISOLA - wzg 280 (149244) - wzg 241 (155272) - IMOLA;
lub po osi: RIOLO dei BAGNI - C.RAGGIO - rozwid 193274 - IMOLA.
Zamiar 13 BS - zasadzka w rej 1995, 2270, patrol do rej 191224 celem osłony prac saperskich.
Zamiar 15 BS - patrole do rej SENIO, SALVARETTA (173224) i do rej 187225.
O godz 0001 dwa patrole npla zaatakowały naszą placówkę w Vla ZACCHIA (195223). Doszło do walki wręcz. Po wykonaniu ogni obronnych przez art i moźdz jeden patrol wycofał się, drugi zaległ w terenie.
Inny patrol npla zauważono w C FORNACE.

Działalność własna:
85 PAG bez dyonu przejął od godz 1200 bezpośred. wsparc Bdy MAIELLA.
ART DYW wykonała:
w ciągu nocy 24/25 sty ognie nękające na 8 celi i dwaześrodkowania na 201242, 192238, w ramach "demonstracji ogniowej" 13 BS.
O godz 0110 3 PAL wykonał ognie zaporowe "PRYPEĆ". (osłona) plac ZECCHIA)
W ciągu dnia 25 sty wykonano ognie z obserwacji na 8 celi.
Zużycie am: HE 445
GR ART wykonała ognie:
9 PAC - wstrzelał jedną bat npla.
10 PAC - jednoześrodkowanie, jeden ogień nękaj.na komun. 5 ogni z obserw.
11 PAC - ognie nękające na komunikacje npla (11 celi) obezwładnianie jednej bat npla i dwóch celi, ognie z obserwac na 3 cele.
Dwukrotne maskowanie strzelania 9 PAC.
102 Med RA - ognie nękaj.na 7 celi, jednoześrod.na moźdz npla, dwa wstrzeliw. przy pomocy PPO.
II/8 PAPLC - ognie nękające na 5 celi, obezwład.moźdz npla 2 cele wstrzeliw.z obserw.2 cele.

Działalność art npla.
Na ogół słaba nękanie. Silniejsza działalność o godz 2000 do 2015 dn 24 sty kiedy 3 bat z kierunku IMOLA wykonałyześrodkowanie na 13 BS oddając w sumie około 100 poc. Dwaześrodkowania były o godz 2100 do 2130 na rej PO (2121) i drogi 2120.
Noc dn 24/25 sty spokojna, za wyjątkiem ogni nękających o godz 0500 na rej 1922.
Do końca dnia działalność npla bardzo słaba.
Czynnych było 4 bat z rej BERGULLO - 2 PALLAZINA - 1 GOGIANELLO - 1.

26 I 45.
Działalność własnej art i obustronna dział. patroli.
W ciągu nocy (za wyj. godz 2000 dn 25 sty) ognia art nie było na całym odcinku dywizji. Zasadzki nie dały wyników.

Działalność własna:
ART DYW wykonała:
W ciągu nocy 25/26 sty ognie nękające (200 poc) na 4 cele, w ciągu dnia 4 ześrodkowania na możdz 6 na stanow. piech oraz wstrzelała 5 celi.
Zużycie am: HE 469
SM 5

GR ART wykonała ognie:
10 PAC dwa ognie nękające na pkty oporu npla.
11 PAC ognie nękające na komunikacje npla (8 celi) jedno obezwład możdz.
102 Med RA ognie nękaj. na kom.
II/8 PAPLC obezwładnianie możdz (5 celi).
Zużycie am:

10 PAC	37 poc	
11 PAC	211	"
102 Med RA	80	"
II/8 PAPLC	98	"

Działalność art npla:
B słaba strzelały tylko 2 bat, wykonując nękanie.

27 I 45
Do północy słaby ogień art, W ciągu nocy działalność włas. art i patroli, patroli npla nie było. Zasadzki nie dały wyniku, były ostrzeliwane zza rzeki.

Działalność własna:
Rozmieszczenie 85 PAG:
PD Pułku CASSANO (171186)
337 Dyon 179179
461 " 155185

ART DYW wykonała:
W ciągu nocy 26/27 ognie nękające (200 poc) na rej CUFFIANO, RIOLO i RIVOLA.
W ciągu dnia wstrzelano 8 celi, wykonano ognie z obserw. 12 celów oraz wystrzelono 200 poc propaga.
Zużycie am:
HE 499
SM 15
prop 200

GR ART
9 PAC - jedno strzel z PPO na bat npla, jedno z obserw na PO npla.
10 PAC - ognie nękaj. na kom 3 cele, wstrzeliw. z obserw 2 cele i nękanie 1 celu.
11 PAC - ognie nękające na ugrupowanie npla i na kom. 5 celi., maskowanie strzelania 9 PAC trzykrotnie obezwład. i ognie z obserwac. trzykrotnie, zwalczanc.
102 Med RA - wstrzeliwania NB.
II/8 PAPLC - nękanie PO i stanowisk npla 6 celi, obezwład. 6 celi, zwalcz. możdz 2 cele.

Działalność art npla:

Była czynna do północy, do godz 0800 był spokój, od godz 0800 dn 27 sty odezwała się ponownie. Wykonała ona nękanie stanowisk 15 BS oraz drogi w krat 2219 i 2119.

O godz 0920 nękany był rej 2218. Od godz 1012 do 1045 upadło ponownie kilka pocisków na stanowiska 15 BS w rej 1621 i 1620. Rejony te były nękane następnie w odstępach czasu od pół do jednej godziny przez działa lekkie i ciężkie z kierunku BERGULLO (1 bat) i ZELLO CROCE (1 bat), razem strzelało dwie bat npla.

28 I 45
------- Słaba obustronna działalność art i moźdz. Obustronna działalność patroli.

13 BS - 1 komp po zluzowaniu jej przez 3 komp 14 BS przeszła w rej VIGNALI (188198) pod rozkazy Dcy 15 BS.

14 BS - 3 komp przeszła pod rozkazy Dcy 13 BS luzując 1 komp 13 BS na jej dotychczasowych stanowiskach.

Bda MAIELLA - patrolowanie bez styczności z npl'em.

W ciągu nocy z 28/29 sty 13 BS zostanie zluzowany przez 14 BS i przejdzie bez jednej kompanii do m. BRISIGHELLA.

14 BS - 4 komp zluzuje 3 komp 13 BS.
2 komp plus plut z 1 komp zluzuje 4/13 BS.
1 komp bez plut plus plut rozpozn. zluzuje 2/13 BS.

MAIELLA w ciągu dnia 28 sty obsadziła:
4 komp rej C.di VINCESO (148214), C. IL PRATO (148217) i C.S.MARTINO (148210).
2 komp zluzowała elementy 4 komp na wzg 383 (144197).

Działalność własna:

ART DYW wykonała ognie nękające na rej CUFFIANO, ABBAZIA, RIVOLA, RIOLO. W ciągu dnia wykonaneześrodkowania na 19 celi.

Zużycie am	HE	410
	SM	13

GR ART wykonała ognie
9 PAC - wstrzeliwanie z obserw na 2 cele.
10 PAC - ognie nękające na komun. W/G planu.
11 PAC - ognie nękające na komun. npla wstrzeliwanie i i ogień skut. na 2 cele, maskowanie strzel 9 PAC dwukrotnie.
102 Med RA - ognie nękające na komun.
II/8 PAPLC - ognie nękające na komun. i na 3 cele, ognie z obserw na 6 celi.

Działalność art npla:

Czynne były 2 bat npla z rej CASTEL S. PIETRO (0537) i GOGIANELLO 1827, czynne było działo 170 m/m, oddając 4 poc. Nękane były rej FORNACE, LIMISANO, V. S. GIORGIO, oraz rej Bdy MAIELLA.

W ciągu nocy nie było ognia na własnym odcinku, dopiero o godz 0520 był ponownie nękany rej Bdy MAIELLA (1420).

Następne nękanie rozpoczęło się o godz 1040 i trwało z przerwami do godz 1500. Nasilenie było większe niż dnia poprzedniego. Ostrzelane były: dolina rz SINTRIA, rej 2021, MAMANTE, COLLINA 1821, RINALDO (2019), RIOLO (1823), odc Bdy MAIELLA 1521.

29 I 45
------- Obustronne patrolowanie, silny ogień moźdz npla na Bdę MAIELLA, na odcinku której czynne są patrole npla.

13 BS - po zluzowaniu przeszedł bez 1 komp do m BRISIGHELLA jako odwód Dcy 5 Bryg,
14 BS - objął odpowiedzialność za odcinek od 28 sty godz 2230.
15 BS - patrolowanie i zasadzka bez wyniku.
MAIELLA - trzykrotne walki i wypady patroli własnych i npla.

Działalność własna:

W dniu 30 sty na obecne lotnisko "C/654 Sq(267198) przychodzi polski B/663 dyon PPO, który będzie współpracował z art Korp.

ART DYW wykonała ognie: na 14 celi, wstrzelała 5 celi, wykonała 4 ześrodkowania na moźdz npla. W ciągu nocy wykonała ognie nękające (220 poc) na rej RIOLO, CUFFIANO, RIVOLA.

Zużycie am: ART DYW HE 563
SM 7
85 PAG HE 643

GR ART 9 PAC - 3 ognie z PPO na NB, 2 ognie z obserw
11 PAC - 4 ognie na NB przy pomocy Arty/R,4 wstrzeliwane w tym 2 na komun.
102 Med RA - zwalcz.art 7 celi w tym 2 przy pomocy Arty/R
II/8 PAPLC - ognie z obserwacji na 2 cele.
Zużycie am:
9 PAC - 85 poc (7,2")
10 PAC - nic
11 PAC - 143 "
102 Med - 143 "
II/8 PAPLC - 57 "

Działalność art npla:
Czynnych było 3 bat z rej IMOLA, GOGGIANELLO i PALAZZINA.
O godz 1740 do 1747 dn 28 sty czynne było działo ciężkie z kierunku IMOLA. W ciągu nocy 28/29 nie było ogni art npla.
O godz 0650 oddano 50 do 60 poc nebelwerf lub rakietowych z kierunku CASTEL BOLOGNESE na rejon nieznany. W ciągu dnia słabe nękanie.

30 I 45
------- Działalność własnej art i patroli. Słaba działalność art i moździerzy npla. Wypad npla na placówkę w GUALDA di SOPRA (161219) w sile około 30 ludzi. Po walce wypad odparto zadając npl'owi straty. Strat własnych nie było. 1 z zabitych npla pochodzi z 2 Komp.1 P. BERSAGLIEROW (włoska dywizja SS Werony).
MAIELLA - odparto patrol npla w rej 143214, własna patrole wykonały zadanie nie napotykając npla.

Działalność własna:
Na lotnisko przybył polski dyon B/663 PPO.
11 PAC przesunął zasadnicze PO na odcinek MAIELLA w rej 1473 - 1994.

ART DYW wykonała: ognie nękające na rej CUFFIANO, RIOLO, RIVOLA, (220 poc), ognie na korzyść placówki w GUALDA di SOPRA (6 PAL) 105 poc. W ciągu dnia 30 sty wykonałaześrodkowania na 14 cel.
Zużycie am: ART DYW HE 485 poc
SM 4 "
85 PAG HE 613

GR ART 9 PAC - obezwład.4 NB (2 przy pomocy Arty/R)
11 PAC - obezwładnianie 3 NB przy pomocy PPO nękanie moździ i br maszyn 2 cele
102 Med - W ciągu nocy nękanie komun.npla we dnie nękanie przy pomocy Arty/R i 3 bat przy pomocy PPO, jeden ogień z obserw.
II/8 PAPLC - ognie z obserwacji na piechotę i środki ogniowe 4 cele.
Zużycie am.
9 PAC 37 poc
11 PAC 33 "
102 Med 160 "
II/8 PAPLC 56 "

Działalność art npla:
B słaba. Do wieczora dn 29 sty nękanie pojedynczymi poc. Między godz 2200 a 2225 upadło około 20 poc średnich w rej serpentyn i mostku w krat 1919.
W nocy spokój. Czynna dopiero o godz 1150 dn 30 sty art przeciwlot ciężka z rej IMOLA.
Od 1520 do 1537 czynna bat lekka strzelająca na rej 2422.

31 I 45
------- Obustronna działalność patroli, działalność włas art.
Patrole 14 i 15 BS wykonały swe zadania bez styczności z npl'em.
Na odcinku MAIELLA walki patroli.

Działalność własna:

ART DYW - wykonała: w ciągu nocy ognie nękające (220 poc)na rej CUFFIANO, RIOLO, RIVOLLA, oraz na drogę z ISOLA na PNC W ciągu dnia wykonano ześrodkowania na 16 celi i 1 ześrod. na moźdz npla.

Zużycie am:	przez Art Dyw	HE	486
		SM	2
	85 PAG	HE	554

GR ART - strzelały wszystkie pułki wykonując: nękanie na komun. PO i dtwa npla w/g programu nękania, zwalczania art na 6 bat, ognie z obserw. na stanowiska piechoty i moździerzy.

Zużycie am:	9 PAC	-	108 poc (7,2")
	10 PAC	-	20 "
	11 PAC	-	76 "
	102 Med RA	-	148 "
	II/8 PAPLC	-	143 "

Działalność art npla:

Słaba. Czynne bat z rej GOGGIANELLO, FABBRICA, IMOLA. O godz 2304 rej 1821 BARBANFUSA ostrzelany został kilkoma seriami z nebel. z rej RIOLO. Nękania tego rej przez pojedyncze działo trwało od godz 0030 do 0300. O godz 0330 ześrodkowanie 16 poc na Vla S. GIORGIO oraz 4 poc padły na rej ZACCHIA.

PIDEIRA ostrzelana była o godz 0545 3 poc średnimi. O godz 1140 czynna była nowowykryta bat średnia 3 działowa z rej 1932. O godz 1448 nękany był rej 1721 10 poc lekkich

1 II 45

Działalność art własnej. Obustronna działalność patroli. W ciągu nocy ognia art npla nie było, od rana słabe nękanie. W ciągu nocy czynne tylko moźdz npla.

5 WBP - patrole nawiązały styczność z nplem.

MAIELLA - godz 1915 dn 31 sty wyszło natarcie npla w dwóch grupach w sile około 40 ludzi, w chwili opuszczania rej C S MARTINO (148220) przez nasz pluton. Npl w toku walki zajął C S. MARTINO. Wywołano ognie zaporowe, w których załamało się dalsze natarcie npla. Npl poniósł straty. W tym czasie art. ciężka npla ostrzelała rej CRIVELLARI (146210)-padło kilka pocisków.

Działalność własna: Dnia 2 II o godz 1300 kończy zadania ogniowe 102 Med RA i przechodzi pod rozkazy 7 AGRA.

10 PAC obsadzi PO w dotychczasowym rej 102 Med RA (wzg 225 - 212211). Zadania ogniowe 102 Med przewidziane w planach ogni obejmie 10 PAC.

ART DYW.-wykonała w ciągu nocy 31 sty 1 lut ognie nękające szczególnie na PNC rz SENIO przed odcinkiem Bdy MAIELLA. O godz 1915 31 sty na żądanie Bdy MAIELLA 6 PAL wykonał dwukrotnie ogień zaporowy "PILICA", a 5 PAL jeden raz "NIDA". Ognie te wywołane zostały celem załamania wypadu npla na C S MARTINO.

Od własnego ognia zapalony został dom w C PIANO (153224) oraz skład amunicyjny w rej 200 m PNCWSCH RIVOLA.

Po wykonaniu ogni zaporowych 6 PAL wykonał nękanie przez pół godziny na rej 400 yd PNC od ognia zap "PILICA". W ciągu dnia wykonano ognie na cele 15.

GR ART - strzelały wszystkie pułki wykonując ognie nękające na 16 rejonów.

Zużycie am.	9 PAC	8 poc;	10 PAC	30 poc
	11 PAC	92 "	II/8 PAPLC	32 "

Działalność art npla.

Czynne 3 bat z rej BERGULLO, GOGGIANELLO i TOSCANELLA. Nękały one w godzinach popołudniowych dn 31 sty rej ZACCHIA, COLLINA, LIMISANO, MONGURDINA, V S GIORGIO.

W nocy jedynie o godz 0200 12 poc rakiet i o godz 0410 20 poc ciężkich na te same rejony.

W ciągu dnia 1 lut wznowiono nękanie na te same rej.

2 II 45

Słaba obustronna działalność art obustronna działalność patroli 14 i 15 BS patrole i zasadzki bez wyniku. Patrole MAIELLA również bez styczności.

Jedynie w rej PASSERINA (205228) walka patroli, w której Niemcy zostawili 2 zabitych.

Działalność własna:

Pluton dosw HB 95 m/m z 5 Ppanc zajął stanowisko ogniowe w rej 185193.

ART DYW - wykonała ognie na 12 celi.

Zużycie am:

Art Dyw	HE	381 poc
85 PAG	HE	464 "

GR ART - obezwładniała 2 NB i 4 stan moźdz.

Zużycie am:

10 PAC 8 poc - 11 PAC 14 poc
II/8 PAPLC 64 "

Działalność art npla: nieco wzrosła, czynnych było 4 bat z rej BERGULLO, GOGGIANELLO i PALAZZINA (2 bat). Były nękane pojedynczymi działami rej LIMISANO, FORNACE, 1621, 1521, 1422, 1821.

Między godz 2150 a 2300/2 dnia lut czynna była śred. bat z rej 1828, oddała ona 10 poc na rej 1821 i 15 poc na rej CRIVELLARI. Od godz 0310 do 0350 czynna była ta sama bat nękając rej FORNACE o godz 0730 2 działa lekkie ostrzelały salwami rej 2322 oddając 15 poc. O godz 1355 3 serie bateryjne na rej 1922.

3 II 45

Słaba obustronna działalność art i patroli. Wzmożona działalność moździerzy npla.

Działalność własna:

Jedno działo z 4 bat 10 PAC zajęło stanowisko ogniowe po 102 Med RA w rej 20326 - 15705.

Art Dyw wykonała w ciągu nocy ognie nękające na stanow. i komun. npla. W ciągu dnia ześrodkowania na 12 celi i na 12 moźdz.

Zużycie am:

Art Dyw	HE	453 poc
85 PAG	HE	346 "
	SM	13 "

GR ART. obezwładniała baterie i moździerze npla, pkty oporu, wykonała nękanie na komunikacje npla.

Działalność art npla:

Słabe nękanie na rej FORNACE, 197218, 198223, 163214.

Poza tym padło około 90 poc na rej CRIVELLARI, TRINZANO (157220), C SASSA (150206) S VINCENZO (147212) C PRATO (148217) i S MARTINO (148220).

Dn 3 lut wyszedł Rozkaz Szczególny Nr 6 (Do luzowania) Dtwo Artt 5 KDP L dz 9/5/Tj/45.

5 KDP schodzi z obecnego odcinka i przechodzi na odpoczynek. 3 DSK obejmie lewą część odcinka 10 Hind Dyw i część odcinka 5 KDP. Resztę odcinka 5 KDP przejmie formacja włoska "GRUPPO FRIULI".

Bda MAIELLA przejdzie pod rozkazy 3 DSK.

Luzowanie piechoty przewidziane było w nocy 7/8 i 8/9 lut.

Rozgraniczenie: między 3 DSK a GR FRIULI.

192262 - wzdłuż R PASINA - włącz wzg 241 i C GHEBBIO (202243) - 212234 - włącz SINTRIOLA (212222) - wzdłuż rz SINTRIA - do 190201 - 207193 - wzd drogi do rozw 234178. Wszystko włącznie lub wyłącznie dla 3 DSK.

między 2 NZ DYW a 3 DSK.

Wyłącz linia drogi od rozwid 300240 do rozwid 280251 - wł droga do 267258 - zakręt rz 264267 - wył droga do rozw 264270 - wył rozwid 255274 - skrzyż dróg 246281. Wszystko włącz lub wył dla NZ Dyw.

Przesunięcia artylerii:

5 PAL (bez dywonu) przejdzie na stanow. 68 Fd Rgt RA przejmując jego zadanie.

6 PAL pozostaje na swych stanow. jako art ogóln. działania.
4 PAL zluzuje 3 PAL i otrzyma zadanie od Dcy AD 3.
1 PAL wejdzie na stanow 97 Fd Rgt RA.
2 PAL przejmie zadanie 154 Fd Rgt RA ze swoich obecnych stanowisk.
3 PAL przejdzie na stanowiska 154 Fd Rgt RA.

Rozmieszczenie pułków angielskich:

68 Fd Rgt RA	Dtwo pułku	269191	
	dyony	260186, 263190, 253181	
97 " " "	Dtwo pułku	280222,	
	dyon	279223	PO 234241
	"	293233	" 242251
	"	265212	" 249253
154 " " "	Dtwo pułku	249191	PO 234241
	dyon	245191	" 229230
	"	250195	" 226221
	"	264207	" 249229
HQ RA 10 IND DYW		269208	

4 II 45 Patrole własne na odcinku 5 Bdy i Bdy MAIELLA w ciągu nocy 3/4 lut nie nawiązały styczności z nplem.
Wzmożona działalność moźdz npla.

Działalność własna:

ART DYW - wykonała ognie:
w ciągu nocy nękanie na rej RIOLO i CUFFIANO.
We dnie zespodkowania na 17 celi, wystrzelano 156 poc prop.

Zużycie am:	ART DYW	HE	480
		prop	156
	85 PAG	HE	347
		SM	5

GR ART - wykonała ognie z obserw na pkty oporu npla, moźdz działa ppanc (na 13 celi).

Zużycie am.:	10 PAC	40 poc
	11 PAC	18 "
	II/8 PAPLC	60 "

Działalność art npla:
Czynnych było 4 bat: z rej GOGIANELLO - 2, PALAZZINA - I.
Nękały one do godz 2300 dn 3 lut dolinę rz SINTRIA, rej 196218, VEZZANO, 2123, 2121, 2021.
W nocy nie były one czynne, działalność swą wznowiły od godz 081 nękając dolinę SENIO, COLINA (1821) a głównie ZACH część odcinka obrony w rej PRADELLA, CRIVELLARI (1421), MONGURDINA (1621), przedpole 1522 oraz drogi 1919 i 1818.

5 II 45 Słaba obustronna działalność art. Działalność własnych patroli, zasadzki bez wyniku.
MAIELLA - własny wypad na C S MARTINO został odparty ogniem piechoty npla z tego rejonu.
W ciągu nocy nie stwierdzono działalności patroli npla.
W dniu 5 II o godz 1430 wyszedł ROZKAZ DO LUZOWANIA (Dtwo 5 KDP L dz 32/3/Op/TJ).
W nocy 7/8 zluzowana zostanie Bda MAIELLA przez 1/88 Pułk;
15 BS zostanie zluzowany przez 3/87.
2 kompanie prawoskrzydłowe 14 BS zluzowane zostaną przez 1/87 Pułk w nocy z 8/9 lut.
W ciągu dnia 9 lut o godz 1000 Dca 5 Bdy przekaże dowodzenie odcinkiem BRISIGHELLA Dcy 87 Wł Pułk.
O godz 1200 tego dnia przekazane zostanie dowodzenie Dcy GR FRIULI.

Działalność własna:
ART DYW - wykonała w ciągu nocy ognie nękające (160 poc) na rej CUFFIANO, RIOLO.
W ciągu dnia ognie na 15 celi oraz wstrzelała 3 cele

Zużycie am: HE 318
prop 80
85 PAG HE 731
SM 17

GR ART - nękanie komun.w/g programu Korpusu i zwalczanie 1 NB.
Zużycie am: 9 PAC 40
10 PAC 100
11 PAC 160

Działalność art npla:

Ogólnie słaba, czynnych 4 bat. Większe ożywienie przed wieczorem dnia 4 lut,gdy wykonano kilkaześrodkowań oraz ognie nękające na stanow.piechoty. PO art i drogi w dolinie rz SINTRIA.

W ciągu nocy nie było ognia artylerii.

Od godz 0628 do 0640 nebelwerfery i działa średnie ostrzelały stnow piechoty w rej Vla S GIORGIO, LIMISANO i 1721.

Od godz 0940 do 0945 pojed.działa .śred.nękały pozyc. piechoty na całej szerokości odcinka.

O godz 1040 i 1203 padło kilka lekkich pocisków w rej. 1420 i 2122.

Od godz 1205 do 1600 nie było ognia art.

6 II 45

W dniu 5 lut w godzinach popołudniowych z powodu silnej mgły nastąpiło, ograniczenie działalności własnej art.

W nocy 5/6 lut wypad własny 15 BS na IDROTERATICO, ostrzelany ogniem spandau i garłacza bez wyniku. 3 własnych żołnierzy rannych od wybuchu miny w rej 181224.

Działalność własna:

5 PAL bez dyonu przeszedł na nowe stanow. w rej SARNA i wszedł pod rozkazy Dcy AD 10 Hind Dyw.

Rozmieszczenie:

PD Pułku	269191
PD I dyonu	260186
PD III "	263190
PO	227219
Czoł Napr	269191
1 bat	263187
2 "	261186
5 "	264189
1-szy plut 5 bat stan wys	291202
2-gi plut	290200
6 bat	273174

ART DYW

Wykonała w ciągu nocy z dnia 5/6 lut ognie nękające (160 poc) na rej RIOLO 6 PAL łącznie z 9 i 10 PAC wykonał ognie dla wsparcia wypadu 15 BS na IDROTERAPICO. W ciągu dnia wykonanoześrodkowania na 9 celi (stan piechoty) oraz 8 ogni na moździerze.

Zużycie amunicji : 724 HE i 1 SM przez Art Dyw
180 HE przez 85 PAG.

GR ART

Od godz 0400 do 0417 9 i 10 PAC wykonały ognie według planu ogni "WYDRA" celem wsparcia i osłony wypadu 15 BS.

11 PAC w ciągu dnia 6 lut wykonał dwa ognie na punkt oporu i na zaobserwowane ruchy przeciwnika.

II/8 PAPLC wykonał obezwładnianie i nękanie moździerzy w rej 188254.

Zużycie amunicji: 9 PAC 8 poc
10 PAC 20 "
11 PAC 25 "
II/8 PAPLC 14"

Działalność art npla.

Czynnych było 10 bat z następujących rej FABBRICA (1226) = 2; BERGULLO (1927) = 2; DOZZA (1132) = 1; PEDIANO (1726) = 2; GOGGIANELLO (1827) = 1; LINARO (1329) = 1; S PROSPERO (2333) = 1.

Wykonywały one do północy słabe ognie nękające i sporadyczne ześrodkowania, działalność ta trwała do godz 0325. Następnie do godz 1008 nie było żadnej działalności ogniowej art przeciwnika. Po tej godz ponownie wykonywane były słabe ognie nękające na stan. piech drogę w dolinie rzeki SINTRIA oraz stan ogniowe 5 PAL'u w rej 1819.

7 II 45

Słaba obustronna działalność art i moźdz. Obustronne patrolowanie. Wzmożona działalność broni maszynowej npla. Na odcinku 15 Bnu wzięto jeńca z 12 kompanii 3 Bnu 361. P Grn Panc (90 Dyw Gren panc).

Na odcinku MAIELLA nastąpiło spotkanie patroli w rej 134208. Nieprzyjaciel ostrzelany wycofał się.

Działalność własna.

Na stan opuszczone przez 5 WIL PAL w rej CASTELINA weszły w dniu 7 lut III i IV Dyon 35 Pułku Art (Włoskiej). Pułk ten obsadził PO w rejonach: 197219, 189213, 180213, 147210, 164189.

2 KARP PAL obsadził PO na wzgórzu 156 (2350 - 2410).

ART DYW

Wykonała: w ciągu nocy ognie nękające przed całym odcinkiem dywizji (160 poc). W ciągu dnia ześrodkowania w ilości 20 na stan nieprzyjaciela oraz dwa na jego moździerze.

35 pułk Art włoskiej sprawdził ogień zaporowy "WERESZYCA".

Zużycie amunicji: Art Dyw - 501 HE
85 PAG - 285 HE i 9 SM.

GR ART

10 PAC wykonał trzy wstrzeliwania na punkty oporu oraz dwa ognie na stan npla.

11 PAC wstrzeliwanie 1 celi dla 6 AGRA

II/8 PAPLC obezwładnianie i nękanie moźdz w rej 156258.

Zużycie amunicji: 10 PAC - 45 poc
11 PAC - 22 "
II/8 PAPLC - 16 "

Działalność art npla.

Czynnych było 7 bat z rej S PROSPERO (2333) - 1; IMOLA - 1; FABBRICA (1126) - 1; PALAZZINA (1628) - 1; GOGGIANELLO (1827) - 2; VIDIUNO (1925) =

Wykonywały one słabe ognie nękające i krótkie ześrodkowania na stan piechoty w rej CRIVELLARI (1420); V S GIORGIO i LIMISANO.

O godz 1930 dnia 6 lut ciężkie działa wykonały ześrodkowanie a następnie nękanie stanowisk ogniowych III/9 PAC'u, jednocześnie był nękany PO Art na C S GIORGIO (2121).

8 II 45

Ożywiona działalność art i moźdz npla. Wypad silnego patrolu npla na C il PRATO (147217) i C VINCENZO 147214.

Luzowanie oddziałów.

15 BS został zluzowany w ciągu nocy z 7/8 lut przez 3 Bn 87 Włoskiego Pułku. W ciągu nocy z 8/9 lut zostaną zluzowane dwie lewo skrzydłowe kompanie 14 BS przez 1 Bn 87 Pułku Włoskiego. Dwie prawo skrzydłowe kompanie 14 BS zostaną zluzowane w nocy z 9/10 lut przez Bn 3 DSK. Patrole 14 BS nie miały styczności z nplem.

Na odcinku brygady MAIELLA w nocy z 7/8 lut npl wykonał wypad silnego patrolu na C il PRATO (147217) i TRINZANO (157219). Po walce i po położeniu ogni przez art własna wypad odparto.

Brygada MAIELLA została zluzowana przez 1/88 p włoskiego.

Działalność własna

2 KARP PAL wyszedł spod rozkazów Dcy AD 5 KDP, wchodząc pod rozkazy Dcy AD 3 DSK i przejmując zadania 154 Fd Rgt R A Obsadził on P D: 226 219 przy Dcy 4 BS oraz 243 244 przy Dcy 6 BS.

II/5 WIL PAL'u o godz 0900 dnia 9 lut schodzi ze stan ogniowych i dołącza do swego pułku w rej SARNA.

Plut hb 95 m/m z 5 Ppanc zeszedł ze stan ogniowych, a w dniu 9 lut jego sprzęt zostanie przekazany AD 3 DSK.

Dnia 9 lut o godz 0900 Dca 5 KDP odda dowodzenie odcinkiem obrony, w związku z tym Dca Art Gr FRIULI przejmie odpowiedzialność za wsparcie art.

Art Dyw wykonała :

W ciągu nocy dwukrotnie ognie zaporowe "PILICA" i "NIDA" na żądanie br MAIELLA. Ognie nękające na rejony RIOLO - CUFFIANO - RIVOLA.

W ciągu dnia 16 ogni na stan piech.

Zużycie amunicji: Art Dyw 1792 HE i 36 SM
85 PAG 353 HE i 10 SM

GR ART

9 PAC zwalczanie art (3 cele przy pomocy Arty/R i 1 cel z P P.

10 PAC wsztrzeliwanie trzech punktów oporu oraz dwie nawały na stan npla.

11 PAC 3 nawały na trzy cele, wstrzeliwanie bat npla (2 przy pomocy Art/R i 2 przy pomocy P P O, sprawdzanie dwóch celi.

II/8 PAPLC zwalczanie moździ npla w 7 rejonach, ognie z obserwacji na dwa cele (środki ogniowe):

Zużycie amunicji	9 PAC	61 poc
	10 PAC	38 "
	11 PAC	80 "
	II/8 PAPLC	131 "

Działalność art npla.

Czynnych było 12 bat z rej FABBRICA (1226) - 5; PEDIANO (1726) BALAZZINO (1628) - 1; BERGULLO (1927) - 1; GOGGIANELLO (1827) - 1; LINARO (1329) - 2 wykonały one słabe ognie nękające na czołowe stan piechoty głównie w rejonie V S GIORGIO (2021), LIMISANO (1921), i CRIVELLARI (1420) oraz na drogę w dolinie SINTRIA i P. O. art w rej (2219 i 2121).

9 II 45

Słaba obustronna działalność art i patroli. Zakończenie luzowania. O godz 0800 Dca 5 WBP przekazał odpowiedzialność za odcinek Dcy 87 pułku piechoty włoskiej.

O godz 0900 Dca 5 KDP przekazał odpowiedzialność za odcinek Dcy Gr FRIULI.

3 DSK objęła odcinek 10 Hin Dyw i broni go w granicach:

między Gr FRIULI a 3 DSK:

wszystko włącznie lub wyłącznie dla 3 DSK:
192 262 - wzdłuż R RASINA - łącz wzg 241 CHEBBIO 202 243 - 212 234 - włącz SINTRIOLA 212 222 - wzdłuż rzeki SINTRIA - do 198 201 - 207 193 - wzdłuż drogi do rozwidl. 234 178.

między 3 DSK a 2 NZ Dyw:

włącznie lub wyłącznie dla 2 NZ Dyw:
wył linia drogi od rozwidl 300 240 do rozwidl. 280251 - włącz droga do 267 258 - zakręt rzeki 264 267 - wyłącz droga do rozwidl. 264 270 - wyłącz rozwidl. 255 274 - skrzyż dróg 246 281 - R. FANTINA 237 289.

Na odcinku Gr FRIULI o godz 2230 działalność patroli npla w rej. C il PRATO oraz V ZACCHIA (192 224).

Działalność własna.

Dnia 9 lut o godz 0900 Dca AD 5 KDP zdał odpowiedzialność za wsparcie art odcinka obrony BRISIGHELLA Dcy Art Gr FRIULI. W tym samym czasie:

85 Pułk Art Górskiej wszedł pod bezpośrednie rozkazy Dcy Art 5 Korpusu, pozostając na swoich dotychczasowych stanowiskach jako bezpośrednie wsparcie lewo skrzydłowego baonu Gr FRIULI.

B/663 P P O wszedł pod rozkazy Dcy AD 3 DSK.

II/7 PAPpanc przeszedł na odcinek obrony 3 DSK pod rozkazy Dcy 3 DSK.

3 KARP PAL wyszedł spod rozkazów Dcy AD 5 KDP i wszedł pod rozkazy Dcy AD 3 DSK, pozostając na dotychczasowych stanowiskach do czasu zluzowania go przez 4 KRES PAL.

Rozmieszczenie oddziałów art 5 KDP.

4 KRES PAL na odpoczynku w rej SALTARA, w dniu 11 lut zluzuje 3 PAL wchodząc pod rozkazy Dcy AD 3 DSK.

5 WIL PAL na odcinku obrony przydzielony do AD 3 DSK.

6 LW PAL na odcinku obrony BRISIGHELLA z zastrzeżeniem, że wykonywać będzie tylko ognie DF. Przewidziane przejście na odpoczynek w rejon FIUMANA w dniu 12 lut.
5 KRES Plot przydzielony do AD 3 DSK z zadaniem zapewnienia O P L Dtwa 3 DSK, stanowisk ogniowych AD 3 DSK i artylerii Gr FRIULI oraz rejon CASTROCARO.
M p AD 3 DSK 269 208.

Grupa Art wykonała:
11 PAC wstrzeliwanie przy pomocy Art/R i ogień skuteczny na 1 bat npla.
II/8 PAPLC 2 ognie z obserwacji na stanowiska npla.
Zużycie amunicji: 11 PAC 23 poc
II/8 PAPLC 10 poc

Działalność art npla.
Czynnych było 10 bat z rejonów: FABBRICA - 4; PALAZZINA -4, FEBIANO (1726) - 1; BERBULO - 1.
Wykonywały one słabe ognie nękające na stanowiska piechoty na całym odcinku oraz na stanowiska ogniowe 85 PAG (1719) i drogi w dolinie rzeki SINTRIA.

Zał. Nr 2.

CHRONOLOGICZNY PRZEBIEG WYPADKÓW W OBRONIE
3 DSK nad RZEKĄ SENIO

Od dnia 5.II 45 3 DSK weszła pod rozkazy Dcy 5 Korpusu, który w tym czasie dowodził odcinkiem zajmowanym przez polskie oddziały. Do dnia 10 lutego 3 DSK zluzowała 10 Hin.Dyw i dwie prawoskrzydłowe kompanie 14 BS 5 KDP.

Dca AD 3 DSK przejął o godz 1200 dn.8 lut. odpowiedzialność za wsparcie odcinka 3 DSK. Z tą chwilą pod jego rozkazy przeszły :

2 K. PAL - 5 W. PAL (bez dyonu) 97 Fd.Rgt.RA; 152/93 A/Rgt (3"M 10), esk.B 663 Dyonu P.P.

2 PAL przejął dnia 8 lut. o godz 0830 bezpośrednie wsparcie odcinka obrony 2 BSK.

9.II.45 r.

Dalszy ciąg luzowania. O godz 0117 wypad npla w sile około plutonu na rejon 227 249 odparty ogniem art. Wysłany o godz.0300 własny patrol do tego rejonu nie stwierdził tam przeciwnika.

Ugrupowanie własne 3 DSK:

1 BSK: - 1 Bn: Dtwo 266 244
- 1 Komp. 254 265, 254 260, 256 259, ubezp. 250 267, 253 267.
- 2 Komp. 249 249, 248 255, 247 257, ubezp. 248 256.
- 3 Komp. 261 262, 262 264, 258 262, ubezp. 261 265.
- 4 Komp. 249 257, 247 258, 251 259, ubezp. 246 259, 249 263, 248 264.

- 2 Bn: Dtwo 256 213
- 1 Komp. 248 237.
- 2 Komp. 248 218 (plutony 246 221, 252 218).
- 3 Komp. 242 225 (plutony 240 223, 243 224).
- 4 Komp. 257 236 (elementy 255 235, 260 233, 258 237), plut.rozpozn. 249 228.

- 3 Bn: Dtwo 305 240
- 1 Komp. 268 251, 267 255, 269 253, ubezp. 246 265.
- 2 Komp. 293 236.
- 3.Komp 295 238.
- 4 Komp. 298 238.

2 Komp.ckm Dtwo 310 239.
- 1 Plut. 246 254, 253 259, 258 262.
- 2 Plut. 256 249
- 3 Plut. 268 253, 257 250.

M.p. Dtwa 1 BSK 255 201.

2 BSK: - 4 Bn: Posterunek dowodzenia-Zula 228 219.
- 1 Komp. 224 217 - 222 222.
- 2 Komp. 218 228, 219 232, 221 234, 221 236 (plut. z I Komp)
- 3 Komp. 225 230, 228 233, 232 235.
- 4 Komp. 222 241, 223 244, 225 248.

5 Bn: Dtwo 246 191.
- 1 Komp: plutony 229 211, 234 216, 238 220.
- 2 Komp. 211 205, 212 211, 212 214.
- 3 Komp. 210 218, 213 217, 214 221.
- 4 Komp. 238 206, 237 208, 228 203.

6 Bn.P.D. - PIROTTA 243 244.
- 1 Komp. 242 252, 244 252, 243 236.
- 2 Komp. 236 254, 235 257, 238 257.
- 3 Komp. 235 242, 237 243.
- 4 Komp. 233 249, 233 251, 234 250, 237 248 (plut. z 3 Komp)

M.p. Dtwa 2 BSK - RICCIARDELLI 248 192.

Działalność własna:

W dniu, 9 lut. weszły pod rozkazy DAD 3 DSK:
3 K. PAL, dyon 5 W.PAL
Wykonano w ciągu dnia ognie nękające na ckm'y i stanowiska piechoty.
Zuż.amunicji: HE 497 poc. BE 4 poc.

10.II.45 r.

Zakończenie luzowania, oczyszczanie "dzikich"pól minowych, obustronna wymiana ogni art. moźdź i km.

Działalność własna:

3 PAL przejął bezpośrednie wsparcie odcinka 2 BSK od godz. 1800 dnia 11 lut. przechodząc na stanowiska 154 Fd.Rgt.RA.

Na stanowiska 3 PAL'u wejdzie w dniu 11 lut. 4 PAL.

Zostały wydane tymczasowe plany ogni obronnych na odcinku 1 i 2 BSK, oraz zasadniczych ogni zaporowych 5 PAL'u na noc z 10 na 11 lut. (Na odcinku 1 BSK ogień Nr 51 LEOPARD).

Zużycie amunicji zostało ograniczone. Dla 1 i 3 PAL'u po 72 poc. na pułk (po 3 poc. na działo), 4 i 5 PAL po 48 poc. na pułk (3 - 2 poc. na działo dla 4 PAL'u i po 2 poc. na działo dla 5 PAL'u). 1 dyon z 4 PAL otrzymał zadanie bezpośredniego wsparcia 5 BS i mógł on zużywać po 3 poc. na działo.

Amunicja zużyta na ognie zaporowe oraz inne ognie nakazane była przydzielana z rezerwy Dcy AD 3 DSK.

1 PAL o godz 1200 rozpoczął luzowanie 97 Bryt.PAL'u.

Art.Dyw.wykonała:

W ciągu nocy z 9/10 lut. ognie nękające na stanowiska moźdź. i broni maszynowej. W ciągu dnia ognie z obserwacji na stanowiska piechoty, oraz strzelanie pociskami propagandowymi.

Zuż.amunicji : 428 poc.

Gr.Art.

Wykonała ognie nękające na komunikacje, art, moźdź.P.O. punkty oporu.

Zuż amunicji 9 PAC 15 poc.
10 PAC 41 "
11 PAC 6 "
51 Med.69 "
II/8 PAPLC 41 poc.

Pomiary art. wykryły jedno stanowisko npl baterii.

Działalność art npla

Czynnych było 17 bat. z rejonów: IMOLA - 4, FABBRICA (1216) 3 bat, BERGULLO (1927) - 3, DOZZA (1132) - 1 bat; S.PROSPERO (2232) - 1; CASTEL BOLOGNESE - 1; PALLAZZINO (1629) - 3; GOGGIANELLO (1827) - 1. Wykonały one słabe ognie nękające i krótkie zeœrodkowania na czołowe stanowiska piechoty zarówno na odcinku 3 DSK jak i na odcinku FRIULI.Ponadto nękane były drogi przyfrontowe zwłaszcza w rejonie CELLE (2724) i w dolinie rzeki SINTRIA oraz P.O. art 2220 i 2121 jak również placówki pomiarów wzrokowych 2422 i 2323.

11.II.45 r.

Słaba wymiąna ognia art i moźdź. Patrolowanie.

Działalność własna.

O godz 1200 3 PAL zameldował gotowość na nowych stanowiskach. W ciągu dnia 12 lut. IV/9 PAC przechodzi w rejon BRISIGHELLA.

P.O. III/9 PAC zajęto w rejonie 249 236.

Rozmieszczenie P.O. 35 Pułku Art Włoskiej:

P.O.	I Dyonu	196 219	pierwszej linii,	189 187	II. linii
P.O.	II "	211 211	" " ,	193 189	" "
"	III "	186 213	" " ,	162 190	" "
"	IV "	146 209	" " ,	144 201	" "

Rozmieszczenie P.O. 85 PAG Bryt. 153 214 i 162 190 (II linii)

Art.Dyw wykonała :

Ognie nękające na komunikacje i stanowiska ciężkiej broni npla. W ciągu dnia ognie z obserwacji na stanowiska piechoty.

Zuż.am: HE 705, BE 1
propag. 100.

Grupa Artylerii.

W ciągu nocy z 10/11 lut. wykonano ognie nękające wg programu 5 Korpusu: III/9 PAC 3 cele
10 PAC 2 "
11 PAC 6 "
51 Med. 3 "

Na żądanie Gr. FRIULIześrodkowania na rejon 140 216 wykonał o godz. 2120 11 PAC oraz na rejon 161 224 IV/9 PAC, 10 PAC i 11 PAC o godz 2140.

II/8 PAPLC nękał moździerze w rejonie 2396 2658.
W ciągu dnia 10 PAC wykonał dwa ognie z obserwacji na punkty oporu npla.
Zuż. am: 9 PAC 25 poc.
10 PAC 44 poc.
11 " 119 "
51 PAC 120 "
II/8 PAPLC 16 poc.

Pomiary art wykryły 7 stanowisk bat, npla, określono rejon dwóch stanowisk oraz stwierdzono ponowną działalność 1 bat.

Działalność art npla.

Czynnych było około 10 bat. Wykonały one słabe ognie nękające skierowane jak w dniu poprzednim.

Z rejonu IMOLA o godz 1830 dnia 10 lut. strzelało działo SP ostrzeliwując rejon 2223.

O godz 1540 do 1555 ostrzelane zostały gwałtownie przez nebelwerfery stanowiska piechoty w rejonie 2625 i 2423.

12.II.45 r.

Na ogół spokój, słabą wymiana ognia art, moźdź i km. Patrolowanie i rozpoznawanie dróg i przejść przez pola minowe, O godz 4-tej wypad npla w sile około 16 ludzi na drugą kompanie 1 Bn 88 Pp włoski na odcinku Gr. FRIULI. Po walce ogniowej iześrodkowaniu art wypad odparto.

W nocy z 14/15 lut. nastąpi objęcie części odcinka 6 Bn przez 1 BSK . Rozgraniczenie między 1 a 2 BSK przebiegać będzie: C.S. GIOVANNI 235252 - C. BELVEDERE 239 249 - C. LOGHETTO 243 246 - C. PIROTTA 244 244 wszystko włącznn. dla 1 BSK.

Rozgraniczenie wewnątrz 2 BSK między ośrodkiem oporu PNC a PŁD przebiegać będzie: C. PILICA 223 243 - C. VIGNE di SOPRA 228 242 - wzg 201 (238 232) wszystko włącz. dla 6 BN.

Na odcinku sąsiada 2 NZ Dyw. wzięto jeńca w rejonie 275 275 z 10 Komp 11 Pułku 4 Dyw. Spad.

Działalność własna.

4 K.PAL zajął stanowiska ogniowe na odcinku 3 DSK i osiągnął gotowość ogniową o godz 1530 A.

Skład 4 PAL: I,II Dyon plus 6 Bat z III Dyonu.

Rozmieszczenie:	PD Pułku 237 178	1 bat.	23528	18063
	PD I Dyonu 233 177	2 "	23479	17926
	PD II Dyonu 228 171	3 "	23711	17424
	P.O. Pułku 211 206	4 "	23423	17323
	PO wys. 211 211	6 "	22916	17143

2 PAL w godz rannych odszedł z odcinka obrony na odpoczynek.
P.O. I/35 (II linii) przeniesiono z rejonu 189 187 do rej 179 199.

Art Dyw wykonała.

Wstrzeliwanie ogni zaporowych i wstrzymujących, nękanie komunikacji oraz ognie z obserwacji na stanowiska piechoty i moździerze.

4 PAL na żądanie piechoty ostrzelał przeprawy w rejonie 211 226 i 212 228.

Zuż.am: HE 942

Grupa Art.

W ciągu nocy wykonała ognie nękające wg programu 5 Korpusu: 9 PAC 3 cele, 10 PAC 4, 11 PAC 6, 51 Med. Rgt.RA.3 cele, następnie na żądanie 3 DSK dodatkowo nękano inne cele, przy czym 9 PAC wykonał ognie na ISOLA, 11 PAC nękał 3 cele, 51 Med. 4 cele i II/8 PAPLC 3 cele.

Wykonano ognie z obserwacji na 5 celi i zwalczano 1 bat, przeciwnika.
Zuż.am: 9 PAC 33 poc.
10 " 34 "
11 " 103 "
51 " 118 "
II/8 PAPLC 24 poc.

Pomiary art wykryły 1 stanowisko NB, określiły rejon 1 stanowiska, oraz potwierdziły działalność 1 NB.

Działalność art npla

Czynnych było 10 bat: z rej IMOLA - 5; BERGOLLO - 2; PEDIANO (1726 - 1; LINARO (1329) - 1; PALAZZINO - 1; wykonały one słabe ognie nękające i nieliczne krótkieześrodkowania, głównie na stanowiska piechoty 3 DSK, P.O. art, 2221, oraz drogi w rej. 2622.

Na odcinku Gr.FRIULI w godz.popołudniowych ostrzelane były stanowiska piechoty w rej 1521, 1820, 1822.

O godz 1620 Nebelwerfery z rej BERGULLO 1927 wykonały kilka serii na rej 2523. O godz 1330 czynne było działo SP, które ostrzelało stanowiska piechoty 2324.

13.II.45 r.

O godz 0600 Dtwo objął 2 Polski Korpus.

Częściowe przegrupowanie na odcinku 3 DSK (zluzowanie dwóch prawoskrzydłowych kompanii 6 Bn'u przez 2 kompanie 2 BS.

Patrol przeciwnika natknął się w rej 253 266 o godz.0510 na stan 1 Kompanii 1 BS. W wyniku walki zabity został 1 podoficer niemiecki i wzięto dwóch jeńców z 6 Komp 10 P.Spad.

Działalność własna

W dniu 13 rozpoczęło się luzowanie 5 KRES;Plot.przez 3 Plot.

IV/9 PAC przeszedł na nowe stanowiska: PD. 213 170;
1 sekcja 211 168
2 " 213 167

Art Dyw wykonała

Ognie nękające na komunikacje, stanowiska ciężkiej broni, stan piechoty, ognie z obserwacji na punkty oporu przeciwnika i moźdź.

Zuż.am: HE 440
BE 6

Grupa Art

Zwalczała art npla (6 NB), nękała 6 celi oraz wykonała ognie z obserwacji na 8 celi i 1 obezwładnianie na żądanie AD 3 DSK.

Zuż.am: 9 PAC 28 poc. (7,2")
10 PAC 52 "
11 PAC 76 "
51 Med. 91 "
II/8 PAPLC 14 poc.

Pomiary art wykryły 10 stan.bat.npla.

Działalność art npla

Czynnych było 12 NB. Wykonały one słabe ognie nękające w ciągu nocy i przed południem dnia 13 lut. Dopiero w godzinach od 1350 do 1600 działalność ich znacznie się wzmogła. Silne ognie nękające i krótkieześrodkowania wykonane zostały na stanowiska piechoty 3 DSK, PO art i drogi (głównie w rej CELLE) na odcinku Gr. FRIULI ognia nie było.

14. II.45 r.

Obustronne patrolowanie. Silniejsza działalność: broni maszynowej i moźdź npla szczególnie na środkowy i lewy odcinek Gr. FRIULI.

Działalność własna

III/3 PAPL'u zajął stanowiska ogniowe celem obrony plot stanowisk 1 PAL'u, I i II/3 PAL'u, III/5 PAL'u, 215/51 i 245/51 Med. Rgt RA.

Art Dyw wykonała

Ognie nękające na komunikacje npla i na placówki przeciwnika (w rej 210 229, 203 241). Ognie z obserwacji na stanowiska piechoty gniazda KM oraz stanowiska moźdź.

Zuż.am: HE 440
BE 4

Grupa Art

Zwalczała 1 NB, wykonała nękanie 5 celi oraz ognie z obserwacji na 11 celi.

Zuż.am. 9 PAC 22 poc (7,2")
10 " 42 "
11 " 76 "
51 " 34 "

Pomiary art wykryły 8 stanowisk NB.

Działalność art npla

Czynnych było około 13 NB. Wykonały one głównie ognie nękające na odcinek FRIULI. W ciągu nocy działalnośc art npla b. słaba. W godzinach popołudniowych 14 lut. nękany był silniej odcinek 1 BSK.

15.II45 r.

Około godz 0300 wypad npla na placówkę własną w rej C.SCALETTA (250 263). Wypad został odparty ogniem broni masz i granatami.

Po przegrupowaniu 2 BS jest ugrupowany: P.O.2 BS C. BELVEDERE (239 249).PD (245 226) : Dtwo 4 Komp 238 252 ; Dtwo 3 Komp 257 236, Dtwo 1 Komp 249 256.

6 BS po przegrupowaniu ugrupowany jest następująco: PD Bn'u C. DLATTA 242 225; plut rozpozn C. MERLINE 236 231, 1 Komp;w rej tymczasowym C. MERLINE, 2 Komp w rej wzgórza 173 (234 241), 3 Komp w rej C. BRUCIATA 239 236 i C. MULINO 242 238 4 Komp w rej TENANO 233 250.

Działalność własna

P.O. zajęte przez artylerię 3 DSK:
1 PAL 248 253, wzg 116 (242 251), 243 256.
3 PAL 242 225, 234 245, 234 241, 229 221.
4 PAL 211 211, 211 206, 234 242.
5 PAL 235 242, 228 225.

Art Dyw wykonała

Ognie nękające na 6 celi (stan broni masz) obezwładniała umocnione punkty oporu, stanowiska broni masz i moźdź.

Zuz.am HE 420 poc.

Gr.Art

Ognie nękające na 3 cele, ognie na żądanie piechoty Gr FRIULI na 3 cele, ognie z obserwacji na 2 cele.

Zuz.am. 10 PAC 20 poc.
51 " 40 "
II/8 PAPLC 30 poc.

Działalność art npla.

Była bardzo słaba, strzelało około 3 NB z rejonów: BERGULLO, LINARO i IMOLA. Od godz 0230 ustała działalność art npla w ogóle na przeciąg 10 godzin. Dopiero o godz 1530 1 działo lekkie ostrzelało stanowiska piechoty w rejonie 21 22.

16.II.45 r.

Obustronna wymiana ognia art i moźdź. Patrolowanie i dalsza rozbudowa stanowisk obronnych.

1 BSK 162315A Patrol nieprzyjaciela podszedł do rejonu 239254 obrzucony granatami przez własne ubezpieczenie wycofał się oddając serie z pistoletu maszynowego.

2 BSK. wysłane patrole słyszały pracę i ruch npla.

Gr. FRIULI spokój sporadyczny ogień Km i moźdź. Słyszano prace npla.Patrol npla w sile około 10 ludzi ukazał się w rejonie 154 222, ostrzelany przez Km wycofał się.

Działalność własna

II/9 PAC - 2 sekcja została przesunięta w rejon 306 177.
W dniu 17 lut. odejdzie II/8 PAPLC, jednocześnie przybywa 1 bat I/8 PAPLC w rejon 275 196.
1 PAL obsadził nowy punkt obserwacyjny w rej 262 257.
5 PAL obsadził P.O.: 249 242, 234 241, 228 225.
3 PAPL I dyon w trakcie luzowania przez I/5 PAPL.
II dyon 4 bat.OPL Dtwa 2 Korp II rzut MELDOLA.
5 bat.OPL 411 POZ.
III dyon bez zmian.
Dtwo 3 PAPL'u FAENZA.

Art Dyw wykonała

Ognie nękające na stanowiska moźdź 6 celi, na stanowiska piechoty na 8 celi, na cele doraźne 3 ognie.

Zuz.am. HE 440
BE 4.

Gr. Artylerii

Strzelał tylko 51 Med.Rgt RA wykonując na żądanie AD 3 DSK nękanie moźdź w dwóch rejonach.

Zuz.am. 51 Med. 20 poc.

Działalność art npla.

Bardzo słaba działalność, słabe ognie nękające wykonane przez pojedyncze działa lekkie, średnie i działa SP, skierowane na czołowe stanowiska piechoty i rejony P.O. W ciągu nocy ognia art nie było.

17.II.45 r.

Na odcinku 3 DSK słaba działalność patroli npla oraz ognia broni masz i moźdź. Nieprzyjaciel wystrzelił w rejon stanowisk piechoty kilkadziesiąt pocisków propagandowych.

Na odcinku Gr. FRIULI słaby ogień art i moźdź oraz działalność patroli npla.

Działalność własna.

3 K.PAL zwinął P.O. w rejonie 234 245 i przesunął go na wzg 140 (235 247).

I/9 PAC powrócił pod dtwo 9 PAC (z pod rozkazów 32 Hy Rgt RA) pozostając nadal w dotychczasowym rejonie (3424).

P.O. II/35 włoski przeniesiony z ZACCHIA 195 219 do POLAIOLO 189 212.

Art Dyw wykonała.

Ognie nękające wg planu AD 3 DSK, w czasie od 161600A do 161900A na komunikacje npla (8 celi) w czasie od 162130A do 162230A na moźdź w 13 rejonach.

Ponadto pułki przeprowadziły własne strzelania:

4 PAL ostrzelał:	CAMERINI 227 253, broń masz npla 244 280, dom obsadzony przez npla 202 264, C.de FIUME 210 229, plac.npla 212 226.
1 PAL: "	C.MADONNA 230 253, ognie nęk.na przepr.npla w rej 254 272, 252 270, 249 269 i stan ckm 263 267, 263 269.
3 PAL "	stan piech 217 251, działo SP 231 252, stan km 213 238, 206 248, 227 252, grupy piech na drodze 216 243.
I/7 Ppanc "	1 działo SP wykonało ogień na obsadzone zabudowania w rej 264 269.

Zuż.am. HE 1110 poc,
propagand. 269.

Grupa Art.

W ciągu dnia 16 lut. strzelanie z obserwacji wykonał 10 PAC na placówkę npla w DERCHIA (188 220), 51 Med. na dom obsadzony przez npla (214 237). Od godz 1903 do godz 0507 a więc całą noc prowadziły nękanie 10,11 PAC, 51 Med., Dyony 7,2" 9 PACU na komunikacje npla wzdłuż dróg prowadzących od frontu na IMOLA.

W związku z wypadem npla na BARBANFUSA (na odcinku Gr.FRIULI o godz 2018 dnia 16 lut. 10 PAC wykonał ześrodkowanie na PŁD skraj RIOLO 189 232, o godz 2035 na PALAZZA 195 232, po czym od godz 2100 9 PAC 10 i 11 PAC wykonały obezwładnianie i nękanie na cele 185 230, 178 233 i 182 227.

W ciągu dnia 17 wykonano ognie z obserwacji na ośrodki oporu P.O. i stanowiska broni masz (razem na 9 celi).

Zuż.am.	9 PAC (155 m/m)	25 poc.
	7,2"	56 "
	10 PAC	178 "
	11 PAC	147 "
	51 PAC	68 "

Działalność art npla.

Nieco wzrosła. W godzinach wieczornych ognie nękające i kilka ześrodkowań na odcinku 1 BSK, ostrzelane były : CASALE 240 260, C. MICOLASA 256 256, 237 238, C. VARNELLI 234 241, 235 247, C. LONGA 146 223.

O godz 2045 16 lut działo średnie z rej LINARO 1329 nękało rejon LIMISANO, a o godz 2140 działo SP z rej BIANCANIGO ostrzelało stan. piechoty w rej 2626.

W nocy meldowano bardzo słabe ognie nękające . W ciągu dnia 17 lut. pojedyncze działa lekkie nękały ugrupowania piechoty i P.O. art. w rejonie 2222, 2324, 2422 oraz rejon CRIVELLARI 1420.

18.II.45 r.

Noc spokojna wymiana ognia broni masz i moźdź działalność patroli.

Na odcinku 1 BSK ogień własnych dział SP na domki w rejonie 264 269 i 264 267. Działalność patrolowa npla od 3 dni wyraźnie się zmniejszyła. Npl ogranicza się do prowokacji ubezpieczeń.

Na odcinku Gr. FRIULI spokój; bardzo słaba działalność art i moźdź npla. Słyszano eksplozję i widziano pożar w rej 192 223. Patrol z III/87 Pp włoski do DERCHIA 188 222 napotkał w rej punktu 69 (189225) patrol npla, który używał broni włoskiej. Po walce ogniowej patrol przerwał w wielu miejscach kabel telefoniczny między DERCHIA a pktem 69, po czym powrócił.

Od rana dnia 18 lut. na przedpolu spokój, prawdopodobnie z powodu słabej widoczności (mgła).

Działalność własna

PD 9 PAC przeniesiony do PALAZZONE 311 194,

PD II/9 PAC w rej 303 180.

Art.Dyw wykonała

Ognie wg planu AD: 1 i 5 PAL ognie nękające na komunikacje npla (3 cele).

51 Med. ognie nękające na czynne moźdź. w 3 rej.

Ognie z własnej inicjatywy lub na żądanie piechoty: na placówki npla stan piechoty ośrodki oporu kolumny z zaopatrzeniem, przeprawy, stan broni masz. razem wykonano ogni 34.

Zuż.am. HE 760 poc.
BE 6 poc.
propagand. 48 poc.

Grupa art

10 PAC ogień z obserwacji na gniazdo broni masz (207 231).

51 Med obezwładnianie NB 253 298 na rozkaz SZArt, nękanie (na żądanie 3 DSK) moźdź w 3 rejonach.

Zuż.am. 10 PAC 13 poc
51 Med 29 poc.

Działalność art npla

Strzelało 13 NB. Do wieczora dnia 16 i w pierwszej połowie nocy nękanie stan piechoty 3 DSK i PO art 2423, 2324 oraz na odcinku FRULI 1621, 1521. Przez resztę nocy działalność art npla była słaba. Od dłuższego czasu nieczynne nebelwerfery przejawiły swą działalność, o godz 0630, ostrzeliwując rejon 2323 i 2424. W ciągu dnia o godz 1230 i 1420 nękany był rejon CRIVELLARI 1420.

19.II.45 r

Patrolowanie obustronne działalność art i moźdź dalsza rozbudowa stanowisk. Na odcinku 2 BSK patrole 4 BS w rejonie rzeki na kierunku CASACCE 213 238, napotkały wszędzie na silny ogień broni masz npla, prowadzony ze skarpy nad rzeką. Odparty wypad npla na rejon C CASSANA 222240, C.S. CATHERINA 220 236 oraz na placówkę w rejonie 219 227.

Dtwo ośrodka oporu na wzg 225 (212 212) objął Zca Dcy 5 BS. W nocy z 18/19 lut oddział ppanc plus plut rozpozn 5 BS zluzował 2 Komp 5 BS (bez plutonu), która po zluzowaniu odeszła do odwodu w rejonie 228 203 i 223 201.

Przytrzymany na placówce 4 BS dezerter pochodzi z 3 Komp 11 Spad O.R.

O godz 0500A na odcinek 4 BS wyszedł nowy wypad npla, który zaatakował obsadę domku na wzg 86 (219 227). Piechota zażądała wykonania ogni zaporowych, po wykonaniu których npl wycofał się.

Działalność własna

PD II/9 PAC w nowym m.p. 301 178.

Art Dyw wykonała

Ognie wg planu AD:4 i 5 PAL ognie nękające na dtwo npla, P.O. npla stan broni masz i komunik. razem 8 ogni.

51 Med na żądanie AD wykonał ognie nękające na komunik. (2 cele) oraz ostrzelał działo SP w rej 257 280.

Pułki wykonały własne ognie na stan piechoty, moźdź broni masz, przeprawy npla placówki i działa SP; razem 20 ogni.

W związku z działalnością npla w nocy z 18/19 lut. wykonano ognie zaporowe na żądanie piechoty:

3 PAL między godz 2300 a 2400 ogień zapor "NUREK"
5 PAL o godz 0013 ogień zapor "CZAPLA"
3 PAL o godz 0030A i 0058A ogień zapor "NUREK".
1 PAL o godz 0507A ogień zapor "SŁONKA".

3 PAL o godz 0510 ogień zapor "NUREK"
5 PAL o godz 0511 ogień zapor "ZURAW".
Zuż.am. HE 1616 poc.

Grupa art

W ciągu nocy obezwładnianie dwóch dział SP oraz nękanie źródeł ognia npla (5 celów) wykonał 51 Med.

Obezwładnianie dwóch NB o godz 1050 i 1210 wykonały 51 Med i 11 PAC (oraz III/9 PAC o godz 1210).

W ciągu dnia ognie z obserwacji wykonano na zabudowania obsadzone przez npla, stan moźdź, punkty oporu, przypuszczalne dtwa npla P.O. składy zaopatrzeniowe razem ogni 15.

Zuż.am. 9 PAC	42 poc.	(7,2")
10 PAC	108 "	
11 "	113 "	
51 Med	90 "	

Działalność art npla

Czynnych było około 15 NB. Działalność ich wzrosła. Wykonały one ognie nękające na stan piechoty (właszcza 1 BS) rej P.O. art, drogi przyfrontowe w rej CELLE i w dolinie SINTRIA. Brały w nich udział również działa SP, działa 88 m/m i nebelwerfery z rejonu CASTEL BOLOGNESE. Kilka pocisków padło na stan ogniowe I/3 PALU w rej 2923.

2 BS ostrzelany był pociskami propagandowymi zawierającymi "Pismo Żołnierza Polskiego ŚWIT Nr 24".

20.II.45 r.

Odparto wypad npla o północy na pkt oporu C. CASSANA 222240. Po wycofaniu się npla wysłano patrol do rzeki bez styczności. O godz 0605 patrol npla uderzył ponownie, po otwarciu ognia wycofał się za rzekę.

Na odcinku FRIULI w nocy z 19/20 lut. I/87 Pp wł. został zluzowany przez II/88 Pp. Dtwo 87 Pp zostało zluzowane przez Dtwo 88 Pp.

Działalność własna

Dnia 19 lut. przybył I/8 PAPLC. PD Dyonu 287 204
stan 1 bat w kr. 2719,
" 2 " w kr. 2921.

Art Dyw wykonała:

Ognie wg planu AD: 1 i 4 PAL ognie nękające na pkty oporu i kom. npla (razem 6 ogni).
51 Med na żądanie AD ognie nękające na 3 pkty oporu.

Pułki wykonały własne ognie na pkty oporu stan. masz., P.O. komunik. moźdź i szereg ogni na żądanie piechoty, razem 25 ogni.

Ognie zaporowe na żądanie piechoty:
3 PAL dwukrotnie między godz 0015 i 0038 og.zap."NUREK".
5 PAL trzykrotnie ogień zap. "CZAPLA" między godz 0020 A i 0029A.
3 PAL o godz 0110 na skutek meldunku, że piechota npla przeprawia się przez rzekę wykonał ognie w rej 218 245, 216 244, 214 274 i 218 246, po wykonaniu tych ogni meldowano, że ruch po stronie npla ustał.

Zuż.am. HE 25 pdr - 1210 poc.
BE 17 poc.

Grupa art

Na żądanie 13 Korpusu pułki Grupy wzięły udział w obezwładnianiu NB wespół z 6 AGRA.

Dnia 19 lut. o godz 1630 obezwładniana była NB 136 256 przez 10,11 PAC II i IV/9 PAC.
O godz 1845 NB 135 258 przez 10 i 11 PAC.
51 Med ostrzelał podejrzane P.O. npla 208 258, oraz NB 190 299.

W ciągu dnia 20 lut. obezwładniane były dwie NB przy pomocy Art/R oraz dwie NB przy pomocy obserwacji lotniczej ponadto pułki Grupy wykonały ognie nękające na pkty oporu, gniazda moźdź, pkty obserwacyjne npla, (19 celi).

Zuż.am. 9 PAC (155 m/m)	42 poc.	
(7,2")	49 "	
10 PAC	92 "	
11 PAC	105 "	
51 Med	147 "	

Działalność art npla

Nadal ożywiona, czynnych było około 17 NB. Wieczorem dnia 17 lut. wykonały one nękanie stanowisk piechoty na odcinku 3 DSK, drogi w rej 1918,

stanowisk ogniowych art w rej BRISIGHELLA oraz w rej 2518, 2519, 2419.
Działalnośc wzmogła się od godz 0340 do 0506 w formieześrodkowań na 1 BSK. W ciągu dnia nękane były, droga w dolinie SINTRIA 1919, 1920 oraz stan piech w rej 1821, 2524, 2325.

21.II.45 r.

Odparto patrole npla na odcinku 2 i 6 Bs oraz na odcinku FRIULI. Po wykonaniu ogni zaporowych npla wycofał się.
Patrol npla w sile 1 oficer 1 podof i 1 szereg Włoch doszedł do rejonu 237 213, gdzie został wzięty do niewoli.
Działalnośc własna
Dnia 21 lut. Dtwo Gr. Art. przeniesione do 262 163.
SZ ART 263 166.
I/8 PAPLC 1 bat 273 197; 2 bat 289 215.
Art Dyw wykonała:
Ognie z obserwacji na PO, stan piech, km, razem ogni 27. W związku z działalnoscią npla w nocy z 20/21 lut na żądanie obserwatora 3 PAL pułk ten wykonał ogień zaporowy "BOCIAN" o godz 2217. Na żądanie AD o godz 2220 Grupa Art wykonała ogień zaporowy "KRET".
Zuż am. HE 25 pdr - 735 poc.
BE 4 "
Grupa art
Został wykonany program zwalczania art obejmujący 5 NB przez 9 PAC (wszystkie dyony) 10 PAC i 51 Med. W ciągu nocy nękano komunikacje npla (5 odcinków dróg przyfrontowych) P.O., stanowiska; razem ogni nękających 7.
11 PAC wykonał o godz 2222 ogień zaporowy "KRET" . W ciągu dnia 21 lut. zwalczano przy pomocy Arty/R 3 cele przy pomocy P.P.O. 3 cele., poza tym wykonano szereg ogni obezwładniających na 6 celi.

Zuż.am.	9 PAC (155m/m)	47	poc
	(7,2")	87	poc.
	10 PAC	186	poc.
	11 PAC	323	poc.
	51 Med	120	poc.

Działalnośc art npla
Jak w dniach poprzednich, z tym, że większość ogni nękających skierowana była na odcinek FRIULI. Ostrzelane były stan piech, drogi w rej ZATTAGLIA 1818 oraz rejon 1919 i 2017.
Ognie na : 3 DSK były nieliczne, skierowane na stan piechoty (1 BS) P.O. art, oraz drogi w rej CELLE. W ciągu nocy czynne były siedmiokrotnie działa SP.

22.II 45 r.

Ożywiona działalność broni masz oraz działalność patroli własnych. Na odcinku 2 BSK częściowa zmiana ugrupowania.
Działalnośc własna.

Art dyw wykonała:
Ognie na stanowiska piechoty, umocnione pkty oporu, stan broni masz, komunik. npla, czynne moźdź, razem 30 ogni.
I/7 PA ppanc wykonał ognie nękające na komunik. npla w dwóch rej.
Zuz.am. HE 550 poc.
HE 3" 109 poc.
propagand 180 poc.
Grupa art.
Do wieczora dnia 21 lut wykonano obezwładnianie na żądanie 13 Korpusu 8 celi, na żądanie 3 DSK 2 cele w tym 1 dwukrotnie. Poza tym wykonano obezwładnianie dyonami 7,2" 9 PAC, 10 PAC i 51 Med dwóch NB,
10 PAC obezwładniał 2 cele i 51 Med. 2 cele.
W ciągu dnia 22 lut. ognie z obserwacji wykonały 9 i 10 PAC na 10 celi. 11 PAC zwalczał art npla przy pomocy P.P.O. (przerwał z powodu złej widoczności)oraz przy pomocy Arty/R razem 4 cele.
51 Med strzelał przy pomocy P.P.O na domy obsadzone przez npla w 3 rejonach.
I/8 PAPLC wykonał nawałę i nękanie moździerzy MDH 194 249.

Zuz.am	9 PAC (155 m/m)	8	poc.
	(7,2")	80	poc
	10 PAC	131	"

11 PAC	77 poc
51 Med.	139 "
I/8 PAPLC	20 "

Działalnosc art. npla.

Ożywiona działalnosc w godzinach popołudniowych dnia 21 lut. W tym czasie wykonała ona ognie nękające i zesrodkowania na stan. piech 3 DSK, P.O. art w rej 2222, na drogę Nr 9 oraz na odcinek Gr. FRIULI w rejonie 1521.

Od godz 1730 i przez całą noc z 21/22 słabe ognie nękające na odcinek 1 BSK, drogi w rejonie CELLE, stan piech FRIULI w rej 1921 i 2021.

Od godz 0900 do 1330 art npla nie była czynna. Dopiero po godz 1330 do 1545 pojedyncze działo średnie nękało drogę w rej 1920 oraz stan. piech w okolicy LIMISANO i TEBANO 2324.

23.II.45 r.

O godz 0100A w rejonie 258 266 ujęty został dezerter z 5/10 P. Spad. Zeznał on, że o godz 0400 przygotowuje się wypad npla w sile plutonu na punkt oporu OSANNA. Brygada wydała odpowiednie zarządzenia przygotowano ognie art., postanowiono dopuścić npla na bliską odległość i ostrzelać go bronią masz oraz przygotowano patrole własne dla chwycenia jeńców.

O godz 0620 wyszło uderzenie npla w sile około kompanii w kierunku na punkt oporu OSANNA 258 262. Wypad załamał się w ogniu artylerii. Wzięto 5 jeńców, stwierdzono 4 Niemców zabitych.

Działalnosc własna

3 PAL obsadził pomocnicze P.O. na wzg 172 (238 242).

Uzgodniono z 6 AGRA (13 Korpusu) sprawę wspólnego zwalczania art npla w granicach zasięgu.

Art dyw wykonała:

Ognie z obserwacji na: stanowiska piechoty, stan km, pkty obserw. npla, moźdź, przeprawy przez rzekę oraz budynki obsadzone przez przeciwnika. Poza tym na rozkaz AD wszystkie pułki wykonywały nękanie komunikacji i stan npla.

1 PAL w związku z wypadem npla wykonał ognie wstrzymujące w rej 262 266 i 259 265. Razem wykonano ogni 38.

Zuż.am.	HE 25 pdr	1001 poc.
	BE	7 "
	propagand	186 "
	HE 3"	314 "

Grupa art.

W godzinach popołudniowych dnia 22 lut 9 PAC ostrzelał przy pomocy Arty/R dwie NB. 10 PAC wykonał ognie z obserwacji na 2 pkty oporu. 51 Med. na dwie placówki npla, I/8 PAPLC ostrzelał na rozprysk gniazdo km.

O godz 1800 obezwładniana była NB 1355 2560 przez IV/9,10,11 PAC.

O godz 1840 obezwładniana była " 152 233 przez IV/9, i 10 PAC.

Od godz 1927 do godz 2358 prowadzono nękanie stanowisk i źródeł ognia npla celem zamaskowania prac saperskich wykonywanych przez piechotę: wykonały je: III i IV/9 PAC (7 celów), 10 PAC (7 celów), 51 Med (3 cele), I/8 PAPLC (12 celi).

Od godz. 1937 do godz 0800 dnia 23 lut. wykonano nękanie przeciwbateryjne wg programu SZArt "OSA" obejmującego 18 NB z udziałem wszystkich dywonów 9, 10, 11, PAC i 51 Med. Poza tym na żądanie piech. 10 PAC nękał w ciągu nocy stan km w 2 rejonach.

W ciągu dnia 23 lut wykonano :

9 PAC 2 wstrzeliwania, 1 nękanie, wstrzeliwanie i ogień skut. na 2 NB, oraz wstrzeliwanie na kwatery npla.

10 PAC wstrzeliwał moźdź i km'y w 4 rejonach.

11 PAC wstrzeliwanie i ogień skuteczny przy pomocy Arty/R do dwóch NB, obezwładniał gniazdo oporu i gniazdo moźdź.

51 Med. ogień skuteczny przy pomocy Arty/R na dwie NB obezwładniał placówkę npla i punkt obserwacyjny.

I/8 PAPLC obezwładniał pkt oporu.

Zuż.am.	9 PAC	(155 m/m)	58 poc.
		(7,2")	195 poc.
	10 PAC		215 poc
	11 PAC		201 poc
	51 Med.		238 poc
	I/8 PAPLC		372 poc

Działalność art npla.
Czynnych było około 15 NB. Działalność ich była jednak słabsza. Nękały one odcinek 3 DSK, gdzie czynne było także ciężkie działo z rejonu GIARDINO 1739 strzelające na piechotę w rejonie 2224. Odcinek FRIULI był bardzo spokojny.
W ciągu dnia 23 lut. słabe ognie nękające na 1 BSK, rejon 1821, na drogę w rejonie 1919 i na BRISIGHELLA;
W godzinach od 1110 - 1130 działo SP z rejonu CASTEL BOLOGNESE ostrzelało rejon 2526. Po godzinie 1430 działalności art npla nie było.

24.II 45 r.

Normalna działalność patroli. W ciągu nocy art ostrzelała znaczny ruch npla w rejonie C. MADONNA 230 253. Fałszywe wiadomości o wycofaniu się npla z rejonu CUFFIANO i RIOLO.
Działalność własna.
Art dyw wykonała:
Ognie nękające wg planu AD razem 13 celi.
I/7 Ppanc wykonał 2 ognie nękające na komunikacje i budynki obsadzone przez npla.
Pułki wykonały strzelania własne na P.O. stan piech i broni masz, stan moździ domki obsadzone przez npla, razem 29 ogni.

Zuż.am.	HE 25 pdr	598 poc
	BE	3 poc
	HE 3"	200 poc

Grupa art.
W godzinach popołudniowych dnia 23 lut wykonały:
9 PAC nękanie przy P.P.O. NB, oraz ogień na placówkę.
51 Med. ognie z obserw na 2 pkty obserw i 1 placówkę.
Od godz 1946 do 2256 dyony 7,2" 9 PAC'u, 10,11 PAC i 51 Med. wykonały ognie przeciwbateryjne na 12 NB wg programu "CAT" SZArt. Na żądanie piech 51 Med. wykonał w ciągu nocy nękanie gniazda km w rejonie 220 254, skrzyż dróg 231 269 i stan km 225 263.
I/8 PAPLC nękał domki w 6 rejonach.
W ciągu dnia 24 lut 9 PAC ognie skuteczne przy pomocy Arty/R na dwie NB, działa SP oraz z własnej obserwacji na ośrodek oporu.
10 PAC ogień na P.O. npla i gniazdo km.
11 PAC dwa ognie z Arty/R na dwie NB.
51 Med. dwa ognie przy pomocy Arty/R na nebelwerfery i na 1 NB, oraz z własnej obserwacji na dtwo kompanii.

Zuż.am.	9 PAC (7,2")	99 poc
	10 "	88 "
	11 "	104 "
	51 Med.	169 "
	I/8 PAPLC	90 "

Działalność art npla
Była bardzo słaba. Ognie nękające wykonywały pojedyncze działa lekkie, jedyne zześrodkowanie na pierwszy BS wykonała bateria średnia z rejonu GOGGIANELLO 1827 o godz 0615. Nad ranem stanowiska 1 BSK ostrzeliwało działo SP z rejonu CASTEL BOLOGNESE.
W ciągu dnia ostrzelane były bardzo słabym ogniem nękającym stanowiska piechoty w rejonie CRIVELLARI i w rejonie V; S. GIORGIO.

25.II 45 r.

Działalność patroli na kierunku CUFFIANO. Grupa FRIULI obsadziła wzg 105 (188 222) i wzg 92 (192 223).
Działalność własna.
Art dyw wykonała:
AD 3 DSK w ciągu nocy i wieczorem dnia 24 lut nękały cele w czołowych stanowiskach npla. W ciągu dnia 25 lut wykonano ognie z obserwacji oraz strzelano ulotkami.
Zuż.am. 1301 poc. (10 na działo).
Grupa FRIULI wykonała ognie wsparcia patroli oraz ognie nękające
Grupa art
Wykonała ognie nękające na art npla, obejmujące 12 NB oraz dwa doraźne obezwładnienia, z czego 1 z lotnikiem.
Ogniami z obserwacji obezwładniano pkty oporu npla w rejonie RIOLO,

CAMPANIO, M. GHEBBIO, CUFFIANO, CASTEL BOLOGNESE.

Na żądanie Gr. FRIULI wykonano ześrodkowanie w rej PŁNC ISOLA.

Zuż.am. 665 poc (10 na działo)

Dyon P.P.O. wykonał 12 lotów.

Pomiarami dźwiękowymi wykryto 3 i wzrokowymi dwie NB.

Działalność art npla

Czynnych było około 18 NB z rej: BERGULLO - 7; IMOLA - 2; CORDIGNANO (1125) - 1; LINARO (1329)-1; MAZZOLANO (1825) - 1; CAMPIANO (2225) - 2; CASTEL BOLOGNESE - 3; S. PROSPERO (2233) - 1;

W godzinach wieczornych wykonały one silne ognie nękające i gwałtowne ześrodkowania na czołowe stanowiska piechoty między V.S. GIORGIO i TEBANO oraz na drogi w okolicy PERGOLA i FAENZA.

Od godz. 1830 do 2200 dnia 24 lut nie było ognia art npla.

W ciągu nocy zostały wykonane ponownie te same ognie nękające.

Od godz 0800 do godz 1220 dnia 25 lut ognia art npla nie było.

Między godz 1220 a 1600 były nękane stan piechoty w rej V.S. GIORGIO i na odcinku 3 DSK. W godz wieczornych dnia 25 lut były nękane stan piechoty w rej TEBANO i na odcinku 1 BSK, oraz drogi w rej CELLE, oraz na drogi w rej PERGOLLA.

26.II 45 r.

Na odcinku 3 DSK działalność patroli i wewnętrzne luzowania.

Na odcinku Gr. FRIULI patrolowanie na kierunku CUFFIANO.

Odparto wypad npla na wzg 92 (191 224) i DERCHIA (188 221).

Działalność własna.

W związku z przewidywanym przegrupowaniem pułku Grupy wykonały rozpoznanie nowych stanowisk ogniowych.

Art dyw wykonała.

W ciągu nocy z 25/26 lut ognie nękające wg planu ogni.

W ciągu dnia 26 wykonano ześrodkowanie w rej CAMPIANO na zauważony ruch npla oraz szereg ogni z obserwacji.

Art Grupy FRIULI w nocy z 25/26 lut nękała cele w czołowych liniach pichoty npla.

W ciągu dnia ognie z obserwacji między innymi skutecznie ostrzelany został rejon COSTA.

Zuż am. 2256/ poc (17 na działo).

Grupa art.

Wykonała 6 obezwładnień art npla, w tym 4 z Arty/R ogniami z obserwacji zwalczane były stan broni masz (1822), moźdź (2027) P.O. (1924), placówkę (2023), dtwo npla (2125).

Zuż.am. 569 poc (8 na działo).

Dyon P.P.O. wykonał 1 lot.

Pomiary art wykryły 11 NB.

Działalność art npla.

Czynnych było około 13 NB z rej: BERGULLO - 3; CAMPIANO - 2; GOGIANELLO - 1; CASTEL BOLOGNESE - 3; CASTEL NUOVO (2432) - 1; PEDIANO-1; IMOLA - 1; S. PROSPERO - 1;

W ciągu nocy z 25/26 i w ciągu dnia 26 działalność art npla była bardzo słaba. Nękano stan 1 BSK, drogi w rej CELLE i PERGOLA oraz stan Gr. FRIULI.

Od godz 1600 do 1840 nastąpiło silne ożywienie ognia. W tym czasie wykonano liczne ześrodkowania i silne ognie nękające na drogi w rej CELLE i PERGOLLA oraz na stan piechoty na całym odcinku Korpusu, szczególnie na odcinku 1 BSK.

Między godz 1850 i 2220 działalność art npla była bardzo słaba ostrzelana była droga na PŁNC od BRISIGHELLA oraz stan piechoty.

27.II. 45 r.

Ukończono luzowanie 1 BS przez 3 BS. W ciągu nocy z 26/27 lut. npl usiłował dwukrotnie zająć DERCHIA (1822).

Działalność własna

Art.Dyw wykonała

Ognie nękające na cele w czołowych liniach npla, oraz 1 ześrodkowanie na prawdopodobne dtwo i pkt przeładunkowy npla w rej CASTEL BARTOLLO (208 264). Zła widoczność uniemożliwiała ognie z obserwacji.

Art.Gr FRIULI wykonała ześrodkowanie na obsadę npla w RIVOLA (1321), moźdź w rej 2023 i na P.O. npla na grz.M. GHEBBIO oraz szereg ogni dla

odparcia patroli npla między RIOLO i CUFFIANO.
Zuz.am. 2383 poc. (18 na działo).
Grupa Art wykonała.
Ognie nękające wg programu nękania art npla, obejmujące 12 NB oraz nękanie dtw npla, dróg przyfrontowych i wykrytych źródeł ognia. Poza tym 1 obezwładnienie doraźne NB i ognie z obserwacji na pkty oporu npla w okolicy RIOLO, RIVOLA, CUFFIANO.
Zuz.am. 686 poc (11 na działo).
Artyleria ppanc (2 bat samobieżne z I/7 PAPpanc) ostrzelała rejon TORRE (2025) i zabudowania w rejonie 2227 zużywając 100 poc. (po 9 poc 3" na działo).
Pomiarami art wykryto 11 NB.
Dyon P.P.O. wykonał 4 loty bojowe, zła widoczność nie pozwalała na strzelanie.
Działalność art npla.
Czynnych było około 22 NB z rejonów: BERGULLO - 5; CASTEL-NUOVO (2432) - 2; LINARO - 2; CASTEL BOLOGNESE - 5; PEDIANO (1726) - 2; S. PROSPERO - 2; IMOLA - 2; GOGGIANELLO - 2.
Między godz 2220 dnia 26 lut i 1530 dnia 27 lut art npla nie była czynna. O godz 1530 ostrzelana była droga w rejonie 2424. Wieczorem dnia 27 ognie nękające na stanowiska czołowe piechoty, P.O. art oraz na drogę w rejonie 2424.

28. II. 45 r.

Odparto nocny wypad na odcinku Gr. FRIULI na kierunku RIOLO oraz ranny wypad npla na odcinek 1 BSK.
Działalność własna.
W dniu 1 i 2 marca przewidywana jest zmiana stanowisk przez 10 i 51 PAC.
Art Dyw wykonała:
W ciągu nocy z 27/28 lut intensywne ognie nękające na rejon PŁDWSCH CASTEL BOLOGNESE, CAMPIANO, PŁNC. CUFFIANO, ostrzeliwując domy zajęte przez npla, prawdopodobne dtwa i pkty zaopatrywania.
W godzinach rannych dnia 28 lut. wykonano ogień zaporowy na kierunku BIANCANIGO (2426) dla odparcia patroli npla.
Grupa FRIULI w nocy 27/28 wykonała szereg obezwładnień możdź npla oraz ognie obronne celem odparcia patroli npla.
Zuz. am 2454 poc. (po 18 na działo).
Grupa Art wykonała:
W ciągu nocy z 27/28 lut. ogień wstrzymujący dwoma PAC'ami celem odparcia wypadu npla na odcinek FRIULI. Pozostałe pułki Grupy wykonały bliskie ognie nękające.
W ciągu dnia 28 lut. ostrzelano dtwa npla w rejonie RIOLO i COLLINA (1724) oraz szereg pktów oporu w rejonie CUFFIANO i RIOLO. Poza tym wykonano 6 obezwładnień art npla (w tym 3 z Arty/R).
Zuz.am. 526 poc. (po 8 na działo).
Pomiarami art wykryto 5 NB. Silna mgła utrudniała obserwację wzrokową.
Na odcinek Grupy FRIULI przybył Dyon Plot 35 Włoskiego Pułku Art i zajął stanowiska celem O.P.L. miejscowości BRISIGHELLA i stanowisk ogniowych 35 Wł. P.Art.
Dyon P.P.O. wykonał 3 loty bojowe (podczas 1 lotu strzelał z 35 Wł.P.Art. na stanowiska npla w rejonie RIVOLA.
Działalność art npla.
Czynnych było około 17 NB. z rejonów : S. PROSPERO - 2; IMOLA - 1; ZELLO CROCE IN CAMPO (2231) - 1; GOGGIANELLO - 2; CASTELNUOVO - 1; BERGULLO - 4; CASTEL BOLOGNESE - 2; PEDIANO - 1; LINARO - 1; CODRIGNANO (1225) - 2;
W ciągu nocy działalność art była bardzo słaba, wykonane zostały ognie nękające na odcinek FRIULI.
Od godz 0830 do 1320 dnia 28 lut. nie było ognia art. W godzinach popołudniowych wykonane były ognie nękające na czołowe stanowiska piechoty 3 DSK oraz P.O. art.

1. III. 45 r.

Patrolowanie. W ciągu dnia 1 mar. dom na wzg 69 (189 225), w którym mieściła się placówka npla został zniszczony celnym ogniem własnej artylerii

ciężkiej, co wywołało silną reakcję ogniową npla na czołowe stanowiska piechoty i P.O. art na odcinku FRIULI.

Działalnosc własn

W dniu 1 mar. zamieniły stanowiska jeden Dyon 10 PAC z jednym dyonem 51 PAC.

Art Dyw wykonała

W ciągu nocy z 28/1 szereg ogni nękających, głównie na gniazda km npla. W ciągu dnia 1 mar. ognie z obserwacji na stanowiska piechoty broni masz i ruchy npla. Pociskami propagandowymi ostrzelano rejon CASTEL BOLOGNESE, CAMPIANO, M. GHEBBIO.

Art. grupy FRIULI w nocy z 28/1 nękała rejony : RIVOLA, ISOLA, RIOLO, GUARE, CUFFIANO. W ciągu dnia 1 marca wykonała szereg obezwładnień moźdź npla.

Zuz.am. 1387 poc. (po 10 na działo).

Grupa Art wykonała:

W nocy z 28/1 marca kilka bliskich ogni nękających.

W ciągu dnia 1 marca obezwładniała szereg pktów oporu npla w rejonie RIOLO - ISOLA, stanowiska moźdź i broni masz prawdopodobne dtwo npla w rejonie C.LA ZAMPONA (148 258).

W ciągu doby wykonano 7 obezwładnień art npla (w tym 1 z lotn.).

Zuz.am. 421 poc. (po 7 na działo).

Pomiary art wykryły 5 NB.

Dyon P.P.O. wykonał 10 lotów bojowych.

Podczas dwóch lotów ostrzelano prawdopodobne dtwo 200 P.Gren. w rejonie SERRA (202 268).

Działalnosc art npla

Czynnych było około 17 NB z rejonów: CASTEL BOLOGNESE - 3; BERGULLO - 5; S. PROSPERO - 1; GOGGIANELLO - 2; PEDIANO - 2; PNC RIOLO - 1; IMOLA - 2; LINARO - 1.

Większe natężenie ogni nękających wykonane było między godz 1600 dnia 28 lut. a 0610 dnia 1 marca. Nękane były: czołowe stan piech i P.O. art na odcinku 3 DSK, drogi w rej PERGOLLA, CELLE, ZACH do FAENZY oraz stan ogniowe 1 PAL'u (2022). Na odcinku FRIULI nękany był rejon LIMISANO (1921).

Między godz 0610 i 1200 nie było wiadomości o strzelaniu art npla Między 1210 i 1500 silne ognie nękające na odcinku FRIULI. Po godz 1500 działalnosc art npla osłabła, npl nękał odcinek 3 DSK i FRIULI.

2. III. 45 r.

Działalność drobnych patroli npla osłaniała ogniem moździerzy i art ciężkiej.

Działalność własna.

Zamiana stanowisk ogniowych między 10 PAC'em i 51 Med zakończona. Rozpoznano stanowiska ogniowe dla IV/9 PAC.

10 PAC przejął zadania na odcinku 3 DSK, które dotychczas wykonywał 51 Med.

Z dniem 3 marca 5 WIL.PAL jest w dyspozycji D.AD 5 KDP.

Zwiady I/3 KARP PAPL rozpoznają stanowiska dla O.P.L. stan ogniowych AD 5 KDP i AGRY w rejonie PNCWSCH. FAENZA.

Art Dyw wykonała

W ciągu nocy z 1/2 marca ognie nękające na pkty oporu npla stan broni masz i placówki. W ciągu dnia 2 marca obezwładniano stanowiska broni masz moźdź pkty oporu, dtwo npla i komunikacje wykonując razem 47 ogni.

I/7 PAPpanc nękał skrzyżowanie dróg w rejonie 218 263 oraz domek w rejonie 229 272.

Zuz.am.	HE 25 pdr.	1012 poc
	BE	4 poc
	HE 3"	150 "
	HE 95 m/m	33 "
	propagand.	50 "

Grupa Art wykonała:

W ciągu nocy z 1/2 marca obezwładnianie 1 NB przezześrodkowanie IV/9 PAC, 10 i 11 PAC.Ześrodkowanie na 3 działa SP W 3 rejonach z udziałem 9,10 i 51 PAC.

10 i 11 PAC obezwładniały NB w rejonie 232 285.

W ciągu dnia 2 marca obezwładniano art npla (w tym przy pomocy Arty/R 3 strzelania, przy pomocy P.P.O. 3 strzelania). Poza tym wykonano ognie z obserwacji na pkty oporu npla gniazda broni masz i dtwa.

Zuż.am. 329 poc.

Działalność art npla.

W ciągu nocy z 1/2 marca sporadyczne ognie nękające na odcinek 1 BSK. W ciągu dnia 2 marca ognie nękające na czołowe stanowiska piechoty oraz drogi przyfrontowe w rejonie PERGOLLA i PNC BRISIGHELLA.

Od godz 1500 do godz 1740 nie było ognia. Po godz 1740 do 2349 ostrzeliwane były czołowe stan piech i P.O. art na odcinku 3 DSK, zaś po godz 2000 drogi w rejonie CELLE, ZACH FAENZA, stan ogniowe I/8 PAPLC (2719) i 10 PAC (2820), gdzie padło ponad 20 pocisków średniego kalibru.

3. III.45 r.

Na odcinku Grupy FRIULI III/88 pp. został zluzowany przez III/87 Wł. pp.

Działalność własna.

Dtwo 9 PAC przeszło na nowe mp. w rej PŁDWSCH FAENZA (326 223).

W dniu 4 marca I/11 PAC przejdzie na nowe stanowiska ogniowe w rejonie MEZZENO (343 281 - 337 276).

Art.Dyw wykonała:

Ognie z obserwacji na pkty oporu npla, stan broni masz, moźdź składy amunicyjne (217 277). Na odcinku FRIULI strzelano poc. propagandowymi.

Zuż.am 1234 poc. (po 9 na działo).

Grupa Art.

Obezwładniała moźdź oraz 10 NB, w tym 5 z Arty/R i 2 z P.P.O. Wykonała ona szereg ogni z obserwacji.

Zuż. am. 485 poc. (po 7 na działo)

Pomiary art. wykryły 9 NB.

Dyon Sam.Art wykonał 8 lotów bojowych. W czasie lotu ostrzelano stan NB z (9 PAC'em), okopy npla (z 11 PAC'em), skład amunicyjny i stanowiska NB (z AD 3).

Działalność art npla.

Czynnych było około 12 NB z rejonów : CASTEL BOLOGNESE - 5; CASTELNUOVO - 1; MAZZOLANO - 2; BERGULLI - 3; GOGGIANELLO - 1;

Do południa dnia 3 marca wykonała ona słabe ognie nękające na stanowiska piechoty i P.O. art na odcinku 3 DSK.

Na odcinku FRIULI o godz 1400 ostrzelano P.O. art w rejonie CRIVELLARI.

4. III. 45 r.

W nocy 3/4 marca na odcinku 3 DSK odparto kilkakrotne wypady npla na ośrodki oporu 2 BSK. Zadano nplowi straty wzięto jeńców z 278 Dyw.

Na odcinku Grupy FRIULI odparto patrol npla w rej BOSCHE di SOTTO (171 221), wzięto 1 jeńca.

II/87 pp. został zluzowany przez I/88 Wł. pp.

Działalność własna.

Z dniem 4 marca 5 KDP przeszła pod rozkazy 5 Korpusu na okres luzowania drugiej NZ Dywizji. W związku z tym Dtwo AD przeszło pod rozkazy DA Korp 5 Korp.

2 PAL z dniem 4 marca przeszedł pod rozkazy DAD 5 KDP.

Dtwo 11 PAC i I/11 PAC przeszły do rejonu MEZZANO (3327).

Dtwo Pułku w rej 357 236.

Art.Dyw wykonała:

W ciągu nocy z 3/4 marca ognie zaporowe dla odparcia wypadów npla. W ciągu dnia 4 marca szereg ogni z obserwacji.

Zuż.am. 1770 poc. (po 13 poc na działo).

Grupa Art.

Wykonała 11 obezwładnień art. npla, w tym dwa z Sam.Art i 5 z Arty/R. Poza tym szereg ogni z obserwacji na pkty oporu, P.O., przypuszczalne dtwa, stan piechoty, skrzyż. dróg, i ruchy npla.

Zuż.am. 475 poc. (po 7 na działo).

I/7 PAPpanc obezwładniał kilka celi zużywając 200 poc 3" (po 18 na działo).

Artyleria plotnicza.

Dnia 3 marca o godz 1845 pojedynczy samolot npla został ostrzelany przez I/8 PAPLC.

O godz 1852 3 marca 3 samoloty npla rzuciły bomby w rejon PŁD. FAENZA. I/3 PAPL wykonał ogień zaporowy.

Działalność art. npla.

Czynnych było około 17 NB. z rejonów: BERGULLO - 5; S. PROSPERO - 3; GOGIANELLO - 2; CASTEL BOLOGNESE - 5; FABRICA (1126) - 1; LINARO - 1; Wykonały one w nocy z 3/4 marca ognie nękające i ześrodkowania na stanowiska piechoty i P.O. art na odcinku 3 DSK, drogi w rej PERGOLLA, CELLE, ZACH FAENZA i PNC BRISIGHELLA.

Piechota na odcinku FRIULI była nękana w godzinach wieczornych dnia 3 marca i rano dnia 4 marca.

W godzinach przedpołudniowych dnia 4 art npla nie była czynna. Po południu słabe ognie nękające w rejon TEBANO (2324) i drogę (2624).

W związku ze zluzowaniem 715 i 90 Dyw P.Gren przez 278 D.P. przepuszczano u nas, że art 278 D.P. jest rozlokowana następująco:

- dwa dyony lekkie w rej na PNC od BERGULLO i GOGIANELLO;
- jeden dyon lekki w okolicy C. COLOMBARA (1527);
- jeden dyon średni na PŁD od rzeki SANTERNO pomiędzy PALAZZINA (1628) i GALETTA (1929).

5. III. 45 r.

Odparto patrole npla na odcinku 1 BSK oraz na odcinku Grupy FRIULI w rejonie 1821.

II/81 p. został zluzowany przez I/87 p. Na odcinku sąsiednim 5 Korpusu 5 KDP rozpoczęła luzowanie w dniu 4 marca 2 NZ Dyw.

6 LW.BP wchodzi na prawy odcinek Dywizji 5 WIL. BP na lewy odcinek.

Działalność własna

II/11 PAC przeszedł dnia 5 do rejonu 3325, IV/9 PAC do rejonu 3524, dwa dyony 2 PAL zluzowały 4 NZ PAL w rejonie 3122.

Art.Dyw. wykonała:

Ognie z obserwacji oraz ognie nękające wg planu AD, razem wykonała ogni 34.

I/7 PAPpanc wykonał ognie nękające na C. GALEATTI (217 274) i węzeł dróg 241 283.

Zuz.am. 757 poc. 5 pdr (po 6 na działo).
100 poc. HE 3" (po 9 na działo).

Grupa Art.

Wykonała 11 obezwładnień art npla, w tym dwa przy pomocy P.P.O. i 4 z Arty/R.

W ciągu dnia ognie obserwowane na skrzyż.dróg, źródła ogniowe, stan.piechoty itp. W czasie dwóch strzelań spowodowano wybuch prawdopodobnie składów amunicyjnych npla. W rejonie M.ROSSO (148 234) i C. RIPA (188 229). W jednym wypadku lotnik obserwował trafny strzał w działobitni.

Zuz.am. 438 poc (7 na działo)

Pomiary art wykryły 19 NB.

Dyon P.P.O. wykonał 11 lotów bojowych.

Działalność art npla.

Czynnych było około 16 NB z rej. BERGULLO - 7; GOGIANELLO - 2; CASTEL BOLOGNESE - 4; CASTELNUOWO - 1; PEDIANO - 1; SERA (2026) - 1. Wykonały one słabe ognie nękające na piechotę i P.O. Art 3 DSK. oraz drogi w rejonie PERGOLLA. Odcinek FRIULI był tylko kilka razy ostrzelany pociskami lekkimi.

6. III. 45 r

Obustronna działalność patroli. Na odcinku Gr. FRIULI w ciągu nocy z dnia 5/6 marca odparto wypad npla w rej. 1922 - 2022.

Dtwo 88 p. zostało zluzowane przez dtwo 87 p. na odcinku sąsiadów trwa luzowanie 2 NZ Dyw. przez 5 KDP.

Działalność własna.

Dca AD 5 KDP objął dowodzenie na odcinku 2 NZ Dywizji mając pod swymi rozkazami 2,5 i 6 PAL oraz 2 RHA Regt (samobieżny 25 pdr, rozwinięty w rejonie 3425).

W dniu 6 marca Dtwo AD 5 KDP przeszło do rejonu 362 211,
II/2 PAL do rejonu 3528,
5 PAL " " 2924,
6 PAL " " 3726.

Wykonane ognie.

W ciągu nocy z 5/6 zostały wykonane ognie obrony celem odparcia patroli npla. Wykonano 6 obezwładnień art npla. Przeprowadzono szereg strzelań z obserwacji (między innymi ostrzelano skład amunicyjny w rej 151 243).

Zuż.am. Art.lekka 1616 poc. (po 14 na działo).
Art.ciężka 1076 poc. (po 15 na działo).
Art.ppanc. 3" 100 poc. (po 9 na działo).

Art. plotnicza

I/3 PAPL'u zluzował o godz 1100 dyon 155/52 LAA Rgt. w O.P.L. rej. FAENZA i wszedł pod względem taktycznym pod rozkazy 12 AA Bde.

V/5 PAPL wyszedł z pod rozkazów 12 AA Bde o godz 1100 i zajął stanowiska w O.P.L. rejonu stanowisk ogniowych AD 5 KDP i Gr. Art. Na PNC od drogi Nr 9 powracając jednocześnie pod rozkazy Dcy AD 5 KDP.

Pomiary art wykryły 7 NB.

Dyon Sam.Art wykonał 10 lotów bojowych. Ostrzelano stanowiska czterech NB.

Działalność art npla.

Czynnych było około 17 NB z rejonów: BERGULLO - 6; CASTEL BOLOGNESE - 4; LINARO - 1; CASTEL NUOVO - 2; SERA - 2; ZELLO CROCE IN CAMPO (2231) - 2; W ciągu nocy z dnia 5/6 do godz 0215 wykonywały one ognie nękające i szereg zesrodkowań na czołowe stanowiska piechoty 3 DSK P.O.Art oraz drogi w okolicy PERGOLLA i Dtwo 9 PAC. Ostrzelane też były stanowiska 6 LBP.

Między godz 0215 i 0725 nie było wiadomosci o ogniu npla.

W ciągu dnia wykonane słabe ognie nękające między innymi na dtwo II/11 PAC'u.

7. III. 45 r.

Działalność patroli.

Z dniem 7 marca powróciła pod rozkazy 2 Korpusu 5 KDP.

Ugrupowanie jej (od ZACH na WSCH):
14 BS, 15 BS, 16 BS, 17 BS, KARP.P.Uł.

5 KDP zluzowała drugą NZ Dyw i lewe skrzydło 56 dyw.

Rozgraniczenie między 3 DSK i 5 KDP:
Droga Nr 9 do rozwidl. 321 235 - wł. most 307233 - droga od rozwidl. 300 240 do rozwidl. 280 251 - wył. droga do rozwidl. 267 258 - zakręt rzeki 264 267 - wł. droga i rozwidl. 264 270 - rozwidl. 255 272 - skrzyż. 246 281 - 237 289 wszystko dla 3 DSK.

Rozgraniczenie między 2 P.Korpusem a 5 Korpusem:
wył. rozw. 423 172 - stąd rzeka MONTONE do 415 260 wył. droga 411 266 - droga do 368 284 - wł. skrzyż. 365 288 i zakręt drogi 355 286 - wył.rozw. 354 291 - domek 355 308 - droga 351 316 - skrzyż. 326 330 - rzeka SENIO (320 332) - rozw. 312 339 droga do 265 365 wszystko dla 5 KDP.

Działalność własna.

W dniu 7 marca wszedł pod rozkazy Grupy Art 5 Med Regt. RA (5,5") pułk rozwinięty w rejonie 3225.

W dniu 8 marca wchodzi pod rozkazy Dcy AD 3 DSK 23 Bryt PAL.

Dwa dyony 3 PAL'u przeszły na nowe stanowiska ogniowe w rejonie 2618. W dniu 8 jeden dyon 4 PAL'u zluzuje II/2 PAL, który dołączy do pułku.

Dtwo Grupy Art przejdzie do rejonu 357 207, SZArt do rej. 360 211, 23 PAL do rej. 2418.

Wykonano ognie:

Art 3 DSK ognie nękające na cele w czołowym ugrupowaniu npla.

Art 5 KDP ognie zaporowe w rejonie 285 282 w nocy 6/7 celem odparcia wypadów npla oraz ognie nękające na skrzyżowania dróg w rejonie drogi Nr 9.

W ciągu dnia 7 marca wykonano szereg ogni z obserwacji na moździ npla, składy amunicji itp korzystając kilkakrotnie z obserwacji powietrznej.

Wykonano 4 obezwładnienia art npla, (w tym 1 z Arty/R i 3 z P.P.O.)

Zuż.am. Art lekka 1917 poc (po 9 na działo)
Art ciężka 235 poc (po 3 na działo)
Art ppanc (3")106 poc (po 9 na działo)

Art.plotnicza

W dniu 7 o godz 0600 wszedł pod rozkazy 2 Korpusu II/1 HAA Regt RA, podporządkowany w roli przeciwlotniczej 12 AA Bde.

Art.ppanc

2 działa SP z I/7 PAPpanc, pozostające dotychczas na odcinku FRIULI (197 205) powróciły do rejonu I/7 PAPpanc (283 228).

Jedna bateria I/7 PAPpanc przeszła pod rozkazy 5 KDP.

Pomiary art wykryły w ciągu dnia 7 marca 14 NB.

Działalność art npla

Czynnych było około 20 NB z rejonów: ZELLO CROCE IN CAMPO - 2; BERGULLO - 5; SERA (2026) - 2; GOGIANELLO - 4; CASTEL BOLOGNESE - 3; SOLAROLO - 2; WSCH. BAGNARA di ROMAGNA - 2. Wykonały one ognie nękające iześrodkowania na całym odcinku Korpusu na czołowe stan. piechoty, stan ogniowe 11 PAC, P.D. 9 PAC, drogi w rejonie 1918 1920 oraz okolice drogi Nr 9 w pobliżu FAENZA.

8.III. 45 r.

Grupa FRIULI w godzinach wieczornych dnia 7 odparto dwa wypady npla w rej. 1421 RIVOLA i 1621 ISOLA.

3 DSK rano dnia 8 marca odparto patrole npla w rej. BIANCANICO (2426). Pod rozkazy 2 Korpusu weszła 43 BDA GHURKA, która ma zluzować 2 BSK.

5 KDP starcia patroli.

Działalność własna.

4 PAL wyszedł spod rozkazów AD 3 DSK i wszedł pod rozkazy AD 5 KDP.

Dtwo Grupy Art przeszło do rejonu 357 207, SZArt do rej 362 211. Dwa dyony 5 PAL do rej. 3323, jeden dyon 4 PAL do rej. 3528, gdzie zluzował II/2 PAL, który przeszedł do rej. 3122 (wrócił do pułku). 23 PAL zajął nowe stanowiska ogniowe w rejonach: 250 196, 234 177, 248 192.

IV/9 PAC wyjechał na poligon.

Wykonano ognie :

W nocy z 7/8 ognie nękające na drogi przyfrontowe i bliskie odwody npla. W godz rannych dnia 8 ogień zaporowy na odcinku 1 BSK celem odparcia wypadu npla. W ciągu dnia przeprowadzono zwalczanie moźdź npla, szereg ogni z obserwacji naziemnej i powietrznej, strzelanie pociskami propagandowymi na odcinku 5 KDP oraz 4 obezwładniania art npla (dwa Arty/R i dwa Sam.Art.).

Zuż.am. Art.lekka 2339 poc (po 10 poc na działo)
Art.ciężka 709 poc (po 7 poc. na działo)

Art.plotnicza.

8 PAPLC bez dwóch dyonów wychodzi spod rozkazów 8 AA Bde. i wchodzi pod rozkazy 12 AA Bde, zajmując stan ogniowe w rej. RIMINI P.D. pułku w rej. M. 770 081.

Baterie 1/8 PAPLC i "C"/1 HAA Regt przesunięte do rejonu 305 248 M i 273 197 M.PD.I/8 PAPLC do rej. M. 321 246.

Pomiary art. wykryły 12 NB w rej: S. PROSPERO, ZELLO CROCE, CASALECCHIO, CASTEL BOLOGNESE, PIOMBAROLLO (0934).

Dtwo II/1 Pom.Art. znajduje się w rej FAENZA (305 247).

Dyon Sam Art wykonał 28 lotów bojowych, ostrzelane zostały NB oraz garaż w rejonie 2427.

Działalność art npla

Strzelało około 12 NB z rejonów: MORINA (2227) - 1; CASTEL BOLOGNESE - 2; BERGULLO - 2; GOGIANELLO - 2; ZELLO CROCE IN CAMPO (2231) - 1; SOLAROLO - 1; CASTEL-NUOVO - 2; BAGNARA di ROMAGNA - 1. Wykonały one tylko słabe ognie nękające i nieliczneześrodkowania na całym odcinku Korpusu.

9. III. 45 r.

5 KDP działalność patroli.

3 DSK 43 Bda GHURKA rozpoczęła luzowanie 2 BSK

6 BS został zluzowany przez 2/6 BN GHURKA
5 BS został zluzowany przez 2/8 BN GHURKA
4 BS przez 2/10 BN GHURKA

Grupa FRIULI. Działalność patroli, znaczne osłabienie ognia moźdź i art npla.

W dniu 8 7 Bryt. Bda. Panc. (bez dwóch pułków przeszła pod rozkazy 2 Korpusu).

Działalność własna.

W dniu 8 marca SZArt 2 Korpusu objął zwalczanie art npla na przedpolu 5 KDP. Granica zakresu działania ze SZArt 5 Korpusu przechodzi od S. SEVERO (3233) wzdłuż granicy między Korpusami do 2040.

Dwa dyony 4 PAL przeszły do rej 3628.

IV/9 PAC powrócił z poligonu a 1/11 PAC wyjechał na poligon.

Wykonane ognie

Nocne ognie nękające;

Zwalczanie moźdź na przedpolu 5 KDP;

Demonstracja ogniowa między godz 0600 i 0800 na odcinku 3 DSK przez pułki AD 3 i Grupa art.

Ognie obserwowane na przypuszczalne dowództwa, punkty oporu itp;

8 obezwładnień art npla (1 z P.P.O. i 6 Z Arty/R);

Ześrodkowania na skład amunicji w rej. RIVOLA i na ruch npla w okolicy RIOLO.

Zuż.am. Art.lekka 2325 poc. (po 10 na działo)
Art. ciężka 642 poc. (po 7 na działo)
Art.ppanc 110 poc. (po 10 na działo)
Propagandowa 411 poc.

Art przeciwlotnicza.

VI/5 PAPL zajął w dniu 9 stan. ogniowe celem O.P.L. drogi FAENZA - FORLI, zapewniając jednym plutonem obronę stan. ogniowych Art 5 KDP.M.P Dtwa Dyonu M. 325 233.

Art.ppanc.

W dniu 8 marca III/7 P panc przybył pod rozkazy Dcy AD 5 KDP, Dtwo Dyonu w rej. FAENZA.

1/7 Ppanc powróciło pod rozkazy Dcy AD 3 DSK spod rozkazów D.AD 5 KDP, do rejonu 283 228.

Pomiary Art. Wykryły 19 NB w rej. ZELLO CROCE in CAMPO, CASTEL BOLOGNESE, CASTELNUOVO, S.PROSPERO, CASALECCHIO, PNCZACH IMOLA, MONDANICA (3144), ZAGONARA (3237), CASANOTA (2729).

Działalność art npla.

Czynnych było około 16 NB. z rejonów : MORINA (2227) -1; BERGULLO - 3; ZELLO CROCE IN CAMPO (2231) - 1; MAZOLANO (1825) - 1; CASTELNUOVO (2432) - 3; CASTEL BOLOGNESE - 4; WSCH BAGNARA di ROMAGNA - 1; SOLAROLO - 1; FABICA (1126) - 1;

W nocy z 8/9 wykonały one ognie nękające na czołowe stan. piech na całym odcinku Korpusu drogi w rej. CELLE, PERGOLLA, oraz drogę Nr 9 w okolicy FAENZA. Między godz 0225 0330 nebelwerfery z rej SOLAROLO ostrzeliwały 6 L. BP. W ciągu dnia działalność art npla była b. słaba, między godz 1135 i 1215 była ostrzelana piechota włoska w rej CRIVELLARI.

Od godz 1300 do godz 1600 nie było ognia art npla.

10. III 45 r.

3 DSK, 2 BSK została zluzowana przez 43 Bdę GHURKA, która przyjęła odpowiedzialność za odcinek, o godz 0600 dnia 10 marca.

5 KDP. Silna działalność moźdź głównie z rejonu SOLAROLO (2832) i BABBIANO (3134) szczególnie silna w ciągu nocy.

Grupa FRIULI. Patrole stwierdziły, że npl zajmuje domki w rejonie wzg 106 (199 226) na PŁD brzegu rzeki SENIO.

W dniu 11 - 10 Korpus obejmie dtwo na odcinku FRIULI i 43 Bdy .W związku z tym odejdą z O. de B. Art 2 Korpusu:

85 PAG
51 PAC
23 PAL
35 Wł.P.Art.

Zwalczaniem art na przedpolu 10 Korpusu kierować będzie SZArt 2 Korpusu za pośrednictwem komórki SZArt przy 51 PAC, wydzielonej z C.B.O. 10 Korpusu.

Działalność własna.

Jeden Dyon 4 PAL odszedł na poligon (porównanie dział).

Wykonane ognie:

Zwalczanie moźdź (20 na przedpolu 5 KDP).

Ognie nękające na drogi przyfrontowe przypuszczalne dtwa.

Ognie z obserwacji na stan. broni masz, placówki, ruchy npla.

16 obezwładnień art npla (4 z P.P.O. i 6 z Arty/R).
Strzelanie pociskami propagandowymi na przedpolu 5 KDP.
Zuz.am. Art lekka 2723 poc (po 12 na działo)
Art ciężka 708 poc (po 7 na działo)
Pomiary art. Wykryły 25 NB.
Działalność art npla.
Czynnych było około 20 NB z rejonów: MORINA (2227) - 1; IMOLA - 2; SERA - 2; BERGULLO - 3; CASTEL BOLOGNESE - 5; S. PROSPERO - 3; ZELLO CROCE - 1; CASTELNUOVO - 2; CODRIGNANO (1225) - 1; SOLAROLO - 1.
Wykonały one wieczorem dnia 9 marca ognie nękające i kilkaześrodkowań na P.O. Art, piechotę na odcinku 3 DSK i 5 WIL.BP, drogi w rejonie CELLE, PERGOLA, rejon 2823, drogę Nr 9 na PŁNCZACH od FAENZA.
W ciągu nocy z 9/10 marca i w ciągu dnia 10 ognie nękające na przednie ugrupowania piechoty i drogi w rejonie PERGOLLA.
Około godz 0915 ostrzelana była włoska piechota w rej 1619 i 1621 oraz drogi i stan ogniowe 85 PAG w rej 1618.

11. III 45 r.

5 KDP. Demonstracja ogniowa własnych czołgów na odcinku 6 LBP wywołała silną reakcję broni masz npla na wale południowym przy rzece SENIO.
3 DSK. Odcinek 1 BSK przeszedł pod bezpośrednie rozkazy Dtwa 2 Korpusu, reszta 3 DSK do odwodu 2 Korpusu.
Odcinek Grupy FRIULI i 43 Bdy przeszedł pod rozkazy 10 Korpusu.
Rozgraniczenie z 10 Korpusem jak dotychczasowa granica między 1 i 2 BSK : 253 200 - 251 210 - 242 220 - 242 230 - linia jaru do 247 240 - 234 292 - 226 260 - 213 273 .
Działalność własna.
Pod rozkazy 10 Korpusu odeszły : 85 PAG, 51 PAC, 23 PAL, 35 Wł.P. Art. oraz bateria "C" 1 HAA Regt.
I/11 PAC powrócił z poligonu.
Wykonane ognie:
Zwalczanie moździ;
Ognie nękające na źródła ogniowe, dtwa npla itp;
11 obezwładnień art npla (6 z Arty/R i 5 z P.P.O.);
Ognie z obserwacji.
Zuz.am. Art lekka 967 poc (po 6 na działo)
Art ciężka 640 poc (po 8 na działo)
Art ppanc 3" 120 poc (po 10 na działo)
Pomiary art.wykryło 12 NB w rejonie CASTEL BOLOGNESE, ZACH IMOLA, CASANOTA, CASALECCHIO, PŁDWSCH IMOLA, BERGULLO, WSCH FABBRICA.
Działalność art npla
Czynnych było 8 NB z rejonów: SERA - 1; CASTEL BOLOGNESE - 3; BAGNARA di ROMAGNA - 1; SOLAROLO - 1; MORINA - 1; ZELLO CROCE IN CAMPO - 1; Wykonały one słabe ognie nękające i 1 ześrodkowanie na przednie stanowiska piechoty i P.O. art, drogi przyfrontowe na odcinku 5 WBP.
Między godz 1100 i 1600 nie było ognia npla.